

DAPHNE DU MAURIER

Puterea iubirii

DAPHNE DU MAURIER

A fost fiica lui sir Gerald Du Maurier, celebru actor și manager. După studii în Londra și Paris scrie un prim roman în 1931 (The Loving Spirit). Au urmat alte trei romane și o biografie a tatălui ei, scrisă cu obiectivitate. În 1938 romanul Rebecca îi aduce consacrarea. Aproape toate cele 15 romane pe care le-a compus au fost bestsellere. După scrierile sale s-au realizat filme de mare succes. Ecranizarea după Rebecca l-a avut ca protagonist pe Laurence Olivier; Alfréd Hitchcock s-a inspirat din nuvela Păsările. Daphne Du Maurier a scris biografia lui Branwell Bronte și a relatat viața familiei ei în epoca victoriană. A publicat două volume de autobiografii precum și o evocare a Cornwallului, ținutul îndrăgit care este fundalul multora din scrierile sale. S-a căsătorit cu general-colonelul sir Frederick Browning și a fost decorată în 1969 cu Ordinul Imperiului Britanic. A murit în 1989. Margaret Foster scria: „Nici un alt scriitor de succes nu a reușit să desfidă orice clasificare... Ea satisface și criteriile contestabile ale prozei de largă audiență dar în același timp face față pe deplin exigențelor adevăratei literaturi, cum puțini romancieri o fac”.

DE ACELAȘI AUTOR:

traduceri în limba română la EDITURA DOINA:

The Scapegoat (Țapul ispășitor)

The House on the Strand (Casa de pe țărm)

Mary Anne (Mary Anne)
The Glass - Blowers (Sticlarii)
Hungry Hill (Muntele flămând)
The Loving Spirit (Puterea iubirii)

Daphne du Maurier
THE LOVING SPIRIT
Arrow Books Ltd 1994
© Daphne du Maurier 1931
© Editura DOINA 1997 pentru versiunea în limba
română.
Este interzisă orice reproducere parțială sau totală
după
această traducere fără aprobarea scrisă a editurii.

ISBN: 973-9193 -23 -4

DRPHnE

BB

mmmm

mbMn

*Vai, nesfârşite Urc se-ntind
Statornice, legându-ne de clic.
Al spiritului iubitor colind Hoinar strâbate
vremea în vecie.*

E. BRONTE

**În româneşte de
RALUCA TULBURE**

EDITURA DOINA

CUPRINS

nr. pag.

CARTEA ÎNTÂIA

JANET COOMBE..... 7

CARTEA A DOUA

JOSEPH COOMBE..... 99

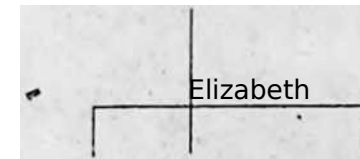
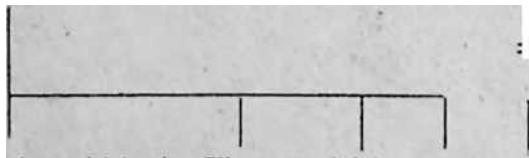
CARTEA A TREIA

CRISTOPHER COOMBE.....187

CARTEA A PATRA

JENNIFER COOMBE.....239

THOMAS COOMBE (1805) = JANET COOMBE (1811)

Harold Willie Jennifer = John

1891 1893 1906 190
1
Bill

Samuel

Mary

Joseph

192
8

Herbert

Philip

CARTEA ÎNTÂIA

A

O

JANET
COOMBE

(1830-1863)

*Nu lașitatea-n suflet o duc eu. În sfera
lumii de furtuni n-am teamă.
Splendoarea bolții, strălucind mereu,
Credință-mi dă și frica mi-o destramă.*

*Sunt inimi de bărbați atrase-n van De
atâtea legi, doctrine și canoane,
Zadarnice ca buruiana-n lan Sau
spuma inutilă din oceane.*

*Și n-ar putea al îndoielii hău S-alunge
duhul sacru al iubirii.
Din neclintitul infinit al tău
Și ancorat în roca nemuririi.*

E. BRONTE

Daphne du Maurier

CAPITOLUL 1.

Janet Coombe stătea pe dealul de deasupra Plyn-ului. privind în jos spre port. Deși soarele era sus pe cer, orașelul era încă învăluit în ceața dimineții. Se agăța de Plyn asemenea unei cuverturi subțiri care împrumuta locului o tentă de irealitate ca și cum totul fusese binecuvântat de atingerea unor degete duhovnicești. Refluxul se retrăgea, apele liniștite scăpaseră, parcă, din port devenind una cu marea, cea netulburată. Frumusețea calmă a cerului încă alb nu era tulburată de nici un nor rătăcitor sau de vreo pală de vânt. Pentru o clipă, un pescăruș se roti prin aer. întinzându-și aripile spre soare, pentru ca apoi să țipe, pierzându-se în ceață. Lui Janet i se părea că dealul acesta era propria ei lume, o planetă mică, de o stranie claritate și înțelegere; unde toate gândurile chinuitoare și întrebările bizare . ale inimii devin calme.

Ceața albicioasă îngropa grijile și îndoielile vieții cotidiene și odată cu ele toate îndatoririle sâcâitoare și felul prostesc de a se purta al țăranilor. Aici în vârful dealului nu era niciun pic de ceață, nu erau umbre, ci doar liniștea calmă a unei după amieze însorite.

Era aici un soi de libertate ce nu ținea de Plyn. ci făcea parte din aer și din mare; asemenea frunzelor ce cad vesele toamna sau aripilor unei păsări. La Plyn era necesar să fugi spre alte cuiburi și de dimineață până noaptea erau grijile și necesitățile gospodăriei, o mână de ajutor aici, alta dincolo. încurajările celor din jurul

tău. o vorbă bună și era aproape un făcut să aștepte ceva în schimb. Acum ea va deveni femeie, un început de viață nouă după cum îi spusese predicatorul. Poate asta o va schimba, tristețea o va însoți dar și bucuria, dar dacă va avea o

MAURIER

încredere fără margini în Dumnezeu care este Tatăl nostru al tuturor, în final ea va cunoaște pacea și providența divină. Era bine să urmeze aceste cuvinte drepte deși drumul spre Ceruri este un drum anevoios și mulți cădeau pe lângă drum, pierduți de propriile lor păcate.

Fără îndoială că predicatorul spunea adevărul, dar niciodată nu sufla vreun cuvânt despre lucrurile plăcute legate de inimă. Singur Dumnezeu este demn de o mare iubire. Aici, pe deal, oile dorm unaîntr-altă în nopțile friguroase, mama protejându-și puii de vulpea care se furișează în umbra tufișurilor pentru a fura.

Până acum, niciunul dintre aceste lucruri nu cunoaște dragostea pentru Dumnezeu, spunea predicatorul.

S-ar putea ca el să nu știe adevărul fiecărei păsări, fiare sau flori și că și ele erau nemuritoare ca și ființa umană.

Janet îngenunche lângă mal și atinse o primulă, pală și uitată care crescuse pe malul apei. O mierlă țipă de pe o ramură, deasupra capului ei, apoi zbură risipind florile albe pe părul ei.

Era ziua ei de căsătorie. Mama ei încă pregătea bucatele pentru invitații care aveau să vină, iar surorile ei așezaseră rochia ei de mireasă pe pat cu mâini tremurânde.

În curând, clopotele vor răsună, iar ea și vărul Thomas, dragul ei viitor soț, vor sta în fața altarului și, în fața lui Dumnezeu vor fi declarați soț și soție.

Ochii lui Thomas se vor lăsa în jos cu respectul cuvenit și va asculta cu sfîntenie cuvintele predicatorului; dar Janet știa că ochii ei vor fugi spre raza de lumină ce se strecura printre ferestrele bisericii și mintea ei va călători de-a lungul dealurilor liniștite, scăldate de soare.

Ceremonia religioasă i se va părea ireală și înnegurată, așa cum era orașul Plyn, dimineața în ceață și chiar dacă s-ar strădui, n-ar putea fi în stare să o

MAURIER

asculte pentru că gândurile ei ar zbura aiurea. Era sufletul ei păcătos care nu putea fi în pas cu porunca predicatorului; păcătos și capricios așa cum a fost mereu încă de când era de o șchioapă.

Surorile ei au urmat o școală, au învățat să coasă și să citească, dar Janet a tras mereu chiulul, petrecându-și timpul pe plaja din spatele portului. Stătea cocoțată pe pietrele înalte,

înăuntrul ruinelor vechiului castel privind la pânzele maronii ale lugherelor* ce străluceau în depărtare.

„Te rog, Doamne, fă-mă băiat, înainte de a crește mare” se ruga ea pe când era de-o șchioapă, cu buclele atâmându-i pe ceafă. Mama ei o bătea, o certa, o muștruluia pentru caracterul ei băiețos, dar tot degeaba.

A crescut ca un băiat, înaltă și dreaptă, cu mâini sigure și ochi netemători și cu dragostea pentru mare în sânge. Cu toate astea, în adâncul sufletului era fată. Manifesta grijă pentru animale și pentru lucruri fără apărare iar mai târziu, nu uita să-și îngrijească ținuta, să-și prindă o floare în corsaj, să-și pieptene buclele ei negre de pe frunte. Băieții o așteptau afară, la poarta casei tatălui ei și o rugau să-i însoțească pe cărarea dintre stânci, duminicile; o așteptau cu mâini neîndemânatice și ochi tâmpi, gata de povești, dar Janet le oferea un zâmbet în loc de răspuns și o mișcare a capului în semn de dispreț.

Ar fi mers cu băieții dacă ar fi putut să alerge alături de ei, să se cațere pe dealuri și ei s-o admire pentru îndemânare, însă nu vroia să se plimbe umăr lângă umăr, înlănțuiți ca niște îndrăgostiți. În curând îi va veni vremea când se va mărita, când va avea un soț și o casă de care să aibă grijă, o fustă lungă până la glezne care s-o încurce și o bonetă pe cap, curată și respectabilă.

Va dori un bărbat și nu un băiat mătăhălos care n-are nimic de spus despre el și nimic altceva mai bun de făcut decât să-i dea târcoale în speranța unei priviri dulci sau a unei vorbe bune. Așa gândea Janet. pe când de abia trecuse de 18 ani și pe când surorile ei încă mai purtau funde în păr și-i priveau pe bărbați în biserică, peste cărțile de rugăciuni.

Dar Janet le disprețuia modul de a fi deși nici ea nu era mai bună decât ele, „iar în timp ce asculta cuvintele predicatorului, gândurile ei călătoreau pe mare, acolo unde vapoarele navigau spre pământuri străine și țări îndepărtate.

Deseori, sq, îndrepta spre șantierul naval, la poalele dealului Plyn, lângă docurile portului.

Puterea iubirii

//

♦ lugher = velicr mic cu doi arbori, arborele mic fiind prevăzut cu o velă pătrată.

MAURIER

Afacerea era proprietatea unchiului ei și, deși era încă la început, era prosperă și cu fiecare an creștea. Unchiul ei era ajutat de un nepot foarte destoinic, Thomas Coombe, cel de al doilea văr al lui Janet.

Vărul Thomas era serios și cuminte, studiasse la Plymouth, și avea un fel de a fi care îl impresionase pe unchiul său dar și pe ceilalți bărbați leneși și buni de nimic care lucrau pe șantier.

Poate că în curând, firma va înflori din ce în ce mai tare în comparație cu șantierul pentru lughere de pescuit. Tânărul Thomas va deveni partener; la moartea unchiului său, afacerea va fi a sa.

Vărul Thomas era un tip minunat, cu darul vorbirii, destul de bine, dacă te gândeai la acest aspect. Nu avea timp pentru măguliri și vorbe drăgăstoase, nici pentru plimbări pe dealuri duminica, dar totuși, el nu o scăpa din ochi pe Janet, gândindu-se ce nevastă minunată ar fi, un partener de viață demn de orice bărbat.

Și așa se făcu că într-o seară, tânărul Thomas se hotărî să-i viziteze pe părinții ei, mintea lui fiind numai la Janet.

Își imaginează casa, la jumătatea drumului lui spre dealurile Plyn, acoperită cu iederă și cu vedere spre port, cu Janet care-l aștepta la sfârșitul zilei de lucru, cu copiii lângă ea.

A așteptat un an înainte de a-și deschide sufletul lui Janet, a așteptat până când ea l-a cunoscut la fel de bine ca pe unul din familia ei, până când a avut încredere în el, l-a respectat.

La puțin timp după ce ea împlinit 19 ani, el i-a spus mamei și tatălui ei că dorea s-o facă pe Janet soția sa. Ei au fost încântați pentru că Thomas își făcuse un nume în Plyn și era serios și cinstit atât încât orice părinte să și-l dorească.

Intr-o seară, le-a făcut o vizită și a întrebat dacă poate s-o vadă pe Janet singură.

Ea a venit, coborând în fugă scările îmbrăcată curat și ordonat, medalionul prins în piept, iar părul ei închis la culoare pieptănat cu cărare pe mijloc.

MAURIER

- Vere Thomas, zise ea. ai venit așa de devreme, seara asta, cina nu este încă gata, doar pentru a sta de vorbă cu mine?

- Da, Janet, răspunse el repede, am venit cu un scop special și de-abia aștept să-ți pun o întrebare.

Janet se înroși și-și mută privirea spre fereastră. Surorile ei îi șoptiseră ceva cu câteva seri în urmă, dar ea le râse în nas, nedându-le nici o atenție.

- Spune ce ai pe suflet, vere Thomas, îi zise ea, poate nu-mi va fi greu să-ți răspund.

Apoi el îi luă mâna într-a lui și o duse la scaunul de lângă cămin.

- De douăsprezece luni, Janet, tot vin aici, în casa ta, te privesc, sunt atent la vorbele tale. Ce-ți voi spune acum nu este rezultatul unei gândiri nestăpânite. Sunt douăsprezece luni de când te văd, și am început să te iubesc pentru inima ta deschisă, pentru modestia ta, iar acum sentimentele sunt atât de puternice încât mi-e greu să vorbesc. Doresc să-mi fii soție, Janet, să fii stăpână pe casa și inima mea. Voi munci toată viața pentru a te face fericită și mulțumită, Janet. .

Mâna ei se odihnea în a lui, gândurile îi zburau.

I se părea că dintr-o dată crescuse din copil într-o tânără, dar acum trebuia să se transforme într-o femeie, și asta pentru totdeauna. Nu mai putea să-și ridice fustele și să alerge pe stânci sau să se plimbe printre oi pe dealuri. Acum era vorba despre un cămin, un bărbat al ei și, poate mai târziu, cu ajutorul Domnului, copilul, ca rezultat al căsătoriei.

Gândul acesta îi ungea inima, asemenea amintirii unui vis sau al unui lucru demult uitat: o rază de recunoaștere ascunsă oamenilor în momentele de slăbiciune și care, apoi, le apare ciudat, în cele mai stranii clipe ale vieții. Așa i se întâmpla lui Janet acum, era ceva mai slab decât o chemare; ca o șoaptă gingașă.

Se întoarse spre Thomas cu un zâmbet pe buze.

- Sunt mândră de onoarea pe care mi-ai făcut-o, iar eu nu sunt destul de înțeleaptă să recunosc că-mi place de tine. Thomas. Dar, în același timp, este extrem de plăcut pentru o fată să asculte cu propriile ei urechi că cineva o înțelege și o îndrăgește, și dacă este dorința ta să mă iei, Thomas, să mă suporti, pentru că, uneori, sunt sălbatică,

Puterea iubirii

/■?

atunci voi fi fericită să împart casa cu tine și să am grijă de tine.

- Janet, draga mea, nu există un om mai mândru ca mine în

Plyn, azi și nici nu va fi până în ziua în care voi sta alături de tine lângă propriul nostru cămin.

Apoi se ridică și o ținu lângă el.

- Și pentru că este stabilit că ne vom căsători și seara trecută am vorbit și cu părinții tăi, ei fiind de acprd, cred că nu este nici un rău dacă te sărut, Janet.

Stătu în cumpănă pentru o clipă, pentru că nu mai sărutase nici un bărbat până atunci, în afară de tatăl ei.

Își puse mâinile pe umerii lui și-și apropie fața de a lui.

- N-are importanță dacă nu se cade, Thomas, îi spuse ea după aceea, este foarte plăcut.

Și astfel se logodi Janet cu vărul ei Thomas Coombe, din Plyn, Comitatul Cornwall, în anul 1830, el având 25 de ani și ea abia 19.

Acum ceața se risipise și Plyn-ul nu mai era un loc al umbrelor. Dinspre port se auzeau voci, pescărușii se cufundau în apă, iar oamenii stăteau în porțile caselor lor.

Janet încă mai stătea pe coama dealului privind marea și i se părea că în ea erau două persoane; una care dorea să fie soția unui bărbat pe care să-l iubească și de care să aibă grijă, alta care vroia să fie parte a unui vapor sau a mării și cerului de deasupra, cu libertatea unui pescăruș.

Se întoarse și-l văzu pe Thomas venind spre ea. Zâmbi și alergă în întâmpinare.

- îmi imaginez că este un păcat de neiertat să-ți saluți bărbatul în dimineața nunții, zise ea. Ar fi trebuit să fiu în casă, să mă pregătesc pentru biserică, și nu aici, pe deal cu mâinile într-ale tale.

El o luă în brațe.

- Poate că sunt oameni prin împrejur, dar nu mai pot suporta, _ șopti el. Janie, te iubesc înfiorător de mult.

Oile zburdau pe câmp, iar aroma dulce a florilor umplea aerul.

Când vor începe clopotele bisericii Lanoc să bată?

- Este ciudat să ne gândim că nu ne vom mai despărți nicicând, Thomas, spuse ea. Nici noaptea, nici în timpul

/15

DAPHNE DU MAURIER

zilei când vei lucra, iar când eu mă voi ocupa de casă,
gândurile noastre vor fi mereu împreună.

Capul ei se odihnea pe umărul lui.

- Să fii căsătorit e un lucru cât se poate de serios, Thomas, nu?

- Da, iubito, dar sfânta taină a căsătoriei are binecuvântarea lui Dumnezeu, și nu trebuie să ne facem griji Așa mi-a zis predicatorul. Mi-a explicat multe lucruri pentru că erau unele chestii pe care le găseam neplăcute și grele. Dar voi fi bun cu tine, Janie.

- Vor fi zile când ne vom ocări unul pe altul, sau ne vom pierde cumpătul și poate că vei regreta că nu mai ești singur.

- Niciodată, niciodată!

- E nostim când te gândești că toată viața voi trăi aici în Plyn, Thomas. Pentru tine și pentru mine nu va fi loc de hoinăreală. Copiii noștri vor crește lângă noi, și se vor căsători la fel și copiii lor după aceea. Vom fi bătrâni și atunci ne vom odihni în cimitirul de la Lanoc. Așa va fi, la fel ca florile care înfloresc vara și păsările care zboară spre sud la prima cădere de frunze. Așa va fi Thomas, fără să știm să dăm socoteală.

- E mare păcat să vorbești de moarte; Jânie, așa e viața. Totul este în mâinile Domnului și nu trebuie să ne punem întrebări. Nu trebuie să ne gândim la copiii copiilor noștri, ci la noi doi, la faptul că azi ne vom uni viețile împreună. Te iubesc enorm, Janie.

Se agăță cu repeziciune de el, privind, un timp, peste umărul lui.

- Peste o sută de ani, alt bărbat și altă femeie vor sta ca noi aici, Thomas, și ei vor fi sânge din sângele nostru, came din carnea noastră.

Tremură ușor în brațele lui.

- Vorbești ciudat, Janie, gândește-te doar la noi și nu la vremurile când vom fi morți.

- Nu pentru mine mă tem, ci pentru cei de după hoi, îi șopti ea. Poate vor fi mulți cei ce vor depinde de noi peste mulți, mulți ani. Și ca noi vor sta, în soarele dimineții pe dealurile Plyn.

Puterea iubirii /■?

- Dacă ți-e frică, Janie, caută-l pe predicator ca să-ți limpezească mintea. El știe cel mai bine pentru că citește Biblia în fiecare seară.

- Nu Biblia ne va salva, nici cuvintele predicatorului sau rugăciunile mele continue către Dumnezeu; nici dacă privim păsările sau animalele, nici dacă stăm în soare și ascultăm valurile liniștite, nici chiar imaginea iubită a Plyn-ului cu fața încețoșată, deși astea sunt lucrurile pe care le iubesc cel mai mult.

- Atunci, ce este, Janie?

- Bârfa, dar recunosc din tot sufletul, că doar un singur lucru contează: să ne iubim unul pe altul și pe cei ce vin după noi.

Coborâra panta dealului în tăcere.

În poarta casei stătea mama lui Janet. așteptându-i.

- Unde ați fost? Întrebă ea. Nu-i nici bine, nici cinstit, Thomas, să stai de vorbă cu ea, ce-ți va fi mireasă înainte de a-i sta alături în biserică. Și tu Janet, să-ți fie rușine, alergi pe dealuri în ziua nunții tale. Surorile tale te așteaptă în camera ta ca să' te îmbrace, iară lumea va veni și tu nu ești gata. Pleacă Thomas, și tu, Janet.

Janet urcă sus în micul dormitor pe care-l împărțea cu cele două surori ale ei.

- Urât din partea ta, Janie,'strigară ele. Ce fată ai mai văzut tu să piardă vremea într-o zi ca asta?

Amândouă mângâiau. cu degetele, rochia întinsă pe pat.

- Gândește-te că peste două ore vei fi măritată, Janie, și femeie. Dacă aș fi fost eu. n-aș fi putut vorbi de emoție. La noapte vei fi lângă Thomas și nu cu noi. Ți-e teamă?

Janet dădu din cap.

- Dacă-i vorba de persoana pe care o iubești atunci n-are de ce să-ți fie teamă.

Au îmbrăcat-o cu rochia albă de mireasă și i-au pus și vâlul peste cap.

- Măi. măi. arăți ca o regină. îi țineau în sus oglinjoara crăpată ca să se. vadă.

Se simțea ciudat. Nu mai era sălbateca Janet, care hălăduia pe malul apei ci. altcineva, palid și liniștit cu ochii închiși și triști.«' Mama ei o chemă jos.

/17

DAPHNE DU MAURIER

- O să leșini dacă nu mănânci ceva. Vino jos.
- Nu-mi vine să mănânc, răspuns Janet. Dar voi două.

duceți-vă și lăsați-mă singură câteva clipe. Vreau să fiu singură, îngenunchie la fereastră și privi spre port. Inima ei era bătută de o sumedenie de sentimente ciudate pe care nu le putea numi. Îl iubea pe Thomas din tot sufletul, dar, în adâncul inimii, știa că era ceva mai important decât iubirea ei pentru Thomas. Ceva mult mai puternic și mai simplu, de o frumusețe ascunsă.

Ușor, clopotele bisericii Lanoc răsunau, după care din ce în ce mai tare.

- Janie, unde ești?

Se ridică de la fereastră și coborî jos unde o așteptau oaspeții.

CAPITOLUL 2

Era ca și cum o mare schimbare veni peste Janet Coombe după ce s-a măritat. Era mai tăcută, mult mai gânditoare și renunțase să mai alerge peste dealuri. Mama și vecinii observaseră și vorbeau despre asta zâmbind cu subînțelesuri.

- Faptul că are un bărbat al ei a schimbat-o mult și așa-i normal, nu? Acum, e femeie și nu vrea altceva decât să facă așa cum îi spune bărbatul ei. Este singurul mod pentru o fată ca Janet să-i iasă din cap marea și dealurile și alte prostii d-astea. Tânărul Thomas a găsit calea să-i liniștească găgăunii și să-i trezească instinctele cele mai bune.

Într-un fel aveau dreptate pentru că, într-adevăr, măritișul și Thomas i-au adus lui Janet o pace și o mulțumire binecuvântată, pe care ea n-a cunoscut-o niciodată și nici nu și-o putea explica. Era ca și cum ar fi avut puterea de a se liniști cu dragostea lui și de-a avea grijă de toate gândurile chinuitoare și sentimentele ce nu-i dădeau pace.

Toate astea erau doar rezultatul unei intimități noi și ciudate între ei și care părea că a schimbat-o pentru o vreme, dar care n-a putut să-i distrugă spiritul ei călător.

Pentru moment, dormita și se odihnea, în timp ce se lăsa purtată de bucuria și mândria descoperite. Renunțase la dealuri și la port și încetase să mai privească vapoarele și marea și se ocupa, cât era ziua de lungă, de treburile casei.

Thomas alesese un loc plăcut pentru căminul lor, o casă acoperită de iederă, departe de privirile iscoditoare ale vecinilor. Avea și o grădină, unde îi plăcea lui Thomas să stea seara, cu Janet alături. Acuma, pentru ea nu mai putea fi vorba de vapoare, ci de cârpitul și curățatul hainelor lui Thomas și, poate, și de perdele pentru salonul cel cochet.

Janet nu înceta să se minuneze de mândria și dragostea care își făcuse loc în inima ei pentru casa lor.

Își amintea de câte ori își bătuse joc și râsese de surorile ei. „Nu voi fi niciodată bună pentru măritat și nici nu-mi voi pierde vremea cu o casă. Ar fi trebuit să fiu băiat și să navighez pe un vapor“.

Dar acum, rar mai găseai în Plȳn o casă la fel de dichisită ca a lui Janet și pentru orice întrebări puse de surorile ei, acestea primeau ca răspuns o clătinare din cap și replică scurtă și înțeleaptă: „Ei bine, puteți râde cât poftiți dar eu sunt cea care am casa mea, un bărbat care lucrează pentru mine, în timp ce voi nu aveți nimic altceva decât niște proști dulci la vorbă și care se plimbă cu voi pe dealuri în fiecare duminică“.

- Vă și văd, le zise ea, chicotind la dulcegăriile lor, în timp ce eu stau lângă foc cu Thomas alături.

Și într-adevăr, dacă o ascultai se părea că nu există altă casă pe lume ca „Casa de iederă“, cu camerele ei curate și ordonate, cu dormitorul cel mare de deasupra intrării, cu celelalte camere „poate, pentru mai târziu“ și cu propria ei bucătărie cochetă. Era mândră de modul ei de a găti pentru că a ajuns la concluzia că a pune suflet în chestia asta este aproape la fel de fascinant ca mersul prin iarba înaltă, de pe dealuri. Prăjitura ei cu sofran, era

!S

DAPHNE DU MAURIER

la fel de bună ca a mamei ei, zicea Thomas, cu inima plină de mândrie.

- Dacă stau să mă gândesc bine, Janie, în prăjiturile tale, este ceva ca o ușoară atingere, lucru pe care nu l-am mai mirosit până acum!

La auzul acestor vorbe, ea își ascundea zâmbetul și-i evita privirea.

- Mereu mă flatezi, și-mi faci curte, răspunse ea. Nu pe mine mă placi, ci prăjiturile mele!

Apoi el se ridica de la masă, îi lua fața în mâini și o săruta până când îi lua respirația. „Oprește-te, oprește-te Thomas” pentru ca apoi el să ofteze și să o îndepărteze de el. „Sunt un tip înfiorător, Janie”.

În întuneric, ea îl ținea aproape de ea, până ce el adormea cu capul lângă obrazul ei. Îl iubea pentru forța lui, pentru delicatețea cu care o trata, pentru felul său grav de a fi, dar și pentru momentele când ca un copil stângaci se agăța de ea, înspăimântat, parcă, de el însuși.

- Vei fi a mea mereu, nu? Spune-mi că-i adevărat, vorbele tale îs atât de dulci! Și ea i le repeta mereu, conștientă fiind că-i va rămâne până la moarte o soție devotată, dar știind, totodată, că o iubire și mai mare o aștepta. De unde va veni ea nu știa, dar o simțea plutind prin aer, se învârtea parcă în jurul dealurilor și când va fi gata pentru ea va apărea ca din senin.

Între timp, primele lor săptămâni împreună au trecut și ei s-au obișnuit unul cu altul, Janet se bucura de prezența lui Thomas lângă ea și de permanenta lui dorință de a fi prin apropierea ei.

Diminețile, ea se ocupa de casă și dacă se întâmpla ca el să lucreze din greu pe șantierul naval, ea îi ducea mâncarea și statea alături de el până termina.

Îi plăceau la nebunie trunchiurile de copaci mari, bătrâne și bine uscate, care așteptau să fie tăiate pentru scânduri, rumegușul de pe pământ, mirosul de frânghie nouă și de gudron, precum și formele, încă nedefinite ale vaselor. Își imagina cum, nu peste mult timp, scândurile vor deveni asemenea unor ființe vii, plutind pe mare în bătaia vântului, străbătând lumea în lung și-n lat, în timp ce ea rămânea doar o femeie din Plyn, cu un soț și o casă. Încerca să-și alunge gândurile astea din cap, ele aparțineau altei Janet și nu se mai potriveau cu soția lui Thomas Coombe. Trebuie să țină cont că acum purta o

MAURIER

rochie din țesătură imprimată și un șorț în talie și erau uitate timpurile când avea o fustă grosolană pentru a se cățăra pe stâncile din jurul ruinelor Castelului. Uneori, după amiaza, își punea o bonetă pe cap și mergea pe dealuri până la casa mamei ei, și unde ceaiul se servea în salonul din față, iar vecinii veneau la taifas și la o prăjitură.

Era destul de ciudat ca pentru toate astea să fii tratată de către celelalte femei ca una de-a lor, deși doar cu puțin timp în urmă fusese muștrată și ocărâtă pentru lipsa ei de maniere. De câte ori oare, nu se uitase pe gaura cheii, în salon, ținându-și o batistă la gură de frică să nu râdă, ascultând la palavrele vecinilor? Și acum era una dintre vocile ce le auzea, așezată pe un scaun, înțepată, cu ceașca și farfurioara în mână, interesându-se de reumatismul bătrânei doamne Collins și dând din cap alături de toți ceilalți la pățaniile fetei lui Albie Trevase de la ferma Polmear.

- Se pare că tinerii din ziua de azi nu mai au nici un pic de respect pentru nimeni și nimic, spuse doamna Rogers. Cât îi ziulica de lungă hoinăresc peste tot. Băieții nu mai așteaptă până se însoară, să aibă casa lor, dar nici fetele nu-s mai breze. Trebuie să-i mulțumești, în genunchi, lui Dumnezeu că ești întreagă, doamnă Coombe, zise, întorcându-se spre Janet, pentru felul prostesc în care te comportai uneori, când erai fată, de o băgai în sperieți pe mama ta.

- Mulțumesc pentru grijă, madam Rogers, răspunse mama lui Janet, dar Janie a mea nu prea le-a dat nas băieților.

- Nu, așa-i, spuse Janet, plină de indignarea unei tinere soții.

- Sigur că da, n-am spus că ai făcut ceva rău, draga mea. Acum ești măritată și poți să faci așa cum îți spune soțul tău, fără să te temi de mânia Domnului. Cu cât îl tratezi mai bine, cu atât îl păstrezi lângă tine, și dacă uiți asta, atunci ai să-l găsești pe Thomas al tău făcându-se nevăzut cu vreo servitoare de la fermă, așa ca Albie Trevase. Sper, că nu asta vrei, doamnă Coombe.

MAURIER

Janet dădu din cap, cu dispreț. Puteau spune orice despre Thomas al ei, dar în tot Comwell-ul nu exista un om mai liniștit și mai serios decât el.

Tăcu din gură și n-a mai răspuns la întrebările iscoditoare și răuvoitoare ce i le puneau femeile curioase. Era un lucru obișnuit ca tot Plyn-ul să-și bage nasul în problemele vecinilor, și o țineau tot într-o discuție ore întregi.

- Dacă într-o dimineață, te simți slăbită și amețită, îi spui mamei tale mai întâi, zise una dintre ele, privind-o pe Janet de sus în jos, ca pe o purcică în zi de târg.

- Dacă, sub inimă, te doare, atunci e ceva mai complicat, spuse altă femeie.

- Pot să-mi port și singură de grijă, mulțumesc, fără să mă duc să mă plâng în stânga și dreapta, le replică Janet, care nu putea suporta felul lor băgăcios de a fi. Chiar și Thomas era îngrijorat de starea de sănătate a nevastei lui.

- Ești cam palidă în dimineața asta, Janie, spuse el, poate că te simți obosită. Ai să-mi spui, iubito, dacă e ceva, așa-i?

Era ca și cum el de-abia aștepta ca ea să admită că-i așa, fiindu-i totuși, frică de răspunsul ei.

- Sigur că da, băiete, nu-ți voi ascunde nimic atunci când va fi cazul, răspunse Janet, cu teamă totuși.

Într-adevăr, se simțea obosită și slăbită în ultimul timp, dar se gândea că nu-i nimic și că-i va trece repede. Thomas știa mai bine că ceva se petrecea. O ținea pe Janet în brațe și-și îngropa fața în părul ei lung și negru.

- Mă gândeam atunci când m-am însurat cu tine Janie, cât de mândru și de mulțumit voi fi, dar nu mi-am imaginat că vor fi și momente la fel de dulci ca astea. E ca și cum aș fi cel mai grozav bărbat de pe pământ, Janie, pentru că te iubesc. Poate dacă l-aș vedea pe băiețelul nostru pe genunchii tăi și pe noi stând în fața focului, ar fi și mai și.

Janet îi zâmbi și îi luă fața între mâinile ei. *

- îmi pare bine că-ți pot face o plăcere, zău, spuse ea.

Repede prin Plyn umbla zvonul că Janet Coombe își mărea familia.

Mama ei vorbea de parcă totul i se datora ei iar surorile ei își aleseseră bucățele mici și moi de lână albă pentru a face atât de necesarele hăinuțe.

Thomas cânta la lucru, la șantier, cu zâmbetul pe buze, însă serios, privind spre viitor. În curând va avea

un fiu și cu timpul puștii va lucra cot la cot cu el, va învăța cum să țină un fierăstrău, să recunoască lemnul bun. Pentru că, desigur că, va fi băiat.

Lui Janet i se părea că e prea multă tevatură, prea mult zgomot pentru un lucru atât de neînsemnat și să-i auzi pe Thomas și pe mama ei cum vorbeau, oricine și-ar fi imaginat că nu s-a mai născut nici un copil până atunci.

În ceea ce o privește pe ea, nu prea știa ce să creadă. Era ceva natural care se întâmpla persoanelor căsătorite și va fi plăcut dar și ciudat să aibă un copil să-l îmbrace și să aibă grijă de el. Era fericită de fericirea lui Thomas. Serile va sta în balansoarul ei; în fața focului, pentru că venea iama și nopțile erau friguroase, în timp ce Thomas o va privi cu ochi drăgăstoși.

Era liniște în casa ei, iar ploaia rece închisă afară, cu dealurile încețoșate și sunetele portului nu-i mai bântuiau prin minte. Ceainicul care fluiera, prânzul gata pus pe masă, lumânările care pâlpâiau liniștite, mâinile lui Thomas într-ale ei, copilul care va veni, toate astea îi umblau prin minte.

Se simțea calmă, liniștită și nu se temea de durerea ce avea să vină, în ciuda cumplitelor povești pe care vecinele ei le povesteau. Nu era în-Plyn o casă mai fericită decât a ei și a lui Thomas.

Câteodată, el îi citea, serile, din Biblie, cu o voce joasă, gravă, silabisind cuvintele în gând înainte de a le citi cu glas tare.

- E plăcut să te gândești la toți acești oameni care au procreat și au trecut astfel prin veacuri, zise, gânditoare Janet, legănându-se înainte și-napoi în balansoar.

- Dacă primii n-ar fi început, n-am fi ajuns aicea cu toții. E o mare responsabilitate pentru doi oameni să aibă copii. Biblia spune: „Sămânța se va multiplica la nesfârșit“. De aceea, Thomas, cei ce vor ieși din noi, care ne iubim unul pe altul, vor ieși fără să țină seama de număr.

- Nu-ți mai face griji, iubito. Tu te gândești la ce se va

DAPHNE DU

MAURIER

întâmpla peste o sută de ani, și îți închipui tot felul de aiureli. Mai bine gândește-te la puiul nostru. Îți ajunge!

- Nu știu, Thomas. Căile vieții și ale dragostei sunt destul de ciudate. Oamenii mai și mor.

- Dar, Janie, pastorul spune că toți credincioșii adevărați care au credință, merg direct la Dumnezeu în Rai, printre îngeri.

- Dar să presupunem că lasă în urmă pe cineva pe care îl iubesc, dar care este slab și ca vai de el și nu poate să-și poarte singur de grijă, ce se întâmplă?

- Dumnezeu are grijă de el, Janie.

- Dar, Thomas, nimeni nu poate trăi în Rai liniștit, împăcat, făcându-și griji pentru persoana iubită lăsată în urmă. Gândește-te că cer ajutor, că-i strigă pe cei de sus.

- Nu trebuie să vorbești așa de pătimăș, iubito. Biblia spune numai adevărul. Fericirea din Ceruri este deasupra puterii noastre de înțelegere. Cei de acolo sunt atât de liniștiți și nu se mai gândesc la lumea cea păcătoasă.

Vântul sufla, șuiera și se lovea de ferestre, plângând cu tristețe ca după un lucru pierdut. Lumânările pâlpâiau, tremurânde. Apoi ploaia s-a amestecat cu vântul, iar aerul nopții era plin de tristețe. Departe, sub stânci, marea se lovea, ca un trăznet, de pietre. Pomii erau îndoiiți de forța vântului, iar ultimele frunze cădeau din ei.

Thomas trase draperiile și puse balansoarul mai lângă foc.

- Încălzește-te, iubito și nu ține seama de ploaie și vânt.

Janet își strânse șalul în jurul umerilor privind la dansul flăcărilor.

„Nu mă voi ruga în cer și nici nu mă voi odihni aici în mormântul meu. Spiritul meu va fi alături de cei pe care îi iubesc, când ei vor fi necăjiți sau se vor teme de ei înșiși, voi veni la ei; și nici chiar Dumnezeu nu va putea să mă rețină“.

Thomas închise Biblia cu un suspin și o puse pe raft; într-un colț.

Nu trebuia s-o dojenească pe Janet pentru cuvintele ei, pentru că femeile aveau noțiuni bizare în situații delicate.

Luă de pe jos șoseta care căzuse pe dușumea. •

- Este cumplit de mică, Janie, spuse el îngrijorat. Oare

CAPITOLUL 3.

Lunile lungi de iarnă au trecut încet, a venit și a trecut și Crăciunul, iar acum prima boare de primăvară se putea simți în aer. Diminețile, gerurile nu mai erau chiar atât de înțepătoare, iar spre cer se înălțau pe ramurile pomilor, mugurei de-abia răsăriți.

Mieii albi zburdau pe pajiștile de pe coline și în locurile joase acoperite de iarbă creșteau palele primule.

La Casa cu iederă domnea o atmosferă de mister și așteptare pentru că lui Janet Coombe i se apropia sorocul.

Mama ei venea și plecă mereu, cu aerul ai agitat și aferat, dând o mână de ajutor la gătit și curățenie pentru a-și menaja fiica.

Comportamentul lui Thomas era tăios și nerăbdător, certându-se cu oamenii de pe șantier și fiind tăios chiar și cu unchiul lui cel blând și aiurit.

Dar i se iertau toate astea pentru că pentru un tânăr, viitor tată, erau momente de tensiune.

Însăși Janet, privea forfota și agitația din jurul ei cu zâmbetul pe buze și cu o privire comică și întrebătoare.

Nu se simțea rău și era normal ca bebelușul să vină pe lume primăvara.

De multe ori cărase în brațe mieii de-abia născuți din vârful dealului spre Ferma Polmear; de multe ori văzuse ochii liniștiți dar răniți ai vacilor în timp ce-și lungeau vițeei speriați când tremurau pe cele patru picioare.

I se părea că nimic nu este mai simplu și mai domestic decât nașterea, fie că era vorba de un copil sau de un mielulel de pe câmpie. La urma urmei, era același lucru. Mielulelul țipa după mâncare și căldură cuibărindu-se lângă oaia care-i oferea toate acestea, la fel ca și femeia care ținea copilul la sân. Dar ea nu

MAURIER
putea înțelege rostul vorbelor șoptite și al semnelor din
cap, și al fundelor legate de leagănul din dormitor, al
zâmbetelor cu

Puterea

subînțelea al mamei ei, la întrebările vecinilor, al rugămintilor agonizante ale lui Thomas de a sta în pat și a se odihni.

- Aș vrea ca să-ți vezi de treburi, să mă lași în pace. Nu mi-e frică de durere sau suferință și dacă ar fi după mine, te-aș lăsa cu fundele și făcutul supei și m-aș duce să nasc în liniștea dealurilor, în mijlocul vitelor și al oilor care m-ar înțelege.

- Sfinte Dumnezeule, dacă așa gândești, atunci du-te și fă-ți patul și cât mai repede, țipă mama ei, după care o luă pe sus pe biata Janet, fără prea multă vorbă.

Două zile mai târziu, pe 5 martie, s-a născut fiul lui Janet, Samuel.

- A fost o naștere frumoasă, povestea bătrâna doamnă Coombe vecinilor. Mai ușoară și mai bună decât crezusem doctorul și eu că va fi. S-a comportat grozav, mititica de ea, și acum, e bine. Cât despre flăcău, este sănătos și leit taică-său.

În curte au fost înălțate niște steaguri și s-a dat bărbaților de băut.

Janet, întinsă între perne, cu părul ei negru dat la o parte de pe fața ei palidă, privea fix spre bebelușul din brațele ei.

Ce lucru ciudat era, cu căpșorul chel și ochișorii albaștrii și apoși! Oricât s-ar fi străduit nu vedea nici o asemănare cu Thomas. Spera să-i spună în curând „el”, să nu se mai gândească ca la un obiect.

Totul era plăcut, dar și straniu în același timp să simți trupușorul cald lipit de al tău și să știi că tu i-ai dat viață. Era o bucurie să privești fața lui Thomas.

Intră în vârful picioarelor în cameră, în ghetete iui grele și care scârțâiau. cu fața roșie și cu ochii lui albaștri, aproape ieșiți din orbite.

- Janie, te simți rău? întrebă el aproape în șoaptă. Ea a trebuit să dea din cap, în semn că nu, să-și ascundă zâmbetul, de frică că el s-ar simți jenat. Apoi, dădu la o parte cuvertura și-i arătă bucățica de came ce stătea în

Puterea

îndoitura brațului. Gura lui Thomas se deschise a uimire, picioarele i se împleticiră și rămase pironit privind fix, zâmbetul întinzându-i-se de la o ureche la alta. Janet nu se putea abține să nu râdă văzându-l, legănându-se, cu fața lui roșie și fără să scoată un cuvânt.

MAURIER

- Cred că n-ai mai văzut un nou născut până acum, îi spuse ea. Atinge-l, e viu!

Thomas întinse cu grijă un deget și-l puse pe obrăjorul fiului său.

Copilul deschise ochii și clipi.

- L-ai văzut? țipă Thomas, încântat. Deja, mă recunoaște.

- Termină cu prostiile astea, spuse bătrâna doamnă Coombe. Bebelușul nici măcar nu vede, încă. N-ai auzit de așa ceva până acuma? și-l împinse afară din cameră, de teamă că purtarea prostească a bărbatului să nu o obosească pe fata ei.

Nu peste mult timp, Janet și-a revenit, robotind în casă și în afara ei.

Samuel era un copil bun și nu prea îi dădea bătaie de cap. Nici nu mânca peste măsură, nici nu urla prea mult, ci se comporta ca un copil sănătos și normal. Thomas, cu greu, se putea despărți de ei și-i părea rău de timpul petrecut la șantier. Spre imensa lui mândrie și bucurie i se permitea să-și ia fiul în brațe și să-l ducă în vizită la bunica lui peste deal, duminicile.

Janet găfâia lângă el, mulțumită că a scăpat de greutate pentru un timp. Pașii lui Thomas erau siguri dar înceți, capul și-l ținea sus și se oprea foarte des pentru a-l arăta pe fiul său vreunui vecin.

- Vă seamănă leit, domnule Coombe, spunea acesta. Ochișorii lui sunt ca ai dumneavoastră, și au aceiași culoare.

- Adevărat? zâmbi Thomas. Ai auzit Janie? Doamna Rogers spune că-mi seamănă ca două picături de apă.

- Așa-i, oftă Janet, care auzise de mii de ori același și același lucru și nu era surprinsă că un copil trebuie să-i semene tatălui său.

În casa mamei ei, copilul era trecut din brațe în brațe, sărutat de mătuși și legănat pe genunchii bunicii sale; în tot acest timp, Thomas îi privea îngrijorat, cu gelozie. „Aveți grijă, să nu-l scăpați jos”.

MAURIER

Jānet stătea la mare distanță, de cealaltă parte a căminului, ascultând murmurul de voci care vorbeau limba bebelușului.

Se minuna la auzul cuvintelor de răsfăț și dulcegării, când știa că bebelușul era cel mai fericit, singur, în pătuțul lui sau

Puterea iubirii

când stătea gol după baie, dând din piciorușe în brațele ei. E ciudat să vezi că oamenii nu realizează asta, și nici chiar Thomas. Dar atunci când era vorba de Samuel, Thomas era mai slab de înger.

Seara, când Janet dezbrăca copilul și el își întindea, în aer, pumnii strânși, mândrul tată interpreta gestul ca pe un semn de forță.

- Janie, privește, ce mușchi are la brațe. Băiatul ăsta va fi în stare să țină fierăstrăul așa cum trebuie.

Și așa trecu primul an, cu ei trei laolaltă în casă, fericiți, mulțumiți unul de celălalt.

În toamna anului 1831, bătrânul unchi Coombe ținut la pat de reumatism, a lăsat grija șantierului pe umerii lui Thomas. Acum și-a luat responsabilitatea de a face schimbări și îmbunătățiri unde vroia. Docul a fost mărit și mărul a fost dragat de pe plajă în așa fel încât un tip mai mare de vas, să acosteze în întregime fără probleme.

Comenzile veneau una după alta pentru vase de pescuit bine lucrate, puternice, capabile să facă față furtunilor iernii, iar Thomas avea puține momente libere să se joace cu băiatul său. Cei ce-l cunoșteau în Plyn dădeau din cap și-l arătau cu mândrie, zicând că tânărul Coombe pune pe picioare o afacere înfloritoare.

- Îi un băiat destoinic, Thomas al tău, Janet, ziceau ei. Ce muiere fericită ești, cu un asemenea bărbat minunat și un băiet sănătos ca al tău!

Și Janet era mulțumită să-i audă că-i laudau băiatul, pentru că, oamenii din Plyn erau gata să găsească un cusur și în cel mai neînsemnat lucru. Samuel se țâra pe dușumea, la picioarele ei și, apoi, cădea pe spate; se agăța, parcă, de cer cu mânuțele și privea spre mama lui serios, cu fața lui micuță și atât de asemănătoare cu a tatălui său. Janet aștepta să-l pună în pat după ce venea Thomas, seara, apoi stătea în leagăn, lângă focul din bucătărie, în timp ce ei doi stăteau la masă, fericiți și mulțumiți, discutând despre întâmplările de peste zi.

- Vasul cel mare e aproape gata, Janie. Măine

Puterea iubirii

---

dimineață punem dușumelele. Îs tare mulțămît de
buștenii pe care i-am

MAURIER

adus din pădurea Truan, acu 10 luni. Din alea folosim acum. Socotesc că nici un vas pe care îl fac nu se va face bucățele, decât dacă îl vor lovi de stânci, Janie.

- Se spune Thomas, că tu construiești mai repede și mai bine decât a făcut-o, vreodată, unchiul Coombe.

- Chiar așa se zice?

- Da! Tot Plyn-ul vorbește, am auzit și eu. Îs mândră de tine, Thomas.

- Totul este pentru tine și pentru băiat. Uită-te la el, binecuvântat fie-i sufletul și fețișoara lui inocentă. Cine știe, poate, peste mulți ani, va lucra lângă tatăl lui, așa-i fiule?

Samuel dădu din piciorușe în leagăn, nu vroia să se culce, începu să țiepe din toți plămânii.

Thomas se ridică în picioare și îngenunche lângă leagăn.

- Ei, ajunge! Nu mai plânge, Sammie! Tu nu trebuie să plângi, băiețelul meu drag.

Apucă mânuța întinsă și o sărută. „Taci, cu tata, puiule! Dacă o ții tot așa, îmi sfâșii inima“.

Samuel țipă până se înroși.

Janet zâmbi, și dădu din cap. Se duse spre leagăn, îl luă și-l întoarse cu fața, bătându-l pe spate.

- Ce scandal, ce gălăgie, zise ea în bătaie de joc spre soțul ei, pentru o nimica toată.

Thomas oftă și-și ridică capul. Ea știa despre bebeluși mai mult decât el.

CAPITOLUL 4.

În vara următoare, unchiul Coombe, ce șontăcăia în două bastoane, din cauza reumatismului, a răcit din cauza unui val de vreme rece și în mai puțin de 24 de ore a murit.

Afacerea, și la bine și la rău, era pe de-a-ntregul a lui

Thomas, și trebuia să lucreze din greu pentru a face o afacere înfloritoare. Era o mare responsabilitate pe umerii unui tânăr de numai 27 de ani, dar natura lui Thomas era tenace și îndârjită și nu avea de gând să se lase înfrânt cu una cu două.

Se părea că datorită noilor griji, felul vesel al lui Thomas, pe care și-l ținuse sub control mai tot timpul, dispăruse de tot. Acum, era un bărbat fără alura de băietan de altădată. Gândea numai în termeni bănești, și deși spunea că muncește numai pentru nevastă și fiul său, admitea că nu prea îi avea în cap atunci când privea cu mândrie la semnul de deasupra intrării în șantierul de construcții. „Thomas Coombe, constructor de nave”. În Plyn își făcuse deja un nume mai celebru decât al unchiului său.

Janet a făcut bine că s-a măritat cu el, se gândea Thomas și ce-și putea dori o femeie mai mult decât casa pe care el i-o dăduse, grija pe care i-o purta ei și băiatului ca și cum ar fi vrut să-l mulțumească pe Dumnezeu.

Așa, că, Thomas stătea pe șantier, cu statura lui înaltă și dreaptă, dând ordine aspre pe un ton dominator oamenilor care lucrau pentru el.

Janet a observat schimbarea lui Thomas, dar ea nu-l condamna pentru asta. Pentru ea, felul de a fi al unui bărbat nu reprezintă un mister, ci îl accepta ca atare. Munca lui trebuia să fie acuma pe primul plan; l-ar fi disprețuit dacă s-ar fi mulțumit să se ocupe de afaceri în maniera neglijentă a unchiului Coombe, și și-ar fi petrecut timpul visând, pe lângă casă.

Privea realitatea vieții în față, decantând adevărul de minciună observând și judecând schimbările din om, fără a se văicări și a închide ochii. Știa că dragostea lui Thomas pentru ea era puternică și adevărată și că niciodată n-ar căuta alinare în altă parte; dar mai știa foarte bine că venerația ciudată și minunată – pasiunea dulce și de nedomolit a unui tânăr care posedă pentru prima dată o femeie a trecut – și niciodată nu va . mai

MAURIER
reveni.

Samuel strânsese legătura de sânge dintre ei, dar atât și nimic mai mult. Se vor sprijini unul pe altul la boală și la sănătate, vor merge prin viață împărțind plăcerile și tristețile, vor dormi unul lângă altul în camera lor de deasupra porticului, vor îmbătrâni, se vor șubrezi, vor dormi somnul de veci alături în curtea bisericii Lanoc – dar niciodată nu se vor cunoaște unul pe altul în profunzime.

Sentimentele lui Janet pentru Samuel mergeau în paralel cu cele față de Thomas. Unul era soțul ei, celălalt era fiul ei. Samuel depindea de ea pentru că avea nevoie de atenție și de grijă până va crește destul de mare ca să-și poarte singur de grijă. Îi spăla și-l îmbrăca, îl puneă să stea lângă ea în scaunul lui înalt la masă, îl hrănea, îl ajuta să facă primii pași, să articuleze primele cuvinte și-i dăruia toată afecțiunea și tandrețea de care avea nevoie. Atât lui Thomas cât și lui Samuel ea le dădea spontaneitatea naturală a sentimentelor și marea candoare a • inimii ei; dar spiritul lui Janet era liber și neîncătușat, așteptând să se ridice de la izolarea autoimpusă la amestecarea cu lucruri intangibile, cum ar fi vântul, marea, cerul, mână în mână cu cel pe care îl aștepta. Apoi și ea va deveni cu timpul, parte a acestor lucruri abstracte și nemuritoare.

Pentru că știa că toate acestea vor trece, Janet căuta să izgonească deznădejdea. Își ascundea singurătatea și în fața celorlalți apărea întotdeauna bine dispusă și veselă. Era ca și cum ar fi avut două euri; unul de femeie și mamă, mulțumită, care asculta planurile soțului ei ce vorbea neîncetat de marile afaceri, care râdea la gunguritul copilașului ei, care își vizita familia și vecinii din Plyn cu o plăcere reală și cu bucuria întâmplărilor zilnice; și celălalt eu, singuratic, liber, triumfător și care stătea în vârful dealurilor ascunse în ceață de lume și unde lumina soarelui strălucea pe fața ei frumoasă.

Aceste lucruri nu reprezentau în mintea lui Janet,

definiții conștiente; introspecția nu era proprie locuitorilor Plyn-ului de la începutul secolului al nouăsprezecelea și nici nevestei de 21 de ani a unui constructor de nave din Cornwall. Ceea ce înțelegea ea era că încă nu cunoștea liniștea lui Dumnezeu. Se putea apropia de ea doar datorită lucrurilor sălbatice din păduri și câmpuri, sau printre pietrele de pe marginea apelor, dar mh prin oamenii din Plyn.

Li veneau în minte doar crâmpoșe de liniște, urme clare în momente de veghe care o asigurau de existența lor și faptul că într-o zi va păstra secretul pentru ea.

Puterea iubirii

Așa că Janet își aștepta momentul potrivit, și-și trecea zilele la fel ca toate nevestele din Plyn, cocând sau făcând curat, cârpind hainele bărbatului dar și pe ale copilului. Mai era și drumul la biserică, duminica și alăturarea la bârfa simplă a vecinilor, după slujbă la o ceașcă de ceai fierbinte și o felie de șofran sau prăjitură cu anason apoi, înapoi, acasă pentru masă, culcatul copilului, și dormitul alături de soț până la venirea zorilor.

În primăvara lui 1833, la două săptămâni după cea de a doua aniversare a lui Samuel, s-a născut sora lui. Era frumoasă și cu ochii albaștri, foarte asemănătoare lui Samuel și nu dădea mai multă bătaie de cap decât a dat el la aceeași vârstă.

Fetița a fost botezată Mary, iar Thomas era, aproape la fel de mândru de ea cât fusese și de Samuel.

Deși lui Thomas îi plăcea să creadă că el era ultimul care își spunea cuvântul, în general, Janet era cea care hotăra. Îi trântea o vorbă soțului ei și el pleca la serviciu, cu sentimentul destul de neplăcut că ea a câștigat. El o numea: „predarea lui Janie“, dar era mai mult decât atâta, era servilismul inconștient către o personalitate liniștită, dar mai puternică decât a lui.

El n-ar fi admis niciodată asta dar nu putea, s-o înțeleagă pe Janet. Era nevasta lui, o iubea și o respecta, îi legau un cămin și doi copii, dar gândurile ei erau un mister pentru el. Era caraghios felul ei de a cădea într-o tăcere profundă, uneori, de a privi pe fereastră marea, cu o expresie și priviri greu de definit.

O observă într-o seară, în timp ce el se juca cu copiii după o zi lungă de muncă, cum stătea, căzută pe gânduri, cu lucrul pe genunchi.

- La ce te gândești Janie? o întreabă el, iar ea fie că dădea din cap, zâmbind și nedând nici un răspuns, fie că dădea mici răspunsuri stupide de genul „Mi-ar fi plăcut să fiu bărbat, Thomas“,

Nu prea era încurajator să auzi așa ceva. Ce vroia ea

Puterea iubirii

să spună cu asta, când nu era în tot Plyn-ul casă mai frumoasă ca a lor, doi copiii mai scumpi și un bărbat mai credincios și mai iubitor, decât el?

- Janie, uneori ești o enigmă pentru mine, spuse el, cu un

MAURIER

suspîn. Atunci, brusc, își schimba dispoziția, asemenea unei străfulgerări iuți de vară, venea spre locul unde el stătea cu copiii și se antrena cu ei în joacă și îi puneă întrebări la care orice bărbat putea răspunde, cum ar fi munca de la șantier. Pentru ca apoi, fără ca el să-și dea seama, revenea la propoziții prostești ca cele legate de îngrijorarea ei față de bătrânul Dan Crabb, care a fost prins, în sfârșit, când făcea contrabandă și trimis la Sudmin pentru a fi judecat.

- Dar, draga mea, omul este într-adevăr un nemernic, un potlogar cu două fețe care i-a înșelat pe ofițerii Majestății Sale, a încălcat legea și ridicând mâna asupra unor oameni cinstiți și liniștiți.

- Da, Thomas, dar este o joacă de bărbat la urma urmei.

- Tu numești ticăloșia, contrabanda o joacă de bărbați? Eu, unul, n-aș da mâna cu unul ca ăsta de frică să nu mă molipsesc.

- Eu aș da și chiar l-aș urma. Deseori mi-am imaginat o astfel de viață pentru tine. O noapte neagră ca smoala în golfulețul Lanny-whet, nici un sunet decât valurile lovindu-se de mal. Apoi o lumină slabă pâlپândă în întuneric și niște vâsle scârțâind pe ascuns, un fluierat slab și scurt și cizmele tale trosnind pe pietriș mergând spre barcă. Un murmur de voci în timp ce materialele sunt descărcate, apoi un strigăt și un țipăt de sus din vârful dealului care crează confuzie pe plajă; și tu alergând pentru prețioasa ta viață, cu părul în vânt, cu șase vameși pe urmele tale. Asta este viață și moarte în același timp, Thomas și nu o socoteală a timpului.

Ea începu să râdă la vederea feței lui palide și șocate.

- Mă vei ocări ca pe o femeie fără rușine, neobrăzată?

Iar el îi va răspunde, solemn ca un judecător: „

- Janie, pentru ce să fugi?

Cei doi copii priveau fix pe mama lor: Samuel ținând mâna tatălui său și mica Mary în brațele lui, fiind copia fidelă a lui Thomas. Janet zâmbi văzându-i, toți trei

MAURIER

aparținându-i, și parte din ea, poate; dar restul din ea furat din camera caldă și plăcută, de lângă fețele dragi și duse departe de tot, nici ea neștiind unde, dincolo de dealurile liniștite și de portul Plyn, peste mări și ceruri, departe în aerul necunoscut și țări fără nume.

Puterea,

---

iu **CAPITOLUL 5.**

De Crăciunul următor a nins la Plyn. Zăpada acoperea dealurile și câmpurile asemenea unei mâini albe ce proteja pământul. Chiar și în valea Palmear apa era înghețată, iar copacii întunecați păreau speriați și mohorâți. Apoi soarele străluci dinspre cerul albastru unde niciodată nu era vreun nor, gerurile grele au dispărut odată cu zăpada amestecată, lăsând locul unei pojghițe subțiri.

Thomas s-a dus în păduricea Truan și a adus brațe mari de ilice cu boabe roșii ca focul. El le-a amestecat cu bucăți de iederă ce puteau fi tăiate de pe casă și împreună cu Janet, a pus din loc în loc în camere, iar Thomas în mod ingenios a aranjat 6 curbură dintr-o ramură de ilice într-o cruce și a agățat-o deasupra intrării.

Janet era foarte ocupată cu pregătirile în bucătărie, cocând de zor pentru ziua de sărbătoare când va primi ia ceai, după masă, oaspeți. Știa că vor savura din plin prăjiturile, biscuiții și budincile și poate se vor aștepta și la o ceașcă de fiertură fierbinte înainte de a pleca în noaptea friguroasă.

Thomas stătea lângă foc cu Biblia pe genunchi, cei doi copii agățați de fustele lui Janet, rugându-se să guste din ceva ce mirosea atât de bine în tigaia de pe plită.

- Lăsați-mă în pace, fiți copii buni sau nu veți gusta din budincă decât la Crăciun, îi certa ea, iar tatăl lor nu putea face altceva ca să-și arate autoritatea decât să-l cheme pe Samuel.

- Dă-i pace mamei tale, Samuel. Tu și sora ta n-o mai cicăliți atâta, mai bine veniți lângă tatăl vostru și ascultați ce vă Citesc din cartea asta. În tăcere, cei doi l-au ascultat, băiatul târându-și sora pe dușumea, ea de-abia putea să meargă. Thomas citi, cu voce tare, rar, primele capitole din Sf. Matei, dar era puțin probabil ca cei doi copilași la vârsta lor să priceapă despre ce era

Puterea,

---

vorba, așa că se jucha picioarele lui, în liniște, cu o păpușă din cârpe pe care o împărțeau amândoi.

MAURIER.

Janet se îndreaptă din șale, odihnindu-se pentru o clipă, cu mâna în sold. După ce va strânge tot și va pregăti cina, după ce vă culca copiii, se va face timpul să-și pună boneta și șalul și în vreme ce o vecină amabilă va veni să stea în casă, ea și Thomas vor străbate unul lângă altul dealul înghețat spre biserica Lanoc pentru slujba de la miezul nopții.

Într-un fel ea n-avea nici un chef să meargă. Nu-i păsa de cuvintele pastorului, nici nu vroia să se alăture celorlalți și să cânte imnuri, nici să îngenuncheze lângă altar pentru a primi Sfânta împărtășanie. Se gândea să fugă în întuneric și să alerge pe cărarea dintre stânci pentru a privi marea. Deasupra apei strălucea luna, asemenea unei cărări de argint care duce de la marea neagră spre cer și aici ar fi mai împăcată, mai liniștită decât să stea în genunchi în Biserica Lanoc. Mai aproape de ceva ce nu poate fi numit, departe de lume și pierdută, amestecându-se cu lucruri ce nu țin cont de timp, unde nu există nici azi nici mâine.

Ea se gândea: „în seara asta n-am nici un sentiment de cucernicie, ci doar dorința de a fi singură în lumina lunii“.

Se smulse din reverie și se apucă să pregătească masa, gândindu-se la o scuză pentru a nu merge la slujbă. Chiar Thomas a fost acela care i-a dat-o.

- Ai ochii cam încercănați, Janie și fața ta e tare palidă. Nu te simți bine?

- Cred că gâtitul și statul deasupra plitei mi-au dat o durere de cap și de spate. Poate ar fi mai bine să stau acasă, Thomas și să te duci la Lanoc fără mine.

- Nu-mi place' să te las singură, dragă, ar fi primul ajun de Crăciun de când ne-am luat.

- Voi fi bine. Mâine nu pot boli cu toată lumea care vine la noi.

Căzuseră deci de acord și, când clopotele băteau ușor peste câmpuri, Thomas plecă singur, cu lanterna în mână, în timp ce Janet îl urmărea cum urca dealul.

Vecina, a cărei prezență nu mai era necesară, îi ură noapte bună și Crăciun fericit și-și văzu de drum. Janet era singură în casă cu cei doi copii care dormeau liniștiți în camera de sus. Pregăti o supă caldă pentru soțul ei când va veni de la biserică înghețat și flămând după rugăciuni și de pe drum.

Iși înfășură șalul mai bine în jurul umerilor și se depărtă de fereastră. O peliculă subțire de zăpadă acoperea pământul.

Luna era sus pe cer și nu se auzea nici un zgomot decât tânguirea apei lovindu-se de stânci. Deodată simți, că trebuie să se ducă pe stânci și să-și urmeze chemarea inimii.

Ascunse cheia de la casă în corsaj și plecă. I se părea că avea aripi care o purtau cu repeziciune departe de casă și copiii adormiți, pe străzile înguste și abrupte ale Plyn-ului spre dealurile înghețate și albe și spre cerul liniștit.

Se rezemă de ruinele Castelului, marea la picioarele ei, și lumina lunii scaldându-i fața. Apoi închise ochii și gândurile confuze îi zburară din minte, trupul ei obosit i se părea că o părăsește și era posedată pentru o clipă, de o putere ciudată și de însăși puritatea lunii, era înconjurată de ceață și când aceasta se dizolvă, văzu figura unui bărbat, îngenuncheat lângă stânci, cu capul în mâini. Știa că era plin de disperare și amărăciune și că sufletul lui sărman și pierdut o chema pentru a-l consola.

Se duse spre el, îngenunche lângă el și-i luă capul punându-i-l pe piept în timp ce-i mângâia părul cărunt cu mâna.

Apoi el se uită în sus la ea, ochii lui căprui plini de o teamă nebună.

Știa că el aparținea viitorului, când ea va fi moartă și în mormânt, dar îl recunoscuse ca fiind de-al ei.

- Ssst! Iubitul meu, ssst, alungă-ți teama. Sunt alături, voi fi mereu, nimeni, niciodată, nu-ți va face rău.

- De ce n-ai venit înainte? șopti el ținând-o aproape.

MAURIER

Au încercat să mă smulgă de lângă tine, lumea întreagă e neagră și plină de duhuri rele. Nu e adevăr pentru mine, draga mea, nici o cărare de urmat. Mă vei ajuta, nu-i așa?

- Vom suferi și vom iubi împreună, îi spuse ea. Fiecare bucurie sau durere din mintea și trupul tău sunt și ale mele. În curând se va arăta o cărare și toate umbrele din sufletul tău se vor risipi.

- Deseori, ți-am auzit șoaptele, ți-am ascultat cuvintele tale de mângâiere binecuvântate. Am vorbit unul cu altul, singuri în tăcerea mării, pe puntea vaporului care-i parte din tine. De ce n-ai venit niciodată până acuma, să mă ții ca acuma și să-ți simt inima cum bate lângă urechea mea?

- Nu înțeleg, răspunse ea. Nu știu de unde venim și cum de s-a risipit ceața pentru a te găsi; ți-am auzit chemarea și nimic nu m-a putut ține în loc.

- Au fost zile lungi și plictisitoare de când ai plecat de la mine și nu am dat atenție sfaturilor tale, n-am meritat încrederea ta în mine, îi spuse el. Vezi, cât de bătrân sunt, cu părul și barba căruntă, iar tu ești mai tânără decât te-am cunoscut vreodată, cu fața ta pală și mâinile tale delicate și netrudite.

- Nu-mi aduc aminte de nimic din trecut zise ea, dar tot ce știu este că nu există spațiu și timp aici, nici în lumea noastră, nici în vreo altă lume de acum încolo. Pentru noi nu va fi despărțire, nici început sau sfârșit, noi suntem uniți, asemenea stelelor pe cer.

Apoi, el spuse:

- Se spune că-s nebun, dragostea mea, că rațiunea s-a dus și-n ochii mei lucește primejdia. Simt întunericul cum mă-nconjoară și când vine cu adevărat nu te mai văd sau nu te mai simt și nimic nu rămâne aici decât dizolvare și durere.

El se cutremură când un nor trecu prin fața lunii, iar ei i se păru că el este asemenea unui copil în brațele ei plângând după alinare.

- Să nu te temi niciodată atunci când deznădejdea te cuprinde, pentru că eu te voi ține cum te țin și acum, îl mângâie ea. Atunci când nu vezi sau nu auzi și când te lupți cu tine însuși, eu voi fi alături de tine și mă voi bate pentru tine.

Își dădu capul pe spate și o privi așa cum stătea, parcă lângă cer, cu un zâmbet pe buze.

- În noaptea asta ești un înger, zise el, stând la porțile Raiului înainte de nașterea lui Hristos. Este Crăciun, iar ei cântă imnuri în Biserica Lanoc.

- De cincizeci de ani sau de o mie de ani, totul e la fel, spuse Janet. Iar venirea noastră aici, în seara asta, e o dovadă.

- N-ai să mă mai părăsești niciodată, nu? întrebă el.

- Niciodată.

Puterea iubirii

ar

El îngenunche și sărută urmele lăsate de ea pe zăpadă.

- Spune-mi există Dumnezeu?

El se uită în ochii ei și citi adevărul.

Pentru o clipă au stat tăcuți, s-au privit așa cum n-au făcut-o pe pământ. Ea văzu un om, aplecat și istovit cu părul încâlcit și neîngrijit cu ochii obosiți; el văzu o fată, tânără și netemătoare, cu fața luminată de lună.

- Noapte bună, mama mea, frumoasa mea, dragostea mea.

- Noapte bună iubitul meu, copilul meu, fiul meu.

Apoi ceața se interpuse între ei, ascunzându-i unul de celălalt.

Janet stătea lângă ruinele Castelului, marea lovea stâncile de lângă ea și pe apă lucea o cărare de argint. Nimic nu s-a clintit, nu s-a mișcat, nimic nu s-a schimbat. Poate că a trecut, doar o secundă de când stătea acolo, nu mai mult.

Deși, călătorise prin jumătate de secol, în afara lumii prin spațiu, într-un alt timp. Ea nu păruse surprinsă, nu se temuse de nimic, era doar plină de o mare iubire și mulțumire.

Apoi s-a întors cu spatele la mare și a pomit-o, în jos, spre Plyn. Era trecut de miezul nopții și se apropia Crăciunul. S-a oprit pentru a asculta marea, iar prin aer se auzeau voci slabe cum cântau în biserica Lanoc colinde. Cântecul venea încet și duios, vocile oamenilor simpli care aduceau vești bune lumii.

Tumul bisericii era luminat cu o fâșie de aur.

*"Ascultați! îngerii cerești cântă
întru gloria Regelui nou născut
Pace pe pământ și îndurerare,
Dumnezeu și păcătoșii se împacă.
Popoarele se ridică bucuroase
Pentru a celebra triumful
Și a proclama
Nașterea lui Christos în Betleem*

*Ascultați! îngerii cerești cântă
întru gloria Regelui nou născut.*

Iar Janet zâmbi și privi către est, unde sus, în înaltul cerului, strălucea o stea ca steaua din Betleem.

CAPITOLUL 6

La începutul anului, Thomas Coombe a luat-o pe Janet să viziteze Plymouth-ul. A câștigat bine din producerea unor scule și mulțumit de munca lui și de banii din buzunar, a găsit de puțină că nimeni n-ar avea de pierdut dacă ar pleca cu nevasta într-o scurtă vacanță. În acele timpuri era o adevărată călătorie, mai ales iama și au fost obligați să meargă până la Crane cu căruța, să înnopteze, iar în ziua următoare să se urce în diligență spre Plymouth unde ajungeau de abia spre după masă.

Cei doi copii au fost lăsați în grija mamei lui Janet.

Janet nu părăsise niciodată Plyn-ul și marele oraș a zăpăcit-o. Thomas era încântat de uimirea ei și bucuros i-a arătat tot ce se putea vedea, dovedindu-se cel mai bun ghid din lume. Îi plăcea să arate că cunoștea bine numele străzilor și magazinelor deși nici el nu mai fusese de mulți ani în oraș.

-Cum Dumnezeu, Thomas, spuse ea, poți să-ți amintești atâtea nume, când toate străzile arată la fel și nu ne-am rătăcit niciodată?

-E foarte simplu, Janie, răspunse el. Unui om ca mine nu-i trebuie mult ca să se prindă de cum e cu străzile p-aci. Poate pentru tine e greu, care vii din Plyn, fără să mai fi văzut un oraș așa de mare.

-Bine, e drept că nu știu nimic despre asta, răspunse Janet, cu bărbia în vânt și e bine să te am lângă mine. Oricum, eu știu stâncile și pădurile din jurul Plyn-ului mai bine decât le vei ști tu vreodată. Dacă ar fi un pic de ceață, tu te vei roti în cerc, pe când eu aș fi de mult acasă, pregătind masa.

Thomas tăcu, pentru că se obișnuise ca Janet să aibă ultimul cuvânt în această chestiune. Oricum, acum era acaparată de magazine și încântată de alegerea lui

DAPHNE DU MAURIER

Thomas pentru o pelerină gri, călduroasă și o bonetă cochetă asortată.

- Uită-te la preț, îi șopti ea la ureche, e o adevărată hoție la drumul mare.

- Îmi place ca tu să ai ce-i mai bun, draga mea, zise el, mândru și semeț ca un scutier. Mulți bărbați vor întoarce capul pe stradă când vom merge braț la braț.

Era frumoasă Janet a lui, cu părul des și negru, cu ochii mari și perspicaci, cu bărbia și gura hotărâte. Mergea ca o regină. Thomas era conștient de privirile pe care i le aruncau marinarii din Plymouth și era curios de reacția ei. De obicei, mergea lângă el, fără să dea atenție, dar, odată, un tip probabil beat, intenționat s-a îndreptat împleticindu-se spre ea și i-a atins pelerina cea nouă cu degetele lui murdare.

Thomas a vrut să intervină, dar Janet s-a descurcat singură, iar marinarul care se aștepta ca ea să se dea înapoi țipând de frică, a făcut cunoștință cu temperamentul ei.

- Ți-ai cam uitat manierele, omule, îi spuse ea, aspru. În Gomwall, e politicos să-ți scoți pălăria când dai buzna peste o doamnă, și înainte ca omul să aibă timp să-i relice, îi apucă șapca din cap și i-o trânti în apa murdară din port. Ți-o vor curăța păianjenii îi zise ea și ridicându-și poalele fustei în mâini trecu mai departe, cu Thomas în urma ei, roșu la față și rușinat.

- Nu trebuia s-o faci, Janie, o dojeni el. Te admir pentru curaj, dar n-a prea fost demn de o femeie.

- Ai fi vrut să-l las să-și pună laba lui murdară pe pelerina mea cea nouă? îl întreba ea, furioasă de-a binelea, încă zâmbind în sinea ei la vederea feței lui roșii. Dacă nu taci din gură, pălăria ta îi va ține companie șepcii lui. Thomas știa că ea își va ține cuvântul și că nu dădea doi bani pe stinghereala lui.

Au stat în Plymouth aproape cinci zile și era timpul să se întoarcă acasă.

Thomas pregătea cele două bagaje, când Janet,

DAPHNE DU MAURIER

care se uita, tăcută, pe fereastră, vorbe deodată.

- E o vreme frumoasă pentru perioada asta din an, zise ea liniștită.

Thomas îi dădu dreptate, nerealizând că era pe cale să cadă într-o capcană.

- Marea e atât de liniștită de parcă ar fi vara, continuă ea. Cu ajutorul unei brize bune am putea fi la PlynŃnainte de căderea nopŃii și am putea anula șederea de la Cane.

MAURIER

- Da, vâra există vapoare care merg în susul și în josul coastei, dar, desigur, că acum nu este niciunui.

- Ah! Greșești, zise Janet. E un vapor care pleacă azi. În timp ce tu împachetai aici, am fost și am vorbit cu căpitanul. Vaporul pleacă la amiază și am putea fi la Plyn spre seară.

Thomas își frecă bărbia, neîncrezător. Janet avea bărbia în aer și o licărire în ochi pe care el o știa bine.

- Presupunând că ar începe să bată vântul tare? Întrebă el slab.

- Și ce dacă? Mie nu mi-e frică, dar ție ți-e?

El făcu un ultim efort în a-i rezista.

- Janie, dar nu mai are locuri și pentru noi.

- Oh! N-ai de ce să spui asta, Thomas; am aranjat cu căpitanul, ne va lua, și spunând aceasta, luă cele două pachete în mână, schiță un zâmbet de la revedere proprietarului și ieși din casă, strigându-l peste umăr.

S-au îndreptat spre acea parte' a portului unde vaporul lor era acostat la chei. Thomas se aștepta ca ea să mai arunce o ultimă privire spre magazine, pe drum, dar se înșela. Nevasta lui nu avea să-și piardă vremea cu funde și materiale când în joc era un vapor ce trebuia prins.

Zăbovi pe chei, admirând pădurea de catarge înalte ce se ridicau spre cer și-l surprinse cu cunoștințele ei despre catarge și velaturi.

- Credeai că-mi petrec timpul învățând să cos și să gătesc, așa-i? zise ea disprețuitoare. Sau trăgând chiulul tot timpul; alergând pe plajă? fără să învăț nimic despre vapoare?

- E fantastic cum ai devenit femeia care ești Janie, se minună soțul ei.

Ea râse și-și strecură mâna în mâna lui.

- Nu-s chiar atât de schimbată doar pentru atâta, răspunse ea, dulce.

Între timp, ajunseră la vaporul „Waterosprite” și se urcară la bord.

MAURIER

Capitanul dori s-o ajute, dar Janet scutură din cap indignată și luându-și cu o mână poalele fustei și cu cealaltă frânghia, urcă scara grosolană. Odată ajunsă pe punte, privi în jurul ei cu

interes, în loc să coboare în cabină, care, după cum îi șoptea Thomas, era locul cel mai potrivit pentru o femeie. Simțea nevoia să critice odgoanele și felul cum era construit micul vas, dar avea grijă să nu spună nimic cu glas tare.

În ciuda asigurărilor date de căpitan au trecut două ore până au plecat și se făcuse cinci după masa.

- Nu vom fi acasă înainte de miezul nopții, dacă vom mai ajunge vreodată acasă, zise Thomas privind spre cer, neliniștit, unde norii se adunau dinspre sud vest.

- Pare să se schimbe vremea, îi spuse căpitanului.

Janet era încântată de ideea unei călătorii agitate, dar Thomas se gândea la cei de acasă și se blestema pentru slăbiciunea lui de a se lua după ea.

Era prea târziu să dea înapoi, ieșiseră din strâmtoare, spre mare.

- Dacă norii se îngroașe ne vom împotrivi nu, căpitane? întrebă Thomas.

- Oh, nu! Poate o rafală sau două, râse marinarul, nimic care să ne facă rău. Nu văd nici o furie în ei. Dacă vremea se va înrăutăți, atunci vom încerca să ne oprim la St. Brides.

Thomas nu avea nici o dorință să rămână peste noapte la St. Brides și cu greu îl credea pe căpitan capabil să găsească intrarea în micul port după căderea întunericului, cu marea insulă ieșită în afară, doar la un sfert de milă spre vest.

În curând s-a întunecat și a început să plouă. Janet a fost convinsă să coboare și să se încălzească lângă o mică sobă.

Thomas a stat cu ea, făcând dus-întors pe punte pentru a vedea ce se mai întâmplă.

Vasul naviga anapoda, dar nimănui nu-i era rău. Toți stăteau tăcuți, ascultând la scârțâitul și încordarea catargelor, la sunetul vântului și al ploii.

Janet citi pe fața lui Thomas că era îngrijorat și-și făcea reproșuri, dar în același timp avea un sentiment sălbatic în inimă gândindu-se că se află pe un vas în

mijlocul mării și vântul îi amenință.

*milă = 1609.3 m.

I-ar fi plăcut să fie pe punte, alături de marinari, trăgând de frânghie, făcând bășici la mâini, sau agățându-se cu toată forța de cârmă.

„De ce nu m-am născut bărbat?” se gândi ea. Să fiu acolo sus, în mijlocul lor și să simți de parcă natura sexului era ca un lanț de picioare, la fel de rău ca furoul care o deranja în jurul gleznelor.

Jinduia ca celălalt să fie cu ea în seara asta, el, care era parte din ea, cu părul său negru și ochii lui închiși la culoare, atât de asemănători cu ai ei. El cel care nu venise încă, dar care o privea dinspre viitor și care mergea alături de ea în vise. Ei n-ar fi stat ca doi prizonieri în cabină, ar fi stat împreună pe punte, cu părul răvășit și umezit de vânt și de mare, râzând. Și-l putea imagina cu mâna pe cârmă, cu ochii peste tot pentru ca apoi să privească în sus spre pânze, coborând o privire blândă spre ea.

Picioare lungi și umeri lăți ca ai lui Thomas, dar mai bine făcut și mai puternic. Cu mâna liberă a chemat-o, și și-a pus un braț în jurul taliei, dându-și capul pe spate și râzând așa cum numai el o făcea.

Îi cunoștea sunetul vocii lui, joase și lipsite, de grijă, precum și mirosul pielii lui.

Janet închise ochii și se rugă.

„Ah! vino repede dragostea mea, sufăr de așteptare”, iar când deschise ochii îl văzu pe Thomas, soțul ei, stând înaintea ei, precum umbra și reflecția-celui pe care-l iubea.

El se apropie și îngenunche lângă ea.

- Seara asta ești atât de frumoasă! Janie, niciodată n-ai fost așași șopti el. Atât de mult iubești marea și vaporul?

Își puse mâinile pe umerii lui și-l trase s'pre ea.

- E ceva ce este mai tare decât mine, uneori îi spuse ea. Ca în zilele de demult, când o femeie simțea chemarea lui Dumnezeu pentru a-și părăsi totul, casa ei,

DAPHNE DU MAURIER

viața ei și poate și iubitul din cauză că s-a lăsat în grija lui, departe de lume, între zidurile unui schit, așa mi se arată și rătăcesc departe de Plyn, de tine și de copii, navigând pe un vas, având alături numai marea și visurile mele.

El o ținea aproape, mângâind-o timid cu mâini temătoare și nervoase.

- Nu ești nefericită Janie, nu regreti că ne-am căsătorit, anii ăștia puțini și binecuvântați de când suntem împreună, nu?

- Nu, băiete, niciodată:

- Poate că n-am fost alături de tine atât de des pe cât aș fi vrut, în ultimul timp de când afacerea este pe de-a-ntregul a mea, tu în casă, grija ta pentru mine și copii, tu, lucrul viu și care respiră ce înseamnă pentru mine casa.

- Nu, niciodată nu voi sta departe de tine Thomas, fizic, știu că eu, Janet Coombe aparțin bărbatului meu, copiilor mei și chiar însuși locului ăsta. Am rădăcini aici asemeni copacilor din pădurile Truan și nimic nu mă poate smulge de lângă tine.

Își sprijini capul de al ei, mulțumit de răspunsul ei și Janet îl vedea stându-i alături și în moarte, la fel ca acum, ca un copil adormit, în timp ce spiritul ei neliniștit bântuia întunericul, zbura alături de pescăruși, cu cântecul mării pe buze.

Căpitanul apăru jos pe scara de lângă cabina sa și privi înăuntru.

- Sunteți bineveniți aici și simțiți-vă ca acasă. Nu voi fi la Plyn înainte de unu - două dimineața cu vântul ăsta, dar nu e nici un pericol și puteți dormi liniștiți până vă chem eu.

Janet se ridică în picioare.

- Haide, să aruncăm o privire mării, Thomas; mi-e poftă ca vântul să-mi bată fața.

Împreună au urcat pe punte și au privit scena din jurul- lor. Vântul sufla mai mult spre vest, iar ploaia încetase. Noaptea era neguroasă în afara stelelor care o luminau. Nici urmă de pământ, nimic în afară de apă și cer, și de sunetul vântului printre pânze. Janet statea la provă, boneta dată pe spate, cu părul ciufulit.

Arăta asemenea figurii sculptate de la provă.

Când se uită la ea, lui Thomas i se opri răsuflarea. Ea se mișca în ritmul legănării vasului ca și cum ar fi fost

MAURIER

parte din el. Thomas stătea lângă ea și era conștient și tulburat de frumusețea ei, „Janie, murmură el, Janie“.

În spatele lui, în spatele vasului, de dincolo de mare, ea auzea pe cineva care o striga tare și triumfător de dincolo de întuneric, ca și cum ar fi fost vocea vântului.

- Acum vin spre tine. ACUM, ACUM.

Ea întinse mâna și-l simți pe Thomas în spatele ei.

- Janie, zise el, Janie. .

Își întoarse fața, de la apă și el îi atinse buzele cu mâna.

- lubește-mă în noaptea asta.

Au plecat de pe puntej iar vasul înainta în întuneric, una cu marea și vântul.

CAPITOLUL 7

În ultima parte a primăverii au fost o serie de furtuni puternice pe coasta din Cornwall și multe vase bune s-au scufundat. Thomas Coombe, fiind și tâmplar de vapoare cât și constructor, a fost mai ocupat ca niciodată. A angajat mai mulți oameni să lucreze pentru el și plaja șantierului a fost tot timpul plină de vase de reparat.

Micul Samuel, acum ajuns la vârsta de cinci ani își petrecea cel mai mult timp privind-și tatăl și pe oamenii lui la lucru. I • s-a dat o unealtă veche și rudimentară ca să se joace și în ciuda vârstei sale se descurca.

Surioara Jui, Mary, de abia a împlinit doi ani și mergea legănându-se cu pași mărunței după mama ei.

Janet îi binecuvânta pentru faptul că nu-i dădeau prea mare bătaie de cap, acum când se simțea din ce în ce mai rău și mai amețită, cu cât se apropia sorocul cu cei de al treilea copil. Cele două surori¹ ale ei se măritaseră în acel an, iar la trei săptămâni după nunta celei mai mici, bătrâna doamnă Coombe muri.

Janet nu prea îi povestea lui Thomas despre starea ei.

MAURIER

El era mândru la gândul unui nou membru în familia sa, însă munca de la șantier nu-i dădea răgazul să se ocupe de nevastă, el nu prea stătea pe acasă, decât la cină după care se ducea la culcare și dormea buștean.

Niciodată înainte, cu Samuel sau cu Mary, nu s-a simțit Janet atât de obosită și de slăbită în primele luni. Era preocupată mai mult de starea copilului decât de a ei și se temea să nu se nască

Puterea,

prematur și să moară. Și sentimentul de pace și siguranță pe care îl cunoscuse înainte de nașterea celorlalți doi copii acum, lipsea.

Vechea și sălbatica ei dorință era mai presus de ea și nu vroia altceva decât să-și părăsească căminul și familia și să se ducă undeva, departe de lume.

Nu mai stătea în balansoar cu lucrul în mână, mulțumită de liniștea și căldura casei ei, ci se plimba pe lângă casă, nenorocită, din cauza slăbiciunii ei.

Când a venit vara și zilele s-au făcut lungi și călduroase, Janet părăsea casa, își lua copiii cu ea, urca cu grijă cărările până în vârful dealului și rămânea acolo ore întregi, privind marea.

Jinduia după, libertate cum n-o mai făcuse niciodată; un fior o scutura puternic când vedea un vapor părăsind portul Plyn, cu pânzele bătând în vânt și înaintând asemenea unei fantome tăcute pe suprafața apei. I-ar fi plăcut și ei să fie plecată.

Cu cât treceau lunile cu atâta acest sentiment devenea mai puternic, mai vital și nu trecea nici o zi fără ca Janet să nu-și găsească un moment liber pentru a urca pe stânci întorcându-și fața spre vânt și ascultând sunetul mării. Mai mult ca niciodată •în viața ei, simțea nevoia și dorința de-a folosi puterea pentru a se mișca mai repede, dar își privea trupul deformat și-și lua capul între mâini de rușine că s-a născut femeie.

De obicei, era calmă și senină, dar acum ajunsese la capătul nervilor.

Casa i se părea goală, nu-și găsea liniștea între zidurile ei și nu-i oferea nimic. Cu Thomas era tăioasă, cu copiii nervoasă pentru că cu toții erau ca lanțurile care o legau de Plyn. înapoi la stânci ea rățăcea tristă și agitată, în căutarea a ceva ce nu exista, speriată de singurătate dorindu-și-le pe amândouă, era cu sufletul la fel de bolnav ca și trupul.

Astfel că lunile de vară au trecut, a venit toamna, diminețile devreme era răcoare și înnecate într-o ceață

Puterea,

albă, în timp ce noaptea frigul era pătrunzător, prevestind venirea iernii. Pădurea Truan și copacii din jurul Plynului erau o bogăție de culori, pentru ca apoi, primele frunze să cadă formând un covor pal. Algele se desfăceau de pe stânci și pluteau mohorâte pe suprafața apei. Florile galbene și arămii ale toamnei erau îmbi

MAURIER

bate de ploaie și-și ridicau capetele deasupra, veștejite.

Recolta era strânsă, merele culese din livezi și depozitate în podurile întunecate.

Păsările,. parcă, dispăruseră odată cu soarele verii, doar pescărușii au rămas, dând roată portului și scufundându-se după pește la fel ca și cormoranul cu gâtul lung și solitar. Râul era liniștit, salvat doar de murmurul copacilor când frunzele cădeau pe pământ și de țipătul jalnic al corlei când stătea în reflux, în mâl după mâncare.

Înserarea se lăsa repede, imediat după ora șase, și oamenii din Plyn închideau ușile și ferestrele în fața frigului pătrunzător, lăsând noaptea să-și întindă în jurul caselor lor valul ei.

Trecuse și ultima săptămână'a lui octombrie.

Vremea încă umedă se schimbă brusc într-o după amiază când nori purpurii se adunară dinspre sud-vest, iar o linie joasă despărțea marea de cer. Odată • cu venirea fluxului, vântul puternic s-a transformat în furtună și cu toată forța potopi Plyn-ul.

Valurile mari se spărgeau de stânci chiar la intrarea în port, măturând totul în cale. Picăturile de ploaie veneau dinspre, ruinele Castelului și apa se ridica deasupra nivelului cheiului, inundând parterele căsuțelor grupate în piața pavată.

Bărbații și-au închis nevestele în case și s-au îndreptat spre port pentru a vedea dacă vasele lor erau în siguranță. Era ultima zi din octombrie, sărbătoarea tuturor sfinților , când un foc era aprins, noaptea, iar obiceiul era ca el să fie întesit, la miezul nopții, cu trunchiuri de copac, lumea străbătând străzile, dar de data asta totul fusese dat uitării, pentru că nimeni nu se aventura pe asemenea vijelie fără un scop precis.

Thomas Coombe era la șantier, privind spre marea crescândă cu îngrijorare și așteptând retragerea când nici o stricăciune nu se va mai produce. La casa cu iederă, copiii erau în pat și adormiți în ciuda vântului

care sufla. Janet pregăti cina și aștepta reîntoarcerea lui Thomas.

Ploaia încetase deja, dar vântul și marea mugeau la unison.

. *HALLOWEEN = sărbătoarea tuturor sfinților, la 31 octombrie

Fiecare frunză era împrăștiată, iar ramurile rupte atârnavă în copaci, scârțâind și tremurând ca zgomotul unui întinzător de catarg pe vas. Ceva s-a izbit de fereastră și a căzut. Janet a deschis fereastra și a văzut corpul mort al unui pescăruș cu ambele aripi rupte.

Vântul puternic i-a rupt în bucăți perdelele și i-a stins lumânările. Focul din cămin a pâlpâit și s-a stins încet. Apoi, Janet a simțit mișcarea unei ființe în înăuntrul ei, ca și cum cineva ar fi vrut să-i rupă oasele ca să se elibereze.

Și ea a auzit strigătul de libertate, ultima jinduire disperată a unui suflet în căutarea libertății și suferința unui timp lepădat de constrângerile lui.

Ea și-a ridicat mâinile în sus și a țipat, iar vântul sălbatic îi •prelua în ecou țipătul: „Vino cu mine, îi spuse vocea din întuneric, vino cu mine și caută-ți destinul pe dealurile nepieritoare“.

Așa că Janet și-a înfășurat șalul în jurul capului și conștientă numai de durerea ce o sfâșia și de lupta spiritului și a trupului, a ieșit împleticindu-se afară în vântul nebun și umed, având în urechi chemarea mării furioase.

Jos, la șantier, Thomas și oamenii lui urmărind micșorarea mării și constatând că se retrage ușor centimetru cu centimetru, parcă supărată pe forțele care au constrâns-o, atunci, au știut că totul era sub control pentru noapte până în dimineața următoare.

- Ei bine, băieți, a fost o veghe groaznică pentru noi. Ce-ați zice de o ceașcă de ceva fierbinte la mine acasă? Nevasta trebuie să aibă pregătită și să aștepte.

MAURIER

Oamenii i-au mulțumit recunoscători și au pomit-o spre casa cu iederă, alături de el, unii dintre ei aplecați de mijloc din cauza vântului.

- Haiti! Nici o lumină, zise Thomas. Cu siguranță că nu s-a dus încă la culcare.

A intrat în casă, urmat de oamenii lui.

Încăperea era exact așa cum o lăsase Janet, cu cina pe masă, dar focul din cămin era aproape stins la fel ca și lumânările.

- Ciudat, murmură Thomas, nu-i felul lui Janie de-a lăsa camera în așa hal.

Unul dintre bărbați privi peste umăr.

- Pare de parcă cu'coana a lăsat totul așa, spuse el. Poate că nu se simțea bine, doar trebuia să-i fie sorocul, nu, domnule Thomas, scuza'ti întrebarea?

Teama se strecură în inima lui Thomas.

- Stați nițel, zise Thomas, mă jJuc să văd ce-i cu ea.

Se îndreptă spre dormitorul de la etaj și deschise ușa.

- Janie, strigă el, Janie unde ești?

Samuel și sora lui dormeau profund, în casă nu era nici o mișcare. Thomas coborî, respirând din greu.

- Nu-i acolo, bolborosi el, nu-i niciunde, nu-i în casă.

Oamenii priveau serioși, citindu-i teama din ochi. Deodată se sprijini de masă, simțind căd lasă picioarele.

- S-a dus la stânci, țipă el. A ieșit afară pe furtună, înebunită de durere.

Smulse lanterna și ieși în fugă din casă țipând și rugându-i pe bărbați să-l urmeze.

Lumea a început să se strângă la ușa lor.

- Ce-i zarva asta?

- Problema-i Janet Coombe, zise unul. S-a dus la stânci să se arunce.

Bărbații și-au pus hainele, și-au luat lanternele și s-au alăturat căutătorilor, una-două femei însoțindu-i, triste și îngrijorate că una dintre ele ar putea suferi. Grupul îl urmă pe Thomas spre deal, deși acesta era cu mult înaintea lor.

Purtat de aer, se auzea dangătul clopotului de la Biserica Lanoc, notele finale se înălțau spre cer

triumfătoare și puternice în lupta cu rafalele vântului.

- E Halloween, murmurau oamenii între ei, și morții se ridică din morminte pentru a umbla pe pământ, iar spiritele rele din toate timpurile umplu aerul.

Mergeau unii lângă alții și implorau milostenia Domnului și protecția lui, temători pentru soarta lui Janet.

În vârful stâncii s-au strâns lângă Thomas, unde furtuna aproape că dă râma iar marea zbuciumată și neagră se zdrobea de stânci.

Lanternele se mișcau înapoi și încolo, luminând pământul.

- Janie, țipa Thomas, Janie, Janie răspunde.

Pe iarba umedă nici un semn, la fel printre ferigile înalte.

Începu din nou să plouă, ochilor fiindu-le din ce în ce mai greu să caute, valurile zbuciumate se izbeau în mii de bucăți, trimițând stropi uriași peste stânci.

Vântul mătura totul în cale, iar copacii parcă plângători și plini de suspine țipau asemenea unor zeci de demoni sălbatici cărora li s-a dat drumul prin aer.

Urmă apoi un țipăt slab al lui Thomas care ținea lanterna sus deasupra capului, lumina ei căzând piezișă pe chipul lui Janet lângă ruinele Castelului.

Stătea chircită, pe jumătate îngenuncheată în iarbă, cu mâinile încleștate și capul dat pe spate. Hainele ei erau îmbibate de ploaie, iar părul ei lung și negru cădea în dezordine pe față.

Obrajii purtau urmele lacrimilor dar și ale picăturilor de ploaie căzute din cer.

Dinții mușcau buzele sângerânde, iar dintr-un colț al gurii se prelingea un firicel roșu. Lumina din ochii ei era sălbatică, primitivă, ca lumina primului animal care a călcat pe pământ și al primei femei ce a cunoscut durerea.

Thomas îngenunche lângă Janet și o luă în brațe, coborî dealul până în oraș și de acolo până la ea acasă, unde o puse în pat.

MAURIER

Toată noaptea furtuna continuă să se dezlănțuie, dar într-un târziu, vântul se opri, iar marea își încetă vuietul și se liniști.

Când Janet își strânse la piept copilașul cel plângăcios cu ochii lui negri și sălbatici și părul negru știa că nimic nu conta mai mult pe lume decât asta, că el, cel pe care îl așteptase atâta sosise în sfârșit.

CAPITOLUL 8

- Joseph, lasă-l pe fratele tău în pace, nu-l mai chinui ca un mic drăcușor ce ești.

- Nu, nu vreau. Mi-a luat vaporul și trebuie să mi-l dea înapoi, spuse băiatul plin de siguranță.

- Am vrut doar să văd ce formă are, tipă Samuel, ștergându-și

lacrimile de pe față. N-am făcut nici un rău. Pleacă, Joseph, mă doare. , •

Cei doi băieți se luptau pe podea. Samuel cel mai mare, era ținut la pământ de fratele său mai mic. Părul negru al lui Joe îi acoperea fața, și-a dat, apoi, capul pe spate, zâmbi, cu o licărire periculoasă în ochii lui câprui.

- Dă-mi-o, sau îți pocnesc una în mutră, zise el, ușor.

- N-ai s-o faci, băiete, țipă tatăl lui, iar Thomas se ridică din fotoliul de lângă foc și-i despărți pe cei doi băieți; Samuel, palid și tremurând, Joseph nepăsător și râzând.

- Așa trebuie să.vă purtați de sabbat? Oare biserica nu va învățat cum trebuie să fiți? Să vă fie rușine. Samuel, tu te duci la tine în cameră, te culci fără să mănânci, iar tu Joseph, vei primi o bătaie.

Samuel, tăcut s-a dus în pat, plângând, rușinat de purtarea lui prostească. Thomas a rămas singur cu băiatul său cel mic.

Deși avea numai șapte ani, Joe era înalt și prea dezvoltat pentru vârsta lui, aproape la fel de înalt ca Samuel, care avea unsprezece ani. Așa cum stătea acolo, cu ochii lui negri ațintiți asupra tatălui său, cu capul dat pe spate și cu bărbiei în vânt, semăna așa de mult cu mama lui încât Thomas se întoarse pentru o clipă cu spatele, apoi înverșunat, zise:

- Știi că ești un copil rău?

Copilul nu răspunse.

- Oare n-ai de gând să-i răspunzi tatălui tău când te întreabă ceva? Spune, repede, că-ți pare rău.

- O să spun că-mi pare rău, atunci când o să-mi dai vaporul meu și nu înainte, răspunse băiatul rece și puse mâinile în buzunare fluierând.

Sfidarea lui îl descumpăni pe Thomas. Niciodată Samuel nu s-a comportat astfel, dar nici Herbert nici Philip, cei doi băieți mai mici. Numai Joseph persevera în a căuta propriul lui fel de a fi, ca și cum ar fi fost ceva în el care-l făcea diferit de ceilalți. Și la înfățișare era diferit, cu chipul lui întunecat și sălbatic, hainele lui aveau întotdeauna găuri, iar din ghețe i se vedea degetul

cel mare.

*Sabat = sâmbătă (la evrei), duminică (la protestanți)

De două sau trei ori pe săptămână chiulea de la școală, sau existau plângeri împotriva lui, de multe ori pentru că se bătea. Era ca și când Thomas n-ar fi avut nici un fel de autoritate asupra lui. Numai Janet știa cum să-l ia. De șapte ani de când se născuse, în acea noapte de octombrie, acest bărbătuș domina casa. Avea nevoie de o educație mai atentă decât Samuel sau Mary și în primele luni ale existenței sale casa a răsunat de țipetele și sâcâielile lui. Niciunul dintre copii nu făcuse așa ceva. Tăcea numai când mama lui îl ținea în brațe și-i șoptea la ureche. Odată ce a depășit stadiul de bebeluș, a lăsat deoparte fragilitatea sa temporară și s-a transformat într-un băiat voinic.

Casa cu iederă care până atunci fusese liniștită acum răsuna de râsetele și urletele lui. Nu era alintat, nu se făcea nici o încercare de a-l giugiuli sau de a-i da frâu liber, ci era doar personalitatea care arunca un fel de vrajă, fără tăgadă.

Odată cu dezvoltarea caracterului său, el părea să-l fi deschis și pe cel al mamei sale. Din clipa în care s-a născut, Janet s-a schimbat. Flexibilitatea blândă a temperamentului ei care s-a supus dorințelor lui Thomas în primii ani de căsnicie s-a spulberat și odată cu ea și melancolia solitară care a cuprins-o ceva mai târziu. A devenit mai puternică, mai curajoasă, neînfricăată la minte, suflet și trup, lipsită de acele vise umile de a-și mulțumi soțul sau de a avea grijă de casă, fără acele dorințe deșarte. Acum nu mai era o fetișcană nesigură, intrigată de lumea din jur, era o femeie, trecută de treizeci de ani, care născuse, deja, cinci copii.

Thomas, care până atunci condusesse casa și șantierul cu mână sigură, s-a trezit deodată plasat pe un loc secund. Janet avea primul și ultimul cuvânt atât la Casa cu iederă cât, mai nou, și la șantier. Janet a fost cea care

Puterea iubirii »/

a sugerat o schimbare aici, o îmbunătățire dincolo, Janet era cea care comanda asta și refuza altă. Firește că Thomas era șeful firmei, el era cel care dădea ordinele, dar toți lucrătorii lui precum și locuitorii din Plyn știau că nevasta sa era în spatele lui. Orice bărbat care, încetinea ritmul de lucru în mod obișnuit, își îndrepta spatele și ținea bine unealta în mână cu o oarecare teamă în suflet atunci când Janet venea la șantier cu tânărul Joseph urmând-o îndeaproape.

MAURIER

- Ei bine, Silas Tippet, spunea ea, e ceva timp de când lucrezi la scândurile alea. Care-i motivul?

- Nu prea vă pot spune, doamnă Coombe, murmura omul, roșu ca flacăra la față, suntem teribil de ocupați, iar dacă îl întrebați pe domnul Coombe o să vă zică.

- Termină cu prostiile omule, zise Janet aspru, vasul ăsta trebuie să fie gata la întâi iunie și la acea dată trebuie să fie gata. De cuie are nevoie dușumeaua și nu de picăturile de bere ce ți se scurg de prin buzunare, să știi, și trecu mai departe ca o regină ținându-l de mână pe tânărul Joseph.

Iar în prima zi de iunie vasul era gata mai mult ca sigur.

La Casa cu iederă, dar și la șantier nu erau decât două persoane care contau: Janet și Joseph. Mereu același cuplu conducea casa și șantierul Janet și Joseph.

Dar în 1842 Joseph nu avea decât șapte ani, cunoscut sub numele de „sălbaticul”, în timp ce Janet era faimoasă în Plyn pentru două lucruri: frumusețea și firea ei.

În Casa cu iederă, Thomas stătea în salon, cu bastonul în mână și cu Joseph în fața lui.

- Vino aici să-ți iei porția, zise el grav.

- Nu, răspunse băiatul, încrucișându-și brațele.

Thomas făcu un pas înainte și-l apucă de guler, apoi a aplecat copilul înainte și i-a aplicat trei bastoane.

Joseph se lupta ca un drăcușor și apucându-l pe tatăl său de încheietura mâinii, îl mușcă până la sânge.

Thomas aruncă bastonul cu un țipăt dar nu de durere ci de uluire față de gestul fiului său. Era alb de furie pentru că niciunul dintre copiii săi nu mai făcuse așa ceva.

- Dumnezeu te va pedepsi în felul său, spuse el liniștit.'

Joseph apucă râvnita navă de pe masă și cu un strigăt de victorie ieși afară pe fereastră și dispăru.

În camera lui, Samuel îngenunchea lângă patul lui, cu fața în mâini, se ruga: „Te rog. Doamne, fa din mine un

MAURIER

băiat mai bun“ apoi se dezbracă încet, își împături hainele, se urcă în pat și-și trase cearceaful peste cap.

Thomas stătea lângă foc, neliniștit. Când va veni Janet înapoi oare ce va zice?

Puterea iubirii

Se dusesese la ceai la Sarah Collins și-i luase pe Mary, Herbert și micul Philip.

Thomas luă de pe raft Biblia, singura lui consolare și, din nefericire, cartea se deschise la „Cele 10 porunci” și ochii lui căzură pe rândurile: „păcatele părinților se vor abate asupra copiilor chiar și a treia sau a patra generație mă va urî”...

Suspină și clătină din cap. Întotdeauna l-a iubit pe Dumnezeu, a crezut în el și era sigur că nici o acțiune din viața sa nu merita durerea pe care i-a adus-o Joseph. A fost mereu mândru de familia lui, Samuel cei bun și harnic, Mary, cea răbdătoare, Herbert cel flegmatic, chiar și Philip atât de cuminte, cu trăsăturile lui drăgălașe; nici unul dintre ei nu i-a ieșit vreodată din cuvânt, în afara lui Joseph.

Janet și Joseph sau Joseph și Janet, perechea care controlează totul împreună.

Thomas asculta. În grădină se auzeau pași și voci.

Familia se reîntorcea acasă. Janet intră în cameră, urmată de copii. Glumeau și râdeau, mulțumiți de după-amiaza petrecută.

Janet zâmbea, ochii îi erau luminoși și obrajii îmbujorați.

- Credeai că n-o să mai venim? întrebă ea veselă. Copiii s-au distrat așa de bine, că n-am avut inima să-i iau de acolo. Apoi ea observă dezordinea din cameră, bastonul aruncat într-un colț, fața gravă a lui Thomas și încheietura mâinii bandajată. Nu i-a trebuit decât o singură privire pentru a-și da seama ce s-a petrecut.

Și-a mușcat buzele, ochii i s-au întunecat, și-a ridicat bărbia în sus la fel ca și fiul ei când este supărat.

- Unde-i Joseph? spuse ea brusc.

Thomas se ridică în picioare și încercă să se adune.

- Am avut o după masă tare nefericită, zise el încet. Samuel și Joseph s-au bătut pe nava lui Joseph și am fost obligat să-i despart. Am fost extrem de supărat pentru că de sabat s-au purtat așa urât. Pe Samuel l-am trimis la

DAPHNE DU

culcare, spunându-i că nu va primi nimic de mâncare, iar pentru că Joseph nu și-a cerut scuze l-am bătut. Uite ce mi-a făcut.

Și-a desfăcut bandajul și i-a arătat nevestei sale de parcă era vina ei. Mary s-a strecurat afară și s-a dus la Samuel, buza de jos a lui Herbert a coborât și lacrimi i-au apărut în ochi, în timp ce micul Philip, era singurul netulburat. A traversat camera spre dulapul unde își ținea jucăriile și a început să se joace liniștit într-un colț.

- Unde-i Joseph acuma? se interesă Janet.

- Nu știu, replică Thomas supărat. Era profund jignit, că nimeni nu lua în seamă la mâna lui rănită. A sărit pe geam și bănuiesc că s-a dus pe plajă.

Janet părăsi camera-și se urcă în odaia pe care cei trei băieți o împărțeau împreună.

Samuel stătea pe pat și Mary alături de el.

- Îi pare teribil de rău, mamă, spuse sora lui. Samuel și Mary erau extrem de legați unul de altul.

- Povestește-mi ce s-a întâmplat, Samuel, zise mama lui încet. Știa că-i va spune adevărul.

- Am luat vasul lui Joseph ca să văd cum e finisat, se smiorcăi Samuel. Încercam să-mi fac și eu unul și nu-i făceam nici un rău. Apoi a venit Joseph și mi-a dat una în cap. „Dă-i drumul mi-a spus el țipând la mine, și fără să-mi lase timp, deși vroiam să-l cer frumos, mi-a mai dat una. Bineînțeles că am început să ne batem și tata ne-a despărțit.

- Ți-a făcut, Joseph vreun rău? Întrebă Janet.

- Nu, nu cred.

- Ba da, răutăciosule, țipă Mary. Samuel are la ceafă un cucui. Pipăie și tremură. Se simțea ceva, dar nu era mare.

- Poți să te scoli, Samuel și să cobori. Nu-i nevoi să te culci nemâncat, când ești în creștere. Îmi dau seama că n-a fost vina ta. Acum, Mary, ai grijă de cină, eu mă duc să-l caut pe Joseph. Cu aceste cuvinte ea a părăsit camera și ieși din casă. Bănuia unde putea fi Joseph. Jos

DAPHNE DU

pe stânci, lângă ruinele Castelului, cu vasul pe care ea i l-a dat, gata să-i dea drumul pe lac. Era refluxul, ea și-a croit drum spre lacul dintre stânci, fără să mai urce cărarea pentru a coborî, apoi, din nou.

Mai mult ca sigur că era Joseph, până la brâu în apă, împingând vasul cu un băț lung.

Țipă de bucurie când o văzu și-i făcu cu mâna.

- Vino să vezi ce frumos plutește, îi strigă el.

* #

Buzele lui Janet se contractară când îl văzu și apoi zâmbi.

Hainele lui vor trebui uscate și cărpite din nou, iar ghetetele pingelite. El fugi spre ea, cu fața roșie, apucând-o cu mâna plină de nisip. O buclă de păr negru îi căzu pe față. Sărea jur împrejurul ei, nerăbdător.

- Vasul se cheamă „Janie” după tine, râse el.

I-am scrijelit numele pe pupă cu tocul lui Mary, crezi că se va supăra? Privește, niciodată n-a mai existat ceva asemănător, așa-i?

O împinse spre apă stropind-o cu picioarele pline de noroi.

Dar o pală de vânt o răsturnă pe „Janie”, o rupse și vasul se scufundă în apă.

- Hei, întoarce-te, țipă Joe cu toată puterea, vino înapoi. Se duse după el.

- Joseph vino imediat aici, zise Janet. Știa că mai încolo apa era adâncă, iar Joseph nu știa încă să înoate.

Băiatul fugi înapoi spre ea de îndată ce-i auzi vocea.

- Mamă, voi pierde vaporul, șopti el.

Ea apucă bățul pe care el îl aruncase într-o parte și ridicându-și fustele se urcă pe marginea unei stânci.

- Joe, tu stai acolo unde-i mai puțin adânc și-l voi împinge spre tine.

Băiatul o ascultă.

- înfige bățul mai adânc, țipă el, plin de nerăbdare. Uite, se formează o undă. Îl vom prinde.

Janet se ținea cu o mână de margine și lovea cu bățul vasul.

DAPHNE DU

- Stai o clipă, țipă ea agitată, îmi intră părul în apă.
Băiatul chicotea.

- Nu-i nimic, iubito, avem timp. Pânzele întinse
„Janie“, frumosul meu vas. Nu-ți fie teamă, te vom salva.

- Nu fă atâta Zgomot, zise Janet, scuturându-se de
râs, ai să atragi paza de coastă. Haide „Janie“, acu-i acu.
A dat o ultimă lovitură de băț vasului. Acum, prinde-l Joe,
fii atent.

Vasul a nimerit în mâinile întinse ale lui Joseph.

.- Ura! țipă el. Știam eu că numele tău îi va purta
noroc.

Janet se așeză pe stânci și începu să-și aranjeze părul.
Imediat ce ea și l-a strâns în coc, Joseph i l-a desfăcut.

MAURIER

- Cea! Este calul și omul, zise el, trăgând de capetele părului. Haide!

Janet a încercat să-și prindă picioarele între mâini, dar el dansa în jurul ei.

- Ia te uită! Paza de coastă, o anunță el.

- Doamne, Dumnezeu! Unde? întrebă Janet, privind spre stânci. Acolo nu era nimeni, Joseph se rostogoli pe pământ, prăpădindu-se de râs, și ea s-a repezit la el, plesnindu-l și gâdi- lându-l între coaste până când a implorat îndurare. Apoi și-a pus brațele în jurul mijlocului ei mușcând-o ușor de gât.

- Voi fi un cal sălbatic ce te va face bucățele, îi spuse el.

- N-ai să faci una ca asta, fiule, răspunse Janet, ajutându-l să se ridice în picioare. Ajut-o pe mama ta să se aranjeze.

Stătea alături de ea privind-o cum își aranja cu mâna părul și rochia. Deodată și-a amintit de ce a venit să-l caute. I-a luat mâinile și l-a tras în fața ei.

- Te-ai bătut cu fratele tău Samuel și l-ai mușcat pe tatăl tău, zise ea serioasă, privindu-l drept în ochi.

Dădu din cap și-și înghiți saliva.

- I-ai făcut pe amândoi nefericiți și necăjiți de cruzimea ta. Samuel nu ți-a făcut nici un rău, iar tatăl tău a făcut bine ce-a făcut. Te voi pedepsi.

Nu scoase nici un cuvânt, în schimb îrfcepu să respire greu.

- Am să-ți iau vaporul. Vezi stânca aia de acolo? Acolo voi pune vaporul, ca să nu poți ajunge până la el. Îl vei avea înapoi când mâna tatălui tău nu va mai avea nici urmă de mușcătură. Am dreptate nu Joseph?

Joseph clipi. Era roșu la față, iar buzele îi tremurau.

- Da, îngână el.

- Cere iertare tatălui tău și vei da mâna cu Samuel. Îmi promiți?

-Da.

Puse vaporul pe stâncă, la adăpost, de nici ploaia nu-l putea atinge. Când Joe nu i-a mai zărit, și-a privit mama cu ochii plini de lacrimi.

MAURIER

I-a dat o batistă și el și-a suflat nasul tare. Janet privea în altă parte, făcându-se că nu i-a observat lacrimile.

- Mergem? întrebă ea.

Puterea iubirii

' o~

- Ți-am murdărit rochia, îi spuse el, încercând s-o curețe cu batista.

Pe obraz îi curgea o lacrimă amestecată cu noroi, iar nasul îi curgea. i !

L-a luat în brațe, ținându-l strâns.

CAPITOLUL 9

Copiii se jucau, jos, pe șantier. Lui Samuel i se dăduse un fierăstrău rupt și niște scânduri vechi. A pus scândurile în așa fel încât să le poată tăia cu fierăstrăul.

- Ia de vă uitați, spuse el serios. Mary îngenunche lângă el, cu păpușa în brațe, privindu-și cu mândrie fratele. Herman, ținea în mâna întinsă spre Samuel o jumătate de duzină de cuie ruginite.

- Zii când ai nevoie de ele și ți le voi da unul câte unul, zise acesta, mulțumit că poate fi de ajutor. Fierăstrăul aluneca în jos și în sus, iar scândurile cădeau tăiate în două.

- Uită-te unde am făcut eu semn cu creta, țipă Samuel, mândru de siguranța mâinii lui. N-am dat greș cu nici măcar un

inch. Haide, Herbie, dă-mi cuiele.

Cele trei capete blonde s-au aplecat deodată peste scânduri.. A urmat apoi un strigăt și Joseph a sărit din spatele magaziei exact în mijlocul lor. Copiii au țipat speriați.

- Ai grijă Joe, ne strici jocul.

Băiatul a lovit cu piciorul scândurile.

- Nu-mi pasă de rahatul ăsta de joc. Ascultați! Știți barca cea veche a lui Tine Wșst?

Copiii au dat din cap că da.

- I-am tăiat odgonul și am adus-O; până la scară. Să nu scoateți o vorbă, nimeni nu va observa. Haideți cu mine.

Puterea iubirii

' o~

- Nu cred ca ar trebui... incepu Mary. Ce spui Samuel?

---

*inch = 2',54 cm

f

*

MAURIER

Samuel privea încurcat. Era cel mai mare și avea o conștiință severă.

- Ți-e frică, râse Joseph disprețuitor.

Atitudinea lui Joseph îi făcu pe toți să se hotărască.

- Bine. Venim, spuse Samuel în grabă.

Au coborât târându-se pe scara din spatele curții și au aterizat pe fundul bărcii găurite.

Joe a apucat vâslele înaintea lui Samuel și deși ele erau mult prea lungi și prea grele pentru el împinse barca, - cu stângăcie spre intrarea în port. Nimeni de pe șantier n-a observat plecarea lor. Ba nu cineva a fost totuși. Un cap mic își croi drum din spatele unei găleți goale și privi cum barca dispărea după stânci.

Era Philip, cel mai mic dintre băieți. Era mult mai scund decât Herbert, deși era cu numai doi ani în urma lui, iar trăsăturile erau și ele tare mici și clare. Părul lui avea culoarea nisipului și era singurul dintre copiii Coombe care avea ochii mici și înguști, adânci și foarte apropiați.

Fugi repede din curtea șantierului spre deal și de acolo spre Casa cu iederă. La jumătatea drumului se opri și o idee îi trecu prin cap. Un băiat de vârsta lui se juca într-un șanțuleț.

- Îți amintești că te-am văzut făcând prostii duminica trecută la biserică? spuse el, șoptind în urechea băiatului. Acesta se roși și începu să se zvârcolească.

- Da, scânci el.

- Ei bine, ai să te duci la Casa cu iederă și ai să spui că i-ai văzut pe frații mei și pe sora mea scoțând din șantier barca lui Tom West. Dacă nu te duci, am să le povestesc tuturor despre tine.

- Mă duc, zise băiatul speriat, împleticindu-se.

- Ține minte, să spui că tu i-ai văzut. Nu care cumva să zici că eu ți-am spus.

Băiatul a pornit la fugă peste deal, iar Philip a dispărut în cealaltă direcție.

Între timp, Joe și cu ceilalți au ajuns cu bine la intrarea în port. Apa era gri și agitată, iar vântul sufla dinspre sud.

Mary era speriată și a început să plângă. Herbert era alb la față și avea rău de mare; Samuel îl privea neliniștit. -

Numai Joseph era cu adevărat fericit. A prins un crab cu vâsla lui și stropi de apă i-au atins fața, udându-i-6. Și-a dat capul pe spate și a început să râdă.

- Aș fi vrut să aibă măcar un catarg vechi și niște pânze, zise el. Am fi mers cu ea în Franța.

- Cred că ar trebui să ne întoarcem, Joe, zise Samuel care remarcase valurile mari și ghicea starea proastă de navigabilitate a ambarcațiunii lor.

- Huo! zise Joe disprețuitor. Nu se va întâmpla nimic, și încercând să vâslească mai cu forță, una dintre vâslele vechi s-a rupt în două, l-a smuls de pe locul lui și ieșind din furca pentru vâslă pluti pe apă.

- Na c-ai dres-o! țipă Samuel. Mary începu și ea să tipe agățată de el. Bietul Herbert care s-a luptat vitejește cu stomacul său, vomă într-un târziu, peste barca ce se ridica și cobora, acum când nu mai putea fi domolită. Joe îl privi și-și aminti că forța puhoiului de apă ar putea să-i arunce de stânci, acolo unde se sparg valurile.

- Aici, spuse el calm, veniți pe centru pentru a contracara, încerc să lopătam.'

A tras vâsla rămasă până la semnul despicăturii pe traversă. Dar vâsla era prea mare și grea pentru a o putea ține și nu a putut să o păstreze la locul ei. Samuel i-a venit în ajutor, dar a făcut și mai rău și după câteva clipe bune, vâsla rămasă s-a rupt în bucăți și a ieșit din lăcașul ei.

Acum, Mary plângea amarnic, la fel ca și Herbert între două reprize de vomat.

Samuel se făcu alb la față și luă mâna surorii lui într-a lui, Joe fluieră și se bătu în piept.

- Eu v-am băgat în chestia asta, eu am să vă scot.

Fluxul îi ducea direct spre stânci.

Îi era clar că nu aveau de ales. Îi veni ideea că dacă ar lega barbeta bărcii în jurul mijlocului și ar încerca să înoate spre adăpostul dintre stânci ar putea fi în stare să conducă barca și se vor salva. Un gând aproape fără

MAURIER,
speranță, dar totuși unica șansă rămasă. Nu-i era frică de apă; a învățat să înoate vara trecută. Și-a scos hainele și și-a înfășurat frânghia în jurul mijlocului.

- Joe, nu face chestia asta! țipă Samuel abia după ce realizează ce vrea să facă. O să te tragă la fund.

Joe clipi și era cât pe aici să se arunce în apă când ceva îl făcu să ridice capul.

Privi înspre stânci și o văzu pe maică-sa coborând pietrele care se rostogoleau. Probabil că stătuse mult acolo în vârful dealului cu Lizzie cea mică și a văzut situația în care se aflau.

Joe nu-și lua ochii de la chipul mic și negru. Presupunând că aluneca...

Așteptă, gata să se arunce în apă. A azvârlit frânghia în jurul mijlocului. Ce importanță mai avea ca barca să fie în siguranță? Samuel, Mary și Herbert puteau să se înece, dar nu-i pasă, puteau să se lovească de stânci.

Singurul lucru care conta era ca mama lui să ajungă teafără pe pământ.

Nu făcu nici o încercare s-o strige pentru că știa că-și croia drum spre golfulețul îngust pe partea portului, unde o barcă ce aparținea unuia dintre pescuitorii de crabi era ancorată cam la 30 de yarzi de mal. Va înota până la ea, va ridica geamandura și va veni să-i salveze.

Instinctiv, el știa toate astea. De pe marginea stâncii, Janet își ridică ochii și-l văzu uitându-se la ea în timp ce stătea la prova bărcii nesigure. Ea îi zâmbi.

Nu-i era teamă că o să cadă pentru că, copil fiind, urcase de nenumărate ori stânca. Singurul lucru care o încurca erau fustele și jupoanele.

- Vin, Joseph, zise ea știind că el o așteaptă. Marea, jos părea zgomotoasă și nervoasă, vântul îi sufla prin păr, pietrele și pământul se fărâmița sub pașii și mâinile ei. Undeva în apropiere, un pescăruș țipă adunându-și frații și cu toții zburară pe deasupra capului ei, dând din aripi.

Ii blestema cu voce tare. Inima ei se bucura. Asta da, pericol! îi plăcea. Janet era fericită.

Avea încredere deplină în ea însăși și știa că va ajunge

la sJoseph la timp.

Într-un târziu, picioarele au atins nisipul din golfuleț și-a aruncat de o parte rochia, și-a smuls pantofii. Joseph încă stătea nemișcat în prova bărcii.

Janet a trecut cu greu prin apă și a ridicat mâna.

- N-aveți de ce vă teme copii, vin la voi.

Înota liniștită spre barca pescuitorului de crabii veșmintele ei ude atârând greu.

Ea desfăcu cârligul care ținea odgonul de barcă și dădu drumul la frânghie ascunzând geamandura în apă. Apoi apucă vâslele și o îndreptă spre barca neajutorată și pe cale de scufundare, acuma la vreo 30 de iarzi de stânci.

- Să ai barbeta pregătită, țipă ea lui Joseph, iar el o aștepta cu frânghia în mână, ceilalți copii s-au strâns unul într-altul, tremurând în pupa bărcii.

Apoi, când s-a apropiat destul, el i-a aruncat-o strigând:

- Prinde-o! Ea a prins-o și repede a legat-o de a ei. Apoi, a apucat bine vâslele și remorcând barca copiilor de a ei, Janet smulgându-se de lângă stânci se îndepărtă spre apele liniștite ale portului. Atunci, Joseph Coombe leșină pentru prima și ultima dată în viața sa.

Când a dat ocolul, l-a văzut pe Thomas în curtea șantierului, urmat de o jumătate de duzină de oameni care le veneau în întâmpinare. Soțul ei era palid ca moartea.

- Ce vi s-a întâmplat? îi strigă el, tremurând de frică ca nu cumva ei sau copiilor să li se fi întâmplat ceva.

- Totul e în ordine, spuse Janet, liniștită, nu s-a întâmplat nimic rău.

- Coboram dinspre casă, țipă Thomas și băiatul cel mic al lui Harry Tabbs venea alergând și spunând că Joseph a tăiat barbeta bărcii lui Tim West și se îndreaptă spre port cu ceilalți. Am luat-o la fugă mai repede ca niciodată și am luat barca asta. Când să ne urcăm în ea, a venit doamna Collins cu Lizzie în- brațe. „Am găsit-o pe

MAURIER

astă mică, plângând în vârful dealului de lângă ruinele Castelului, și m-am temut să nu se fi întâmplat ceva maică-și“. Eu însă n-aveam timp de pierdut.

În curând, erau cu toții înapoi pe șantier și totul era clarificat.

.- Oare nu ți-e rușine, Joseph? îl întreabă tatăl lui, aspru. Și vouă, celorlalți că i-ați urmat sfatul?

- Dă-le pace, spuse Janet, cu severitate, cred că au fost destul de pedepsiți.

Micul grup urca dealul spre casă.

Philip îi aștepta în salon cu o carte pe genunchi, iar alături, buna Sarah Collins cu Lizzie în brațe.

- Biata mea Janet, exclamă ea, vino repede să te usuci.

- Unde ai fost Philip? întreabă Thomas obosit.

Era prea mult pentru o singură zi.

- Aici, tată dragă, am citit, spuse micul, Philip cu umilință.

- Ești singurul bun din șleahta asta, suspină Thomas, luându-l pe Philip pe genunchi și oferindu-i o bucată de prăjitură.

Ceilalți copii se înghesuiau lângă foc, teribil de afectați, întrebându-se cum de-i văzuse fugind băiețelul domnului Tabbs. Tatăl lor n-ar fi știut nimic și acum, n-ar fi fost supărat pe ei pentru o săptămână.

Nu s-ar fi înecat, oricum, cu mama lor care le venea în ajutor, întotdeauna ea apărea la timp.

Și micul Philip îi privea liniștit de pe genunchii tatălui său, ștergându-și firimiturile de la gură.

- îmi mai dai încă o bucățică, tăticuțule? întreabă el.

Sus la etaj, buha Sarah Collins pune a fetița în pat. În camera băieților, Janet îngenunchează lângă patul fiului ei, îl strângea în brațe pe Joseph care plângea.

. - Mi-a fost frică că ai să cazi, șoptea el, îngropându-și fața în gâtul ei. Nimic nu mi-a sfâșiat inima, înainte de a te vedea urcând stânca aia. Nu voi uita niciodată, niciodată, până la moarte, cum coborai partea lunecoasă, având în față pescărușii care țipau și fâlfâiau din aripi.

Ea îi sărută ochii umezi și-i netezi părul ce-i cădea pe față.

- Taci dragul meu, mamei tale nu i se va întâmpla nimic. Ține minte că sunt aici ca să am grijă de voi. Știi că n-a fost bine că ai luat barca aia veche, iar chinurile tale când m-ai văzut pe stâncă îți vor fi învățătură de minte ca să nu mai fi niciodată atât de nesăbuit.

- Niciodată n-am să mai fiu rău mamă. Dar e ca o febră care mă cuprinde uneori, aceea de a urca într-o barcă și s-o pornesc spre nicăieri, pe mare, cu vântul în față.

I-a înconjurat gâtul cu brațele.

- înțelegi? Știu că tu ești singura care înțelegi spiritul meu rătăcitor.

Se agățaseră unul de altul în camera întunecoasă.

- Când voi fi mare vei veni cu mine, așa-i? șopti el. Vom avea o barcă numai a noastră și vom naviga încotro ne va duce vântul. Știi că nu mă gândesc decât la asta, nu-i așa?

- Da, Joseph, îi șopti și ea.

- N-am de gând să stau la șantier lângă tata, cu Sammie și Herbie, zise el. Voi fi marinar, așa cum ți-am mai spus-o. Și când voi fi stăpânul vasului meu, Janet Coombe, vei veni cu mine, înfruntând alături primejdia și frumusețea. Promite-mi că vei veni, promite-mi.

El îi luă bărbia în mână.

Ea închise ochii.

- Îți promit.

- Știu că vasul meu va fi cel mai rapid din tot Plyn-ul și chipul tău va fi sculptat.

Janet îngenunche cu el alături.

În mințile amândurora apărea un vapor cu pânzele albe întinse, Joseph râzând, cu vântul în față și la prova vasului, cu mâinile împreunate pe piept și capul dat pe spate, figura sculptată a lui Janet.

- Vei fi mândră? șopti băiatul.

Își ridică capul și-l privi în ochi.

Se părea că întâmplarea cu barca și salvarea din ultima clipă îi apropiase pe Janet și pe Joseph și mai mult. Nu numai legăturile de sânge îi făcea să-și aparțină unul altuia, sau faptul că mințile și trupurile le erau croite pe aceleași măsuri, ci era un fel de comunicare de spirit sfidând timpul și eternitatea; ceva ce existase între ei chiar înainte de a se naște. Janet continua să-i fie lui Thomas o soție devotată, credincioasă, iar copiilor o mamă bună și grijulie, dar între ea și Joseph exista o înțelegere și o dragoste ce poseda calitatea rară și ciudată a nemuririi. Adesea ea îi citea gândurile, ghicindu-i dorințele înainte ca el să și le exprime. Câteodată o umbră i se aștemea pe față, dar ea știa despre ce era vorba. îi împărtășea bucuriile și, totodată, tristețile copilărești, el era ca un „alter ego” și avea să facă tot ceea ce ea nu putuse, fiind femeie. Iubea marea și vapoarele cu aceeași pasiune ca și ea. Dar, pentru că el era bărbat, avea să fie marinar, iar ea, avea să vadă cu ochii lui toate visele care-i bucuraseră sufletul la vreme de singurătate.

Acum știa că nu va mai fi singură niciodată. Acest lucru îl cunoștea și el chiar dacă între ei nu fuseseră rostite cuvinte. Un zâmbet în trecere, o atingere a mâinii ei, o privire aruncată peste umăr, și era conștient de fluxul de căldură ce venea de la ea spre el și se bucura în sufletul lui, acceptând darul ce i se făcea.

Când tatăl, frații și surorile sale se aflau în cameră, la masă, Joseph era tulburat și înfiorat de sentimentul de conspirator. Mama sa stătea pe scaun, cu ceștile de ceai în față, ușor încovoiată astfel încât rochia i se șifona în mii de cute, iar degetele i se încleștau pe mânerul ceainicului. Lizzie, cea mai mică dintre copii, stătea lângă ea; o față palidă și delicată al cărei chip avea ceva din Janet, iar Samuel, cel mai mare dintre băieți, la dreapta ei. Joseph se așeza de obicei în așa fel încât să

poată vedea lumina lămpii legănându-se deasupra capului lui Janet, ca o aură în jurul părului ei.

Se uita în jurul lui, mestecând încet și gânditor, în timp ce tatăl său vorbea, Samuel și Mary discutau vreo problemă pe care profesorul le-o dăduse la școală, Philip șterpelea pe furiș ceva din farfuria lui Herbert, iar Herbert îl asculta pe Samuel cu gura căscată.

Joseph zâmbea în sinea lui. „Nici unul din ei nu știe, ei nu înțeleg nimic”, și apoi privea spre Janet când aceasta își pleca pentru o clipă privirea ca să asculte ce-i spunea Lizzie. Își dorea instinctiv ca ea să se uite la el, și într-o clipă ea își înălța privirea peste masă, întâlnindu-i ochii, trimițând o lumină prin el transmițându-i puterea ei, blândă dar poruncitoare, mai puternică decât însăși viața.

-Mai vrei niște ceai, Joseph? și el întindea ceașca încercând să-i atingă degetele cu ale lui.

- Te rog, mamă!

Apoi, își zâmbeau unul altuia pe deasupra ceștii, nepăsători, de parcă aveau un secret ce sfida omenirea. El observa cu schimbarea din vocea ei atunci când îi pronunța numele.

Când îi vorbea tatălui său, tonul vocii ei era amabil și tandru, când vorbea cu frații săi și cu Mary era cald și vesel, când vorbea cu Lizzie avea ceva dulce în el, dar în ceea ce-l privea, în vocea ei era o notă care îi aparținea de drept numai lui, ceva între șoaptă și mângâiere, ca și cum ar fi ingenuncheat lângă el în întuneric, strângându-l în brațe. „Joseph, spunea ea, Joseph“.

Adesea în timpul zilei, când treburile casei erau terminate și când Thomas își vedea de ale lui pe șantier, Janet îi lăsa pe Mary și Sam să plece la plimbare cu copiii mai mici, poruncindu-le să aibă grijă în special de Lizzie, ca să nu se obosească prea mult; apoi, când casa era tăcută și liniștită, își aranja părul în fața oglinjoarei, din dormitor, căutându-și apoi șalul și boneta. Auzea pe cineva mergând în vârful picioarelor la ușă știind cine era, o căldură îi umplea inima, dar își vedea de treburile ei, prefăcându-se că nu a auzit nimic.

Deodată, simțea că cinbva o apucă de umeri, își lipea capul cu tandrețe de spatele ei ca apoi umerii să-i fie eliberați și două brațe să i se strecoare pe sub ale ei, croindu-și drum în sus. Ea râdea și se desfăcea din strânsoare, apoi îi mângâia părul, atingându-și fața de obrazul lui.

- De ce nu te-ai dus și tu cu ceilalți? șoptea ea.
- De ce ți-ai pus hainele de plimbare? șoptea și el.
- Nu pricepi nimic, spunea ea. O să-i fac o vizită doamnei Hocken, care, din câte am auzit, e bolnavă și mă așteaptă s-o mai înveslesc puțin, săraca.
- - îmi pare tare rău că doamna Hocken o să fie dezamăgită, spunea Joseph cu voce tândră, pentru că n-o să te duci la ea.
- Nu? Și de ce nu, băiete?
- Știi și fără să-ți mai spun că mergi cu mine la

plimbare, răspundea el.

- Nu, nu merg, se prefăcea ea.
- Ba da, mergi, spunea Joseph.

Astfel se furișau încet din casă, de teamă că ceilalți puteau observa, și ocolind strada principală din Plyn, urcau pe o cărare

MAURIER

îngustă prin spatele caselor până pe stânci, la ruinele Castelului. Stăteau acolo privind marea, ea sprijinindu-se cu spatele, de zid, cu picioarele strânse sub ea, iar el lungindu-se cât era de mare pe iarbă, cu bărbia în mâini, mestecând din când în când un pai și întorcându-și mereu privirile dinspre orizont ca să se uite la ea.

Ea îi povestea despre copilăria ei, despre cum tânjea întotdeauna să fie bărbat, și despre dorințele ei sălbatice de a fugi nebunește părăsindu-și viața liniștită și pașnică pentru a pleca în căutarea aventurii și necunoscutului. El o ținea de mână și o înțelegea, căci nutrea aceleași dorințe, fiind sigur că într-o bună zi le vor împlini împreună.

- Spune, o implora el. Nu ezita să-mi împărtășești dorințele și gândurile tale, povestește-mi despre tine când erai mică, despre copilăria și visurile tale. E ca și cum te-aș cunoaște dintotdeauna și acum doar mi te amintesc.

A rugat-o să-și facă portretul.

- Te-ai schimbat mult de atunci, erai slabă așa cum este Liz?

- Da, poate cam ca Liz, dar nu atât de bolnăvicioasă. Semănăm mai mult cu tine, Joseph. *

Iar el mușca și mai tare din pai bătând din picioare cu mândrie.

- Acum ești mai frumoasă ca oricine altcineva din Plyn, dar, cu toate astea, tare mi-ar fi plăcut să te fi văzut atunci, subțire și fragilă, nu cu mult mai mare decât Mary.

Se uita în jos, la figura lui și încercând să-și amintească imaginea lui, atunci, pe deal, obosit, între două vârste, cu privirea rătăcită. Acum, la picioarele ei, se afla băiatul acesta, cu părul negru, și cu un spirit sălbatic lipsit de griji.

Cărarea vieții îi era trasată, drept poate, strâmtă și întortocheată pe alocuri, dar ea îi va fi alături totdeauna.

Stăteau amândoi jos, tăcuți și gânditori. El îi desfăcu panglicile de la bonetă și i-o dădu jos, punându-i-o în poală.

- Vreau să văd vântul jucându-se în părul tău, spuse el șiret, dar ea știa exact ce dorea și se îndepărtă, căci într-o clipă i-ar fi scos și acele din păr, lăsându-i pletele să-i 'cadă pe umeri.

- De ce faci asta? suspină ea râzând, nu era furioasă ci mai degrabă amuzată.

- Nu știu, zicea lungit pe-o parte plimbându-și degetele pe brațul ei. Când o să plec pe mare o să-ți cumpăr podoabe și haine din alte țări, panglici și parfumuri. O să le ascund în locuri secrete de vameși, ca un contrabandist, și o să ți le aduc în cameră în toiul nopții. O să te îmbrac în veșminte noi și o să-ți prind podoabe la gât și la mâini. Mireasma parfumului să-ți atingă sprâncenele și urechile și poate o să-ți tom o picătură și, în palmă.

- Și ce-o să-mi mai aduci Joseph?

- Nu-ți ajunge atât, înger lacom? N-o să spunem la nimeni, desigur. O să fie secretul nostru, când ceilalți sunt în pat și dorm.

- Unde o să pleci, pe mare, fiule?

- Cred că o să străbat lumea întreagă, din China până-n Peru,

cum scrie în cartea de poezii de la școală. O să văd orașe mari, pline de oameni în veșminte bogate, oameni cu pielea neagră, ciudată. O să văd palate și regi, munți înalți până la cer, păduri întinse, dintr-un ținut în altul; mă vor însoți cântecul păsărilor și foșnetul ușor al frunzelor. Dar, marea-i cea mai frumoasă dintre toate, fără urmă de pământ zile întregi, cu valuri uriașe lovind pupa. Vântul ca o palmă pe obraz, ploaia ca un bici, valurile ca o adiere. *

- Asta o să-ți placă cel mai mult?

- Mai mult ca orice, în afară de tine, când o să mă aștepti în vârful dealului Pryn. Chiar înainte de a părăsi Lizard, o să știu că ești acolo. Nici un oraș, nici un ocean, nimic nu o să se compare cu tine aici, la ruinele de la

MAURIER

Castel. O să vii singură, fără tata, fără Sam sau ceilalți,, tu singură, doar pentru mine.

- N-o să-ți pară rău să te întorci? întrebă ea, știind dinainte ce răspuns o să-i dea.

- Tu ce crezi?

Rămase o clipă tăcut, apoi vorbi din nou mestecându-și paiul.

- Am deja în minte modelul corăbiei. Îi simt liniile lungi și grațioase. Pânzele întinse în vânt. O să alerge ca un diavol dacă o s-o las, râzând de bucuria eliberării, dar va fi de-ajuns o atingere a mâinii mele, și ea va înțelege, se va supune voinței mele, recunoscându-mă drept stăpân, și iubindu-mă pentru asta.

Se aplecă și 6 privi pe Janet cu ochii mijiți, cuprinzând-o toată cu privirea.

- Ce este, Joseph? întrebă ea, conștientă de faptul că el o privea.

- El râse, și scuipând paiul întinse mâna după a ei.

- Femeile sunt asemeni corăbiilor, zise el.

CAPITOLUL 11.

Pe măsură ce copiii creșteau, orașelul Plyn prospera și înflorea.

Deja nu mai semăna cu orașul pe care Janet îl știa când era copil și când îl privise din vârful dealului în dimineața nunții ei. Liniștea și pacea păreau să fi dispărut, iar Plyn nu mai era sătucul de la poalele dealului, cu apa din port venind până aproape de poarta casei în timpul fluxului. În vremurile trecute, portul fusese adesea gol, exceptând uneltele de pescuit ale oamenilor din Plyn, iar când bărbații se întorceau de la pescuit sau de la muncile câmpului, se aplecau peste zidul de la debarcaderul șantierului Coombe și pălăvrăgeau cu pipa în gură, cu plasele întinse la uscat, pe pietre, privind pescărușii ce plonjau în apă după pește

și fumul ce ieșea încolăciridu-se pe hornurile caselor, în fața cărora femeile îi așteptau.

Ciorile se înălțau asemeni unui nor deasupra casei moșierului Trelawney și se roteau în aer, chemându-se una pe alta..

Imediat după căsătorie Janet și cu Thomas începuseră să facă plimbări scurte pe câmp în serile de vară și să privească razele aprinse reflectându-se în apă. Dinspre port nu venea nici, un sunet, poate doar, din când în când, plescăitul ușor al vreunei vâsle, atunci când cineva își smulgea cu greu barca dintre alge, croindu-și drum pe cărarea îngustă ce ducea spre Polmear.

Priveau silueta întunecată a bărcii pierzându-se încet în umbra înserării. Soarele lumina pentru o clipă dealul cel mai îndepărtat cu o pală de foc, aruncând peste Plyn un nor strălucitor și prindea în văpaia sa ferestrele casei, strălucind puternic . pe acoperișuri, apoi se scufunda dincolo de farul ce se înălța pe stâncile înalte de deasupra plajei Pennybinny. Culoarea mai stăruia puțin în apă, și pe câmp, ultimile raze atingeau apoi ușor snopii de grâu. Tăcerea se lăsa peste oraș, iar ici-colo se auzea câte o voce din piață strigând un nume, sau lătratul yreunii câine de la vreo fermă, în valea Polmear. Dacă era duminică,clopotele bisericii Lanoc chemau oamenii din Plyn la vecernie, și aceștia o luau încet pe cărarea ce ducea spre biserică. Înainte de cină, z tinerii, îndrăgostiții sau proaspăt căsătoriții, ca Janet și Thomas, urcau dealul abrupt până la ruinele Castelului și așteptau să răsară luna, albă și fantomatică, făcând din apă un râu magic ce se țâra departe, spre orizont, asemeni unui deget subțire.

Așa era pacea și liniștea din Plyn, pierdută parcă în el însuși, departe de zgomotul și larma orașului. Apoi încetul cu încetul veni schimbarea. Fu descoperită importanța caolinului și își făcură apariția minele. în locul în care râul întâlnea portul fură ridicate stăvilare, și aici fu adus caolinul.

MAURIER

Veneau corăbii multe în Plyn ca să încarce caolin, și adesea portul era o pădure de catarge așteptându-și rândul la stăvilar.

Locuitorii din Plyn erau încântați că orașul se mărea, comerțul avea să-i îmbogățească, să-i ajute să prospere. Numai cei bătrâni se plâneau; lor nu le plăcea schimbarea.

- Ce avantaje am avea noi de la corăbii și de la caolin? mormăiau ei.

- De dimineată până seara nu mai auzi în port decât bubuiturile ciocanelor și trosnetul lemnului. De ce nu ne lasă în pace?

Sus pe deal, se construiseră case noi, cu linii drepte și mai severe decât vechile case de pe malul apei, și cu ferestre înguste și simple, cu perdele de dantelă. Ferestrele de dinainte cu zăbrele erau socotite demodate și grosiere și locui acoperișurilor de ardezie cenușie fusese luat de cele negre și lucioase. Pe tron se afla acum regina Victoria și portretul ei atâma, lângă cel al prințului consort pe pereții saloanelor din Plyn.

Plyn nu mai era un port leneș, adormit, ci unul aglomerat, plin de zgomotul corăbiilor încărcând caolinul. Șantierul de construcții navale al lui Thomas Coombe era foarte important pentru oraș. Vase mari erau lansate acum la apă, vase de peste o sută de tone, goelete și bricuri.

Thomas avea acum patruzeci și opt de ani, se schimbase puțin, munca îl istovise, umerii i se încovoiaseră și la ochi îi apăruseră riduri mici, trădând oboseala. Nu se gândea decât la afaceri și Ja renumele pe care și-l făcuse în Plyn. Em devotat soției și familiei sale, dar pe primul loc erau afacerile. Încă mai locuiau în căsuța cu iederă. Aici, nimic nu se schimbase, bucătăria mare și călduroasă era la fel și mâncau cu toții în jurul aceleiași mese.

Mary o ajutase pe mama ei să facă perdele noi în salon, și în colțul camerei era un armoniu la care

învăţase să cânte.

Samuel i se alăturase tatălui său pe şantier, şi se arăta a fi un muncitor la fel de cinstit şi deştept ca şi Thomas, la vârsta lui. Era mâna dreaptă a tatălui său, şi la fel era şi Herbert, întotdeauna gata să-l imite pe fratele lui; învăţa şi el meserie lângă Samuel, şi poate că în curând firma de deasupra şantierului avea să poarte şi numele lor - „Thomas Coombe şi fiii”. Acesta era visul ce bântuia neîncetat în minţile lor.

Mary rămăsese acasă, voioasă şi plină de energie, nedorindu-şi decât să stea acolo toată viaţa şi să aibă grijă de tatăl şi de fraţii ei.

Philip nu părea să dorească să li se alăture fraţilor săi pe şantier, era un băiat ciudat şi închis în sine care îşi avea proprii lui prieteni şi propriile lui idei, vorbea puţin, petrecându-şi cea' mai mare parte a timpului citind într-un colţ. '

Lizzie era acum o dulceată de fetiţă de zece ani care părea să iubească pe toată lumea şi era considerată mascota casei.

Dar Joseph? La optsprezece ani era mai înalt decât tatăl şi fraţii săi şi avea umeri lăţi şi piept puternic. În afară de Lizzie, era singurul brunet din familia Coombe. Părul îi era des şi cârlionţat, pe obraji deja îi crescuseră perciuni şi arăta mai în vârstă decât fratele său Samuel, care avea douăzeci şi doi de ani. Nu învăţase încă să fie prudent. Nu exista bărbat în Plyn cu care să nu se fi bătut numai de plăcere şi nici o excapadă al cărei conducător să nu fi fost. Bătrânii clătinau din cap când auzeau numele lui Joe Coombe.

Fetele din oraş roşeau când le privea în biserică şi el o făcea înadins, se adunau în grupuri, chicotind şi şoptind emoţionate când trecea pe lângă ele pe stradă. „S-a comportat ruşinos cu Emmie Tippit, şoptea una. Şi acum se spune că a părăsit-o pe Polly Roger, şoptea alta”. Cine avea să fie următoarea victimă? se întrebau ele. Una din ele, poate. Şi în inimi le creştea dorinţa

MAURIER

secreta ce nu putea fi înnăbușită.

Era timpul ca Joseph s-o pornească pe mare. Se îmbarcase pe „Francis Hope” ca mus sub comanda căpitanului Collins, soțul lui Sarah Collins.

Simțea că prima și cea mai mare ambiție a vieții lui era pe cale să se împlinească. Să plece pe mare, să lase în urmă Plyn-ul și pe toți oamenii aceia mânioși care nu îi dădeau pace. Nu-i era frică să se lipsească de cel mai elementar confort pe un vas nu dintre cele mai moderne, să fie tratat poate mai rău ca un câine, să fie udat la piele, să nu aibă ce mânca și. să doarmă numai câteva ore pe noapte, dar asta era viața de bărbat, și cu toate că trebuia să respecte ordine de dimineața până seara, era o viață liberă. Râdea de Herbert și de Samuel care păreau mulțumiți și mândri de ei înșiși după o zi de muncă pe șantier. Ce știau ei de adevărata muncă? Vânturi reci ca gheața și pânzele ude de apa zbuciumată a mării, punți lunecoase în întuneric, frânghii tari ce-ți rup degetele, valurile și vântul luptându-se la unison împotriva vieții tale, strigătele și înjurăturile marinarilor, asta da viață. Nimeni din familie nu-l invidia, în afară de o singură ființă, Janet, mama lui. La patruzeci și doi de ani era neschimbată, anii nu-și lăsaseră amprente pe chipul ei. În jurul ochilor nu avea nici un rid și nici un fir alb nu i se zărea în păr.

Fața ei încă mai era tânără și proaspătă, cu toți cei șase copii pe care îi născuse. Ochii îi erau îndrăzneți și sfidători, ca ai fiului ei, iar bărbia voluntară dădea impresia de hotărâre, pe care, de altfel, o degaja toată ființa ei. Ea era singura care îl invidia pe Joseph. Nimic nu dorea mai tare decât să fie alături de el pe prima lui corabie, să împartă cu el lipsa de confort și pericolele.

Înainte ca el să fi sosit, înainte chiar ca el să se fi născut, ea știuse mereu că marea i-l va cere așa cum ar fi cerut-o pe ea dacă ar fi fost bărbat.

Era mândră că Joseph avea să fie marinar, dar gândul despărțirii o îmbolnăvea de inimă. Se disprețuia pentru

slăbiciunea ei, ea care nu se temea nici de moarte, nici de pericole. Rațiunea o îndemna să fie liniștită, calmă; îl va urma pe Joseph cu spiritul, dar trupul ei îl cerea pe al lui, nu putea suporta ca ochii lui să nu se mai cufunde în ochii ei, ca vocea lui să nu-i mai șoptească la ureche sau ca el să nu o mai îmbrățișeze. Trebuia să se lupte cu această slăbiciune, să lupte cu toate forțele ei și să învingă.

Nu încerca să-și ascundă durerea de Joseph; ei nu-și ascunseseră niciodată nimic unul altuia.

Își vorbiră puțin în aceste ultime zile. Ea pretindea că e ocupată cu hainele lui noi. Joseph nu stătea o clipă liniștit. Alerga ' pe câmp ca să nu se mai gândească, se bătu cu fiul fermierului la ferma Polmear și fu gonit de lucrători, seduse trei fete din Plyn în aceeași zi și imediat după aceea le uită. Îi deranja în continuu pe fratele și pe tatăl său care lucrau la o barcă nouă, pe șantier. Strica prăjiturile pe care Mary le făcuse cu atâta grijă pentru cină, ascunse păpușa lui Lizzie, după armoniu unde aceasta nu o putea ajunge, luă cărțile lui Philip și le azvârli în puțul sec din fundul grădinii.

Se simțea acum mai sălbatic și mai bine dispus ca niciodată, cânta și striga cu toată puterea, distruse un scaun în salon; casa se zguduia de zgomotul și dezordinea pe care le făcea în extazul care-l cuprinse.

- N-o să fie nici un pic de liniște aici până n-o să pleci, striga Mary indignată.

- Uraaa! Uraaa! încă o zi, țipă Joe cu ochii sclipindu-i de bucurie.

Singura care știa că totul nu era decât bravadă, era Janet, o ultimă sfidare, ce-i dădea o binecuvântată senzație de putere, și din când în când privirile lor se întâlneau prin cameră, sălbatice, nefericite „te iubesc, te iubesc, te iubesc“.

O văzu plecându-și capul, și îi privi fața din care pierise orice culoare, acum albă și compătimitoare. Își strânse pumnii și se îndepărtă, îngândurat.

MAURIER

- Fii atentă, Mary, la farfuriile fierbinți, spuse ea cu voce fermă.

Nu mai putea îndura. Fugi din cameră și părăsi casa, căță-

rându-se ca un nebun pe dealul abrupt până la stâncă; lacrimile îi scăldau obrazul în timp ce-l blestema pe Dumnezeu cu voce tare. Pomii se clătinau în vânt, gardurile vii se mișcau lin, oile behăiau trist pe câmp. El nu vedea nimic din toate acestea; nu vedea decât fața lui Janet și ochii ei negri privind-l blând. Îi simțea mâinile răcoroase pe frunte și vocea șoptindu-i numele. Cunoștea sunetul pașilor ei, foșnetul fustei ei, totul îi era atât de familiar...

Își amintea forța brațelor ei atunci când era doar un băiețel și ea-l căra în brațe; simțea parfumul ei curat și dulce când își rezema capul de corsajul ei. Își amintea cum se uitau tandru unul, la celălalt, cum o ținea de mână; cum alerga nebunește spre ea să i se cațere în poală și să-i murmure vreo prostioară la ureche, își amintea cum îngenunchea ea lângă patul lui noaptea, făcându-l să se simtă în siguranță, în timp ce Samuel și Herbert dormeau buștean în colțul lor.

Cum râdeau și șopteau ca niște conspiratori în întuneric, o zărea strecurându-se în cameră ca o fantomă, acoperind cu mâna lumina lumânării, cu ochii strălucind și eu degetul pe buze.

Joseph ajunsese în vârful stâncilor, și se aruncă la pământ, smulgând pietrele cu mâinile, gemând și lovind cu picioarele ca un om pradă durerii. „Fir-ar al dracului să fie, fir-ar al dracului“.

Acasă, Janet stătea în capul mesei, în timp ce ceilalți membri ai familiei se strângeau pentru a lua masa de seară.

Thomas se uită în jur, încruntându-se:

- Unde-i Joseph? Băiatul ăsta a înebunit de când cu plecarea de mâine și nu mai e nimic de făcut cu el.

- Lasă-l în pace, spuse Janet încet. Cred că e în camera lui, și precis își termină de făcut bagajele.

Știa precis că fugise din casă acum, blestemând și înjurând lângă ruine.

- Ba nu, nu e, aruncă Philip, rânjind. A luat-o la goană

spre deal cât l-au ținut picioarele. L-am văzut eu. S-o fi întâlnit acolo cu vreo fată, cine știe, poate s-o sărute pentru ultima oară.

- Era și timpul să plece pe mare, murmură Thomas gânditor. Janet aruncă o privire aspră fiului ei mai mic. Ce era cu firea

asta a lui, ciudată, care-l făcea câteodată atât de meschin și de viclean? Era singurul dintre copiii ei în care nu avea încredere. Era mai inteligent decât ceilalți, dar exista ceva foarte ciudat în caracterul lui, care o făcea să se cutremure. Nu era periculos acum, dar ce se va întâmpla când va deveni bărbat?

Se întrebă dacă această ciudățenie a lui se datora bolii ei după ce-l născuse. Nu putuse să-l alăpteze, poate asta avusese importanță. Ea nu-l simțise niciodată al ei, parcă era un străin, nu fiul său.

Își întoarse privirile de la Philip și se uită la ceasul de pe perete. Probabil că lui Joseph îi era foame. Știa că-i va fi neplăcut să stea cu familia în seara aceasta și că va dori să rămână singur cu ea. În clipa aceea, Joseph intră în cameră. Hainele îi erau mânjite cu noroi și pe obraz avea un semn urât, roșu.

Janet știa că plânsese. Toți se holbară la el. Credeau că se tăiașe, căzând peste pârleaz.

Numai Philip râse tăcut, în sinea lui.

- Te-a zgâriat chiar așa de tare, Joe? Întrebă el.

- Taci din gură, Philip, spuse mama sa tăios și-i dădu lui Joseph o farfurie.

El se așeză fără un cuvânt, și nu vorbi deloc în timpul mesei. Ceilalți nu-i dădură nici o atenție, erau obișnuiți cu toanele lui.

Când masa fu strânsă, se așezară cu toții în jurul focului așa cum făceau în fiecare seară. Janet și Mary își luară lucrul în poală, în timp ce Lizzie învăța o nouă cusătură de la sora sa. Ea singură părea să înțeleagă ceva din agonia din ochii mamei sale și ai lui Joseph; se duse la fratele ei și-i luă mâna în mâna ei. El se uită

surprins la ea, și pentru prima dată observă că expresia feței semăna cu cea a lui Janet. O trase ușor de bucle și zâmbi.

- O să-ți aduc o păpușă, când o să vin înapoi; pe cuvânt, îi spuse el. Thomas stătea în fotoliu în fața soției sale, cu o carte în mână. Își miji ochii din cauza literelor prea mici și bâjbâi după ochelari. Cât de bătrân se simțea în comparație cu acel Thomas care o sărutase pe Janet în vârful dealului, Plyn, cu mai bine de douăzeci de ani în urmă și totuși nu vedea nici o diferență în sufletul său.

Herbert și Samuel curățau, într-un colț al camerei, pușca lui Samuel, iar Philip își număra banii din cutie. Întotdeauna avea la el mai mulți bani decât ceilalți, Joseph stătea în picioare la fereastră, cu mâinile în buzunare; nu i se putea vedea decât spatele.

Bătrânul ceas ticăia amenințător pe perete, iar focul ardea leneș în cămin.

Thomas dădu cartea deoparte și apoi își sprijini capul de speteaza fotoliului și își scoase ochelarii. Pleoapele i se zbătură, suspină, deschise gura și căscă cu zgomot.

- Cred că mă duc sus, dragă, îi spuse el lui Janet.

- Da, Thomas, răspunse ea. E timpul să te culci și tu, Lizzie.

Se auzi tropotul ușor al lui Lizzie în camera fetelor și apoi zgomotul unor pași mai grei, ai lui Thomas, în camera de deasupra verandei.

Din când în când trosnea câte o scândură. Unul câte unul toți ceilalți plecară la culcare și, în curând, Janet și Joseph rămaseră singuri.

Ea puse lucrul deoparte și înteți' cu vătraiul focul care se stingea. Camera era rece, mohorâtă. Joseph stinse lampa și suflă în lumânări. Dădu perdelele la o parte și lumina lunii desenă un cerc alb pe covor. Apoi traversă camera și îngenunche lângă Janet, în întuneric.

- Știi cât de mult te iubesc? șopti el.

~4

DAPHNE DU MAURIER

- Da, Joseph.

Îi luă mâna și îi sărută podul palmei.

- Cred că nu mi-am dat seama până acum ce ar însemna să te pierd.

Auzind acestea, ea își lăsă capul pe umărul lui.

- Nu o să mă pierzi, Joseph. Trebuie să pleci ca să te regăsești pe tine însuși și ca să duci viața care ți se potrivește.

- Nu o să am o viață fericită departe de tine. Nu va fi decât nefericire și neliniște ce mă vor tortura, până când voi fi iar lângă tine.

- Taci, Joseph. Nu o să te las să spui asta. Lașitatea nu e pentru bărbați și nici pentru tine sau pentru mine.

Își înfipse unghiile în-mâna ei.

- Mă faci laș?

- Da, amândoi suntem lași și mi-e rușine de mine însămi.

Îi dădu drumul la mână și o apucă de bărbie.

- Știam că așa avea să fie, zâmbi el. Nu e bine, nu trebuie să fim curajoși în ultimile noastre clipe împreună. Curajul nu-mi e de nici un folos acum. Vreau să stau toată noaptea aici, la picioarele tale, să plâng și să te venerez, tăcut și liniștit.

Își plecă capul, iar ea râse în întuneric și îl sărută pe ceafa.

- Cât timp o să mai fii așa copil?

- Mereu, niciodată. Nu știu.

- De ce nu sunt eu bărbat, ca să-ți stau alături? suspină ea. Aș fi toată ziua lângă tine și aș învăța meseria de marinar. Parcă simt legănarea vasului în vânt și văd cerul înnoirat și marea cenușie măturând puntea, noaptea, sărutul vântului și al ploii, - strigătele oamenilor în întuneric, și apoi deodată un val se sparge, iar pe cer apare strălucitoare o stea, albă...

- Vino cu mine, spuse el. O să-ți găsesc haine bărbătești, ne prefacem că ești Sam, vino!

- N-o să fii niciodată singur, Joseph. Îmi promiți că n-o să fii niciodată singur?

- Mda, îți promit.

- Cine o să-ți cârpească ciorapii? Parcă văd că n-o să mănânci cum trebuie. Oh! simt cum mă cuprinde frica și grijile - să pleci așa, fără mine.

- Mamă, draga mea, n-o să mi se întâmple nimic rău. Uite, acum eu sunt curajos și tu ești galbenă toată și tremuri, ca un miel pe câmp. O luă în brațe și o legănă.

- Unde ți-e mândria și hotărârea?

- Totul e numai prefăcătorie, așa a fost toată viața mea, șopti ea. Știi asta, nu?

Râse printre lacrimi.

- Încetează, te rog, zise el. Curajul, bărbăția nu-s decât cuvinte frumoase. Ascultă în fiecare noapte la ora asta, orice aș face și oriunde aș fi, când o să văd o stea deasupra orașului nostru, o să închid ochii și o să-ți spun „noapte bună”.

- Joseph, ce te face să te gândești la asta?

- Mi-a venit ideea în seara asta, la Castel, și mi-a adus

~77

DAPHNE DU MAURIER

alinare; și pe când eu voi fi departe pe mare, tu o să stai pe terasă și steaua care va fi deasupra ta va fi steaua la care mă voi uita și eu.

Puterea

- O să-mi aduc aminte, Joseph, în fiecare noapte. Tu nu o să uiți?

- Niciodată, niciodată.

Ea îi luă fața în mâini și zâmbi, în timp ce lumina lunii îi aruncă o umbră în priviri.

- Copilul meu, dragostea mea.

Din focul din cămin rămăsese numai cenușă iar ceasul ticăia încet și solemn pe perete.

Cu toate că a doua zi era Duminică, și vântul bătea dinspre nord, căpitanul Collins se hotărî să plece în timpul fluxului de seară. Lucrurile lui Joseph fură îmbarcate și rânduie lângă • hamacul său. Toată familia veni la debarcader să-l vadă plecând și să-și ia rămas bun de la el. Thomas îi scutură mâna cu căldură și își suflă nasul puțin cam prea tare, când îl văzu urcându-se în barcă cu tovarășii săi și îndreptându-se spre navă.

Își iubea fiul cel chipeș și era mândru de el și de firea lui sălbatică. Băieții îl bătură pe umăr pe fratele lor și îl tachinară, dar Joseph își păstră simțul umorului până în ultimul moment. Mary îi strecură câteva chifle în buzunar, iar Lizzie îi dădu o crenguță cu flori albe pe care o găsisese pe deal. Janet stătea puțin mai departe de ceilalți, discutând liniștită cu unul din oamenii de pe dig. Joseph stătea și el mai în spate și făcu câteva remarci glumețe despre vreme cu tatăl său.

Ultimile minute treceau, zburau, mai repede, mai repede; zburau departe prinse în încâlceala fără speranță a timpului. Joseph făcu un pas către Janet. Oamenii îl așteptau în barcă, gata să plece spre vas.

Îi luă mâinile și o sărută grăbit și apăsător pe gât, în spatele urechii.

- Nu-mi găsesc cuvintele, murmură el. Aveam atât de multe lucruri să-ți spun. Dar s-au dus. Nu mai am nici un gând în cap. Înghiți cu dificultate. Janet privi peste capul lui. I se părea că în inima ei nu mai exista nici un sentiment. Se simțea împietrită de durere, limba refuza să i se miște. Observă că boneta lui Mary era puțin

DAPHNE DU

strâmbă. îi dădea un aer răgăhios, parcă era beată. Va trebui să-și amintească și să-i spună.

- Da, spuse ea. Și asta a fost tot.

- Să nu răcești, ai grijă să nu te îmbolnăvești. Adu-ți aminte că acum serile sunt răcoroase, îi zise el disperat.

- Nu, nu. Janet își auzi cu surprindere propria-i voce surdă și rece.

- La revedere. Se uită la el cu durere, mângâindu-i fața cu privirea; mâinile i se încleștară nebunește de șal.

- Pleci?

El se întoarse și sări în barcă cu un strigăt.'

- Dați-ne vâslele și hai să vâslim nebunește.

Barca plutea îndepărtându-se de port; plecase. Deodată.

• clopotele bisericii Lanoc începură să bată, chemând la vecernie.

De obicei, sunau blânde și mângâietoare, ca o șoaptă liniștitoare, dar acum băteau tare și furios. Dangătul lor îi rănea urechile lui Janet; era hidos, zgomotos, căzând asupra tuturor într-un amestec sălbatic de sunete.

Thomas veni lângă ea și o luă de braț.

- Nu te simți bine, iubito? o întreabă el blând. Nu-ți face griji pentru flăcău, sunt sigur că în curând va fi pe propriile lui picioare.

Ea dădu din cap tăcută, fără să scoată o vorbă și își puse mâinile pe urechi.

- Clopotele astea! țipă ea deodată. N-o să înceteze niciodată, niciodată!!!

Copiii se uitară curioși la ea.

- Hai la biserică, mamă dragă, zise Mary și. o să ne rugăm cu toții ca Joseph să se întoarcă la noi, sănătos.

Thomas își scoase ceasul.

- Cred că a început slujba, începu el stângaci. N-am întârziat • niciodată, după câte îmi amintesc.

Așteptară la debarcader, un grup blând, stângaci, neștiind ce să facă.

Janet se înfășură în pelerină și și-o încheie la gât.

DAPHNE DU

- Nu, nu trebuie să interzicem.

O luară înapoi, pe chei și urcă dealul. Clopotele tăcuseră pentru o clipă și acum un alt sunet se auzea din port, zornăitul lanțurilor ruginite. Era „Francis Hope” care ridica ancora»-**»

Familia Coombe mergea grăbită pe partea de pe câmp. încercau să-și vorbească ușor și firesc, dar toți erau conștienți de durerea mută a mamei lor. Bietul Thomas vorbea fără nici un pic de tact, fără să gândească, încercând să o înveselească și să-i aducă alinare.

- Ei, da știu c-o să ne lipsească glasul flăcăului în casă. Fără el, totul o să fie diferit.

Clopotele începură din nou să bată, tipător și insistent.

Janet încerca în zadar, să-și astupe, urechile și să nu le mai audă, să-și alunge orice gând din cap. Era toamnă, anotimpul care le plăcea lui Janet și lui Joseph cel mai mult. Grâul copt fusese secerat iar paieile rămase erau scurte și aspre. Gardul viu era plin de măceșe, iar în grădinile din Plyn florile începeau să se veștejească. în valea Polmear, mai jos de biserică, ferigile aurii crescuseră mai înalte de brâu și pe ramurile copacilor atârnavă licheni moi. Fermele miroseau a bălegar și a fum. Seara era cenușie, rece. Aerul era îmbibat cu aburi ce se ridicau de pe malurile râului. în ulmul de lângă biserică un sturz își cânta cântecul de toamnă parcă mai dulce și mai duios decât primăvara.

Ajunsă la poartă, familia Coombe se întoarse și se uită spre port. Nava era deja departe de uscat, cu toate pânzele întinse. Prora îi era îndreptată spre orizont, și Plyn se întindea departe, în spate. Curând pământul, va rămâne în urmă, ca o pată ștearsă în amurg, și luminile vor fi înghițite de întuneric.

- Ei, și uite-așa se duse Joseph, suspină Thomas.

Corabia aluneca departe ca o pasăre, pe suprafața liniștită a apei. Clopotele încetară să bată. Janet Coombe își croi drum în biserică, urmată de soțul și copiii ei. în timpul slujbei, rămase mută și îndurerată.

Soarele în amurg cuprinse ferestrele dinspre vest într-

DAPHNE DU

o rază de lumină. Și atunci aceeași rază traversa valurile pe care plutea spre depărtări corabia. Biserica era cufundată în liniște. Veche de secole, ea mai păstra încă prezența oamenilor care îngenunchaseră acolo cu ani și ani în urmă. Dalele erau uzate de genunchii celor sărmani, acum în morminte, ale căror nume erau de mult îngropate și uitate. Aceia care se aflau acum lângă Janet aveau să se odihnească la rândul lor aici, în aceeași tăcere netulburată.

MAURIER

Vocile lor murmurau o rugăciune și răspundeau pios preotului. Joseph, pe corabie, se gândea la ei, așa cum stăteau înge-nuncheați în biserica Lanoc. Se gândea la chipul palid al mamei sale, întors spre ferestrele întunecate cu zăbrele.

„Francis Hope” continua să înainteze, cu pupa în vânt, briza răcoroasă suierându-i în pânzele întinse.

În biserica Lanoc, vocile cântau tare și voios găsindu-și ecoul în căpriorii vechi.

Alături de ele se înălța sunetul plângător de orgă.

Isuse al sufletului meu

Lasă-mă să zbor la pieptul tău,

Pe când apele se rostogolesc,

Pe când furtuna se deslănțuie.

Ascunde-mă, 'o! Mântuitorul meu,

Până ce furtuna va trece,

Călăuzește-mă în rai

Și primește-mi sufletul.

Janet cânta cu ceilalți, dar inima ei era departe de sunetul imnului și de vocile oamenilor de lângă ea, dincolo de capetele plecate și de lumânările tremurătoare. Nu vedea decât stelele raiului și luminile unei corăbii pe o mare singuratică.

CAPITOLUL 12.

În lunile ce urmară, Janet încercă să se obișnuiască cu absența lui Joseph. La început, se simți ca și cum nu-i mai rămăsese nimic în suflet. Se simțea ca moartă, ca și cum un robot pusese stăpânire pe trupul și mințea ei pentru a-i continua viața pe aceleași poteci înguste ca și mai înainte. Trupul îi era ca o coajă goală, nervii și simțurile o părăsiseră. Pe dinafară nu se vedea nici o schimbare, în afara capului pe care-l ținea parcă mai sus; se învăluia într-o mantie de mândrie pentru a-și ascunde

MAURIER
durerea.

Cu toate declarațiile și convingerea că o separare fizică nu ar însemna nimic pentru ea și pentru Joseph, în interior era sfâșiată

Puterea iubirii *și*

de dorul lui. Oriunde mergea în oraș, i se părea că pășea pe urmele lui. Dealurile și stâncile răsunau de glasul lui, îl vedea și în nisipul ud de la poalele stâncilor și în valurile spumoase ce se spărgeau de mal. Oriunde se afla se trezea căutând vreun semn lăsat de el.

Noaptea erau lungi și plictisitoare. Janet stătea trează ore în șir, în timp ce Thomas dormea adânc lângă ea și își întorcea capul spre fereastra cu zăbrele și perdea și privea steaua albă pe cerul negru și greu. Și-ar fi dorit să se avânte prin spațiu spre corabia de pe apele îndepărtate și să stea lângă fiul ei iubit și să vegheze împreună în noapte, pe puntea tăcută. Știa că gândurile și sufletul lui erau cu ea, dar aceasta nu era suficient. Își blestema slăbiciunea ce o făcea să tânjească după el și după atingerea lui, lupta împotriva ochilor ei ce doreau să-l vadă. Dorea să-i atingă mâinile și trupul ce făcea parte din al ei, să simtă parfumul familiar al mării, al pământului, și al soarelui impregnate în hainele lui, să simtă gustul sărat al pielii lui. Dorea toate acestea dar în zadar, căci ei nu-i rămăsese nimic. Se simțea acum doar o umbră de femeie.

Căminul pe care ea îl plădise pentru el era pustiu și rece, îi lipsea singurul motiv care îl făcea să existe.

Din când în când, dorul de el o chinuia la fel ca durerea pe care o suferise când îl purtase în pântec, și atunci pleca de acasă, de la copiii ei și urca dealul până la ruinele Castelului. Nu scotea nici un sunet, nu-și manifesta în nici un fel disperarea. Lacrimile refuzau să-i târșnească din ochi. Nu făcea decât să stea rezemată cu spatele de zid, cu capul ridicat, cu ochii fixând linia cenușie unde marea se întâlnea cu cerul. La căsuța cu iederă mereu apărea câte ceva nou, care în absența lui Joseph intra repede în rutina zilnică.

Samuel își făcuse un obicei să aștepte la poarta grădinii lui Silast Trehurst, paznicul de coastă, în după amiezele de duminică. Pe la trei și jumătate fiica acestuia, Posy venea pe potecă și după ce pălăvrăgeau

Puterea iubirii

și
un timp, poarta se închidea și domnișoara Posy urca
dealul la brațul lui Samuel.

Credinciosul Herbert îl ajuta pe fratele său în
anevoioasa alcătuire a bilețelelor'de dragoste, și adesea,
seara, cei doi

MAURIER

stăteau într-un colț al salonului cu tocuri, hârtie și cerneală. Samuel se încrunta amarnic, străduindu-se să scrie frumos, pe când Herbert îl încuraja și căuta cuvinte în dicționar.

Mary nu prea se omora după tinerii din Plyn, ea prefera să-și facă de lucru acasă și să asculte de dorințele tatălui și de ale mamei ei.

Într-o zi, Philip sosi acasă la cină și le-anunță intenția sa de a se angaja la firma navală „Hogg and William“, din Plyn.

Tatăl său se uită la el uluit.

-Nu vrei să te alături fraților tăi pe șantier? întrebă el, buimăcit de hotărârea pe care o luase fiul său.

-Nu. Mulțam, zise Philip liniștit. M-am dus chiar eu și am vorbit cu domnul Hogg și vrea să mă angajeze. La început, plata nu va fi prea mare, dar o să câștig mai mult mai târziu, dac-o să fie mulțumit de mine.

-Fir-aș al naibii să fiu, spuse taică-său, lăsându-se pe spate în scaun. Să te duci tu singur și să rezolvi totul fără nici un ajutor. În sinea lui era mândru de independența fiului său.

- Ce zici, Janet? se întoarce el spre soția lui.

-Cred că Philip știe ce e bine, răspunde Janet. Cred că o să-și croiască singur drum în viață.și o să obțină sigur ce vrea. Dacă asta o să-l facă fericit sau nu, rămâne de văzut.

Se uită curioasă la mezinul ei cu părul de culoarea nisipului și cu ochii înguști și așezați în fundul capului. Philip se uita în sus la ea și apoi își lăsă privirea în farfurie. Janet era conștientă de existența sentimentelor lui contradictorii și ciudate față de ea și de tot ceea ce iubea ea. Copilul acesta al ei îi plantase în inimă îndoiala și chiar frica într-o oarecare măsură. Privi, cu nesiguranță și groază, în viitorul îndepărtat și nu-i plăcu deloc ce văzu. Apoi se întoarce din nou în prezent și își dăruie în întregime gândurile lui Joseph, aflat departe de ea, pe mare. Se întrebă dacă avea să se întoarcă la timp

pentru ziua ei, în aprilie. Fusesse întotdeauna marea lui plăcere să-și petreacă ziua singur cu ea. Un motiv pentru primul picnic al anului.

Se va întoarce oare Joseph la primăvară în Plyn? Din când în când primea vești de la el, din marile porturi ale Americii, și purta întotdeauna scrisorile lui cu ea, căci ele făceau parte din ființa ei. Erau scrisori pline de pasiune, respirând dragostea pentru mare și entuziasmul pentru viața pe care o ducea; ele vorbeau despre încercările prin care trecea Joseph, de vremea aspră, despre truda sa neîncetată de dimineața până seara și care abia de îi mai lăsa timp de gândire; îi povestea despre cum se luptase cu furtuna din mijlocul Atlanticului și cum tovarășii săi se temuseră că le sosise sfârșitul; el însuși deși ud, epuizat, obosit ca un câine, fusese cuprins de o vervă și un entuziasm pe care nu le mai putea controla; iubea viața aspră și periculoasă pe care și-o alesese. Cu toate acestea, Janet îi lipsea în fiecare clipă, zi și noapte. Muncea din greu, spunea el, avântându-se cu ardoare pe tărâmul cunoașterii pentru a deveni un bun marinar. Căpitanul Collins, îl învăța câte ceva din arta navigației și era sigur că nu-i va lua mult timp până să devină prim locțiitor, dar se părea că trebuia să servească patru ani ca mus, conform regulilor Consiliului de Comerț. Se străduia să-și păstreze calmul și răbdarea până atunci. Orice lucru pe care-l privea îi amintea de ea; ar fi vrut să fie împreună, ar fi dat orice să trăiască aceleași experiențe unice amândoi. Noaptea privea steaua care i se părea că lucește deasupra Plyn-ului și-o ruga să vegheze asupra ei 'și să o păstreze neschimbată până la întoarcerea lui.

Așa că, în primele luni ale anului, Janet așteptă cu nerăbdare să primească vreo scrisoare în care să-i anunțe sosirea lui în aprilie. În cele din urmă primi una, nu era sigur de data întoarcerii, dar în post scriptum adăugase: „E un calendar aici, și am însemnat cu o cruce roșie data de 10 aprilie' Ceilalți m-au întrebat de

ce am făcut asta și le-am spus că atunci o să trebuiască să fiu înapoi în Plyn căci mi-am dat întâlnire cu femeia inimii mele și că nici furtunile Atlanticului n-or să mă împiedice să-mi țin făgăduiala“.

Aceasta a fost ultima scrisoare pe care Janet o primise, și luna martie se apropia de sfârșit. „Francis Hope“ era așteptat în Plyn de la o zi la alta, și în fiecare seară Janet urca panta la Castel, își ducea mâna la ochi căutând în zare o pânză albă tășnind în depărtare.

Câteodată, venea și Lizzie cu ea, sau vreunul din băieți,

atunci când găseau o clipă liberă și o dată fu văzut lângă ea și Thomas, o siluetă mândră și impunătoare cu o lunetă sub braț pe care o cumpărase special pentru această ocazie. Și totuși, vasul nu se întorcea.

Pe 9 aprilie, Janet urcă până în vârful dealului, cu inima bolnavă de îngrijorare și așteptă acolo rezemată de ruine două ceasuri, în timp ce vântul dinspre est îi răvășea părul și fusta, iar marea vuia și se spărgea amenințător de stânci.

Erau semne clare că o navă sosea dinspre canal și avea vântul ' în față. Așteptă acolo până ce soarele apuse ca o minge de foc în spatele norilor și până ce fumul ieși pe hornuri și lămpile fură aprinse, iar amurgul se lăsă pe nesimțite peste Plyn acoperind totul în jur.

„Francis Hope“ nu se întoarce. Așa că Janet plecă; o luă în jos pe panta abruptă în vreme ce câinii alergau prin șanțuri după mâncare, iar copiii se jucau și țipau; sătenii stăteau la poartă fără nici o grijă, doar n-aveau nici o problemă.

Prin perdelele de la căsuța cu iederă se zărea lumină și fumul vesel se încolăcea din hom. Soțul și copiii ei o așteptau cu masa pusă.

Ceasul ticăia pe perete și totul era ca de obicei. Ea le privi chipurile blânde și fericite așezate în jurul focului, pălăvrăgind fără nici o grijă, mulțumite și indiferente. „Ei sunt ai mei, gândi ea, și eu le aparțin. Dar inima mea este acolo, departe pe o corabie ce se leagănă pe mare“.

Seara se duse, focul se stinse și lumânările se topiră de tot. Copiii plecară în camerele lor și Janet se așeză lângă Thomas în patul pe care îl împărțeau de aproape douăzeci și cinci de ani. Se revăzu mireasă, la pieptul lui și cu brațele în jurul gâtului său. Acum el avea aproape cincizeci de ani, fața îi era ridată și îmbătrânită.

O cuprinse un val de tandrețe pentru el și îi luă mâna și o strânse la piept.

El mormăi ceva și se mișcă greoi, întorcându-i spatele și respirând zgomotos în somn. Atunci Janet, îi lăsă mâna ușor și uitându-se la raza de lumină ce pătrundea prin perdea, văzu steaua ei, ce păru să-i lumineze inima; găsi

astfel alinare și adormi.

Se trezi înainte de a se crăpa de ziuă, tresărind din cauza unui zgomot ce venea dinspre fereastră. Se ridică în capul oaselor și văzu cum zorii se furișau în odaie. O pietricică rotundă zăcea la picioarele ei.

Intr-o clipă se duse la fereastră, -rezemându-se de pervaz, neluând în seamă aerul rece, arătând ca o fetiță cu cele două cozi atârându-i pe spate.

El stătea acolo, în umbra casei, cu mâna pe iedera deasă și cu fața ridicată spre fereastră.

- Joseph, șopti ea. Joseph. El o privi o clipă fără un cuvânt, privindu-i lumina ce i se aprinsese în ochi.

- Credeai că o să uit că e ziua ta? întrebă el blând. Nu ți-am făgăduit că o să mă întorc în Plyn înainte ca soarele să se înalțe peste dealul Polmear, înainte ca razele sale să lumineze turnul bisericii Lanoc? „Francis Hope“ a sosit acum un ceas; ne-am strecurat în portul adormit, odată cu zorii, în timp ce tu încă dormeai.

O tachina râzând și când ea își scutură capul și-o lacrimă i se ivi în colțul ochilor, Joseph se sprijini de iedera ce urca pe zidul casei și se cățăra până la cornișa ferestrei, unde ea aștepta nemișcată. '

Și așa se întoarse Joseph la Janet în primăvara acelui an, așa cum de altfel făgăduise.

CAPITOLUL 13.

Multe plecări urmară după cea dintâi, dar și multe întoarceri.

Copilăria lui Joseph rămăsese undeva în urma și era prea târziu acum pentru a se întoarce din drumul pe care și-l alesese. Nu că ar fi dorit aceasta, căci i se părea că era făcut pentru viața pe mare și știa că nici o altă viață nu i s-ar fi potrivit atât de bine, dar vedea suferința din ochii lui Janet de câte ori pleca de lângă ea, iar la întoarcere umbrele de pe chipul ei își aveau propria lor

poveste.

Dacă ar fi putut s-o ia cu el. Dacă se pregătea din toate

puterile sale, în curând avea să se înalțe pe cea mai înaltă poziție și atunci nimic nu l-ar mai împiedica să-i pună în mână mamei sale brevetul- de căpitan și să-i ureze bun venit la bordul propriului lor vas.

împărtăși aceste năzuințe în timpul scurtelor vacanțe în Plyn; ea îl privea în ochi și avea încredere în el, știind că nimic nu avea să-l oprească.

Vorbeau împreună despre vasul.ce avea să fie construit pentru ea, despre lemnul tare și de bună calitate adus din pădurile din Truan; Corabia familiei va-puta cu ea norocul lor. Nu sosise încă timpul, dar poate că peste.șase, zece ani, tatăl și frații lui o vor construi, și atunci Janet va fi sufletul ei, iar Joseph stăpânul ei. între timp, însă și-o închipuiau, o desenau cu un ciot de creion, îi calculau mărimea, capacitatea de încărcare, velatura și forma pânzelor. Thomas și fiii săi aflaseră despre acest plan și erau plini de încântare la gândul unei corăbii Coombe, sub comanda unul Coombe care le va aduce bogăție și faimă. Thomas făcu o miniatură în atelierul său și o expuse cu mândrie privirii familiei sale. O parte din averea pe care o agonisise Thomas și care urma să fie împărțită între copiii săi la moartea sa, avea să fie folosită la construirea navei. Acest lucru fu hotărât în mod solemn într-o duminică, în prezența lui Janet și a copiilor, și Thomas încheie cu o rugăciune mișcătoare către Dumnezeu,.spunând că în viitor, atunci când nu vor mai fi atât de ocupați, el și băieții lui vor construi nava și că aceasta va purta numele mamei lor iubite și al scumpei sale soții.

în timp ce vorbea le puse în față miniatura și scoțând un briceag scrijeli pe pupă cuvintele: „JANET COOMBE-PLYN“.

Apoi își suflă nasul cu putere și își sărută nevasta și cele două fiice pe amândoi obraji și dădu mâna călduros

cu fiii săi.

- Vom munci cât vom putea de bine, spuse el cu vocea plină de emoție; Samuel, Herbert și cu mine. Să sperăm că ea va fi prima navă sub comanda lui Joseph, și fie ca el să o aducă întotdeauna teafără în port. Iar Philip va avea grijă, poate, de interesele noastre la firmă „Hogg și Williams“. Așa că fiecare va avea câte o parte din vas; de acum încolo aveau să trăiască numai pentru ziua în care el avea să fie lansat la apă în portul

Plyn, iar această zi nu era numai un vis, ea era o realitate.

Fericiți și mulțumiți, se adunară cu toții în jurul pianului și își înălțară vocile pentru a-i aduce mulțumiri domnului. •

Mary, se așeză la pian, cu privirile pironite solemn pe cartea de imnuri din fața ei, iar în spatele ei se așeză Thomas, cu mâinile pe umerii ficei sale mai mici. Lângă el stăteau fiii săi, iar Joseph, cel mai înalt dintre ei, zâmbea peste capetele lor lui Janet, iar ea îi răspundea din priviri. Așa că existența lui „Janet Coombe” era acum o realitate, deși copacii nu fuseseră încă tăiați din pădurile din Truan și nu era încă nimic de arătat decât macheta de pe masa din salon.

Astfel anii trecuseră peste Plyn, și monotonia zilelor nu fu întreruptă de prea multe întâmplări sau schimbări. Samuel se căsătorii cu fiu moașa Posy Trehurst, se mutară amândoi într-o căsuță lângă Casa cu iederă, astfel încât Samuel era aproape de ’ familia lui și de șantier, unde lucra. Se căsătoriseră în biserica Lanoc, unde avusese loc și nunta lui Janet și Thomas; când Janet își văzu fiul, chipeș și serios la altar, lângă mireasa lui, fu cuprinsă de o stare de frenezie, aducându-și aminte zilele trecute ale tinereții sale.

Samuel părea Thomas însuși, cu douăzeci și cinci de ani în urmă, cu picioarele lungi ce nu stăteau o clipă locului și cu ochii albaștri rotunzi și serioși.

- Janie, o strigă el. Janie acum stătea lângă un bărbat adus de spate, slab, între două vârste, ce îngenunchease în strană și se uita pe deasupra ochelarilor în cartea de rugăciuni. În locul lui stătea acum fiul lor, pe care ea îl legănase în brațe. Și când îl privea pe Samuel printr-o pânză de lacrimi, nu reușea să-l vadă pe puternicul și mândrul mire, ci un băiețel plângând, într-o hăinuță ruptă, care alerga spre ea.

De ce alesese oare Posy tocmai acest imn pentru ziua nunții ei? în timp ce cânta, Janet zărea pe fereastră

MAURIER
pietrele de mormânt neîngrijite și iarba încâlcită din cimitir.

*Timpul ca un râu zbuciumat
își poartă fiii departe;
Ei zboară uitați așa cum visul
Se destramă la ivirea zorilor.*

Fără să bage de seamă ironia cuvintelor, Samuel și Posy cântau în fața altarului, cu mâinile împreunate și cu gândurile pline de speranță pentru viața ce li se așteama înaintea. Erau un cuplu liniștit și iubitor, ce nu cunoștea cărarea sublimă a pasiunii și nici adâncurile durerii, și Janet îi binecuvântă în inima ei.

În anii ce urmară, copiii ei crescuseră și ei.

Mary era încă acasă și nu se gândea la măritiș, în timp ce Herbert, urmând exemplul lui Samuel, se întâlnea cu verișoara lui Posy, Elisie Hoskett. Dar ei nu s-au căsătorit până în 1858, când Herbert împlini douăzeci și unu de ani.

Philip ocupa acum o poziție mai înaltă la firma lui „Hogg și Williams“, era funcționar. Continua să fie un băiat liniștit și închis în sine, lucra din greu și era respectat dacă nu chiar plăcut de către colegii lui. Acum că Joseph era departe de ea, Janet se bucură să aibă un tovarăș care să semene cu el, iar Lizzie era o fată veselă și inteligentă, dar era prea mică.

Între timp, lui Samuel și Posy li se născuseră două fetițe gemene, spre marea mândrie a părinților lor și fură botezate Mary și Martha. Lui Janet, i se părea foarte ciudat să-și țină în brațe primii nepoți, întrebându-se cum va fi viața lor. Se vor schimba oare multe în Plym când aceste două fetițe vor fi mari? Vor iubi și vor suferi mult? Simțea cumva că viețile lor vor fi senine și netulburate și că totul va fi bine.

În părul negru al lui Janet nu apăruse încă nici un fir alb, și pe față nici un rid, dar absența lui Joseph își lăsase urmele în interior, și deși încă nu împlinise cincizeci de ani, simțea o greutate apăsându-i inima, slăbindu-i-o,

MAURIER

storcând-o încetul cu încetul de putere. Era adesea cuprinsă de amețeală în timp ce urca dealul, așa că se oprea la marginea drumului, întrebându-se de ce oare îi pulsau tâmpilele și de ce respira greu și repede. Un doctor, i-ar fi ascultat inima neliniștit și ar fi dat din cap grav, prescriindu-i vreun medicament care să o calmeze dar care nu ar fi putut s-o vindece; Janet Coombe însă nu avea încredere în doctori și nu-i iubea, așa că nu-și dădea seama că cu fiecare lună devenea din ce în ce mai slabă, iar inima ei din ce în ce mai obosită, astfel încât orice șoc de bucurie sau de tristețe putea însemna sfârșitul. Singura clipă pentru care mai trăia era

lansarea la apă a corăbiei încă neclădite, care avea să-i poarte numele și pentru ziua în care Joseph avea să obțină brevetul de căpitan. Zilele pe care el le petrecea în Plyn erau alături de ea, fiecare minut și fiecare oră, dar cu toate acestea timpul era prea scurt. Servise ca secund pe „Francis Hope” și apoi, spre marea sa bucurie, după ce trecuse examenul necesar, fusese recomandat de căpitanul Collins și devenise căpitanul navei surori „Emily Stevens”. Ziua făgăduită se profila la orizont și el îi scrisese lui Janet scrisori de dragoste pline de entuziasm rugând-o să le spună tatălui și fraților săi că era timpul să înceapă construirea navei. Dar Thomas și fiii săi erau prea ocupați cu comenzile altora dar când va sosi momentul pe care îl visau cu toții, își vor dăruie tot timpul navei făgăduinței, și vor investi în ea toate eforturile lor și cel mai bun material cu putință.

Următorul care se căsătorise, fu Herbert, liniștitul, răbdătorul Herbert, și cu toate că nu îl imită pe fratele său în a-i dăruie soției sale gemeni, nu-și pierde această speranță și la moartea sa, la vârsta de optzeci și trei de ani, era tatăl mândru a cincisprezece copii. Dacă Janet ar mai fi fost în viață atunci, și-ar fi amintit ce-i spusese soțului ei în dimineața nunții: „O să depindă mulți de noi în anii ce vor urma”. Dar toate acestea aveau să se întâmple mulți ani mai târziu și acum Herbert era un tânăr frumos și mândru de douăzeci și unu de ani, iar soția lui avea aceeași vârstă ca el.

Acum, când copiii ei își aveau propriile lor vieți și puteau să aibă singuri grijă de ei, timpul începuse să atârne cu greu asupra lui Janet. Mary era foarte bucuroasă să preia treburile casei și să aibă grijă de tatăl ei. încât încetul cu încetul, Janet o lăsă pe capabila ei fiică să se ocupe de toate.

Tânjea după Joseph acum mai mult ca oricând, dorea să fie mereu cu el, să nu se mai despartă de el niciodată. Avea aproape cincizeci de ani și nu văzuse mai nimic din această lume. Spiritul ei sălbatic și neînfricat își cerea

Puterea iubirii

8<)

locul convenit lângă Joseph-, Ei se născuseră pentru a împărți pericolul și bucuria, marea care îl prinsese în mrejele ei și care îl ținea bine își aruncase vraja și asupra ei, și cu toate că era femeie, și încă una

MAURIER
între două vârste, ea nu visa la un cămin cald și la un fotoliu moale, confortabil, ci la o punte înaltă și la un catarg drept, la mări cenușii vuind sub un cer bătut de vânturi. Acolo, unde cerul și marea se contopeau și unde nu era nici urmă de pământ, acolo simțea ea că ar putea să-și redobândească tinerețea și vigoarea; dar viața fără Joseph, în Plyn, îi mistuia sufletul și trupul.

De fiecare dată când o părăsea, el lua ceva din sângele ei cu el, singura dorință a lui Joseph era să obțină brevetul de căpitan și după aceea toate legile din lume nu ar fi reușit să-l împiedice să o ia cu el.

-Crezi în mine, nu-i așa? îi spunea el. Știi că în curând o să ajung sus și că nimic nu-mi poate sta în cale? îmi închipui ce a simțit tatăl meu când te-a adus în casa pe care o înălțase special pentru tine, dar chiar mândria lui de atunci, nu este nimic, în comparație cu ceea ce am să simt eu când o să pășești pe puntea vasului meu.

-Joseph, dragostea mea, spuse ea, când va sosi clipa mult râvnită, voi fi ca un pescăruș ce va zbura pe lângă tine...

-Nava va fi a ta, și drumurile ei vor fi drumurile tale. îi spuse el. Tu vei fi căpitanul, și eu voi asculta de ordinele tale. Și atunci nu va mai exista nici o stea căreia să-i urezi noapte bună și nici carturi singuratică cu luna drept unic tovarăș. Vânturile vor bătea datorită ție și marea va râde de fericire când îți va vedea silueta lângă mine pe punte; părul îți va flutura pe spate ca un vâl, iar stelele din ceruri se vor simți umilite de bucuria din ochii tăi.

-Dar Joseph, sunt bătrână, am aproape cincizeci de ani, de ce îmi spui toate astea?

-Tu bătrână? Râse și o strânse în brațe. Nu o să-ți spun acum nimic, ci mai târziu, când o să fii pe corabie și când Plyn-ul va rămâne departe, în urmă, ca un vis uitat; atunci îți vei aminti ce ai spus despre bătrânețe, o să vezi.

De ce erau oare atât de legați, ea și băiatul acesta al

ei?JVa ști ea vreodată? Va ajunge ea, vreodată, să înțeleagă pe deplin cauza tuturor lucrurilor. Viața era ciudată, amestecându-i pe oameni în mod greșit și lăsându-i să se miște singuri, să-și schimbe locurile cât puteau mai bine. Joseph avea acum douăzeci și nouă de ani. Rar se mai găsea vreo fată în Plyn care să nu fie îndrăgostită de el și să i-o spună în față. El râdea, le iubea și le părăsea imediat; legăturile sale amoroase erau la fel de numeroase ca și escapadele sale pe când era băiat. Janet nu făcu nici o încercare ca să-l oprească, știa că aceste lucruri îi erau necesare ca mâncarea și ca aerul pe care-l respira. El îi povestea despre aventurile sale în porturi străine, și ea nu făcea altceva decât să râdă numai, și îl îndemna să le învețe și pe fetele din Plyn ce învățase el. Frații lui erau oameni serioși, însurați, ce ascultau cu uimire poveștile despre apucăturile rele ale lui Joseph, dar lui nu-i păsa prea tare de părerile lor. În ceea ce-i privește pe oamenii din Plyn, ei strângeau din buze când auzeau de marinarul Joseph și își încuiau ficele în odăi după ora nouă. Aceste precauții, nu erau o piedică pentru băiatul lui Janet, și când acesta vedea o fată frumoasă ițindu-se la dânsul își croia drum către ea în ciuda tuturor ușilor ferecate din lume. Părinții răsuflau ușurați când Joseph pleca iar pe mare și nu mai aveau de ce să-și facă griji. Nu era de nici un folos să vorbească cu mama lui. Ea îi lua apărarea și nu vedea nimic rău în faptele fiului ei. Odată a oprit-o pe stradă doamna Salt, dar asta a fost pentru prima și ultima oară când așa ceva s-a întâmplat.

- Ia ascultă, doamnă Coombe, spuse femeia furioasă, n-am de gând să-l las pe Joe al dumitale să-mi bage fata-n necaz, m-auzi?

- Mda, te aud doamnă Salt, replică Janet, cu bărbia ridicată și cu mâinile în șolduri;

- Ei bine, dacă băiatul dumitale se plimbă cu fata mea după ce s-a întunecat și nu mi-o aduce acasă pân' la unș'pe, înseamnă că nu la lună stau ei să se uite.

- Sper să ai dreptate, doamnă Salt. Căci dacă fata

MAURIER

dumitale ieșe cu Joe al meu și nu face decât să se uite la lună, atunci după părerea mea fata aia e o proastă și nu are nici sare nici piper, îmi cer iertare pentru jocul de cuvinte*.

- Asta-i bună, spuse mama furioasă. Femeie nerușinată ce ești! Auzi, să-ți îndemni băiatul să necinstească pe fetița mea nevinovată.

- Doamnă Salt, mai bine ai tăcea din gură, râse Janet.

Dacă Lilly a dumitale se duce în pădure cu Joe al meu, socot că nu-i pentru prima dată. Ulciorul ăsta al dumitale a mai fost până acum la apă, ăsta s-o știi de la mine. La revedere doamnă Salt.

Și Janet se îndepărta cu capul sus, înfruntând o lume întreagă, asemenea fiului ei.

Nimeni nu reușea mai bine ca ea atunci când își puneă în cap să le țină piept tuturor. Și mai știa ea că nu era fată în Plyn care să nu-și aștepte rândul să sară de gâtul lui Joe. „Să o necinstească“, se gândea ea. „E nevoie de doi pentru jocul ăsta, și nici nu găsești o fată care să fi dat de necaz și să nu știe despre ce e vorba. Nu poți să-i oprești pe tinerii înfometați unul după altul, singuri pe deal, pe înserate, așa cum nu poți să oprești pescărușii, primăvara, să se împerecheze la Lanny Wheat Cove“. Așa cugeta Janet Coombe din Plyn, Cornwall în anul 1860. Știa că firea omenească este mai tare decât concepțiile, și că nici un jurământ din lume nu-l putea împiedica pe un bărbat, atunci când ieșea cu o fată. Lucrurile acestea erau la fel de simple și de firești pentru ea cum erau pentru vitele și oile de pe câmp. Era ceva ce înghițea tot, o putere căreia nu-i puteai scăpa.

Când Janet se uită la Joe, și-i văzu obrajii îmbujorați, bucla umedă care-i cădea în ochi, și strălucirea jucăușă din priviri, își aminti de o seară din trecut, într-o barcă din Plymouth, când țărmul se zărea neclar în depărtare, și când marea și cerul se zbuciumau sălbatic; ea stătea la

---

* * referire la faptul că salt în engleză înseamnă sare.

proră cu Thomas, bărbatul ei, • care-i murmură tăcut la ureche numele. își aminti atingerea mâinii lui și cum ea se întorsese spre el pe puntea legănată de ape în timp ce în urechi îi răsunau cântecul vântului și al apei, iar ea îl lăsase să o iubească.

De aceea îi era Joseph atât de apropiat, căci sângele care alergase prin vinele ei în noaptea aceea, acum era al lui, și avea să treacă în copiii lui, și în copiii copiilor lui.

„Eu o să mor, gândi Janet, la fel și Joseph. Dar datorită frumuseții unei nopți pe mare sângele nostru nu se va irosi. O parte din noi va respira același aer pe care l-am respirat noi și. va păși pe unde am pășit noi”.

În sfârșit, corabia avea să fie construită. Visul avea să fie realizat. Miniatura așezată cu atâta mândrie pe căminul din salon avea să se mărească, să capete o formă pe șantier, și în locul unei jucării avea să fie o corabie adevărată, construită pentru mărire zbuciumate și furtunile îngrozitoare, făcută să poarte în grija sa mărfuri și vieți omenești. Joseph era acasă, iar Janet era alături de el, când a fost adusă prima încărcătură de cherestea pe râu în jos, din pădurile din Truan. Fuseseră copaci uriași, ale căror trunchiuri ținuseră piept furtunilor secole întregi și ale căror ramuri se legănaseră în vânt, înainte ca tatăl lui Janet să se fi născut.

Frații Coombe luară barca cea mare de pe șantier și și aleseră cheresteaua de care aveau nevoie, apoi coborâră din nou pe râu până în port cu buștenii remorcați.

Construirea corăbiei dură doi ani, și Thomas și cei doi fii ai săi, Samuel și Herbert munciră cât putură ei mai bine. În fiecare zi, răsunau ciocanele lor în urechile lui Janet care și petrecea acum mai tot timpul în casă.

Copiii ei crescuseră și se căsătoriseră. Lizzie, fiica ei cea mai mică, avea acum douăzeci de ani și avea să se gândească și ea probabil curând la căsătorie.

Samuel și Herbert își aveau familiile lor. Philip, care deși avea numai douăzeci și trei de ani, devenise funcționar adjunct la firma la care lucra și încă nu se însurase. Mary rămăsese acasă. Dar crescuseră cu toții, aveau propria lor viață iar ea trecuse de cincizeci de ani.

Acum nu mai trăia decât ca să vadă corabia la apă, și pe Joseph, stăpânul ei. Anii trecuseră ca și cum nici n-ar fi fost, și ea avea să stea în sfârșit pe punte, lângă Joseph.

Nu trecu o zi în acești doi ani în care ea să nu viziteze șantierul și să nu urmărească cum înainta construcția corăbiei, încetul cu încetul aceasta lua formă, la început nefiind decât un biet schelet, modelat pas, cu pas.

MAURIER

Avea să fie o caravelă, cu pupa pătrată și lungă de nouăzeci și șapte de picioare[†]. Lărgimea ei era de douăzeci și două de picioare, iar adâncimea puțin mai mare de doisprezece picioare. Thomas și fiii săi socoteau că, atunci când va fi gata, avea să cântărească cu totul aproape o sută șazeci de tone. Corabia urma să fie echipată ca o goeletă cu două catarge. A fost o adevărată sărbătoare când, în sfârșit, terminară structura corăbiei și aceasta se înălța mândră și aștepta să fie pus bordajul. Toți oamenii de pe șantier munceau acum, și orașul răsună de zgomotul neîncetat al ciocanelor în timp ce băteau cuiele în scândurile groase.

Janet stătea și-i privea cu zâmbetul pe buze, și cu o mână în șold; o siluetă înaltă, mlădioasă, în pofida celor cincizeci de ani ai ei. Dacă vreunul din oameni Jăsa din mână-uneltele, glasul ei se auzea:

- Te-a făcut maică-ta așa de pomană, băiete, de obosești așa de repede? Și flăcăul privea în sus rușinat și întâlnindu-i privirea neclintită. Nimic nu-i rezista și nimeni nu încerca de fapt, căci avea un fel al ei de a se purta căruia îți era imposibil să i te împotrivești.

Totuși nimeni, nici măcar ea nu știa că inima îi slăbea pe zi, ce trecea. În timp ce corabia care avea să-i poarte numele căpăta formă și putere, trupul lui Janet slăbea și pulsul i se micșora.

Cu greu mai putea acum să urce dealul până în vârf fără să i se facă rău, fără ca în fața ochilor să nu-i danseze umbre negre și ciudate. Ea nu-și dădea seama de nimic, credea că e doar schimbarea firească în viața ei, căci trecuse de cincizeci de ani.

Nu avea să mai dureze mult până ce corabia avea să fie lansată la apă și până ce Joseph avea să-i fie stăpân.

Când acesta se întoarce, în primăvara lui 1863, tresări șocat de schimbarea pe care numai el o putea percepe. Nu avea fire albe în păr, nu avea riduri pe față, vedea însă slăbiciune gene-

---

[†] picior = 30,5 cm

rală, ca și cum puterile o părăsiseră; pielea albă îi era întinsă peste oasele feței și vene albastre se zăreau clar la tâmpile. Era speriat și nu știa ce să facă. Își izgonea din minte, ca pe un coșmar îngrozitor, gândul că ar putea-o pierde și de aceea o istovea în mod necugetat cu dragostea lui, nelăsând-o singură nici o clipă; de aceea marea fericire o doboră încă și mai repede. În loc să o liniștească și să o aline, prezența lui avea asupra ei efectul unui drog ce întărește pentru o clipă, creând impresia de vigoare reînnoită și de putere, dar care te lasă și mai slab decât înainte.

Și ea se dăruia iubirii lui Joseph cu fiecare părticică de trup și suflet ce-i mai rămăsese. Iar el o înconjură cu dragostea și cu devotamentul lui, până ce se ameți și obosi; era o iubire prea puternică pentru ea, dar ajunsese să nu mai poată trăi fără ea. Joseph avea să rămână în Plyn ceva mai mult timp de data aceasta, până ce avea să treacă probele în Plymouth, după care spera să preia comanda noii nave ce avea să fie lansată la apă în vara aceea. Încordarea acestor săptămâni, era mai mult decât putea îndura Janet, și când Joseph plecă la Plymouth, ea așteptă cu înfrigurare întoarcerea. Zilele trecură într-o agonie tăcută până la aflarea rezultatului.

În cele din urmă, într-o dimineață sosi un document impunător și Joseph se duse imediat la Janet, ca să-l poată citi împreună. Desfăcută hârtia, tare, pe care se zărea sigiliul roșu al Consiliului de Comerț. „întrucât ni s-a adus la cunoștință că ați fost găsit apt pentru a îndeplini îndatoririle de Căpitan în Marina Comercială, vă acordăm în conformitate cu Legea Marinei Comerciale din 1854, acest Certificat de Competență. Acordat prin hotărârea Consiliului de Comerț, 9 august 1863”.

Janet își întinse brațele spre el cu un strigăt: reușise. Joseph, fiul ei, care nu avea încă douăzeci și nouă de ani, era Căpitan în Marina Comercială și egalul unor bărbați mai în vârstă ca el, cum era Căpitanul Collins. În ziua aceea fu sărbătoare mare la casa cu iederă. Janet stătea

Puterea iubirii

9-5

în capul mesei' cu Joseph la dreapta ei, și în jurul lor se adunaseră fiii și fiicele ei, nepoții ei, cele două fiice ale lui Samuel și fiul lui, și băiețelul lui Herbert. Următorul eveniment avea să fie lansarea corăbiei. Profitând

MAURIER

pentru un moment de absența lui Janet, Thomas și fiii săi printre care și Joseph, avură o discuție succintă asupra corăbiei și hotărâră asupra ultimelor detalii.

Căzură de acord ca galionul să semene cu Janet, dar se părea că nimeni din Plyn nu era atât de îndemânat pentru a duce la bun sfârșit această sarcină. Așa că un sculptor renumit din Bristol a fost rugat să sculpteze galionul și i se trimise un portret al lui Janet din tinerețe.

Tatăl și fiii săi se bucurau în taină că Janet nu avea să afle nimic despre aceasta până la lansare, când chipul ei avea să fie înălțat pe corabie, cu o seară înainte de marele eveniment.

Veniseră și ultimile săptămâni din august și în corabie fură bătute ultimile cuie. Punțile erau fixate și carena vopsită. Catargele aveau să-i fie puse când avea să fie lansată la apă și apoi urma să fie echipată și pregătită să pornească pe mare.

„Janet Coombe“ era gata să fie lansată la apă. Cei doi ani de așteptare luaseră sfârșit, pe când vasul mare și negru zăcea pe șantier, așteptând parcă evenimentul, lemnul ei părea să tânjească după prima îmbrățișare a mării pe care nu avea să o mai părăsească niciodată.

Lansarea fu hotărâtă pentru seara zilei de întâi septembrie, înainte de apusul soarelui, în plin flux. Orașul întreg era cuprins de febra evenimentului, deoarece lansarea unei noi corăbii însemna pentru toți un fel de sărbătoare; în plus corabia avea să poarte chiar numele familiei Coombe.

În seara de dinainte, într-o duminică, toată familia se adunase în salon. Era o vreme călduroasă și Janet, cumplit de obosită din cauza pregătirilor abia reușind să-și dea seama că a doua zi avea să fie ziua mult așteptată, stătea pe scaun în fața ferestrei deschise, în timp ce aerul răcoros îi mângâia obrajii. Dacă ar fi fost în stare, ar fi urcat dealul până la ruine, dar era prea istovită. Stătea pe scaun, privind în jos, spre port și-și

lăsa gândurile să-i răătăcească în voie.

I se părea că aceasta era clipa pe care o așteptase toată viața. Poate doar alte două clipe, erau pe măsura acesteia. Noaptea – petrecută în barcă; în Plymouth, și dimineața în care îl ținuse pentru prima oară în brațe pe Joseph. Dar mâine, corabia construită datorită ei, va răspunde chemării apelor, iar ea va păși pe punte și-i ■va da binecuvântarea. Viața ei nu va mai însemna nimic în comparație cu frumusețea acelei clipe. Înserarea se lăsa încet peste Plyn, peste orașul, liniștit și peste portul adormit. În spate, învăluite în umbre, se zăreau dealurile și văile pe care le iubea atât de mult. O învăluia o senzație de pace și mulțumire și se simți cuprinsă de dragoste pentru toate locurile, toți oamenii, pentru Thomas, soțul ei, pentru copiii ei, și mai presus de toate pentru Joseph.

Din salon răzbăteau până la ea sunetele pianului. Familia se strânsese în jurul lui Mary așa cum făcea de mulți ani, pentru imnul de duminică. În timp ce se lăsa noaptea și stele străluceau pe fața ridicată spre cer a lui Janet, copiii ei își înălțau glasurile spre Dumnezeu. „Rămâi cu mine! seara se lasă repede, întunericul se mărește; rămâi Doamne cu mine! Când nimeni nu mă poate ajuta și alina. Ajutor al celor neajutorați; rămâi cu mine.- Viața mea se apropie încet de sfârșit. Bucuriile ei dispar, gloria ei se duce, în jur nu văd decât schimbare și ruină; O, Tu ce niciodată nu te schimbi, rămâi cu mine!”

Pe când Janet asculta, deasupra tuturor răsună vocea dulce și limpede a lui Joseph.

- Rămâi cu mine.

Mai era puțin până la apusul soarelui, fluxul ajunsese la maxim. Lumina roșie a cerului scânteia deasupra caselor și, strălucirea soarelui stăruia încă în apă. Tot orașul se adunase pe chei ca să privească lansarea corăbiei la apă. Șantierul era împodobit cu steaguri și plin de lume. Fusesse adus un scaun pentru Janet și ea se așeză în el, cu mâna pe brațul lui Joseph. Ochii îi erau pironiți pe galeonul corăbiei. Era chiar ea, Janet, Janet cu părul și cu ochii negri, cu bărbia hotărâtă, îmbrăcată

MAURIER
în alb cu mâna la piept.

Când o văzu pentru prima oară, inima îi zvâcni în piept și trupul i se cutremură. Era chiar ea, era ea căreia i se îndeplinea visul aici, la prora corăbiei care-i purta numele. Uită totul, în afară de faptul că îi sosise clipa în care va fi una cu corabia, una cu marea, pe vecie. O ceață i se lăsa peste ochi. Nu mai vedea nimic, nu-i vedea pe oamenii din jurul ei, nu vedea decât corabia la marginea debarcaderului așteptându-i salutul.

Nu auzi aclamațiile; în urechi îi răsunau numai chemarea vântului și strigătul valurilor. Soarele sclipi pentru o clipă dincolo de dealuri, ca o minge de foc. Un strigăt se înalță dinspre mulțime: „lat-o! A pornit!“ Portul răsună de strigătele lor și de zgomotul făcut de corabie când lovi apa. În clipa aceea, un fior trecu prin trupul lui Janet și ea își deschise brațele. Ochii i se – umplură de o strălucire dumnezeiască, asemenea luminii unei stele și sufletul îi trecu în corabia care parcă respira vie. Janet Coombe murise.

CARTEA A DOUA

JOSEPH COOMBE

(1863-1900)

*O, nu mi-a fost nici noaptea de stele luminată, Nici
zorii să-și reverse lumina pe pământ. Căci
strălucirea vieții și bucuria toată Tu mi le-ai dus cu
tine în umedul pământ.*

E. BRONTE

CAPITOLUL 1.

După moartea lui Janet, Thomas se apropie din ce în ce mai mult de fiica cea mare sperând că ea va putea să-I aline, și să aibă grijă de el. Ea îl ajuta cum se pricepea, cu priviri duioase și cuvinte mângâietoare și încetul cu încetul credința îi reveni și iubirea pentru fiica lui mai mare crescuse. Samuel și Herbert erau stăpâni absoluți pe șantier; familiile li se măreau și cum locuiau în case separate, nu aveau timp să-și manifeste durerea pierderii unui părinte.

Philip plecă de acasă și se mută cu chirie în centru, în apropierea firmei la care lucra. Aici era cât se poate de liber și nu-l deranja nici una din numeroasele sale rude. Lizzie, resimțise durerea despărțirii bruște de mama ei și un timp sănătatea ei se subrezi, dar odată cu convalescența își făcu apariția în mica ei lume un anume Nicholas Stevens. Acest om cumsecade, care era cu vreo cincisprezece ani mai în vârstă ca ea și era fermier în Truan, o ajută să se însănătoșească și astfel, cu toate că își pierduse mama, avea să găsească un soț devotat și credincios.

Joseph era altfel. Frații și surorile sale puteau să trăiască fără mamă și tatăl său fără soție; dar odată cu dispariția lui Janet pierise și ceva din nemurirea lui Joseph. De acum înainte trebuia să pășească prin viață știind că nu exista nimic pentru care să trăiască și că oriunde ar fi mers și în orice tovărășie s-ar fi aflat, avea să fie întotdeauna singur. Dragostea cea binecuvântată, singura lui salvare se stinsese.

În primele săptămâni după moartea mamei sale, Joseph munci din greu, neîngăduindu-și nici o clipă de odihnă.

Erau multe de făcut. Corabia tocmai fusese lansată la apă și mai erau încă multe formalități de îndeplinit pe care Joseph, viitorul stăpân al corăbiei, le lua asupra sa. Corabia nu era gata

de plecare și mai erau încă vreo patru luni până când aceasta avea să fie terminată și echipată. De toate acestea se ocupau Samuel și Herbert, Thomas Coombe fiind prea copleșit de „durere ca să-i ajute; Joseph le dădea cu plăcere o mână de ajutor, sugerându-le pe ici pe colo câte o îmbunătățire la care îl îndreptăța experiența lui pe mare.

Când Janet fu înmormântată într-o după amiază caldă, de septembrie, soarele strălucea ferestrele bisericii și iarba înaltă se unduia ușor de vântul ce bătea dinspre vest. În aer nu era nici un pic de tristețe. O mierlă cânta vesel pe o ramură din vârful ulmului și de pe câmp, din depărtare, se auzeau țipetele fericite ale școlarilor care se jucau. Bărbații lucrau ca de obicei pe dig; o corabie încărcată cu caolin ieși din port, îndreptându-se spre tărâmurile îndepărtate. Oamenii se mișcau încolo și înapoi ca niște musculițe pe chei; fumul se ridica din hornuri și dincolo de intrarea în port se zăreau câțiva pescari împrăștiați în bărcuțele lor, încercând să pescuiască scrumbii.

De acum încolo, Janet Coombe avea să fie un nume micuț pe o piatră de mormânt încă cenușie, până când vânturile și ploaia o vor întuneca; acoperite de mușchi și de rădăcinile încâlcite ale iederei, literele vor pieri și ea va fi uitată ca frunzele uscate ale verii trecute și ca zăpada topită a unei iemi dure.

Familia stătea lângă mormântul deschis, Thomas fiind sprijinit de Samuel și Mary, în timp ce ceilalți plângeau lângă el.

Joseph îi privea cu ochii uscați și tăcuți. Vedeau

veșmintele albe ale preotului fluturând în vânt; privea cenll de unde norii cenușii dispăreau, auzea glasurile nerăbdătoare ale băieților ce se jucau pe câmp în apropiere.

Din țărână a venit, în țărână s-a întors. Atunci viața nu avea nici un rost – ea era numai o clipă între naștere și moarte, o mișcare pe suprafața apei, și apoi liniște. Janet iubise și suferise, cunoscuse/rumusețea și durerea, și acum se sfârșise îngropată în pământul nepăsător; nu mai era decât o aglomerare de litere nedesluite, pe o piatră funerară.

Joseph privea țărâna care cădea pe sicriul ei, pietre și pământ la un loc ascunzându-l vederii sale, apoi totul fu acoperit cu covoare de flori strălucitoare de toamnă.

Pe când mica adunare se împrăstia, Joseph își dădu capul pe spate și râse. Câțiva se întoarseră să se uite la silueta lui singuratică, aplecată peste mormântul mamei sale.

Numai când „Janet Coombe” pomi în primul ei drum pe mare se consolă și Joseph puțin.

Pustiirea și mâhnirea din suflet rămăseseră în urmă, asemeni unui vis, căci aici se întindea, liniștită și singură, marea, și dragostea pentru ea îi alergase prin vine înainte de a se fi născut. Marea însemna pericol, multă frumusețe și necunoscut; aici, poate când vânturile aveau să bată și marea involburată să-l împingă înainte, avea să se reverse pentru o clipă asupra lui uitarea și odată cu ea pofta de a trăi din nou. Corabia purta numele ei, era visul vieții ei; o plănuiseră împreună ca o poartă de evadare spre libertatea eternă. Acum Janet era moartă. Corabia era vie, croindu-și drumul pe suprafața apei ca un pescăruș nepăsător, și Plyn nu mai era decât o linie întunecată, departe, în urmă. Janet era moartă... Acum ar fi putut fi lângă el, pășind pe puntea înclinată, înălțându-și capul ca să privească pânzele umflate de vânt, ascultând sărutul stropilor de apă, pe când corabia tăia marea vijelios.

Janet zăcea însă în cimitirul Lanoc. Nu mai putea să vadă, nu mai putea să atingă, nu mai putea să simtă; toate făgăduielile ei se împrăștiară în vânt.

„Nu te voi părăsi niciodată” ea spusese oare aceste cuvinte? Dacă exista vreun adevăr în frumusețe și vreo putere în dragoste, nu ar fi ea aici, lângă el, șoptindu-i la ureche, strângându-i mâinile cu degete nevăzute? Era singur, în afară de omul de cart și de cel de la timonă.

Deci, Janet se înșelase; nu exista nici o putere mai mare ca moartea; și supraviețuirea era un alt adevăr în mersul general al lucrurilor, un basm pentru copiii speriați, care nu au învățat să pășească în întuneric. Deci era singur, nu avea decât vasul care să-i

MAURIER

amintească de ea. De dragul amintirii ei binecuvântate Joseph plecase pe mare, decis să uite...

Joseph privi în jurul său, apoi în sus, la cerul pe care străluceau reci și grave stelele apoi privi apa întunecată; schimbă două vorbe cu timonierul, se duse jos în cabină, unde îl aștepta cina pe masă. I se alătură și secundul și după un timp, după ce mâncară și băură, Joseph se culcă. Peste tot domnea tăcerea. Oamenii de cart de pe punte nu-și vorbeau unul altuia, fiecare fiind absorbit de propriile lui gânduri. Timonierul privea busola, iar secundul pășea în sus și-n jos pe lângă el, în timp ce scăpărările pipei sale se pierdeau în întuneric.

Neștiut de nimeni, în afară de cer și mare, cu picăturile ce-i sărutau ochii și cu vântul ce i se juca în plete, chipul lui Janet Coombe își zâmbea sieși în întuneric.

CAPITOLUL 2.

Prima călătorie a vasului, „Janet Coombe” a durat câteva luni. A pornit întâi către Newfoundland din St. John încărcată cu lut de porțelan din Plyn și de acolo a mers mai departe spre Mediterana cu pește – o încărcătură foarte importantă în acea perioadă a anului când locuitorii catolici ai acestor porturi sudice se pregăteau pentru Postul Mare. Apoi s-a încărcat cu fructe și a pornit spre Londra într-o cursă vitejească alături de goelete, brigantine și alte ambarcațiuni, toate dornice să livreze primele încărcături perisabile. Cea dintâi care a ajuns acasă a fost „Janet Coombe” care a dat semnalul pentru pilot cu două mile înainte de Gravesend, în vreme ce rivalele ei încă mai erau cale de jumătate de zi înapoi pe Canal.

De la Londra a luat-o în viteză spre Newcastle, echilibrată de balast, unde a fost încărcată cu cărbune pentru Madeira; apoi către St. Michaels pentru fructe

și înapoi la Londra, de unde a traversat Marea Nordului spre Hamburg. Trecuse aproape un an de când a plecat din portul Plyn, dar acum pentru Joseph timpul însemna prea puțin.

Nu-și putea găsi liniștea nici chiar pe puntea propriului său vas, de ale cărei capacități și viteză era mândru pe bună dreptate. Și călătorea dintr-un port în altul frământat doar de o singură dorință: să scape de umbrele singurătății care-l bântuiau în clipele sale de liniște.

Pe când se afla la Huli a primit o scrisoare de la Samuel.

Plyn, 13 noiembrie 1864

„Dragă frate,

Așa cum m-ai rugat, îți trimit bucuros câteva rânduri ca să te înștiințez că ieri ne-am întâlnit atât cu domni cât și cu doamne, peste măsură de încântați de succesul tău și al vasului, precum și de realizările primului tău an de muncă. Cu toții ți-au dorit din inimă ca și în viitor să-ți zâmbească aceeași soartă norocoasă. Mai adaug doar că despre tine și despre navă se spun numai lucruri bune și știu că vei face tot posibilul să fie mereu așa. „Francis Hope” așteaptă noi comenzi la Falmouth și probabil că va fi trimisă la Hamburg, iar dacă totul va merge bine, veți fi acolo împreună.

Noi suntem toți bine, sănătoși și sperăm că vei primi în curând alte comenzi. Îți dorim o călătorie prosperă și fără zăbavă și-ți trimitem toată dragostea noastră.

*Cu afecțiune, fratele
tău Samuel”*

Joseph a zâmbit pe când împăturea scrisoarea și a

MAURIER

pūs-o deoparte. Și-a închipuit cum sunt cu toții la Plyn, sobri și neschimbați, prinși în munca lor de zi cu zi, fără prea multe griji și neștiutori de suferința care-l apăsă tot timpul, ori de ispita chinuitoare de a se lăsa duși de aventură.

Parcă îi vedea adunându-se la casa cu iederă în serile de duminică și acompaniați de Mary la armoniu, înălțând imnuri de slavă către un Dumnezeu care no exista. Nu-și dădea seama dacă în străfundul cugetului său îi era milă de ei, sau dacă îi invidia.

Viața lor era plină de siguranță și bine orientată, orientare pe care el n-avea s-o cunoască niciodată. Dar ei, în schimb, nu știau nimic despre capacitatea de ridicare a unui vapor, despre țipătul rafalelor sfâșiind velatura sau despre forța unei mări răscolite de furtună care ar putea arunca umanitatea în ghearele distrugerii.

Așa că Joseph băgă scrisoarea în buzunar și se îmbarcă spre Hamburg, unde vin oameni din toate colțurile lumii, unde cei mai bogați negustori stau cot la cot cu cei mai jerpeliți fugari și unde aventura te cheamă de peste catargele înalte ale vapoarelor aglomerate ca apoi să se piardă în casele funeste ale docurilor.

Nu cunoștea nici o emoție mai vie ca cea simțită la intrarea într-un port străin. La început se profila o linie de coastă necunoscută, urma semnalul pilotului care venea să preia comanda și intrarea într-un râu larg care ducea spre port. Pe timp de noapte se deslușeau cu greu contururile altor vase ancorate, se auzeau voci pătrunzătoare de oameni chemându-se pe diferite limbi, apoi izbucnirea luminilor orbitoare, pulsul mulțimii, siluetele, clădirilor înalte pe fundalul cerului. Era o învălmășeală de picioare în întuneric, un strigăt ascuțit al pilotului și hurmuzul lanțului greoi. „Janet Coombe” era ancorată în ape necunoscute.

Când lucrările și-au reluat cursul normal, Joseph se

uită în jur lăsându-și privirea furată de luminile provocatoare care-l chemau îndemnându-l să părăsească puntea. Pericolul și aventura pluteau în aer, sub acele clădiri sălășluia durere și sărăcie, dragoste și moarte.

Joseph își lăsă capul pe spate și trase în piept aerul cu mirosuri amestecate de vapoare, catran și apă de mare, toate împreună cu duhurile de tutun, băutură și mâncare, iar, pe deasupra, mai era și mireasma înțepătoare a femeilor.

Așadar, Joseph contemplă Hamburg-ul pentru întâia oară, pe când figura sculptată la provă a lui Janet Coombe privea de sus peste apele liniștite spre oraș.

N-a stat mai mult de o lună la Hamburg. A explorat cât a putut din el, între vizitele la agent și aranjamentele pentru noua încărcătură. Întotdeauna, cel mai mult îl interesau docurile. Îi plăcea să se piardă prin mulțime, să prindă câteva cuvinte ici, colo din limba lor și să bea cu ei în atmosfera îmbâcsită a ' cafenelelor supraîncălzite.

Acolo nu era nevoie de fraze căutate, căci oamenii erau uniți de o înțelegere comună a aceluiași subiect de discuție, >o singură căutare i-a adus laolaltă. Și femeile, întotdeauna femeile.

iubirii

Un zâmbet, o clătinare a capului, un gest, clinchetul monezilor, asta era legătura dintre ei, în vreme ce privirile lor neliniștite căutau prin aglomerație și picioarele fără astâmpăr băteau ritmul scârțâit al melodiei cântate de violonist. În ultima sa noapte la Hamburg, căci a doua zi urmau să plece spre Dublin, Joseph ieși din biroul agentului și se îndreptă către partea docului unde se afla „Janet Coombe”. Pilotul se îmbarca la orele șase și urmau alte ore lungi pe mare. Cel mai bun lucru de făcut era să meargă chiar atunci pe vas și să mai apuce câteva clipe prețioase de somn.

Dar Joseph, nu găsea prea odihnitor somnul și nu-i păsa de îndemnurile rațiunii. Aici în Hamburg, luminile scânteiau prin ușile deschise ale cafenelelor, siluete întunecate se ițeau pe la colțuri de stradă și chiar lângă el o femeie murmură ceva ștergându-se cu fusta de el. La picioarele lui se întindeau și vapoarele liniștite legate de țărm cu otgoane. În seara asta parcă plutea în aer cheia unui secret ascuns. Așadar, Joseph zâmbi fără să se mai gândească și dispăru-de-a lungul străzilor luminate în căutarea aventurii, a inevitabilei aventuri care nu-i altceva decât un moment de imensă plăcere, care-ți taie respirația și te intoxică totodată, dar atât de neschimbat, același dintotdeauna.

Joseph stătu lângă mulțimea adunată la ușa unei cafenele privind oamenii dinăuntru. Într-un colț al camerei era o scenă micuță unde dansa o negresă, iar pe lângă pereți stăteau înghesuite mese ocupate. Spațiul din mijloc era pentru dans, dar pe moment era ticsit de femei ce treceau ostentativ ca într-o paradă de circ. Joseph își făcu loc și se așeză la o masă în timp ce un chelnerii aștepta ordinele abia ținându-se din pricina îmbulzelii, își bău îngândurat berea căutând cu ochii spre femeile din mijlocul sălii. Doi portughezi stăteau la masa de-alături. Unul cu fața albicioasă, ca un aluat, ochii bulbucați și cu un smoc de barbă

Puterea
Iubirii

murdar. A mormăit euforic către celălalt strângându-și paharul cu mâini prăfuite și nesigure. În timp ce-și bău berea Joseph îl privea cu dezgust.

Negresa își termină numărul. Au urmat câteva strigăte răzlețe și aplauze slabe, apoi bărbații s-au săltat de la mese, luptându-se să ajungă la grupul de femei din centru. Muzica a izbucnit de la

MAURIER

orchestra din colț și dansul a-nceput. Cupluri se-mpingeau unele într-altele fără să-și vadă urâtenia, fețele unsuroase sau zâmbetele forțate și goale. Bărbații știau doar că dincolo de fustele lungi și de juipoanele încâlcite era 0 femeie. Nimic altceva nu-i interesa.

Joseph împinse paharul deoparte, chipul unei fete era îndreptat spre el peste umărul unui bărbat. O față cu părul și ochii de culoare închisă și cu un nas câm, provocator. Dansa bine, iar Joseph putu să-i vadă liniile corpului. Deodată ea își scutură umerii hohotind și spuse ceva pe nemțește unei femei care trecea. Pentru o fracțiune de secundă îi trezi amintirea cuiva era ca o dezvăluire a unui mister invizibil, însă doar pentru o clipă. Observă corsajul strâns, conturat peste pieptul ei.

Atunci știu că o dorea. Fata veni cu însoțitorul ei către masa din dreptul lui și putu să vadă că acesta era chiar portughezul acela dezgustător.

Joseph se ridică și puse mâna pe ea. N-avea importanță dacă luminile jucau deasupra lui ori dacă dușumeaua i se legăna sub picioare ca o punte. Portughezul strigă o înjurătură și scoase un cuțit. Joseph îi trase un pumn în față râzând. Portughezul se prăbuși la picioarele lui cu fața plină de sânge.

- Haide! urlă Joseph. Doar atâta poți? Vroia să se bată, să apuce mesele și scaunele și să le azvârle în capătul celălalt al încăperii, să cotonogească toți bărbații și să-i calce în picioare. Atunci fata puse mâna pe brațul lui râzând. Oamenii îl împresurară amenințători. Joseph se eliberă făcându-și loc să iasă afară, iar fata l-a urmat supusă ca un câine. Se opri în stradă și o privi insistent.

Se făcuse 5 dimineața. Fata aprinse o lampă'cu gaz care fășâi ușor și aruncă o lumină palidă prin încăperea întunecată. Se reflectă pe covor, pe fereastra murdară și pe chipul ei în timp ce pășea apăsător prin cameră. Turnă apă într-un lighean pe când Joseph

stătea pe marginea unui scaun cu capul în mâini. El întinse mâna după haină și bâjbâi în buzunar de unde-și luă pipa, săculețul de tutun și un pumn de mărunțiș. Puse banii grămadă pe poliță, lângă fotografia unui copil. Fata era întoarsă cu spatele la el și nu deslușea decât o siluetă încovoiată, acoperită cu corsete inflexibile și neplăcute la vedere, trăgându-și o pereche de ciorapi lungi. Aprinse pipa și se îndreptă către ușă.

Dibuind drumul în jos pe scara înnegrită de fum, deschise ușa • de-afară și ieși în stradă.

Joseph simți cum îl încearcă dorul de Plyn. îi era dor să privească apele portului liniștite, căsuțele adunate pe deal și rotocoalele de fum albăstrui ieșind din coșurile lor îndoite. Ar fi vrut să simtă sub picioare pietrele de pavaj ale vechiului debarcader, unde năvoadele erau întinse la uscat și pescarii în jerseuri albastre se sprijineau de zidul portului. îi era dor de zgomotul valurilor spărgându-se de stâncile de sub ruinele Castelului și de foșnetul copacilor din pădurile din Truan, de tropotul turmelor de oi și de vite în câmpurile liniștite, sau de câte un iepure stârnit, alergând prin tufișurile înalte care mărgineau potecile întortocheate. Tânjea iarăși după fețele oamenilor simpli, după aripile albe ale pescărușilor gălăgioși, ori după chemarea clopotelor din biserica Lanoc. Stând pe marginea docului, Joseph văzu conturul clar al vasului său, cu cele două catarge arătând spre cer. Ridică lanterna și luminează chipul figurinei de la provă. Lumina îi căzu pe față. Rochia ei albă era în umbră, iar cele două mâini mici se împreunau pe piept. La un moment dat i se păru că îi zâmbea șoptind prin aer: „Credeai că te-am părăsit? Credeai că am putrezit în cimitir? Fiul meu, dragul meu, am fost mereu alături de tine, mereu. Am fost aici, o parte din corabie și o parte din tine, însă nu ți-ai dat seama. Deschideți inima, Joseph și vino la mine! Nu există frică, nici urâțenie și nici moarte, ci doar lumina pură a curajului, a frumuseții și adevărului. Sunt în viață, sunt liberă și te iubesc la fel ca-nainte Joseph“.

MAURIER

Simți căldura furișându-se în inima lui de gheață și forța înviorându-i spiritul.

Spectrul îngrozitor al singurătății se risipi în vânt. Pentru o clipă Joseph era parcă tras către lumină, deasupra binelui și răului, deasupra corpului omenesc, spre înălțimi. Parcă fusese pân-atunci orb și de-abia acum deschidea ochii, la vederea lui Janet cea vie.

Un marinar în trecere văzu un om cu lanterna ridicată luminând fața goală a unei statuete la proră.

CAPITOLUL 3.

- Ei, Joe, nu te-ai schimbat prea mult, în ciuda călătoriilor tale. Suntem bucuroși să te vedem iar printre noi - îi spune zâmbind Samuel pe când Mary atâța focul din salon. Thomas Coombe stătea la locul lui obișnuit în fotoliu, cu Biblia pe genunchi, cantotdeauna. Ceilalți frați cu soțiile lor s-au alăturat celor de față și toți îl priveau cu mândrie pe marinarul familiei.

Perdelele erau trase, masa fusese strânsă, imnurile cântate și ceasul-ticăia pe perete la fel de încet ca de obicei.

Joseph întinse picioarele și suspină... Nicăieri nu era mai bine ca acasă. Contemplă fețele dragi, familiare și întrebă ce se mai * bârfește prin Plyn. ■ r

- Gemenele lui Samuel sunt o întruchipare a sănătății, zise Mary, cu sinceritatea ei caracteristică, deși era puțin geloasă pe Posy. Acum au 10 ani și se descurcă foarte bine la școală. Parcă sunt bucătică ruptă din tatăl lor.

Samuel roși, mândru.

- Cât despre Tom, el e mai delicat dar cu toate astea e mai drăgălaș. Frate-său Dick e deja mai înalt decât el.

Greu de crezut că Samuel cel atât de îndrăgit și de serios, avea patru copii, iar Herbert, cel liniștit și muncitor, care acum stătea cu soția lângă armoniu privindu-l bucuros pe Joseph, se căsătoriseră abia de șapte ani și avea deja trei băieți și două fete, iar soția

sa brunetă, Elsie, părea că așteaptă, din nou, un copil.

Philip trecuse și el pe acasă ca să dea ochii cu Joseph și să discute notele de plată pentru „Janet Coombe”. Acum era al doilea funcționar la „Hogg & Wiliams” și voia să se ocupe chiar el de latura comercială a vaporului familiei. Frații și surorile îi știau puțin de frică, era atât de superior – „un adevărat gentleman”, își ziceau între ei.

Lizzie îl curta pe Nicholas Stevens, iar Joseph îl plăcu din prima clipă pe acest fermier aparent genial, cu ochi albaștri și cu o strângere de mână mereu cordială.

Oare de ce disprețuia uneori mulțimea lor restrânsă, socotindu-i înguști și simpli? La urma urmei erau și ei o parte din Janet, ca și el. Ea fusese mama tuturor. Niciunul din ei nu-i semăna, poate doar Lizzie, cu părul negru ca și al lui și cu ochii mari. Ținea la Lizzie și era bucuros că-și va face casă cu fermierul ei arătos, în ciuda diferenței de vârstă dintre ei.

- Fetele din Plyn nu mai pot de bucurie câte-ai întors, râse Mary. Dacă nu ești atent, o să te vâneze peste tot.

- Cred că lui Joe nu-i mai arde de femei, acum că-i acasă, replică Philip impasibil. Și apoi, trebuie să i se pară sărăcăcioase pe lângă doamnele din străinătate.

Joseph aruncă o privire fratelui său cu părul de culoarea nisipului și cu ochi îngustați. Ce tip bizar era, cu dispoziția asta naturală spre cinism. Nu avea nimic din Janet.

- De ce nu te lași de călătorii, Joe? sugeră Samuel. Ești destul de matur acum ca să mai zici că nu te-ai distrat și n-ai văzut tot ce-ai dorit. În locul tău, mi-aș găsi o fată drăguță din Plyn, și m-aș așeza la casa mea, cum am făcut eu cu Herbie. Nimic în lume nu ți-ar prii mai bine decât să ai o nevastă și copii.

Thomas ridică ochii din Biblie și-l scrută pe Joseph pe deasupra ochelarilor.

- Cum îți așterni așa dormi, zise el cu hotărâre.

MAURIER

Nimeni nu înțelegea prea bine ce voia să spună, dar erau deja obișnuiți cu felul de a fi al tatălui lor.

- Nu-i nevoie să renunți la călătoriile pe mare, se băgă Mary în vorbă, ea care mereu voia să le-mpace. pe toate. Ai putea rămâne stăpânul lui „Janet Coombe“, dar Samuel are dreptate în ce privește însurătoarea. Numai o soție te poate ajuta să te stabilești, să ai o casă a ta curată și ordonată.

Joseph zâmbi și clătină din cap neîncrezător.

- Cred că nu sunt genul de familist. Oricum ideea îi rămase în minte și, cu toate că îl făcea să râdă, se gândi la ea mai pe îndelete când era singur. Ce îl oprea, de fapt? Știa că n-ar fi putut iubi nici o femeie. Inima și sufletul său erau dăruite lui Janet, ca și vaporului. Dar putea simți afecțiune și tandrețe, putea încerca senzația de căldură și mulțumire că cineva îl așteaptă într-o căsuță luminată, că nu era chiar nedorit, că poate cineva i-ar putea dărui înțelegere, adăpost, un suflet blând, o fire devotată și-ar fi la fel de minunat să-și vadă băieții crescând în jurul lui, proprii lui băieți. Băieții lui Janet. Curios, straniu. Da, trebuia să se mai gândească la asta.

Joseph petrecu primele zile destul de liniștit la Plyn. Făcu plimbări lungi prin regiune căutând vechile ascunzători pe unde hoinărise în copilărie, împreună cu Janet. îi plăcea să meargă până la epuizare prin câmpurile umede și peste dealurile pustii, cu ploaia ușoară bătându-i în față și noroiul mocirlos muindu-i ghetetele. Deseori stătea în colțul cimitirului Lanoc, unde se afla mormântul lui Janet, adăpostit sub iarba înaltă, lângă ulm și desișul ghimpos. Să fi fost adevărat că zăcea sub pământul' muiat, neatentă la el și la nevoia lui pentru ea, ori acea viziune a frumuseții, pe care o avusese în timp ce stătea pe marginea docului din Hamburg și-i privea chipul, era purul adevăr? Se agăța de grandoarea impresionantă a acestui ultim gând. între timp propria-i viață i se perinda prin fața ochilor: zile și nopți ce trebuiau trecute cu curaj, iar el știa prea

bine cât de des ar putea da greș. Joseph se întoarse de la mormânt tăcut și se îndreptă spre lumea agitată din Plyn, cu zgomotul vaselor și vocile oamenilor strigând din pragurile caselor. Mary urma să-l întâmpine cu un zâmbet blând și să-i împingă un scaun lângă cel al tatălui său, la vatră. Totuși, Joseph începu să se gândească, mai mult ca niciodată, la ideea unei soții și a unei case proprii, unde s-ar simți nestânjenit atunci când se întorcea de pe mare.

Casa cu iedera era încă plină de amintiri. Nu putea privi în sus, la iedera de deasupra cerdacului, pentru că era camera ei. Ecoul vocii i se auzea pe palier și în bucătărie. Nu se putea odihni în pat fără să-și întoarcă privirea către ușa pe care ea ar fi intrat în vârful degetelor, cu o lumânare în mână. Amintiri care-i încărcau inima și-i slăbeau puterile. Inconștient, îi lipseau și micile atenții pe care ea i le făcea cu atâta drag. Avea grijă de hainele și de mâncarea lui, dându-i întotdeauna ce era mai bun și făcându-l să-i simtă dragostea.

Mary era o soră afectuoasă și loială, dar nu-i dădea nimic din

toate astea. Pentru ea era doar un membru al familiei și trebuia să se descurce singur.

Joseph era singur în multe feluri. O parte din el care nu se maturizase niciodată avea nevoie disperată de afecțiune, grijă și înțelegere. Poate că le-ar găsi într-o căsătorie. Nu s-af lua cu nici una din fetele drăguțe ce râdeau întruna, care-l priveau plim- bându-se pe dealurile Plyn-ului; roșind în obraji și aruncându-i ochiade pe furiș. Dorea o femeie inimoasă și iubitoare, care ar ști cum să-i calmeze neliniștea și care i-ar dăruia un cămin, nu o locuință bântuită de trecut. Ar fi bun cu ea și ar respecta-o, ea ar fi mama copiilor săi. Așa gândea Joseph în vreme ce contempla portul, stând în grădina casei părintești. Furat de mișcarea apei observă că „Francis Hope” era ancorat în dreptul cheiului. Îl pierduse pe căpitanul Collins la Hamburg, dar acum putea să-și ia revanșa, așa că urma să stea de vorbă despre vremurile de altădată.

Joseph își luă pălăria și se îndreptă spre strada unde locuia familia Collins. Sarah, soția căpitanului și fosta prietenă a lui Janet, părea că este bolnavă, la pat. Asta i-a zis băiatul care-i deschisese ușa.

- Bunicii sunt sus, domnule căpitan Joe, zise băiatul dar mătușica Susan e în salon și o să vă invite la ceai. Bunicul va veni jos îndată și mai mult ca sigur că'va fi bucuros să vă revadă.

Joseph intră în casă ștergându-și picioarele pe covorașul din față. Își aminti cum fusese adus aici pe când era copil și cum se jucase cu copiii familiei Collins. Băieții lor erau mari acum, marinari ca și el, iar copilul care-l condusesese înăuntru trebuie să fi fost fiul vreunuia dintre ei. Pe Susan și-o amintea doar vag. Ea era fata cea mare, cu trei ani mai mare decât fratele său Samuel și nu se prea juca pe vremea aceea cu ei. Acum trebuie să fi avut treizeci și cinci de ani. Cum mai trecuseră anii fără veste...

- Intrați, vă rog, căpitane Joe, chemă o voce din salon. Ibriul e pe foc și-ndrăznesc să cred că v-ar

place să vă mai încălziți puțin după vremea asta umedă. De o lună întreagă e așa, iar tata a sosit acasă chiar acum. Luați loc și faceți-vă comod.

Aceasta era, deci, Susan. O femeie bună la suflet, maternă, cu ochi căprui, răbdători și mâini iuți, îndemânatice, care se mișcau

MAURIER.

cu repeziciune în jurul mesei de ceai, punând ceștile și farfurioarele.

-Vai, dar sunteți ud de-a binelea, zise ea arătând către ghetele din care se scurgea apă. Haideți să le scoateți și să le punem la uscat în bucătărie. Și-ar fi bine să-mi dați și haina. Așa-i mai bine, nu? Oare au existat vreodată ființe mai stângace și mai neglijente ca bărbații?

. Lui Joseph îi veni să râdă și o urmări cu privirea în timp ce umbla prin cameră, cu înfățișarea ei îngrijită, puțin durdulie, conturul buzelor ei schițând un zâmbet și buclele de păr castaniu de sub boneta albă. Iși întinse picioarele la foc și bău ceaiul. Se simțea bine, confortabil, și-i plăcea această femeie care nu arăta nici urmă de jenă în fața lui, a marinarului necioplit, în cămașă, cu picioarele la gura sobei.

Nu era o frumusețe, nici prea tânără, dar avea șarmul ei, iar vocea i-era blândă și joasă. Era mulțumit să se afle în casa aceea și s-o vadă aplecată deasupra focului, râzând la vreo replică de-a lui și apoi dându-și părul la o parte de pe sprânceană cu un gest scurt.

Parcă-i amintea de cineva, de ceva, nu-și dădea seama. Fusesse doar o părere.

După o vreme, căpitanul Collins veni jos și odată cu el sosiră de la lucru doi dintre fiii săi care aveau slujbă în Plyn, așa că salonul se umplu. Când, într-un sfârșit, Joseph se ridică să plece, Susan Collins îl conduse până la ușă, îl ajută să-și pună haina, acum uscată, și-l avertiză în glumă:

- Vedeți să n-o luați pe căi greșite și aveți grijă să nu răciți.

- Știu unde să vin dac-o să pătesc asta, îi zise el și fu încântat să vadă roșeața colorându-i obrazii și o gropiță ce-i apăru în colțul gurii.

- Bună seara, zise ea, pentru întâia oară timidă.

Joseph se întoarse acasă și găsi focul aprins în ambele camere, tatăl și surorile lui fiind plecați la Samuel în acea seară. Cina îl aștepta în bucătărie,

rece și neapetisantă. Ar fi vrut să fie înapoi în salonul agreabil din casa familiei Collins. Înghițindu-și la repezeală cina, urcă în camera sa neprimitoare, și după ce citi puțin se culcă devreme.

Din ziua aceea Joseph făcea ce făcea și iar mai trecea pe la căpitanul Collins pentru a schimba o vorbă. Asta era doar o scuză ca să meargă pe-acolo, dar, de cele mai multe ori, bătrânul era sus în dormitor și Joseph nu găsea pe nimeni prin preajmă, în afară de Susan. Iar acest lucru se întâmplase atât de des încât devenise un obicei ca Joseph să stea lângă foc în bucătărie pe când Susan cocea pâine și făcea prăjituri sau vedea de treburile casei.

Peste o lună urma să plece iarăși pe mare, așa că profita de timpul său liber acum cât mai putea.

Intr-o după-amiază, sosi și ocoli ușa din spate ca de obicei. Bătu ușor în fereastră:

- Pe unde ești, Susan?

- Vino înăuntru, zise ea, că azi e zi de bucătăreală și sunt totuna de făină și drojdie pe mâini. Merse în bucătărie, iar ea-și ridică fața de lângă cuptor, roșie ca focul, în timp ce părul îi cădea în bucle dezordonate pe frunte. Mânele-i erau suflecate și el observă brațele albe cu o gropiță la coate.

- Acuma ți-ai găsit și tu să vii; îi reproșă, când sunt în halul ăsta. De ce nu te duci cu vreuna din fetele vesele de pe deal, în loc să-ți bați joc de mine și să lenevești lângă foc, împiedicându-mă de la treabă.

Frământa pâine, lovind-o cu pumnii ei îndemânatici.

- într-o zi, două, mama va fi din nou pe picioare, îi spuse ea, așa că voi termina cu toate astea, afară doar dacă nu mai are nevoie de mine.

- Ei, dacă mai are, cred că poate și Cathie s-o ajute, răspunse Joseph, privind-o îndeaproape.

- Da! mie-mi place s-o ajut! exclamă Susan, ștergându-și o pată de făină de pe bărbie. Nu mai sunt tânără ca să-mi ardă de mers la agățat prin Plyn, doar așa mă simt fericită și în largul meu.

MAURIER

- N-ai decât să faci treabă pân' la sfârșitul zilelor tale, zise Joseph privindu-i brațele, da n-ai s-o faci aici.

- Și de ce, mă rog? făcu Susan ironică, răsucindu-și palmele ca să-și curețe aluatul de pe degete.

- Pentru că te vei mărita cu mine și vei munci în bucătăria ta, spuse Joseph ridicându-se și îmbrățișându-o, ca apoi să-i șteargă punctele albe de făină de pe gură cu sărutările lui.

- Doamne ferește, începu Susan, cu voce slabă luptându-se să iasă din brațele luj. Ce-are a face măritișul cu ce-mi place mie, băietan sălbatic și ridicol.

- Are din plin a face, draga mea, râse Joseph, și n-am să-ți dau drumul până nu-mi promiți să-mi fii nevastă, iar asta cât mai repede, pentru că vreau o săptămână de viață conjugală până să mă imbarc.

Și asta a fost cererea în căsătorie a lui Joseph Coombe către Susan Collins, în anul 1865.

Așa că s-au făcut aranjamentele și până a doua zi vestea se împrăștiase prin tot orașul. Tot Plyn-ul știa că Joe Coombe o să se-nsoare cu Susan Collins, despre care toți credeau că niciodată nu-și va găsi un iubit, cu chipul ei de gospodină, trecută de treizeci și cinci de ani.

- N-o să dureze, socotiră fetele drăguțe din Plyn. Auzi colo, Joe legat de o ființă atât de plicticoasă și de tăcută ca Susan Collins. Păi da, e cu cinci ani mai bătrână ca el, poate și mai mult.

Totuși, Susan, tulburată și copleșită de iubitul ei, nerăbdător, s-a grăbit să-și facă rost de rochie și să fie gata la timp. Joseph găsi o casă aproape de capela metodistă. Și el era ocupat cu vasul său, „Janet Coombe” pentru că urma să navigheze spre St. Michaels la o săptămână după ziua nunții lui.

Astfel zilele trecură ca lumina fulgerului și pe 17 martie Joseph și Susan se căsătoreau în capela metodistă micuță și gri, căci bătrânul căpitan Collins era un wesleian[‡] credincios și n-ar fi lăsat-o pe fica lui

‡ wesleian = membru al confesiunii întemeiate de John Wcsley

să se cunune la biserică.

Pentru o săptămână, Joseph s-a străduit să-și facă soția fericită, lucru care nu a fost greu ci dimpotrivă, era o sarcină chiar plăcută. Era mândru de ea și de casa în care locuiau și se bucură din plin de ultima lui noapte acasă. I se părea ciudat că în sfârșit se așezase la casa lui, acum era un om însurat cu responsabilități. Se aplecă asupra ei în timp ce dormea pe

umărul său. Erau legați pe viață la bine și la rău, dar oare ea-l iubea cu adevărat? Putea ea să-i înțeleagă momentele de rătăcire și tristețe. Și-ar fi dorit ca ea să se trezească să-i prindă capul în mâini, trecându-și degetele prin părul lui și să-i șoptească vorbe » liniștitoare la ureche. De mâine va fi iarăși singur, pe corabia care-l înțelegea atât de bine și unde se putea cufunda în universul său de vis și realitate care cuprindea de fapt, esența întregii sale vieți. Singura sa consolare era că acolo acasă, îl aștepta ființa iubită pe care o dorea așa cum un copil își dorește mama și un iubit mireasa.

- Susan, spuse el ușor. Ea se răsuci în brațele lui deschi- zându-și pleoapele.

- Ești încă treaz, murmură ea somnoroasă. Încearcă să dormi, dragul meu, că mâine te așteaptă un drum lung. Apoi se întinse și se cuibări din nou în brațele lui. Tocmai visam că arsesem prăjiturile pentru duminică și că pastorul venise la ceai.

Joseph rămase treaz până dimineața.

În port, înaintea ochilor lui, statueta lui Janet părea să-l aștepte cu privirea în zare, iar barca se clătina nerăbdătoare, încercând parcă să-și rupă chingile care-o țineau departe de mare.

CAPITOLUL 4r

Odată ajuns pe punte lumea închisă în care trăise până atunci dispăruse treptat din mintea lui Joseph, ca un fum nedeslușit și parcă ireal.

Soția și casa lui, păreau, doar un vis, fanteziile cuiva care nu mai era sigur de sine și care-și crease un zid imaginar pentru a-l apăra de el însuși. Poate că-n viața lui fusese dragoste pentru un timp, dar adevărata sa existență era aici, pe mare. Aici, Joseph, se simțea cu adevărat liber, alături de oamenii simpli care-l ascultau

și luptau împreună cu el împotriva primejdiilor.

Prima lor destinație a fost St. Michaels. De-acolo spre Londra încărcat cu fructe, fiind din nou primul în cursă având de

partea lui atât norocul cât și vânturile. La Londra luară cărbune pentru Madeira și apoi, echilibrați cu balast, se întoarseră la St. Michaels de unde plecară din nou cu o încărcătură la Dublin. Marfa era binevenită la St. Michaels în acea perioadă, iar vasul se întoarce la Plyn doar pentru câteva zile, cât să încarce lut de porțelan și apoi plecară iarăși.

Joseph, care petrecuse numai o săptămână de viață conjugală, era nevoit să plece din nou pe mare și abia trei zile mai stătu pe-acasă, ocupându-se de dimineața până seara cu aranjamentele pentru noul transport. Tranzacțiile se făceau întotdeauna cu Philip la „Hogg & Williams“, care deși nu avea 30 de ani, țintea sus, la postul de funcționar șef. Dl. Hogg era un om mai în vârstă n-avea nici un fiu și lăsa majoritatea afacerilor în mâinile funcționarului șef care urma să se pensioneze pe motive de boală. Williams, celălalt partener al firmei era un om plăcut și maleabil, iar Philip nu se aștepta să aibă probleme cu el. Era înțelept și prevăzător; privea mereu spre viitor, când bătrânul Hogg nu avea să mai fie, iar tânărul voia să economisească o sumă considerabilă ca să cumpere postul odată eliberat. Nimeni din familie nu-i cunoștea intențiile. Păstra totul pentru el și nimeni nu avea idee de suma care creștea cu trecerea anilor. Avea o viață foarte retrasă și nu cheltuia aproape deloc. Singurul indiciu că avea ceva bani erau acțiunile de la „Janet Coombe“. El și cu Joseph dețineau 4 cincimi din acțiuni, iar ultima cincime era a lui Samuel și Herbert, care aveau și ei acțiuni la șantier. Mary și Lizzie dețineau la rândul lor o mică dobândă din afacere.

Philip aștepta cu nerăbdare timpurile când el va avea controlul asupra întregului șantier din Plyn și va direcționa toate mișcările fratelui său, Joseph. - -

Joseph nu era conștient de antipatia fratelui său mai mic. Nu-l plăcuse niciodată, dar nici nu-l interesa prea mult. Philip avea viața lui și nu vedea de ce ar

exista între ei o ciocnire de interese. .

Janet fusese singura care întrezărise pericolul. îl văzuse mereu în ochii lui Philip.

În tot acest timp, „Janet Coombe” scruta depărtările și nu au aruncat ancora în Plyn până la începutul primei săptămâni din octombrie.

Joseph de-abia aștepta să se întoarcă, Susan era deja însărcinată în șapte luni și-l cuprindea o emoție neobișnuită la gândul că avea să devină tată. Înainte nu-l preocupaseră prea mult copiii lui Herbert și ai lui Samuel și-l distra întotdeauna să-și vadă unul din frați mergând țănoș prin oraș; când mândru, când îngrijorat, căci un nou membru al familiei era pe drum.

Făcea glume cu ei despre „jocurile căsătoriei” și-i întreba dacă nu au pică pe un marinar liber ca pasărea cerului, așa cum era el, fără griji și responsabilități.

Era surprins de tandrețea ce-l cuprindea când se gândea la Susan și o privea îngrijorat de fiecare dată când o vedea trebăluind prin casă, de teamă să nu-și dăuneze ei și copilului pe care-l purta. Copilul acela era sânge din sângele lui și-i trezea un sentiment de afecțiune necunoscut lui încă.

Era ca și cum însăși Janet fusese prezentă la creația lui, îl trimitea ca pe un mesager pentru a-l consola, ca o altă legătură ce i-ar putea uni și mai strâns.

Săptămânile treceau greu pentru Joseph care nu-și putea ascunde nerăbdarea și-l necăjea orice lucru care i se părea o pierdere de timp.

Susan îi zâmbea tăcută. Făcea față situației fără să se plângă, căci pentru o femeie trecută de treizeci și cinci de ani nu era puțin lucru s-aducă pe lume un copil. Dar era mult prea fericită ca să lase ceva să-i întunece bucuria. Își dorise toată viața să fie mamă și soție și-l alesese pe Joseph Coombe, cel mai arătos bărbat din Plyn. Ar fi suferit cumplit dacă nu i-ar fi adus fericirea.

Copilul urma să vină pe lume în săptămâna

MAURIER

Crăciunului, iar „Janet Coombe” urma să plece spre St. John’s, la New Foundland, în primele zile din ianuarie.

Crăciunul trecu, iar de Anul Nou, Joseph stătea în grădina din spatele casei încercând să se urnească, să mai sape ceva. Venise vremea prânzului, astfel că-și puse deoparte uneltele și intră în bucătărie. SrO roage pe Susan să-i pregătească un ceai.

. Din dormitor se-auzi un geamăt. Joseph aruncă lopata și-alergă spre ea.

- Ce-i cu tine, hu te simți bine?

Fața ei era contractată de durere, dar reuși totuși să-i zâmbească. În câteva clipe Joseph fugi afară după un doctor.

De ce se mișca așa de încet omul ăsta când poate, viața copilului său era în pericol? Spre disperarea lui fu dat afară din cameră și i se spuse s-aștepte.

Mânat de o furie surdă, Joseph alergă spre „Janet Coombe” și privind statueta liniștea îi coborî în suflet. Ochii lui Janet îi zâmbiră, implorându-l parcă să uite de tristețe. Înțelegea ce mult însemna pentru el acest copil, iar nașterea lui urma să-i apropie mai mult ca niciodată. Veni seara și Joseph tot acolo rămăsese. Calm și înviorat, lăsă portul în urmă pășind spre casă. Doctorul îl aștepta la poartă.

- Ai un băiețel minunat, zise el, iar soția dumitale se simte bine. Te poți duce sus să-i vezi pe-amândoi, dar să nu stai mult.

Joseph se năpusti în dormitor zâmbind. Doar o dată mai simțise ce simțea acum, când se întorsese la Janet, după o călătorie pe mare, iar ea-l aștepta cu brațele deschise. Încercase aceeași senzație într-o noapte pe mare, după lupta înverșunată cu furtuna și valurile furioase, când numai datorită priceperii sale desăvârșite reușise să salveze vasul de la dezastru. Era o emoție pe care o simțea numai când ancora în porturi străine și privea pentru prima dată un loc nou unde luminile orașului se ridicau parcă de mâini misterioase.

Acum parcă era încă o aventură...

Străbătu camera și se aplecă asupra patului unde Susan zăcea palidă și slăbită. Apoi se întoarse fără un cuvânt și privi spre leagăn unde copilul dormea liniștit.

- O să-i spunem Christopher, nu-i așa Joe, dacă tot s-a născut de Crăciun, murmură soția sa.

- Da, spuse Joseph încet.

Își privea fiul pentru prima oară. Avea o față mică și roșie, iar capul îi era acoperit cu păr blond, moale.

- Seamănă cu mama lui, așa zice, strigă doamna Joliff.

Joseph așteptă, iar pleoapele copilului se întredeschiseră pentru câteva clipe.

Trăsăturile încă nedefinite erau ale lui Susan dar culoarea ochilor era a lui Janet.

CAPITOLUL 5.

Când Joseph se întorcea din călătoriile sale nu mai avea acea scânteie în ochi și-acel pas tineresc când venea pe mal ca în vremurile de altădată, când nu dorea decât să fie alături de Janet cât mai repede cu putință. Acum era alt om, trecut de treizeci de ani stăpân peste vasul său, care stătea ancorat de dig în vreme ce barca era trasă la chei de ceilalți marinari. Era salutat cu respect de vânzători până să ajungă acasă, lângă capela metodistă. El era stăpânul vasului său, singurul său proprietar și cuvântul lui era lege pentru toți.

Acum lucrurile se schimbaseră. Joseph se întorcea acasă seara, iar Susan îl aștepta în hol, nerăbdătoare să-i scoată haina ca nu cumva aceasta să-i păteze covorul de noroi. Apoi îi deschidea ușa, așteptându-l să intre în salonul proaspăt ceruit, cu scaune de pluș tapițate și cu o ferigă ce trona maiestos în ghiveciul de lângă fereastră.

Joseph era mândru de acest salon; era lucrat foarte modern și toți locuitorii din Plyn îl admiraseră. Câteodată însă se întreba de ce vechea bucătărie din casa părintească era atât de primitoare, cu lumânările

MAURIER

ei palpatoare ce înlocuiau lumina electrică. Covorul pe care obișnuia să stea în fața focului părea mult mai confortabil decât fotoliul de aici. Stătea ore în șir pe un scaunel de bucătărie, în timp ce Susan puneă fața de masă pentru ceai; apoi ea își lua lucrul de mână și se muta pe celălalt scaun și îi împărtășea și lui ultimile știri de senzație din Plyn, în timp ce Christopher, care era mereu agitat, se mișca fură încetare în leagăn.

Odată depășite și primele momente ale nașterii copilului, el începu să-și dea seama că viața lui conjugală începe să capete o oarecare rutină. Nimic nou nu se mai întâmpla. Masa era la aceeași oră, hainele îi erau periate și cusute periodic, zilele se întindeau în fața lui goale și lipsite de sens, iar el simțea că nu are cu ce să le umple. Joseph, își imaginase că odată însurat, timpul avea să zboare cu repeziciune și că tentația mării va ' deveni tot mai mică. Însă se dovedi că se înșelase; se trezi cu tot mai mult timp la dispoziție, Susan era mereu ocupată și el nu găsea nici o distracție în a-și urmări soția spălând și pregătind mâncarea.

Mai târziu fu șocat să descopere că plânsul lui Christopher îl călca pe nervi. Își făcea în continuu reproșuri în ceea ce privea atitudinea lui față de copil, căci, la fel ca și Janet ura să se enerveze, dar câteodată, când stătea în salon cu o carte în mână, încercând disperat să citească, iar Christopher începea să plângă și să scâncească fără încetare, Joseph arunca nervos cartea pe podea și părăsea casa numai ca să nu-l mai audă.

Lizzie era singura din familie cu care se mai simțea bine și o invita întotdeauna la plimbare în port; câteodată mergea cu el, dar nu foarte des, pentru că de obicei avea treabă la fermă. Atunci, Joseph pleca singur și se întorcea acasă la soția lui, la fel de neliniștit cum plecase. '

Se simți foarte ușurat, deși se blestemă în gând de zeci de ori pentru lipsa lui de responsabilitate, când

puse din nou piciorul pe „Janet Coombe” și plecă pe mare, singur, în sfârșit cu visele sale.

În 1867 i se născu un alt fiu, Albert și doi ani mai târziu al treilea fiu, pe care-l botează Charles.

Deși Joseph se bucura că are o familie mare, spre marea lui dezamăgire constată că era destul de puțin interesat de viața copiilor săi. Stătea în Plyn doar patru luni pe an; iar cei trei băieți, care veniseră pe lume atât de aproape unul de altul, erau doar trei mogâldețe care se agățau de mama lor, intimidăți și nervoși în fața acelui uriaș cu păr aspru și barbă, care-i trăgea de urechi și-i ciupea, vorbindu-le cu voce groasă și răgușită. Joseph își dădu seama că fiind plecat atâta timp, în ochii copiilor lui nu era decât un străin. I-ar fi plăcut să se joace cu ei, să-i rostogolească pe jos ca pe niște cățeluși. Ceva totuși îl reținea, timiditatea poate, teama că ei l-ar înțelege greșit. Susan nu-l ajuta deloc. Era mereu speriată că micuții ar putea să-l supere pe tatăl

lor și ie spunea mereu cât de greu se lupta el cu marea și cu valurile, cât de mult muncea pentru bunăstarea familiei lor.

- Când tata se întoarce de la lucru, vrea liniște în jurul lui, spunea Susan și se supără dacă voi îl necăjiți cu vorbăria voastră. Tot ce făcea tata le folosea lor și dacă erau cuminți în prezența lui, atunci el cu siguranță va fi mândru de ei.

Așa că din cauza timidității lui și a modului destul de stângaci cu care Susan trata această situație, copiii crescuseră cu frică față de tatăl lor. Erau timizi în prezența lui și de-abia așteptau să scape de el și să se ducă să se joace singuri sau să vorbească cu mama lor de care erau foarte legați. •

Joseph stătea de multe ori singur în salon, la un .ceai, și le asculta vocile vesele, dorindu-și ca măcar pentru un moment ei să vină și să i se așeze pe genunchi. Când se gândise pentru prima oară la căsătorie și la copii, sperase să aibă alături p.e cineva care să-i țină de urât.

Ar fi vrut să-i ia în brațe și să alerge cu ei în spate pe dealurile din Plyn, să le arate cum să facă bărcuțe de hârtie, să le privească fețele strălucind de bucurie. Sigur că ei erau foarte mici, era poate normal să vrea să petreacă mai mult timp cu mama lor, dar totuși îl durea că nu veneau niciodată la el din proprie inițiativă.

- Unde sunt copiii, draga mea? întrebă el nepăsător într-una din după-amieze. Nu i-am văzut deloc toată ziua.

- M-am gândit că or să te deranjeze, Joe, spuse Susan, punându-și lucrul deoparte. Știi cum sunt copiii. Când se joacă, nu-i mai ține nimeni în frâu. I-am trimis în grădină să nu te deranjeze, dar mă duc să-i aduc.

- Nu-ți face probleme, Susan, mormăi Joseph, ridicându-și ziarul, se simt mult mai bine singuri, afară.

- Prostii, dragul meu, dacă vrei să-i vezi, trebuie să vină imediat înăuntru. Trebuie să învețe să-și asculte tatăl, acesta e primul lucru pe care trebuie să-l țină minte.

Astfel că Susan ieși repede din cameră, iar Joseph o auzi cum îi grăbește pe copii spre salon, șoptindu-le:

- Tata vrea să vă vadă. Duceți-vă să vă spălați. Joseph, care s-ar fi bucurat să-i vadă plini de noroi și murdari, alergând spre el, râzând și țipând de-abia prididind cu poveștile, văzu intrând pe ușă doi băieți aranjați și dichisiți.

MAURIER

Apoi soția lui se duse sus în cameră să aibă grijă de cel mic 'și el se trezi singur cu ei, întrebându-se ce să le zică.

Se simțea mult mai atașat de Christopher cel mai mare, la care tot îi aducea aminte de Janej: ochii căprui, părul blond.

Janet ar fi știut cum să se poarte cu ei; i-ar fi luat pe amândoi de mână și ar fi alergat cu ei peste câmp, toți desculți și cu capul gol; apoi ar fi îngenuncheat în fața lor, cu rochia și părul în vânt, inventând jocuri special pentru ei.

Gândurile lui începură să-i zboare la anii când era cât Christopher acuma, când se arunca în apă până la brâu, cu părul căzându-i pe față, ținându-se de mână lui Janet, în timp ce amândoi râdeau de juponul care-i atârna și de cât de murați erau. Christopher s-ar fi înroșit tot dacă ar fi văzut părul mamei sale ieșind de sub bonetă. Ceva se întâmplase cu lumea de când fusese el copil. Se Schimbase în bine, presupunea el, dar această schimbare îl făcea mai acru și mai trist. Acum, era la el acasă cu copiii săi alături, neștiind ce să le spună.

-V-ați jucat frumos, nu-i așa? spuse el, înmuindu-și vocea cât putu.

- Da, tată, mulțumim, răspunseră ei serioși.

-Bine, spuse el. Se scărpină în cap, întrebându-se ce să le mai spună. Puteți să vă jucați aici, dacă vreți, continuă el. Faceți cât zgomot doriți. Le zâmbi și se așeză pe scaun. Poate ar fi vrut să i se așeze pe genunchi? /

Copiii nu spuseră nimic, stăteau liniștiți lângă ușă, nesiguri dacă să plece sau să rămână. Chiar atunci Susan coborî scările și ei alergară spre ea.

-I-ați răspuns tatălui vostru la întrebări? Ați fost politicoși? întrebă ea.

Cei doi copii se agățară de mână ei, în timp ce Joseph stătea singur lângă foc, abătut și stânjenit.

-Arătați-mi și mie cum vă jucați! sugeră el, roșind

puțin, privind-o pe Susan în ochi și sperând ca fiul său Christopher să vină, în sfârșit, să i se așeze pe genunchi. Dar copiii plecară din cameră și se reîritoarseră cu un căluț de jucărie. Joseph se gândi la maimuța lui de pluș și la faptul că a dormit cu ea până la doisprezece ani.

- Ah! spuse el vesel, ce animal drăguț! Parca văd că poate să galopeze de aici până la Plymouth cât ai zice pește.

Christopher își privi tatăl cu mirare și-l apucă pe Albie de mână.

- E doar o jucărie, zise el politico.

- Aha, înțeleg, spuse Joseph râzând, dar apoi redeveni serios, temându-se că ar putea apărea ridicol în fața băieților.

- Ați văzut, spuse Susan, bătând din palme, că tatăl vostru glumește cu voi?

Copiii începură să râdă ca la un semnal.

- Doamne! Ce cumplit! Nu știu să mă port cu ei. Apoi începu să se caute prin buzunare. Uite, un bănuț pentru amândoi, spuse el aplecându-se spre Christopher și răsucindu-i un cârlionț.

- Mulțumiți-i tatălui vostru, copii, strigă Susan. Mă întreb dacă au mai existat vreodată copii așa de alintați ca voi.

- Mulțumim, tată! strigară ei în cor. Joseph constată că nici măcar nu putea să-i facă să vorbească, separat. Se întrebă ce gândește oare Chris, dacă știa că atunci când va fi mare se face marinar. De fapt, erau încă copii, mult prea mici să-și dea seama. Căscă plictisit, apoi își ridică ziarul pe cafe-l citise înainte din scoarță-n scoarță.

- Duceți-vă și jucați-vă în bucătărie să nu-l supărați pe tata, spuse Susan.

Joseph nu făcu nici o mișcare să-i rețină, văzând cât sunt de nerăbdători să plece. Se gândea dacă să iasă puțin la plimbare, sau nu. Dar ce folos? Nu avea unde să se ducă.

Lizzie era căsătorită acum și avea un băiețel. Joseph iubea ferma unde ea locuia, la două mile de

MAURIER
Plyn, pe drumul spre St. Brides. Lizzie îl aștepta întotdeauna veselă că-l vede, dar fusese la ea cu, numai două zile în urmă, și i se părea ciudat să se • întoarcă din nou acolo, de parcă acasă la el nu s-ar fi simțit bine. O privi pe Susan în timp ce trăgea perdelele și stingea lampa. Cei trei copii o îmbătrâniseră considerabil. Avea doar patruzeci de ani, dar arăta mult mai în vârstă. Avea deja multe fire de păr alb. Arăta mult mai rău decât Janet la 40 de ani și cu șase copii. Dar lui nu-i păsa. O alesese pentru calitățile ei de mamă și soție, nu pentru tinerețea și frumusețea ei. Joseph căscă din nou și se întinse.

- Ți-e somn, dragul meu? îl întreabă soția lui, gata să meargă cu el în dormitor dacă voia să se culce..

- Cred că o să mă duc să arunc o privire la vas, spuse Joseph și ieși din cameră.

Se simțea mult mai bine afară, la aer curat, cu .vântul suflân- du-i în față. Aproape că se sufocase în salon, iar picioarele îi erau amorțite de la statul pe fotoliu. Nu era prea întuneric, iar în jurul lui era o grămadă de lume, majoritatea venind de la lucru, prin case luminile ardeau. Privi spre șantier și- văzu că frații lui deja închiseseră. Probabil, că erau de acum acasă, luându-și ceaiul. Sări în bărcuța de lângă dig și începu să vâslească, ținând cu grijă de vâsle. Se simțea mult mai bine decât acasă cu Susan și cu copilașii aceia răsfățați. Venea fluxul și trebuia să fie atent cu vâslele, măi ales la marginea portului, la capătul canalului. La intrarea în golful Polmear, fluxul se apropia treptat, ușor, își putu da seama de asta, după adierea vântului. își încordă brațele simțindu-se brusc mai bine. Avea capul gol și vântul îi răsfira părul pe ochi. Trebuia să-și scuture capul periodic, ca să-și îndepărteze părul de pe frunte. Mesteca o fărâmă de tutun și, din când în când,, scuipa în apă. Tot vâslind, ajunse lângă vas, privind statueta de la provă care parcă îi făcea semne. Un pescăruș era la provă, înfruntând vântul și murmurând, parcă, un cântec triumfător. Corabia tocmai fusese

renovată, vopsită și curățată, și era gata să înfrunte marea din nou. Arăta foarte bine, dichisită și aranjată și își merita cu siguranță renumele de cel mai rapid vas din Plyn. Numai figura lui Janet rămăsese neatinsă. Culoarea era puțin ștearsă, dar trăsăturile erau neschimbate din ziua în care fusese lansată în apă pentru prima oară.

Joseph stătea în picioare în barcă, lovind apa cu o singură vâslă.

- Bună, frumoasa mea! spuse el blând. Întinericul se lăsa peste Plyn. Pescărușul bătu din aripi și-și luă zborul. Clopotul bătu la biserica Lanoc purtat până la el de vântul de răsărit. Numai Joseph stătea acolo, liniștit, o siluetă nemișcată în barcă, privind umbrele ce se strecurau spre chipul lui Janet de deasupra iui.

În 1871 Joseph și Susan avură o fiică și ea le întregi familia.

Susan fu foarte bolnavă la nașterea lui Katherine, iar bătrânul doctor o avertiză că'va trebui să aibă grijă, pe viitor, dacă ținea , la viața ei. Bănuind că nu-i va spune nimic soțului ei și, mai mult ca sigur că va ține vestea pentru ea neluându-i avertismentul în serios, doctorul era hotărât să-l abordeze pe Joseph în problema asta.

Joseph se întoarse în Plyn la trei săptămâni după nașterea fiicei sale și fu mirat să vadă chipul îngrijorat al doctorului și faptul că încă-i mai vizita pe Susan și pe copil în fiecare zi.

- Dar, bineînțeles, că se va pune, curând, pe picioare zise. E tare neplăcut în casă cu o femeie angajată să'facă treabă și doar din când în când să mai arunce un ochi la copii. Nevastă-mea e puternică și sănătoasă, nu-i așa?

- Soția dumitale e trecută de 40 de ani, Joe, răspunse doctorul serios. Până acum a făcut patru copii și ăsta din urmă aproape că i-a scurtat zilele. Dacă n-o să aibă mare grijă de ea de-aici înainte, nu răspund de consecințe.

- Vă mulțumesc, domnule doctor, spuse Joseph cu jumătate de gură* și intră în casă. Poate că fusese egoist și lipsit de înțelegere, dar una peste alta, nu socotea că fusese în întregime vina lui. La urma urmei, Susan nu s-a plâns niciodată, nu i-a zis nici o vorbă despre vreo slăbiciune fizică. De unde era să bănuiască așa ceva când el era pe mare aproape 8 luni pe an. Dar dacă, Doamne ferește, Susan ar păți ceva și l-ar lăsa cu o familie de crescut pe cap? Ce s-ar face? Iar Lizzie era măritată, nici o speranță c-ar putea să locuiască la ei acasă.

De-acum înainte, Susan urma să fie mereu bolnavă. Ce perspectivă dezolantă... urma să fie' doar menajeră

Puterea iubirii

i27

și cea care-i creștea copiii. Nimic mai mult.

MAURIER

-Doctorul mi-a zis că te-ai simțit rău de tot în ultima vreme, draga mea, începu el stângaci. Nu prea mi-am dat seama, fiind plecat atâta vreme, apoi iară pentru puțin timp acasă, și tot așa. Ar fi trebuit să-mi închipui... Se opri confuz, cu teamă să n-o jignească făcând aluzie la vârsta ei. Întotdeauna ignorase acest lucru cu bună știință. Cred că bărbatii nu prea văd lucrurile așa ca femeile, continuă el încercând să-și îndulcească vorbele pe cât posibil. Cu atât mai mult marinarii, care sunt egoiști, neglijenți și nepăsători la nevoile altora. Eu nu fac excepție. O s-o luăm altfel de la capăt pe ^viitor și trebuie să te faci repede bine și să ieși la aer, asta te va pune pe picioare imediat.

-De asta mi-e mie frică! Eu sunt îngrozită, strigă Susan * supărată, că ești acasă și nu pot să văd de tine. Toată casa va fi întoarsă pe dos, n-o să fie nici curățenie, nici ordine și băieții o să-și facă de cap. O să te enervezi așa de tare c-o să vrei să te întorci din nou pe vas. Aoleu, aoleu! ce mă fac?

-Ei, haide, haide dragă, făcu Joseph, luând-o de mână. Totul e în perfectă ordine, sunt cum nu se poate mai fericit și mai mulțumit, iar cât despre băieți, nu le mai duce grija, Susan dragă...

Ar fi vrut să-i spună cât de rău îi părea c-o adusesese în halul ăsta, cum se blestema pe sine însuși c-a fost atât de orb și de brutal. Ar fi vrut să-i spună că-n anii ce aveau să vie o va iubi din tot sufletul, protejând-o și împlinindu-i toate dorințele. Poate că nu era prea târziu să-nceapă o astfel de relație, deloc trupească și pasională, ci întemeiată pe o înțelegere profundă, născută din încredere și afecțiune reciprocă. Această biată . femeie cu ochi obosiți era soția sa, mama lui Christopher; cea care pentru el muncise ca o roabă atâta vreme, iar el în schimb mormăise și bombănise cum că ea nu putea să-i împărtășească visurile.

-Of, Of... zise ea înăbușindu-și emoția și suflându-și nasul. Acum ești supărat pe mine că m-a răpus boala și nu sunt destul de tare ca s-o înving, și ai dreptate să fii așa. Sunt o femeie proastă, egoistă și capricioasă, iar tu ești prea bun ca să spui că nu-ți place când e casa

întoarsă pe dos, cu toate că știu eu bine c-așa-i. Da' nu-i nimic, dragă, lasă c-o să mă fac bine cât de curând și totul o să fie ca-nainte.

Joseph se ridică rămânând lângă ea neajutorat. Nu-l înțelesese nici de data asta și un alt ideal abia născut se spulberase în vânt. Își dădu seama că nicicând n-ar putea exista ceva'per- manent sau adevărat în relația lor. Soț și soție. Ciudat. Oare Janet așa trăise cu tatăl lui? Nu, desigur că vor fi existat și momente frumoase între ei, își zise el.

Privi fetița pe care soția lui încerca s-o liniștească. Biata' micuță, cu ochișorii albaștri ca un pisoai. De ce nu putea simți nici un fel de emoție pentru copiii săi, cu excepția lui Christopher? Iar Chris era un băiat timid și sensibil ce nu părea să-nțeleagă asta. „într-un fel am dat toate peste cap” se gândi în sinea lui, dar lui Susan îi zise:

- Nu o lua așa în serios, dragă, curând te vei face bine și fetița e o scumpete, după cum văd.-

Apoi coborî scările și stătu singur în salonul neprimitor.

Joseph a stat aproape o lună în Plyn până să plece iar pe mare și s-a bucurat de această vacanță mai mult ca niciodată, de când murise Janet. Temerile lui Susan se dovediseră întemeiate, casa ajungând, într-adevăr, într-o dezordine totală, dar tocmai asta îi plăcea soțului ei, lucru ce nu i-ar fi dat prin minte niciodată. Îl amuza să-și scoată ghetele la gura sobei și să-și pună picioarele pe policioara de lângă cămin. Nu mai stătea în salon, ci în bucătărie, atunci când nu era pe-afară. Mesele nu erau la ore fixe și nici mâncarea nu era bine gătită de femeia care venea zilnic. Timpul nu conta, putea să vină oricând la vreauna din aceste mese sărăcăcioase, să fumeze tot timpul, cu o gioarsă veche-n spate și cu ziarul în mână.

Începu să se ocupe de Christopher cu drag, și-l scotea la plimbare doar pe el, lăsându-i pe Albert și pe micul Charles să se joace în grădină. Îi ticsea buzunarele cu fructe și mărunțiș, ■mergea pe la magazine și-i lua chifle și dulciuri. Băiatul pricepu

MAURIER
repede că e favorit și curând scăpă de teamă care-l stăpânea înainte, față de tatăl său. Văzu că era deja ajuns să-și exprime vreo dorință și i se îndeplinea imediat.

Joseph și-a închipuit că făcându-i pe plac și câștigându-i afecțiunea, va deschide drumul unei prietenii minunate pe viitor, visul de care i se agățau gândurile. Christopher avea să-l înțeleagă așa cum numai Janet o făcuse. •

Băiatul alerga deja la el cu zâmbetul pe buze și-i povestea toate nevoile și dorințele lui.

Odată, un câine lătrase zgomotos pe stradă și băiatul se năpustise către tatăl său cu un strigăt îngrozit, apucându-i genunchiul și ascuzându-și capul în pantalonii lui.

- Gata, gata, Chris băiete, tata e cu tine. N-o să las bruta aia să-ți facă vreun rău, zise Joseph, trecându-și mâna prin buclele copilului, ridicându-l apoi în brațe și dându-i un pupic pe obraz. Băiatul meu nu trebuie să se sperie de animale. Nu mai plânge, dragă, o să mergem să-ți iau niște dulciuri.

Plânsul copilului încetă aproape-n aceeași clipă.

- Nu poți să ai grijă de câine? strigă Joseph supărat la stăpân. Băiatul meu se sperie ușor și ceva de genul ăsta poate să-l îmbolnăvească.

Băiatul își lăsă capul pe umărul tatălui său.

- Poți să-mi iei bomboane de mentă? șopti el.

- Bată-te norocul, pot să-ți iau tot magazinul! răspunse Joseph.

Nu-și putuse închipui vreodată că se va simți ca acum doar pentru că băiatul era lângă el și-i cerea ceva.

De data asta, Joseph plecă fericit cum nu mai fusese de ani de zile, simțind că în sfârșit era cineva care conta pentru el, cineva care avea să-I întâmpine la întoarcere cu mult drag, și care, pe măsură ce va crește, va deveni unul din scopurile vieții sale, alături de mare și corabie.

Pe durata acestor ani comerțul cu fructe era la înălțime, iar „Janet Coombe” era una din numeroasele goelete care se întreceau de la St. Michaels sau Mediterana până la Tamisa ori Mersey cu această încărcătură perisabilă. Uneori încărcăturile ajungeau până la prețul de 7 lire sterline o tonă, și zeci de goelete erau atunci alături de vasul lui Joseph, lângă Podul Londrei, așteptând să descarce. Călătoriile se făceau până la Smyrna și alte porturi răsăritene, unde marfa era curentă.

Uneori „Janet Coombe” pornea către St. Michaels și-era înapoi în 17 zile, căci Joseph, era cu'adevărat un „marinar de carieră” forțându-și micul său vas până la ultima pânză pe care-o putea ridica, iar când alte ambarcațiuni erau ținute în loc de câte un viscol din vest, el își făcea drum cu greu în jos pe canal, manevrându-și pânzele până în ultima clipă.

Era o viață grea și necruțătoare, dar, cu toate că marinarii lui îl blestemau uneori că-i un căpitan atât de aspru, erau mândri de el. Iar când soseau la St. Michaels și găseau depozitele pline de fructe, și câte vreun vas în port, râdeau, pe bună dreptate de prudența altor ambarcațiuni ancorate sau adăpostite undeva, până ce furtuna urma să se mai liniștească, pe când alunecoasa „Janet Coombe” se furișa înăuntru și lua ce era mai bun pe piață.

Când vapoarele cu aburi intrau în comerțul cu fructe și încărcăturile deveneau minore pentru ambarcațiunile cu pânze, în insulele vestice, „Janet Coombe” încărca sare sau lut pentru St. John's Newfoundiand și după ce înfrunta apele Atlanticului, se umplea cu pește sărat și o lua în jos către porturile mediteraniene cu încărcătura ei, uneori luându-i doar 16 zile ca să se întoarcă.

În timpul acestor curse și lupte cu vânturile și marea, Joseph uita de Plyn și de Christopher, trăind doar-pentru scopul vieții sale, care-i cerea toată puterea și-capacitatea lui de îndurare, dimpreună cu o

MAURIER

abilitate mentală neobișnuită pentru a face față pericolelor și dezastrelor neprevăzute. Zilele liniștite din Plyn nu mai erau decât o amintire ștearsă. Asta era viața pentru care fusese născut el și acest vas care era o parte din el.

Acestea erau zilele când Joseph simțea că trăiește cu adevărat, nu doar că înădea o existență solitară cum făcea pe uscat deși încerca să uite de singurătate și să se lipească de familia lui. Aici, pe corabie Janet era cu el, dar la Plyn nu o găsea. Christopher era doar un copil și, cu toate că în anii ce aveau să vină urma să-i fie bucurie și consolare permanentă, pentru moment era imposibil să-l facă să înțeleagă totul, oricât de afectuos s-ar fi purtat cu el.

Când Christopher împlini 12 ani, se petrecu o întâmplare care pentru tatăl său a fost o lovitură greu de îndurat. Cu toate că Joseph încercă să se amăgească la gândul c-a fost doar o toană de copil, își dădu seama că este cuprins de o stranie amărăciune și o dezamăgire rău prevestitoare i se furișă în sufletul pe jumătate trist, pe jumătate îngrijorat. În primăvara aceluia an se nimeri ca „Janet Coombe” să cucerească recordul pentru cea mai rapidă traversare de la St. Michaels la Bristol, iar vasul rămase pentru câteva zile acolo să descarce, după care urma să se înapoieze la Plyn cu balast.

I*

Sora lui Susan, Cathie, se măritase cu un patron de magazin în Bristol, iar Joseph le făcu o vizită. Cathie petrecuse o vreme la soră-sa în Plyn și acum se întorcea tocmai la timp pentru a-l găzdui pe cumnatul ei. Chiar atunci s-a-ntâmplat ca Joseph să o roage să-l aducă împreună cu ea la Bristol și pe Christopher ca să poată naviga pe „Janet Coombe” amândoi, înapoi spre Plyn.

În timpul celor câteva zile la Bristol, Joseph fu mai degrabă mirat, că băiatul nu părea prea interesat de viața de pe chei, nici de faptul că se descărca marfă de

pe vas. Dacă lui i s-ar fi dat în copilărie șansa de a vizita Bristolul, nimic nu l-ar mai fi putut dezlipi de pe chei; din mijlocul vapoarelor și ar fi preferat mai degrabă să stea nemâncat decât să piardă plecarea unui vas, ori a vreunei ambarcațiuni intrând în port cu toate pânzele sus.

Christopher, deși plin de afecțiune și bucuros să-l vadă pe tatăl său la vremea mesei, părea foarte fericit să se plimbe cu mătușa, uitându-se prin vitrinele orașului și ținându-i coșul, fără a-i trece o clipă prin gând să se plimbe spre port.

Și părea că nimic nu-l încântă mai tare decât să i se dea voie să ajute la servitul clienților, stând în spatele tejghelei din magazinul unchiului său.

Într-un sfârșit, băiatul își luă rămas bun de la rudele lui și păși pe puntea lui „Janet Coombe” cu tatăl său. Era o dimineață frumoasă și era o distracție să alerge pe punte și să mai schimbe-o vorbă cu oamenii. Însă a doua zi, vasul părea un pic amortit. Începu să plouă și Christopher care nu suporta să fie udat, coborî dedesubt, în cabină. Era așa de înghesuit și neîncăpător, mai ales noaptea, în cușeta strâmtă, lângă tata.

Nu se prea omora după mâncare, deși era prea politicos ca s-o spună. Joseph, ivindu-se pentru o clipă pe acolo pe jos, izbucni în hohote de râs văzându-i fața micuță și îmbujorată.

- Simți cum se leagănă? făcu el, aducând în cabina îngustă un miros de impermeabil ud. O s-avem o noapte urâtă și cred c-o să-ți fie puțin greață. Da nu-ți face probleme, n-o să treacă mult până când ai să faci picioare de marinar. Șezi întins în cușeta mea și ia-o ușurei cu toate că, drept să-ți spun, când eram copil am trecut peste asta urcându-mă pe punte și făcându-mi de lucru pe-acolo. Dacă cumva vrei să mai iei o gură de aer, mă găsești pe punte.

Lui Christopher nici prin gând nu-i trecea să meargă pe punte. Zăcea în cușetă gemând și gâfâind; fiecare

MAURIER

clatinare a micului vas era pentru el o agonie. Fiind cu balast, bineînțeles că „Janet Coombe“ se legăna mult mai tare decât dacă ar fi cărat marfă și, pe deasupra, se aflau în acea parte a oceanului unde Atlanticul se intersectează cu canalul, și era greu de traversat. Toată noaptea a ținut-o tot așa, iar bietul Christopher nu se mișcase de jos. Era nedrept, ar fi trebuit să fie avertizat că așa se întâmplă de obicei pe mare. Tatăl său fusese egoist și aspru să-l aducă cu el.

Abia a doua zi, când nici nu se crăpase încă de ziuă, vasul trecu cu bine de greutatea din Land's End și înaintă destul de mult în Canal, dus de o briză rece din sud-vest și lăsând în urmă imensitatea oceanului.

Mișcarea vasului era schimbată și-acum țopăia ca un drăcușor, întorcând spatele batjocoritor vremii de-afară. Joseph ar fi dorit să-și vadă fiul alături de el și să-i audă strigătul de bucurie. Merse către intrarea de jos, și țipă la fiul său:

- Haide sus, Chris, vino să vezi noaptea. Acum tangajul e ușor și n-o să-ți mai fie rău. Hai sus, dacă-ți zic!

Băiatul tremura în cabină. Pentru moment nu-i mai era rău, dar n-ar fi schimbat pentru nimic în lume patul cald pentru vremea rece și deprimantă de pe punte. Ar fi vrut să fie acasă, în pat, sau la magazinul din Bristol. Însă obișnuința supunerii părintelui său era prea puternică pentru a nu-i da ascultare, așa că ieși din cabină și se luptă s-ajungă pe punte. Era o noapte neagră ca smoala. Vântul puternic vâjâia prin pânze, îi agăța picioarele și-i trântea în față rafalele aspre, iar ploaia biciuitoare îl orbea.

- Tată, tată! strigă îngrozit. Joseph sări spre el și-l apucă strâns de braț. Zâmbea, scuturându-și stropii de pe impermeabil.

Barba-i era ciufulită și încâlcită, fața severă, înăsprită de experiență. Băiatului îi păru nesocotit și ca scos din minți, ducându-i către o moarte înfricoșătoare.

- Uite! strigă Joseph arătând la pupa. Nu-i asta cea

mai fascinantă privește pe care Chris al meu a văzut-o vreodată? Spune-mi că ești fericit, fiule, spune-mi că ești cu-adevărat un bun marinar și ești mândru de corabia care ne aparține amândurora! »

Băiatul scrută apele peste brațul tatălui său și văzu spre oroarea lui, o mare de catran, înspăimântătoare ca o stâncă neagră, uriașă, înălțându-se în văzduh și prăvălindu-se asupra lor. O să se-nece, o să se-nece! gândi el.

- Ia-o de aici! țipă disperat. Ia-o de aici! O urăsc! Urăsc marea. Întotdeauna am urât-o. Mi-e frică, mi-e frică!

«

- Christopher! strigă Joseph, ce tot spui, copile, ce vrei să spui?

- Nu vreau să mă fac marinar! suspină Christopher. Urăsc marea și urăsc corabia. N-am să mai vin pe mare niciodată. Of! Tată, mi-e frică, mi-e frică! Băiatul se smulse din strânsoarea părintelui său și coborî puntea a doua oară spre cabină urlând de furie și groază.

Joseph îl privi prost și se sprijini de parapet cu o mână tremurândă. Era buiipăcit pur și simplu, incapabil să mai gândească în acel moment.

Iar „Janet Coombe” mergea înainte cu repeziciune, parcă una și aceeași cu vântul și marea. .

CAPITOLUL 7.

Pentru prima oară în cei 43 de ani ai vieții sale, Joseph cu- noscu rușinea și umilința.

Mai bine lăsa băiatul în Plyn, trimițându-l la mamăsa fără un cuvânt, iar el să-i părăsească pentru totdeauna și să plece departe pe mare, să nu mai audă de ei, singur cu vasul și spiritul lui Janet.

Acestea fură primele gânduri amare ale lui Joseph. Mai târziu se furișă jos în cabină, unde băiatul dormea

MAURIER

și privi urmele lacrimilor pe chipul micuț și drăgălaș, cu un sentiment de regret și compasiune, jurând pe dragostea ce i-o purta propriului său vas, să uite cuvintele fiului său și săd iubească la fel ca mai înainte. Chiar atunci puștiul deschise ochii și, văzând privirea tatălui său, care arăta cât este de trist și îndurerat, roși până-n vârful urechilor. Pentru o clipă ar fi dorit să sară din pat și să-și arunce brațele în jurul gâtului tatălui său, rugându-l să-l ajute să-și învingă teama de mare, dar se gândi că o să-l împingă deoparte încruntat.

Iar Joseph privi spre Christopher, înăbușindu-și impulsul aproape covârșitor de a îngenunchea alături de băiat cu rugămintea de a-și pune în el toată credința și încrederea, dar se gândi că l-ar putea intimida vederea tatălui său purtându-se astfel.

Și așa trecu un minut, în așteptarea șansei de a uni tată și fiu într-o legătură strânsă, de nezdruccinat; dar minutele trecură în van, pentru a nu se mai întoarce niciodată și din acel moment între Joseph și Christopher Coombe se ridică un zid de netrecut din cauza mândriei lui Joseph și a timidității fiului său.

Astfel că vasul ancoră în Plyn fără ca vorbele de împăcare să fi fost rostite de vreunul din ei.

Trecură patru ani de atunci, timp în care Joseph petrecea câteva luni pe uscat când la o rudă, când la alta, înainte de a pleca iarăși pe mare.

Portul răsună de zgomotul ciocanelor folosite de muncitorii șantierului naval, ori de gălăgia specifică încărcării ambarcațiunilor cu motor. Samuel și Herbert Coombe își făceau mereu de lucru pe șantier, iar acum erau însoțiți chiar de băieții lor mai mari, Thomas, fiul cel mare al lui Samuel și James, primul dintre băiețandrii lui Herbert, dintr-o familie de doisprezece cu încă cinci care vor urma.

Al doilea fiu al lui Samuel, Dick, un tânăr sănătos și robust, era acum al doilea secund al unchiului său Joseph, dovedindu-se a fi un marinar desăvârșit. Joseph era mândru de nepotul său, dar tare ar mai fi vrute ca în locul lui să fi fost băiatul său, Christopher.

în toamna lui 1882, în septembrie, Joseph Coombe ancora în portul Plyn, după ce descărcase marfa la Londra. Era mulțumit la gândul c-o să mai stea câteva săptămâni acasă înainte de a pleca din nou. Pe când își supraveghea oamenii care puneau totul la punct atât pe dedesubt cât și pe dinafară, aruncă o privire peste parapet și-l văzu pe Christopher cu fratele său Herbert Coombe vâslind către el într-o barcă. Așa ceva nu se întâmplase niciodată până acum și înțelese pe dată că se petrecuse ceva rău. „Slavă Domnului că nu pățise Christopher nimic!” a fost primul lucru care-i trecu prin minte. Observă chipul nefericit și palid al băiatului, concurat de expresia gravă a lui Herbert. În câteva minute erau amândoi pe punte alături de el.

- Pregătește-te, dragă Joe, s-auzi o veste amară și tristă, zise Herbert cu ochii plini de lacrimi. Și sunt cum nu se poate mai necăjit că tocmai eu a trebuit să ți-o aduc.

- Hai, zii odată! răspunse Joseph morocănos.

- Soția ta, Susan, ne-a părăsit ieri, îi spuse Herbert cu blândețe. Christopher izbucni în lacrimi și plecă, lăsându-i pe cei doi singuri. S-a simțit rău la ora ceaiului și, deși băieții au alergat imediat după doctor, la ora șase era deja moartă. Frate, îmi pare așa de rău că ți-am stricat ziua. Știu că veștile sunt îngrozitoare.

Joseph își frângea mâinile și fără să spună pn cuvânt se îndreptă spre Christopher și-l sărută pe frunte. Apoi se urcă în barcă, urmat de ceilalți.

În timp ce privea fața soției sale, acum albă și nemișcată, lui Joseph i se făcu milă de ea, pentru că a fost smulsă atât de brutal de lângă copii, dar el unul nu simțea nimic.

N-o iubise niciodată cu adevărat; o folosisese doar ca să scape de propria-i singurătate. Acum ea nu mai era, îl părăsise, gă- sindu-și propria ei libertate. Săraca Susan îi dăruise șaptesprezece ani de dragoste și

DAPHNE DU

afecțiune, iar acum se dusesse. îl lăsase pe Christopher. Se răsuci pe călcâie și ieși din cameră, întrebându-se ce-o să se aleagă de casă și copii, acum că ea nu mai este. Băieții erau destul de mari, dar Kate era încă un copil.

Problema putea fi însă rezolvată destul de ușor, de cele două nepoate ale sale Mary și Martha, care aveau acum douăzeci și șase de ani și care îi sugeraseră, deja, că erau în stare să aibă

grijă de casă și de copii. Așa că problema asta îi ieși din minte.

Dar pe Joseph îl mai aștepta o surpriză la întoarcere, în afară de moartea soției sale. În după-amiaza zilei în care sosise se duse la biroul agentului său și îl găsi pe fratele său Philip așezat la biroul la care stătea de obicei partenerul său mai în vârstă.

- Pentru numele lui Dumnezeu, ce faci aici, Philip?

- Stau la birou, spuse el. Biroul meu. îmi pare rău de soția ta. Condoleanțele mele. Știu că va fi o grea pierdere pentru tine. Oricum, timpul vindecă, știi cum se spune!

- Ascultă Philip, nu înțeleg deloc ce se întâmplă. Ce este cu domnul Hogg? zise Joseph încruntându-se.

- Bătrânul a murit acum o lună, așa că am preluat eu afacerea. Philip se lăsă pe spate și-și privi fratele cu o bucurie crescândă. Vezi tu Joe, în timp ce tu și frații mei v-ați pierdut timpul căsătorindu-vă și întemeindu-vă familii, eu nu m-am îngrijit decât de mine și iată-mă la patruzeci și doi de ani, un om bogat, stăpânul propriei mele vieți. Samuel și Herbert sunt deja între două vârste, iar tu cred că ai căpătat ceva experiență pe corabia familiei, nu?

- Nu-i nevoie să-ți bați joc de mine Philip, spuse Joseph liniștit. Nu mi-e rușine de chemarea mea, una dintre cele mai frumoase din lume și, pe deasupra și cea mai bărbătească. Se poate să fi tu cel mai bogat din familie, stăpânește-ți averea sănătos, dacă asta te satisface.

- Mulțumesc; răspunse Philip, zâmbindu-i superior. Nu știu dacă știi, dar restul familiei mi-a vândut deja acțiunile, așa că

- acum suntem asociați.

- Dar nu acesta era aranjamentul original, strigă Joseph lovind cu pumnul în masă. Trebuia să beneficiem toți de același număr de acțiuni și să avem același profit.

- Poate, dar ceilalți aveau nevoie de bani, competiția e dură aici, în Plyn și s-au simțit ușurați să scape de o grijă. Ai vreo obiecție?

Joseph nu mai avu ce să spună. Nu vedea nimic ilegal în toată afacerea, cu toate astea nu avea încredere în Philip.

- Nu! răspunse el.

- Apropo, ce mai face fiul tău Christopher?
Bănuiesc că este

MAURIER

suficient de mare acum, să plece pe mare, se interesă Philip absent.

Joseph se ridică fără vreo vorbă și-și luă pălăria. Încercă să se stăpânească, să nu-și plesnească fratele peste față.

- Fiul meu o să fie gata să plece atunci când hotărâsc eu și nu mai devreme și, zicând acestea se îndreptă spre ușă.

- Joe, dragul meu, probabil că tu ești mai fericit ca mine, cu așa o familie mare în jurul tău. Totuși, eu m-am simțit grozav de bine singur în toți acești ani, care au fost cei mai frumoși ai vieții mele. Acum că sunt un om important, probabil că o să mă orientez și eu spre cineva cu care să-mi împart existența. Sunt încă tânăr. Așa că o zi bună, frate.

Joseph încă mai râdea când ieși din clădire. Așadar, asta plănuise Philip în toți anii aceștia. Probabil că va deține controlul la șantier dacă va cumpăra acțiuni în maniera asta.

Următoarele săptămâni, Joseph le petrecu la ferma lui Nicholas Stevens, unde sora sa Lizzie era întotdeauna bucuroasă să-l primească și să-l omenească. Îi plăcea atmosfera caldă, . prietenească de aici, precum și devoțiunea necondiționată a lui Lizzie și a amabilului ei soț. Aveau trei copii, două fete și un băiat. Joseph îl îndrăgi nespus pe puști, Fred, care avea 12 ani și era inteligent, cu răspunsuri gata pregătite și o bărbie ridicată ce-i amintea de Janet.

Thomas Coombe avea acum șaptezeci și șapte de ani și arăta destul de jalnic. Abia de mai mergea, singura lui plimbare era, diri când în când, până la gard și înapoi, ca să vadă ce se mai întâmplă.

Stătea ore întregi pe o băncuță, în curte, trăgând din pipă și picând arareori câte o remarcă pe care nimeni n-o lua în seamă. • îl urmărea din ochi pe tizul și nepotul său Thomas, fiul cel mare al lui Samuel, care i se părea imaginea propriei sale tinereți. Mary era cea care venea

MAUBIER

și-l ducea în casă pe înserat. Era o femeie între două vârste, voinică și care odată cu trecerea anilor nu prea s-a schimbat, avea același caracter afectuos și modest. Inima lui Joseph bătea. Întotdeauna, mai repede când se apropia de cărarea ce ducea la Casa cu iederă. Redevenea, din nou, copilul care se juca după-amiaza în grădină, în fața bucătăriei, de

unde Janet îl privea zâmbitoare. Se transforma, apoi, în adolescentul ce se întorcea de pe mare, știind-o acolo, așteptându-l. Nu putea să privească niciodată spre camera de deasupra verandei fără să-și amintească de prima venire acasă de pe „Francis Hope”, când ea a apărut la fereastră, cu cosițele de copilă, iar el s-a cățărat până la ea pe ramurile de iederă. Asta cu peste treizeci de ani în urmă.

Intr-o după-amiază o găsi pe Mary așteptându-l în poartă, îngrijorată.

- Bietul tata, spuse ea. E în pat și arată îngrozitor. Nu știu dacă e numai oboseală sau mai este și altceva. Vino și tu să-l vezi și să-mi spui ce crezi.

Își găsi tatăl în capul oaselor, sprijinindu-se de două perne. Fața-i era palidă, ochii înfundați în orbite, iar degetele subțiri îi rățăceau în neștire pe cearceafuri, venele îi băteau în tâmples și buzele erau vinete.

- Tu ești Sammie? murmură el.

Joseph își dădu seama că tatăl său este pe moarte.

- Cheamă doctorul, îi spuse încet lui Mary, care ieși imediat speriată.

- Sunt Joe, tată, spuse el, îndreptându-se spre pat și luând mâinile tatălui său în ale sale. Pot să fac ceva pentru tine?

- Te-ai întors de pe mare, băiete? Thomas Coombe îl cercetă atent. Nu te pot vedea fără ochelari, dar sunt sigur că arăți bine și ești bucuros că te-ai întors acasă. Transmite-i complimentele mele Căpitanului Collins.

- Așa e, tată. De ce nu încerci să dormi puțin?

Thomas își mișcă capul cu greutate pe pernă.

- Ar trebui să fiu pe șantier, zise el. Mâine or să lanseze la apă vasul cel nou și nu cred că băieții se vor descurca singuri. Proprietarul va fi supărat dacă ceva nu-i în regulă, iar frații tăi nu au experiența mea.

Proprietarul Trelawney era mort de peste douăzeci de ani, iar acum în casă locuia nepotul lui.

Joseph simți cum lacrimile încep să-i lunece pe obraji

până-n barbă. .

După amiaza se'aproia de sfârșit, stelele apăreau
una câte

MAURIER
 una pe cer. Zgomotul ciocanelor se auzea pe șantier, șipci ce erau bătute în cuie pentru a da naștere unui nou vas. Mary se întoarse acasă foarte repede. Bătrânul doctor murise și cel care îl înlocuia era tânăr și pe deasupra nici nu era din Plyn. Doctorul se apropie de pat și îl examinează pe Thomas pentru câteva secunde, după care îi luă pulsul.

- Nu mai este nimic de făcut, spuse el. Mă tem că i-a sunat ceasul. Probabil că se va sfârși în câteva ore. N-o să sufere deloc. Poate că ar trebui chemat preotul?

Mary își aruncă șorțul peste cap și începu să plângă încetisor. Joseph își dădu seama că pentru ea ar fi mai bine să facă ceva.

- Du-te mai bine la șantier și spune-le lui Sam și lui Herbie să vină repede. Cheamă-l și pe Philip, dacă-l mai găsești la birou.

După ce plecă ea se întoarse din nou la căpătâiul lui Thomas. Bătrânul murmură fraze fără sens, din când în când, dar nimic din ce spunea nu ajungea la urechile lui Joseph. Lumina portocalie de pe cer se făcea din ce în ce mai mică. Umbre lungi jucau pe podea. Brusc zgomotul de pe șantier se întrerupse. Joseph știu că «frații săi au aflat.

În liniștea care se lăsase, Thomas vorbi cu o voce clară și fermă:

- S-a terminat' lucrul pe ziua de azi. Probabil că băieții vin acum la masă. ;

- Da, tată!

- Cred că va fi liniște de acuma și până mâine dimineață, nu?

- Așa-i.

Liniștea se lăsă din nou în cameră, pentru câteva secunde, apoi Thomas vorbi din nou:

- Aș vrea să pot citi din Biblie, dar nu mă simt în stare. Mă dor teribil ochii. Poate-mi citește Mary câteva rânduri când se întoarce.

- Cum vrei tu, tată.

Casa se cufundă din nou în tăcere. Numai ticăitul regulat al ceasului se mai auzea. Prin dușumeaua subțire Joseph îl auzea.

Încet, încet, Mary și băieții intrară în cameră. Pe Philip nu-l găsiseră, iar Lizzie locuia mult prea departe, Herbert de-abia își mai reținea lacrimile, iar Samuel îngenunche lângă pat și-i șopti bătrânului cu voce joasă:

- Ai nevoie de ceva, tată?

Thomas băjbâi cu mâna încercând să-l mângâie pe cap.

- Tu ești, Sammie? Îmi pare bine că ai venit. O să-ți dea nițel de lucru vasul ăla, dar ai să răzbești tu până la urmă.

Vocea începu să-i tremure, încercă să se ridice mai mult și să-și îndrepte pema, la spate.

- Văd că s-a lăsat seara, așa că ar fi mai bine să mâncăm, spuse el. Îmi amintesc de vremurile când era așa de plăcut la căderea întunericului și când, tânăr fiind, o duceam pe mama noastră la ruinele Castelului...

Se lăsă pe spate istovit și închise ochii. Respiră greu, din ce în ce mai des. Tăcu mult timp privind doar înspre cei trei bărbați care-l vegheau, dar și spre Mary care stătea la fereastră. Nimeni nu se gândi să aprindă o lumânare.

Apoi vorbi din nou, de data aceasta vocea îi venea de foarte departe.

- Janie, spuse el, Janie unde ești?

Joseph se aplecă deasupra lui și-și privi tatăl în ochi. Acesta, la rândul său, îl privi fix, fără să clipească.

- N-o să mă părăsești, nu-i așa, Janie? Am trecut prin atâtea nenorociri împreună... Știi cât de mult te iubesc, nu-i așa?

Apoi se întinse ușor și acoperi cu mâna ochii lui Joseph, după care suspină încet și adormi. . -

Thomas Coombe a fost îngropat alături de soția sa Janet în cimitirul Lanoc. Piatra lor funerară a rămas și

MAURIER
azi intactă, singurul semn al trecerii vremii este iedera care o acoperă de sus până jos. Se mai poate distinge însă inscripția „Odihnească-se în pace“, chiar dacă este înegrită de vreme și aproape distrusă de ploi și ninsori.

La începutul primăverii, aici răsar primele primule.

CAPITOLUL 8.

Albert Coombe plecase pe mare alături de tatăl său, căpitanul și vărul Dick. Charles era plecat în Midlands la antrenament într-o unitate militară. Numai Christopher rămăsese acasă aducând drept scuză starea lui de sănătate, nu prea bună. În ultima vreme lucrase destul de mult pe șantier împreună cu unchiul și cei trei veri ai săi, dar munca de acolo i se părea o adevărată pierdere de timp. Gândul că ar putea pleca pe mare îl umplea de dezgust, nu uitase experiența pe care o avusese în urmă cu ani de zile. Pe lângă asta, nu putea să nu observe dezamăgirea din ochii tatălui său. De fiecare dată când Joseph se întorcea de pe mare, fiul devenea conștient de întrebarea nerostită ce se putea citi în privirea lui: „Vii cu mine de data aceasta?“ Simțindu-se ca un mizerabil și cu inima grea de povara ce-o purta, Christopher venea cu diferite scuze, ba că ar fi un marinar stângaci și nepriceput, ba că e mai potrivit pe șantier. Ura însă munca pe șantier și nu știa cum să facă să plece din Plyn.

Dar tatăl său trebuia să mai aștepte. Joseph avea acum 50 de ani și nu se săturase deloc de mare sau de vasul său. Era la fel de puternic și de entuziast ca la început; doar câteva fire albe își făcuseră apariția pe cap și în barbă. În viața lui nu știuse ce înseamnă să fi bolnav. Doar ochii îl mai supărau din când în când. Câteodată, ochiul drept îi era invadat de sânge iar pupila i se mărea îngrijorător. Nu descoperise cauza încă și era destul de preocupat. Uneori își pierdea vederea pentru câteva secunde, după care îi revenea din nou. Joseph nu vorbise cu nimeni despre asta, refuza să creadă că e vorba de ceva cu adevărat grav.

Nimic nu conta mai mult decât „Janet Coombe“ avea o reputație bună, de cea mai rapidă goeletă din Plyn Și că fiul său Christopher va deveni, curând, bărbat.

. Joseph se întoarse la Plyn, puțin înainte de Rusaliile anului

1885, după un voiaj destul de lung. Fusesse de două ori la St. John's, după pește, care a trebuit apoi dus pe Mediterana, de la St. Michaels a luat încărcătură până la Mersey, făcând trei curse. Acum, era sfârșitul lunii iunie și aștepta cu nerăbdare ca acasă să aibă parte de liniște până s-o pornească din nou la drum. Christopher se îndreptă spre „Janet Coombe” de îndată ce ancoră. Joseph fu extrem de satisfăcut. Unele bărci veneau, altele părăseau portul, iar niște copii făceau baie în golful de lângă Castel. Era o vară superbă. Își promise niște, zile de pescuit, poate alături de Christopher.

- Chris, băiatule, spuse el, mă simt grozav acum că sunt din nou acasă. E grozav! Voi, cei de pe uscat nu știți să apreciați cuvântul „acasă”, așa ca noi, bieți marinari. Nu-i așa, Albie?

Christopher roși și-și mușcă buzele. Joseph îl văzu și înjură ușor. „Bietul de el, își spuse, sănătatea lui nu este prea bună, cu siguranță, de asta nici nu-l tentează să plece pe mare”.

- Ce noutăți, fiule?

- Soră-mea e bine, Charlie, la cazarmă, se pare că e și el sănătos^ Amândouă mătușile la fel, sănătoase, de-abia așteaptă să te vadă. Avem o groază de lucru la șantier; vărul Tom și James mă ajută acum la construcția unei bărci noi și mi-e teamă că, n-o să ne putem vedea prea des.

- Nu are importanță, Chris, bine că unchii tăi sunt mulțumiți de tine, asta contează, nimic altceva.

- Se zvonește că unchiul Philip și-a găsit jumătatea dar numele ei e deocamdată secret.

- Philip? Joseph își dădu capul pe spate și izbucni în râs. Omul e nebun. Nici nu știe cum să se poarte cu o femeie. Dacă are pe cineva, probabil că e pentru că are o groază de bani...

Băieții râseră, iar Joseph plecă spre biroul acestuia amuzat peste măsură de ideea că Philip ar putea fi îndrăgostit.

Puterea jubirn _____ *1-&*

Philip îl primi ca de obicei, zâmbindu-i superior și făcându-i semn să se așeze. Fără ocolișuri. Joseph îl atacă frontal.

- Așadar, Philip, ai intrat și tu în rândul oamenilor normali? zâmbi Joseph.

Philip îl privi indignat.

- Nu înțeleg ce vrei să spui, răspunse acesta, iritat.

MAURIER

- Ei hai, nu te mai ascunde după degete, când o văd și eu pe norocoasa doamnă? Nu vrei să-mi cunoști părerea? Joseph constată, ușor amuzat expresia crispată a fratelui său. Ii amintea de zilele de demult când îi rănea sentimentele din joacă. Mă bucur să te văd, în sfârșit, la casa ta. Sau, oricum aproape, n-ai făcut încă pasul hotărâtor, e drept. Dar, acum, hai să trecem la afaceri.

Joseph nu s-ar mai fi gândit la situația lui Philip, dar acesta nu părea că dorește să încheie discuția pe această temă, înțelegând greșit gluma fratelui său. Își ura fratele din tot sufletul, poate și pentru că el, avusese aproape orice femeie își dorise. Îl ura pentru că era atrăgător, și-ar fi dat jumătate din avere numai să-l vadă pe Joseph îmbătrânind, măcar puțin. După ce ultimile aranjamente în legătură cu vaporul fură făcute iar Joseph se pregătea să plece, Philip nu se putu abține să nu se comporte ca o muiere clevetitoare și să nu comenteze.

- S-ar putea să mă așez la casa mea curând, nu zic nu și află că de-abia aștept să-mi petrec zilele alături de o nevastă tânără. Pentru că sunt în stare să ofer unei femei tot ce-și dorește, o casă mare, bani, servitori. Mă întreb însă tu ce mai aștepti? De ce nu ieși și tu o gospodină, de vârsta ta care să-ți aline bătrânețile? Ai 50 de ani, nu-i așa? Ar trebui să te gândești la pensie și să lași locul unuia mai tânăr. La revedere! Transmite salutări familiei!

„Nenorocitul, își spuse Joseph, în timp ce părăsea clădirea. Pe cinstea mea, aș vrea să văd care dintre noi e mai bărbat, dacă ar fi să ne luptăm. Face pe viteazul, asta-i tot. Dacă ar fi să trecem la fapte...”

Cu toate astea Joseph nu-și putea scoate din cap ultimile fraze ale lui Philip. În timp ce urca spre ruinele Castelului - medita abătut la situația lui: da Philip avea dreptate. Avea 50 de ani, era un om între două vârste și nu-și dăduse niciodată seama de asta.

MAURIER

Băieții lui crescuseră deja, erau mari, însă el se simțea mai tânăr ca niciodată. Philip era nebun. Un om este bătrân dacă se simte așa, iar Joseph se simțea de 30 de ani. Se întinse în iarbă și-și aprinse pipa. Păcat că micuța Katherine nu era suficient de matură ca s-o considere o companie plăcută. Era prea mică.

De unde stătea, putea să vadă destul de clar vasul „Janet Coombe”. Părea atât de impunător, atât de strălucitor; era vasul lui Janet... Suspină și închise ochii, dorindu-și din toată inima ca ea să fie din nou cu el.

Clopotul bisericii Lanoc bătu ora exactă; era vremea mesei așa 'că își scutură pipa, se întinse și se sculă în picioare, întrebându-se unde oare dispăruse Christopher.

Deodată, un sunet slab ajunsese până la urechile lui. Privi în direcția de unde venea zgomotul și văzu pe cineva ghemuit lângă o stâncă mare și cenușie. Se îndreptă într-acolo și văzu o fată tânără care ținea în brațe un coș cu primule și plângea de mama focului, strângându-și picioarele sub ea, speriată.

- Ce s-a întâmplat, draga mea? întrebă el, îngenunchind lângă ea și pipăindu-i glezna.

Fata se opri din plâns și-l privi pe sub pălărie. Astfel el a observat o pereche de ochi căprui și niște bucle blonde.

- M-am lovit la picior în timp ce încercam să mă strecur printre stânci, spuse ea timid.

- S-ar putea să fie grav, zise Joseph, neluându-și ochii de la părul fetei. Lasă-mă să mă uit dacă te-ai lovit rău.

Începu s-o apese în jurul gleznei, dar fata părea să nu dea semne că ar dura-o ceva în mod special.

- Nu cred că e rupt. Poate doar puțin răsucit, spuse el, sperând ca ea să-l privească.

'- Mă bucur, zâmbi ea. Poate că dacă mai stau puțin aici, o să-mi treacă durerea cu totul și voi pleca acasă.

- Nici vorbă, spuse Joseph și o luă în brațe ca pe un copil. Fata roși și Joseph văzu genele lungi și blonde care măturau obrajii când mijea ochii. O strânse tare în brațe, iar capul ei se sprijini ușor de umărul lui.

- Nu-mi spui cum te cheamă? o întrebă el.
- Annie Tabb, căpitane Coombe.
- De unde știi tu cine sunt? o întrebă el curios.
- Doamne, dar toată lumea vă știe aici, în Plyn.
- Ești cumva fiica lui Reuben Tabb?
- Da, sigur, a doua fiică. Suntem opt cu toții.

Joseph fusese coleg de școală cu Reuben Tabb.

Amintirile

MAURIER

începura să-l copleșească. Doamne, chiar că începea să îmbătrânească, Philip avea dreptate... La fel de bătrân ca tatăl fetei ăsteia.

- Și câți ani ai, donșoară Annie, dacă-mi permiți să te întreb?

- De-abia am împlinit 19, dar lumea zice că arăt mai tânără, ceea ce mă deranjează tare rău.

Joseph îi privi buzele țuguiate și râse.

- Ai vrea să fii mai bătrână? Ai vrea să fii una dintre femeile acelea bătrâne care umblă cu șalul pe umeri și o bonetă de dantelă pe cap, dintr-o parte în alta a orașului, fără nici o ocupație.

- Vă bateți joc de mine, căpitane Coombe, se încruntă fata. Vreau să spun că mi-aș dori mult să nu mai fiu tratată ca un copil.

- Nici o problemă. Asta se poate rezolva, spuse el cu timiditate. Ea roși din nou și-și mușcă buzele. Unde locuiești?

- După colț, a treia casă, pe dreapta. Te rog, lasă-mă să mă duc singură, nu vreau să ne vadă lumea împreună, pot să merg singură.

- De ce nu mă lași să te mai conduc puțin, până la poartă măcar.

- O, nu, nu, te rog.

Joseph o puse jos.

- Te simți mai bine?

- Da, pe cuvânt, căpitane Coombe. N-a fost mare lucru. ^{fi} îi întinse mâna.

• - Ai primule frumoase, zise Joseph, căutând un motiv s-o mai rețină.

- Da, sunt florile mele preferate.

- Și vrei, precis, să mai culegi, nu?

- Da. Sper ca mâine să mai culeg un coș.

Joseph luă câteva și le examinează.

- Știi ceva, astea nu sunt suficient de frumoase. Știu eu un loc, lângă golful Polmear, unde poți găsi niște minunății de flori, dar acolo nu te duci singură, e prea

periculos.

- Oh, ce păcat! suspină ea, încercând să-și aranjeze o şuviță blondă ce-i scăpase din coc.

MAURRIEN
- Ascultă, spuse el repede. Nu trebuie să-ți rupi hainele până acolo. Și e păcat să pierzi niște primule ca alea! Merg cu tine, dacă vrei, am să am grijă să nu-ți julești mâinile astea frumoase.

- Căpitane Coombe, nu cred că... începu tânăra, scuturând din cap. Oare, chiar ai vrea? Inima îi bătea cu putere din cauza acestui marinar înalt și atrăgător, cu ochii lui calzi.

Joseph se prefăcu dezamăgit și suspină, privind-o cu coada ochiului.

- Ce să facem? Asta e. Probabil că florile se vor ofili acolo, de vreme ce nimeni n-o să le culeagă. Bună seara, donșoară Annie.

Se întoarse să plece când ea îl strigă:

- Așteptați un minut, căpitane Coombe. Poate dacă mâine seară va fi vreme frumoasă, am să aștept aici cu un coș în mână.

Fata vorbea aproape fără să mai răsufle iar obrazii ei se făcură ca focul. Joseph o privi din cap până-n picioare.

- Ceva îmi spune că mâine nu va ploua, este extrem de plăcut să te odihnești în răcoarea văii, spuse el. Apoi se îndepărtă, luând-o spre casă, în timp ce ea îl urmărea cu privirea.

Joseph răsuci o țigară de foi și trase fumul în piept, satisfăcut. Și Philip care zicea că are 50 de ani... Ce nesocotit era și omul ăla! Se simțea de 25. își dădu capul pe spate și râse. Ce bine e să fii din nou acasă!

Unde te duci, frumoasa mea fată.

Unde te duci, iubito? fluiera el în timp ce făcea cu mâna unui bătrân de pe stradă. Era tânăr, tânăr...

A doua zi, de dimineață, Joseph se trezi cu un sentiment ciudat. Sări din pat, trase jaluzelele și privi vesel pe fereastră, spre cerul albastru și observă direcția vântului. Apoi își aminti de Annie Tabb și înjură încetisor.

Joseph se îmbrăcă în fața ferestrei deschise, cântând.

El cuprinse, brusc, un chef de viață de nestăvilit. Christopher avea să fie, probabil, foarte ocupat, iar el avea presentimentul că-și va umple singurătatea. Luă micul dejun bine dispus, sporovăi vrute și nevrute cu cele două nepoate ale sale, apoi o duse pe Katherine la școală și apoi se îndreptă spre șantier sperând să-i găsească pe cei doi frați ai săi, Samuel și Herbert.

La ora patru, Joseph părăsi Plyn-ul și se grăbi spre câmpuri ca și cum picioarele nu l-ar fi dus destul de repede, deși mai avea o oră înaintea lui.

Când ceasul bătu ora cinci, Joseph își goli pipa, își îndreptă gulerul și privi nerăbdător de-a lungul potecii. Măinile îi transpiraseră și-și simțea picioarele reci. Naiba s-o ia, n-o să vină! La cinci și douăzeci, văzu o siluetă fragilă pășind ușor pe câmp și ducând un coș în brațe. Atunci, își scoase ziarul din buzunar, prefăcându-se că-l citește interesat.

Când Annie ajunse în dreptul lui, el se prefăcu că n-o vede. Fata puse coșul jos și-l atinse timidă.

- Căpitane Coombe, spuse ea.

Joseph puse, în sfârșit, ziarul la o parte.

- Bine că ai venit. Nu credeam să mai vii.

Annie își retrase mâna.

- Dacă nu vrei să. rămân, pot să plec, răspunse ea, profund jignită și pregătindu-se să plece. Joseph îi luă coșul din mână și fără o vorbă, o împinse jos, pe iarbă.

- Îți cam lipsesc bunele maniere, căpitane Coombe, începu ea.

- Așa suntem noi marinarii, îi spuse el, abia abținându-se să nu râdă și o porniră amândoi la drum. Puțin îi păsa de lume! Joseph nu se simțise niciodată mai satisfăcut de sine.

Cel mai amuzant lucru se dovedi a fi faptul că deși fiind doi, coșul se umplea cu greu. Când erau pe punctul de a termina, Annie descoperi câteva albăstrele de cealaltă parte a râului și insistă să meargă împreună până acolo. Așa că Joseph traversă primul râul, udându-

și ghetele, după care o invită și pe ea să vină pretinzând că el nu era capabil să le aleagă pe cele mai frumoase.

- Nu, nu pot, nu vreau să mă murdăresc, asta e rochia mea cea mai bună.

- O, da? E rochia ta cea mai bună? spuse el. Atunci, iau asta ca pe un compliment. Nu multe femei pe care le știu s-ar fi îmbrăcat în cea mai bună rochie pe care o au să însoțească un biet marinar la cules de flori.

Ea încerca să protesteze, spunându-i că nu pentru el își pusese rochia cea nouă, dar Joseph, ca un bărbat încrezut ce era, nici nu vru s-o asculte. Fără s-o lase să mai spună un cuvânt, o luă în brațe și trecură râul împreună.

- Tăcerea e de aur, îi șopti el la ureche și începu să se clatine de greutatea ei, să respire greu și să protesteze că-i prea mult pentru el. Annie îi răspunse bosumflată că nimeni nu-i mai spusese până atunci că e grasă și dacă oricine altcineva i-ar fi spus așa ceva, cu siguranță l-ar fi pocnit. Izbucniră amândoi în râs și apoi se așezară pe mal, unul lângă altul. Joseph își scoase haina și-o întinse pe iarbă pentru ca ea să se așeze pe ea și apoi îi luă mâna și-o privi lung arătându-se îngrijorat de zgârietura din palmă.

- Nu e nimic, căpitane Coombe, spuse Annie, e doar o zgârietură. Cred că de vină e broșa.

- Atunci, trebuie neapărat să văd broșa, zise Joseph. Asta este? Și se aplecă spre broșa prinsă de gulerul de dantelă.

- Da... nu, nu pune mâna pe ea, strigă ea speriată pentru că el se pregătea să i-o desfacă și asta ar fi însemnat să stea mult prea aproape unul de altul.

Atunci el se lăsă din nou pe spate și o privi, în timp ce ea stătea în genunchi, extrem de dezamăgită, că Joseph nici măcar nu încercase s-o sărute. Însă el tocmai asta aștepta și privirea din ochii ei îi confirmă presupunerea că avea să fie curând a lui.

Seara trecu în mod plăcut, așa cum el de fapt

anticipase. Joseph o conduse câteva ore mai târziu, până la poartă, purtându-se cu ea ca un adevărat gentleman. Cum nu mai avea nici un rost să mai stea cu ea acolo, Joseph o trimise pe Annie în cameră de unde ea îl urmări pe fereastră după care se îndreptă și el spre casă. Mergea absent, nu vedea pe nimeni în jurul lui, nu auzea nici vocea lui Christopher care-l striga, de pe șantier, nu băga de seamă nici vecinii care treceau pe lângă el. Singurul lucru care-i răsună încă în urechi era vocea unei tinere femei care nu mai fusese sărutată niciodată de un bărbat.

CAPITOLUL 9.

Joseph era îndrăgostit. Niciodată nu se mai simțise așa, în viața lui nu iubise atât de pasional pe cineva. Nu-și amintea să fi dorit o femeie așa de mult cum o dorea pe Annie Tabb, fata de 19 ani, care nu era decât cu cinci ani mai mare decât fiica lui. Dar vârsta nu conta pentru el.

Căsătoria cu Susan fusese rezultatul dorinței lui de a fi înțeles de cineva, de a-și uita propria singurătate. Căsătoria fusese un eșec, iar cei unsprezece ani ai vieții lor împreună nu fuseseră decât un dureros coșmar. Acum, simțea cum toate instinctele i se trezeau la viață. Joseph nu mai putea mânca, nu mai putea dormi, se chinuia zi și noapte gândindu-se la ea – trebuia s-o aibă și nimic altceva nu mai conta pentru el. Înainte femeile erau toate la fel pentru el, nici una nu însemnase nimic special în viața sa. Acum, însă situația se schimbase.

Gândul că Annie era o tânără inocentă, lipsită de experiență îl chinuia zi și noapte. 'De ce oare nu înțelesese mai devreme? Cu douăzeci de ani în urmă probabil ar fi râs dacă s-ar fi văzut așa cum era acum; s-ar fi disprețuit cu siguranță. La treizeci de ani, o dorise pe Susan care era mai în vârstă decât el așa cum dorea un obiect. La cincizeci de ani o dorea pe Annie, din toată inima; ea era simbolul tinereții sale pierdute.

Așa că în timp ce fiul său Christopher trudea de zor de dimineă până seara, visând la ziua când o să fie în sfârșit pe picioarele sale, Joseph își petrecea ore în șir în fața unei anumite porți din Plyn, trecând de la agonie la extaz. I se părea imposibil ca o fată cinstită și frumoasă ca Annie să se îndrăgostească de el, poate numai cine știe din ce motiv, pasiunea să izbucnească așa deodată. Joseph se plimba în sus și-n josul dealului, după ce copila îl făcea să mai aștepte trei sferturi de oră, apărând apoi cu obraji roșii și ochii strălucitori, scuzându-se. în loc să se supere.

Joseph se înveselea și nu putea fi decât o chestiune de zile ca ea să-i cedeze. Câteodată, seara, se plimbau pe câmpurile din valea Polmear. Annie era nevoită să vină acasă cu tot felul de scuze ridicole, cum că iese cu o prietenă, căci se îndoia că părinți ei ar fi de acord să iasă împreună cu căpitanul Joe, care pe lângă faptul că era mult mai în vârstă decât ea, nu avea o reputație prea bună. Ea însăși ascultase câteva povești nu prea decente despre Joseph și despre numeroasele sale aventuri; acum, văduv, mult • mai matur și așezat, Joseph era respectat de tot orașul, însă Annie nu putea să nu aibă îndoieli în ceea ce-l privea. Avea senzația că se joacă cu focul și rezultatul jocului o speria, căci știa că e periculos. Dar ce mai conta? Oamenii nu observaseră că ei ieșeau împreună și astfel ei nu-i păsa de ce crede lumea. Toți observaseră buna dispoziție a lui Joseph din ultima vreme, dar nimeni nu ghicea motivul. Christopher se simțea mult mai ușurat acum că nu-l mai bătea nimeni la cap cu plecarea pe mare, iar Albert bănuind că „Janet Coombe” nu va pleca curând, se duse la fratele său Charles să-i facă-o vizită la garnizoană. Mary și Martha descopereau cu stupefație că unchiul lor era din ce în ce mai drăguț și mai amabil, nu mai era aceiași om înspăimântător și neînțelegător. Chiar și Katherine observă schimbarea și încetă să-și trateze tatăl ca pe un monstru inaccesibil și care de abia o observa.

Joseph abia acum începea să se cunoască cu adevărat. Începu să fie din ce în ce mai grijuliu cu îmbrăcămintea pe care o purta, se uita din ce în ce mai des în oglindă. Se bucura căjncă nu albise.

Vremea se îmbunătățise considerabil, Joseph se simțea în al nouălea cer; i se părea că aude pescărușii strigând: „Annie! Annie!” chiar și vântul care-i șuiera pe la ureche îi șoptea numele duios.

Peste câteva zile veneau Rusaliile și vacanța, odată cu scadența pentru Annie. Cu o săptămână înainte de vacanță, într-o sâmbătă, Joseph intră în biroul lui Philip

Puterea iubirii

i~>i

și spre surpriza lui o văzu pe Annie ieșind chiar atunci din clădire. Ea se roși când îl văzu și ar fi trecut pe lângă el dacă Joseph n-ar fi oprit-o.

- Ce faci tu aici? o întreabă el râzând. Te gândești cumva să devii proprietară?

- A, nu. Am avut un mesaj de la mama pentru domnul Coombe.

- Domnul! strigă Joe. Deci îl cunoști pe frate-meu? Și ce crezi despre el?

Annie își răsuci, nervoasă, batista în mână.

- Cred că este un adevărat domn. E întotdeauna atent și politicos, știe cum să se poarte cu fetele. Uite, mi-a făcut cadou de ziua mea, brățara asta.

Joseph se încruntă, luat prin surprindere.

- De când îl cunoști? întrebă el, dur.

- Cred că am uitat să vă spun, râse Annie. Vine foarte des ia noi duminica, la o ceașcă cu ceai. Sunt sigură totuși că v-am spus, căpitane Joe.

- Nu mi-ai spus niciodată, domnișoară Annie. Jur.

- Ei, bine, nu e mare lucru. Noi aici în Plyn suntem foarte primitori. Acum trebuie să plec.

- Sper că vii cu mine luni la târg, să nu uiți!

- Dar, n-am promis nimic.

- Probabil că nu. Ți place să flirtezi, nu?

- Ia nu mai vorbi așa cu mine! Nu știu dacă pot să vin. Mă mai gândesc.

- Trebuie să zici „da”. Neapărat.

- Căpitane Joe, ești imposibil.

- Spune „da” Amiie, că dacă nu, iar o să întârzii acasă. Amândoi tăcură pentru câteva secunde, prefăcându-se supărați.

- Bine, hai că vin, spuse fata, care nu avusese nici un moment intenția să refuze, lucru de care Joseph fusese conștient tot timpul. Așa că se dădu la o parte și o lăsă să treacă, apoi intră în biroul fratelui său râzând prosteste. Philip stătea la birou, cu mâinile deasupra capului, privind în gol.

- Ce mai faci Joe? întrebă el.

- Bine, ți mulțumesc, Philip, răspunse el.

- Vremea e destul de bună. Sper să fie așa și în vacanță.

- Sper să nu plouă, asta e tot.

Niciunul dintre ei nu se simțea bine în prezența celuilalt.

.- Uite! – îi spuse Joseph și-i aruncă o hârtie pe masă, gândindu-se că lucrul pe care îl detestă cel mai mult pe lume era să scrie și să semneze hârtii.

Philip studie actele, după care le puse neglijent într-un sertar. Apoi îl privi scrutător pe frate-său și fu nevoit să admită în sinea lui că Joseph arăta mai bine ca niciodată.

- Și ce mai faci tu în timpul liber, Joe? îl întrebă el curios. Cred că te plictisești de moarte, acum că te-ai întors în Plyn.

- Ba nu mă plictisesc deloc, dimpotrivă. Tu ești tipul cel ciudat, nu eu. Nimeni nu te vede nicăieri. Stai închis în birou, nu faci nimic deosebit. Tot așa de mult citești?

- Da, oarecum. Dar mi-am mai găsit și alte lucruri de făcut. Sunt încă tânăr după câte vezi.

Joseph se amuză. Iși aminti de istoria lui Philip*cu mariajul, de care uitase.

- Aha! spuse el râzând, să înțeleg că o să avem o nuntă în familie cât de curând?

Fratele lui nu putu să-și ascundă un zâmbet satisfăcut.

- Poate, Joe, poate. De fapt, e aproape sigur.

- Asta numai dacă doamna vrea'să te ia, spuse Joe.

- De asta sunt sigur, n-am nici o îndoială.

, - E grozav să iubești și să fi iubit, îi aruncă Joe. Deși cred că și nesiguranța e bună la ceva.

- fa uite, nu mă așteptam ca un om de 50 de ani să gândească așa, zise Philip, tăios. Credeam că ai renunțat de mult la astfel de idei.

Joseph râse.

- Eu zic să nu fi așa de sigur de o femeie, Philip, până nu pui mâna pe ea. Eu am mai multă experiență ca tine și știu ce zic.

- Prostii! Vremurile s-au schimbat. Femeile caută acum un cămin sigur, cu servitori și dacă un bărbat poate să il ofere, atunci de ce atâtea îndoieli?

- Nu prea cred că ai dreptate, Philip. O casă scumpă și o mobilă aleasă, nu înlocuiesc dragostea, patul. Să sperăm că tu o să faci față, deși, recunosc că niște lecții de la un expert, nu ți-ar strica.

- Cu tine nu se poate vorbi, Joe. Trebuie să recunosc că tinerețea ei m-a prins în mreje. Sunt convins că doar o vorbă dacă spun și totul este ca și rezolvat. Pe lângă asta, familia ei mă respectă mult.

- Deci ai de gând să te însori* nu? îl întrebă Joseph,
- încă nu m-am hotărât. Poate după vacanță, răspunse Philip sec.

Joseph parcă își imagina scena. Philip stând în salon, în picioare, țeapăn și ceremonios, iar tânăra alături de el, la fel de înțepată. Un adevărat triumf de Rusalii. În timp ce el, Joseph, va călări mândru în șea alături de iubita sa spre stâncile singuratice. Dar ce tot zicea Philip acolo?

- •... așa că sunt sigur că n-o să mă refuze. Orice fată vrea să aibă o situație mai bună, de ce ar fi ea o excepție? Uite am o fotografie aici. Am luat-o de la ei de acasă. Ar putea să-ți fie fată... atât de tânără...

Joseph privi peste umărul lui Philip și o văzu pe Annie Tabb, zâmbindu-i din fotografie.

- Iisuse!

- Da, e o frumusețe, nu-i așa? Ce faci, unde... Philip sări în picioare uluit și alergă spre ușă. Dar, Joseph plecase deja. Era la jumătatea drumului, aproape de colțul dinspre deal. Ajunse în vârf, taman când fata se pregătea să deschidă poarta.

- Bună! Tot dumneata, căpitane Joe?

- Vino aici, îi spuse el. O să întârzii la masă pentru că vreau să-ți vorbesc. Vino până la stânci, n-o să te rețin mult.

O trăgea de mână.

- Ce s-a întâmplat?

El nu-i răspunse, dar așteptă până ajunseră într-un loc liniștit, unde puteau vorbi.

- Fratele meu, Philip te iubește, începu el.

Annie tresări, apoi scutură din cap.

- Nu, niciodată nu m-a iubit. Mai îmi face cadouri din când în când, mai vine pe la noi, dar niciodată nu s-a purtat cu mine necuviincios.

- Nu e vorba de cuviință sau necuviință aici, spuse

1-54

DAPHNE DU MAURI ER

Joe nerăbdător. Ceea ce contează este că el se crede înamorat de tine.

- Nu știu ce să zic. E întotdeauna foarte atent cu mine.

- Ascultă-mă, copilă. Știi că vrea să te ceară în căsătorie?

- Ah! Căpitane Joe, într-adevăr.

- Să se însoare cu tine, fetițo! Vrea să te ia de nevastă, pricepi?

Ochii fetei se deschiseră mari.

- Domnul Coombe vrea să se însoare cu mine? exclamă ea. Nu-mi vine să cred.

- Ți-ar plăcea nu-i așa? Te și vezi, îmbrăcată elegant, în dantelă și mătase... Așa-i?

- Nu-i adevărat. Nici nu mă gândesc la asta. Nu! Nu i-am dat niciodată de înțeles așa ceva.

- Ha, ha, ha! Vrei să te și cred, nu? Cred că ai fost destul de explicită, de vorbește de tine așa cum o face. Așa va să zică, te vei mărita cu el, vei deveni o hdevărată doamnă, cu trăsură la scară, nu?

- Nu m-am gândit niciodată la asta, zise fata, plângând. Domnul Coombe e întotdeauna politicoș cu mine, dar nu-l văd ca soț al meu, nici într-un caz. În plus, nici nu vreau să mă mărit acum.

- Aha! Deci îl ții în șah, dar el săracul, atârnă ca un pește în undiță până te hotărăști tu ce material să cumperi pentru rochia de mireasă. Când o să adune suficienți servitori la picioarele tale, o să cedezi în sfârșit, așa-i?

- încetează, te rog! îmi pierd mințile dacă continui să-mi vorbești așa. Lacrimile începură să-i alunece pe fața frumoasă și fata dădu să plece.

Văzând-o că plânge, Joseph își pierdu stăpânirea de sine și o luă în brațe, strângând-o până-și pierdu răsuflarea. Începu s-o sărute cu pasiune și furie, în timp ce ea zăcea impasibilă în brațele lui, slabă și neputincioasă.

- Ai să te duci la el, îl șopti Joseph, pentru că are o casă mare, plină de servitori. Ai să te duci la el și n-ai să știi ce înseamnă dragostea. Ai să te duci... ai-să te duci.

- Nu! Joseph, lasă-mă! țipă ea. Nu trebuie! Joseph, ce mi-a venit? Te iubesc! .Zău, crede-mă!

Dar el o săruta în continuu, trezindu-i sentimente necunoscute ei până atunci; simțea cum i se înmoaie genunchii, iar inima îi bătea să-i spargă pieptul. Apoi,

o împinse cu putere de lângă el, iar ea, uimită abia mai ținându-se pe picioare își aranja, tremurând, rochia și părul, abia uitându-se la el.

El o privea printre gene.

- Ai să-i fii soție, așa-i? Atunci, du-te la el, nu mai pierde o secundă.

- Nu vreau să mă mărit cu el, știi asta. De ce mă faci să mă • simt prost?

- O să-ți fie un soț bun. O să ai o casă frumoasă și tot ce-ți dorește inima. Ai fi nebună să-l refuzi.

Biata Annie era pe punctul de a începe din nou să plângă.

El reîncepu s-o sărute, iar ea se sprijini de el, incapabilă să facă un pas; l-ar fi urmat și la capătul pământului. Nu-și dorea decât ca el s-o țină în brațe, să nu-i mai dea drumul niciodată.

- Philip trebuie să aibă aceleași șanse ca și mine. Așa este corect. Vino după amiază cu mine la el la birou. Trebuie să alegi între noi doi. Trebuie să-i spui adevărul... îmi promiți?

- îți promit.

- Acum, du-te la masă. Nu-ți face probleme, o s-o rezolv eu cumva.

Așa*că Annie se împletici până acasă, trăind emoții din ce în ce mai contradictorii, în timp ce Joseph începu să se plimbe fără țință, încercând să-și limpezească gândurile.

În după amiaza aceleiași zile, se îndreptară amândoi spre casa lui Philip, mână-n mână.

Annie rămase în hol, în timp ce Joseph bătu la ușa de la salon.

Philip stătea întins pe o sofa, cu o batistă pe față. Joseph zâmbi, gândindu-se că fratele lui știa să se respecte. Philip își aruncă batista, se ridică în picioare, părul său, de culoarea nisipului era ciufulit. Părea surprins.

- Unde ai dispărut azi dimineață? S-a întâmplat ceva?

- Da, cu siguranță, spuse Joseph, așezându-se pe un

scaun. Uite ce este, Philip, am să trec direct la subiect. Nu poți să te însori cu Annie Tabb, pentru că îmi aparține mie.

Fratele său îl privi surprins, fără să mai știe ce face, își scoase batista din buzunar și începu să-și șteargă palmele transpirate.

- Dacă așa știi tu să glumești, Joe, află că ai un simț al umorului de-a dreptul mizerabil.

- Lasă-mă cu prostiile, Philip, n-am timp de asta. N-âș glumi eu cu așa ceva. Trebuie să-ți spun că degeaba îi faci curte fetei, ea oricum a mea va fi, fie că-ți place, fie că nu. Fața lui Philip se goli, brusc, de orice culoare. îl privea uluit, fără să rostească un cuvânt. Se agăță de brațele canapelei, fără să-și scape fratele din ochi.

- Mai spune odată!

- Spun că ea va fi oricum a mea, îmi este deja promisă. îmi pare rău că-ți stric planurile, dar asta e. Dacă n-ai fi așa secretos și ai fi mai deschis, probabil că n-am fi ajuns aici. îmi dau seama că situația e jenantă și, cu cât se termină totul mai repede, cu atât mai bine.

Philip rămase nemișcat pe canapea, vorbind încet și blând.

- Nenorocitul! începu Philip. Asta ai urmărit de la bun început, nu-i așa? Ai lucrat pe la spatele meu și mi-ai furat-o.

- Oprește-te! strigă Joseph. Eu nici n-am știut până azi, când mi-ai arătat fotografia. Ce crezi, că aș fi făcut-o intenționat?

- Ce mai contează acum! Ideea e că tu te-ai așezat între noi, tu, un bătrânel neputincios, care, pe deasupra, mai ai și o familie de întreținut.

- Blestemată să-ți fie limba aia ascuțită! Nu uita, că între noi e o diferență de doar patru ani. Ce contează patru ani? Annie n-o să fie a ta! Poți s-o amăgești cât vrei. Hainele elegante și casele pline de servitori n-au nici o importanță pentru ea. Annie! strigă el. Vino încoace!

- Doamne, doar n-ai avut indecența s-o aduci aici?

- Ba da!

Annie apăru în pragul ușii, dezorientată și roșie la față.

- Annie, spune Joseph, se pare că nu pot să-l conving pe fratele meu că tu nu vrei să-l iei de bărbat. Nu vrei să-i spui tu?

- O, Doamne! Nu știu ce pot să spun? Eu niciodată...

Philip se sculă de pe sofa și veni spre ea.

- Domnișoară Annie, spuse el, acesta este, probabil, cel mai important moment din viața ta. Gândește-te bine! Mă cunoști de câteva luni bune, de mai mult timp decât îl știi pe fratele meu. Știi bine că n-am încercat să te prez. Mă hotărâsem să te cer în căsătorie săptămâna viitoare. Dacă mă accepți, o să fii o persoană importantă aici în Plyn, iar eu voi fi capabil să-ți ofer tot ce dorești. Nu vei regreta niciodată pasul ăsta. Și acum, ești pe cale de a da cu piciorul la toate astea, doar pentru faptul că fratele meu, un marinar grosolan, a pus ochii pe tine și s-a amuzat

spunându-ți lucruri pe eare le va uita în câteva săptămâni.

- Nu-l asculta Annie, spuse Joseph, apucând-o de mână. Ești mult prea tânără și prea frumoasă ca să-ți pleci urechea la ce-ți spune el. Sunt cuvinte reci și fără valoare, o să te transforme într-o păpușă fără suflet, pentru propria lui plăcere, fără să-i pese de sentimentele tale. Tu te-ai născut să iubești, Annie, să ai parte de tot ce-i mai frumos pe lume. Te va pune într-un scaun înalt, cu o piatră prețioasă la gât și cu trupul înfometat, în timp ce eu nu-ți voi oferi iluzii și te voi ține în brațe, aproape de inima mea. Vino cu mine!

- Doamne, doamne! strigă Annie. Ce pot eu să spun? N-am pe nimeni să mă sfătuiască. E greu pentru o fată care n-are dorință de a se mărita încă, să fie pusă într-o astfel de situație.

- Gândește-te bine, copilă! spuse Philip. Nu vreau să te grăbesc. O să fii cea mai bogată fată din Plyn. Joseph, n-o să-ți dea bogăție, ține minte asta!

- Annie, tu nu vrei să fii iubită? șopti Joseph.

- Vă rog, lăsați-mă să mă gândesc, spuse fata, cu lacrimi în ochi. Sunt sigură că te iubesc căpitane Joe, dar trebuie să mă decid singură, așa cum zice domnul Philip. Lăsați-mă să plec acum, vă promit un răspuns după vacanță.

- Mi se pare corect, râse Joseph. Nu se îndoia că o va câștiga. Ce părere ai, Philip?

Philip se îndreaptă spre fereastră, cu mâinile la spate.

- O să ți-o plătesc, odată! îți promit! Acum plecați amândoi,

vreau să fiu singur.

\

- La revedere, Philip, spuse Joseph și o luă pe Annie de braț, ieșind împreună din casă.

- Deci, ai nevoie de timp de gândire? se încruntă el. Ar fi bine să nu stai prea mult să meditezi. Și încă ceva. Să nu găsești cumva vreo scuză pentru luni seara la târg, bine? Nu vreau decât să ne simțim bine, atâta tot. Să uităm de chestia asta.

Apoi se întoarce pe călcâie și plecă lăsând-o acolo, singură.

Era luna Rusaliilor și parcă special soarele străluci toată ziua, deasupra orașului Plyn. Portul era animat, bărcile veneau și plecau întruna.

În sfârșit, veni și seara și majoritatea oamenilor se duceau spre casele lor; cei mai tineri însă se îndreptau spre târg.

Căsuțe pictate în culori vesele, lipite unele de altele se iviseră la marginea orașului. Se vindea nucă de cocos, gogoși cu unt și gem, prăjiturele de toate formele și mărimile; se făceau concursuri de tir, aruncări cu săgeata, peste tot jocuri cu nume ciudate ca „ghicește-ți greutatea” sau „nimerește-mă”. Dar principalul punct de atracție erau călușeii. Acolo se adunase grosul mulțimii, marinari proaspăt sosiți din călătorie, băieți și fete de toate vârstele, îndrăgostiți, străini veniți din alte orașe. Peste tot în tot târgul, răsună cântecul atât de la modă atunci „Charlie, șampanie, e numele meu”.

Noaptea era destul de răcoroasă, vântul începuse să bată și, norii se adunaseră în grămezi amenințătoare pe cer. Lanternele se căutau unele pe altele, în întuneric.

- Unde ești Nancy Penrose?

- L-a văzut cineva pe Jan ai meu?

Peste tot se auzeau cântece de voie-bune, șoapte entuziasmate, râsete din toată inima.

Călușeii pictați în culori vii se roteau nebunește, iar vânzătorii de bilete strigau de mama focului.

- „Fetelor, voi fete tinere și neascultătoare.

De ce nu vreți să încercați măcar să fiți cuminți?

De ce flirtați voi cu toți băieții înfumurați?

Și nu vă opriți numai la cei care trebuie?”

Lumea începuse deja să danseze în ritmul muzicii. Joseph stătea și el pe spinarea unui cal, iar Annie era așezată în fața lui.

MAUBIER
Christopher era și el pe acolo pe undeva împreună cu un marinar danez.

Joseph se învârtea fericit cu Annie în brațe; nu mai exista nimic în jurul lui. Buzele lor se atingeau din când în când, dar lor nu le păsa de nimic, putea să-i vadă oricine.

Joseph o trase pe Annie lângă el, mai aproape și-și îngropa fața în părul ei.

- Draga mea, te iubesc, te iubesc, vino acum cu mine. Nu pot să mai aștept.

- Nu, Joe, acum nu pot.

- Ba da.

- Nu, te rog, nu-mi cere asta.

- Te rog, spune da.

- Joe, n-avem unde să ne ducem! Unde să ne ducem?

- Putem merge la mine pe vapor; mergem undeva, pe mare. Te rog.

- Joe...

- Annie, frumoasa mea Annie, te iubesc, vino cu mine.

încercând să protesteze, dar din ce în ce mai slab, pe jumătate speriată, pe jumătate plină de dorință, Annie se lăsă dusă pe brațe de Joseph, care împingea oamenii în toate părțile și-i înghiontea, grăbit să ajungă în barcă.

Apa era neagră și vijelioasă și vântul puternic îi flutura părul și fustă.

- Joe, te rog, hai să ne întoarcem..

- Nu, Annie, e minunat. Noi doi, împreună...

Barca țâșni în întuneric, Joseph, vâslea ca un nebun, inima îi batea să-i spargă pieptul iar ochii îi străluceau de fericire.

Norii începuseră să se mai răspândească, luminile din port se făceau din ce în ce mai mici. În mijlocul apei îi prinse refluxul și vântul care-i purta spre vas cu o forță la fel de mare ca a unei mori.

Annie își strânse picioarele sub ea, își simțea mâinile fierbinți și genunchii-i tremurau. Ce-o să se întâmple acum? De ce se simțea așa de neajutorată? 1 se părea

că lui Joseph nici că-i pasă.

Muzica se mai auzea în depărtare, dar foarte slab.

„Fetelor, voi fete tinere și neascultătoare

De ce nu vreți voi să încercați măcar să fiți cuminți?”

De la fereastra sa, Philip Coombe privea mulțimea cu dispreț, îi văzuse pe Joseph și pe Armie mână în mână, îndreptându-se • spre port. Trase draperiile enervat și se așeză pe scaun lângă foc.

În acest timp, barca lui Joseph se legăna ușor purtându-i pe cei doi tot mai departe.

- Joe, ce-am făcut? Ce-am făcut? șopti Annie.

Joseph îi prinse fața în mâini. Orașul era acum departe, iar el era aici, în larg, și-și savura victoria. O luă ușor în brațe, o sărută și o duse fericit în cabină.

Câteva zile mai târziu se căsătoriră cu dispensă la Sudmin.

Căsătoria lor făcu mare vâlvă în oraș. Joseph se mută înapoi în vechea sa locuință, la Casa cu iederă, unde nu mai stătuse nimeni de la moartea lui Thomas, căci Mary nu a vrut să rămână acolo singură, acum locuia la Samuel. Joseph nu mai avea nevoie de ajutorul nepoatelor lui gemene.

Christopher nu-și putea reveni de pe urma căsătoriei tatălui său.

O urî încă dela început pe Annie, o vedea îngâmfată și prostuță și rea, și era convins că-i va aduce numai nefericire tatălui său. Cei doi îndrăgostiți de ia Casa cu iederă îl făceau să se simtă foarte prost. Își petrecea tot timpul pe șantier, pretinzând că-i place munca și de abia aștepta ocazia să părăsească orașul și să se ducă să-și caute norocul în altă parte.

Albert plecase pe mare, nepăsându-i prea mult de ce se întâmplă în viața tatălui său.

Charles scrisese din Africa, trimițându-i salutări noi sale mame vitrege, iar Katherine era bucuroasă că își găsisese o prietenă de vârstă apropiată.

Joseph nu-și mai vedea capul de bucurie, nu mai știa pe ce lume se află.

Au trecut așa, șase săptămâni lipsite de griji pentru el și Annie. Vapoarele veneau și plecau, era în plină vară la Plyn, iar „Janet Coombe” rămânea în larg, părăsită.

Într-una din zile, la începutul lui iulie, Dick Coombe, acum prim ofițer pe vasul familiei, veni la cină, hotărât să-i vorbească unchiului său. El nu era căsătorit și era extrem de dezamăgit de felul în care unchiul său căzuse în plasă. Era o seară călduroasă

și senină, astfel că îi găsi pe Joseph și Annie în grădină.

- Nepoate, îmi pare grozav de bine că te văd, spuse Joseph, fără să ridice ochii. Frumoasă, vreme, așa-i? Annie și cu mine ne-am petrecut toată ziua aici, nu-i așa, iubito?

- Joe, a fost grozav, n-aș mai pleca de aici, așa de frumos este, răspunse Annie, privindu-și soțul dragăstos.

Joseph căscă și se întinse.

- Ei bine, am făcut o indigestie și tot ce aș vrea ar fi o plimbare de vreo 30 de mile, dar nu mă pot îndura să plec de aici. Stai jos, Dick și aprinde-ți o țigară. Pe Annie n-o deranjează
, deloc.

Dick își privi cercetător unchiul.

Categoric, Joseph se mai îngrășase și făcuse pungi adânci sub ochi. Ochiul drept, care întotdeauna fusese bolnav, era plin de sânge și cu pupila dilatată.

- „Mary Hawkins” a plecat azi dimineață la ora 9, spuse el. Încărcăturile sunt solide și am înțeles că nu va fi nici o problemă cu transportul. Ai văzut vasul plecând? Era un vânt puternic și cred că va merge bine.

Joseph se foi jenat în fotoliu.

- Nu, n-am văzut. Sincer să fiu n-am mai fost demult în port. E plin debarcaderul?

- Plin ochi. Unele vase așteaptă în larg să le vină rândul. Azi, l-am văzut pe căpitanul Salt. „Hannah Lee” ți-a bătut recordul de la Bristol, acum o

săptămână. Toți vorbesc în Plyn. ,

„Deștept băiat Dick ăsta“. Joseph era încântat că avea, în sfârșit, pe cineva care să-l pună la curent cu ce se întâmpla în port.

- „Hannah Lee“, întrebă el. Ți-amintești că am plecat împreună din Plyn? I-am bătut, cu cinci mile de la Deadman la Lizard. Și asta, doar cu câteva săptămâni în urmă.

- Trei luni, de fapt, spuse Dick, pufăind din pipă.

- Trei luni! exclamă Joseph șocat. Sunt căsătorit de trei luni? Drace! Da! Știu că zboară timpul! Parcă ieri a fost când ne-am căsătorit, Annie, nu-i așa? întinse mâna după mâna ei.

- Așa e, iubitele, răspunse ea.

- Căpitanul Salt pleacă din nou pe mare săptămâna viitoare, continuă Dick imperturbabil. Goeleta lui e înregistrată la numărul doi. Pleacă spre Newcastle, apoi la St. Michaels. Toată lumea spune că se vor întoarce primii acasă.

- Ha! râse Joseph disprețuitor. N-are nici o șansă alături de „Janet Coombe“ a mea. Și Salt știe asta.

- Așa i-am spus și eu, dar el spune că nu este adevărat, mai ales că vasul nostru n-a mai ieșit pe mare de ceva vreme. Dușmănos tip, Salt ăsta! Spunea că „Janet Coombe“ ruginește acolo unde stă și că un străin s-a interesat dacă nu cumva este vreo relicvă din războiul cu Franța.

- Nenorocitul! Bine ar face să se ferească, mormăi Joseph. O să-l învăț eu pe Jimmie Salt cum să vorbească de vasul meu. Ai auzit ce-a zis individul, Annie?

- Dumnezeule, ce neobrăzat! spuse Annie, care nu auzise nimic din ce vorbiseră cei doi. În tot acest timp se gândise dacă nu cumva ar fi bine să intre în casă și să pregătească cina. Până la urmă se sculă și-i lăsă singuri, în timp ce Joseph măsoara grădina de la un cap la altul, făcându-l pe Jimmie Salt cum îi venea la gură.

În zilele ce urmară, comportamentul lui Joseph se schimbă simțitor. Teama începea să i se strecoare în

suflet. Se trezi petrecând tot mai mult timp în port, prinzând frânturi de conversație ici-colo, părându-i-se că aude mereu insulte la adresa sa și a vasului. Stătea de vorbă la han cu căpitani care se întorseseră • de la St. Michaels, fericiți de vremea bună și de rapiditatea curselor. Vremea era însă în schimbare și urmară două săptămâni de furtuni puternice. Ploua aproape în fiecare zi, iar Joseph parcă nu-și mai găsea locul.

„Julia Moss“ dispăruse undeva departe, nici un membru al echipajului nu fusese găsit. Joseph se gândea mândru la „Janet Coombe“, știind că vasul lui era printre puținele care ar fi rezistat luptelor pe viață și pe moarte de pe mare.

În sufletul lui se sădi dorința de a pleca din nou, de a se întoarce la viața pe care o iubea atât. Se vedea din nou la bordul vasului alături de Janet, scrutând depărtările, cu valurile încre- țindu-se amenințătoare, anunțând parcă pericolul ce se apropia.

Nici măcar îmbrățișările soției sale nu-l puteau reține.

Astfel că, suspinând, se strădui s-o alunge pe Annie din gândurile lui și ridică din nou ancora. Într-o după-amiază de vară, comandantul și echipajul său porniră la drum, purtați de vânt și mare, spre țărmuri necunoscute.

CAPITOLUL 11.

Încetul cu încetul, Joseph alunecă spre vechile obiceiuri. Ore întregi de relaxare. Era împreună cu prietenii lui, trăiau clipe minunate; luptau împotriva furtunii și a valurilor, ancorarea lipsită de probleme într-un port străin, unde luminile se ghiceau, pentru ca apoi, din nou, spre orizontul infinit.

Lunile treceau la fel ca întotdeauna fără vreun regret pentru luna de miere irosită, bântuit fiind de senzația că pasiunea trecuse. Așa gândea Joseph, reușind destul de ușor să-și alunge nevasta din minte.

Când se reîntoarce, bronzat și plin de voie bună era doar un bărbat care-și cerea drepturile de la nevasta lui și nimic mai mult.

Annie născu un copilăș în 1886, care muri câteva ore mai târziu.

Joseph fu mișcat de durerea soției' sale, dar pierderea copilului nu însemnă mare lucru pentru el. Avea deja o familie și gândul de a mai avea încă una nu-l încânta. Pe lângă asta, un nou necaz apărea la orizont, vederea lui scădea pe zi ce trecea. Durerile de cap deveniseră de nesuportat, iar ochiul drept îl deranja îngrozitor. Ochiul stâng începuse să-l jeneze la rândul lui, dar durerea nu era la fel de mare. Nu se mai putea concentra aproape ,deloc; câteodată vedea destul de clar, apoi durerile îi reveneau și îi era imposibil să mai citească. Nici măcar busola nu mai putea s-o descifreze. Când i se întâmplă prima oară,- coborî în cabină, se așază pe scaun și stătu acolo ore-n șir, neajutorat, ca un copil pierdut, apoi îl chemă pe nepotul său Dick și-i împărtăși temerile.

- Hei, nu poate să fie așa grav, poate că e ceva temporar.

Dick încercă în zadar să-l binedispună pe căpitan, dar în sufletul său nu era prea convins de ce spunea; și credea la rândul său că lucrurile sunt mult mai serioase.

- Nu știi Dick, spuse Joseph, luându-și capul în mâini, nu mi s-a întâmplat brusc ci totul a venit cu timpul. Simptomele au apărut acum vreo câteva luni, dar .mi-a fost teamă să spun la cineva. Apoi, a mai fost și căsătoria, am sperat să-mi mai aline durerea. Însă de câțva timp, situația s-a agravat. Nu știu ce să mă fac.

- Curaj, unchiule Joe, spuse Dick. Poate că nu e chiar

așa de grav, cum ne întoarcem în Plyn, luăm primi tren spre Plymouth și mergem la un doctor. Medicina face minuni.

Și plecă, lăsându-l pe Joseph singur.

„Janet Coombe” ancoră în Plyn, în prima zi a lui februarie 1888. Toată lumea știa deja că Joseph are probleme cu sănătatea, deși Dick nu suflase o vorbă.

Joseph îl trimise pe Dick să regleze afacerile cu Philip, căci de când se căsătorise cu Annie el și fratele său nu-și mai vorbiseră.

De cum intră în birou, Philip îl întrebă de problemele de sănătate ale comandantului.

- Ce se întâmplă cu Joseph? Începu să orbească? Ar trebui să vadă un doctor.

- Nu e nimic grav, îi răspunse Dick nepăsător, știi cum se răspândesc veștile în Plyn, lumea vorbește. Pe unchiul Joe, îl cam doare capul, e drept, dar asta e tot. Va pleca la Plymouth pentru a cumpăra marfă.

- Hm! Îmi pare bine că nu intri în panică. E bine să fii calm în astfel de situații. Dar asta e și problema mea. Și eu și fratele meu avem același număr de acțiuni, la șantier și nu vreau să-mi las eu averea pe mâinile unui bolnav. Joe ar trebui să se retragă din afaceri.

- Căpitanul nu se retrage din afaceri decât dacă doctorul o să-i spună asta, îi răspunse Dick enervat.

Philip râse și se ridică de pe scaun. ,

- Iar asta o să-l distrugă probabil, zise Dick cu juma de gură.

- Mai bine așa, decât să distrugă vasul, râse Philip.

Dick nici măcar nu-i pomeni lui Joseph de discuție, dar a doua zi când se întâlni cu vărul său Christopher, îl luă deoparte și-i explică întreaga situație.

Cristopher fu extrem de șocat.

- Asta ar putea fi o lovitură fatală pentru tata. Numai Dumnezeu știe ce-b să se aleagă de el. Știi și tu ce om energic a fost toată viața. Pentru el viața pe uscat va fi un iad. Nici măcar mama mea vitregă nu-i o alinare pentru durerea lui. Tu chiar crezi c-o să orbească?

- Nu știu, Chris. Mi se pare că e destul de serios, oricum singurul lucru pe care-l putem face pe moment este să-l ducem la un doctor. Ar fi bine să mergem toți trei împreună; în plus, tu ești singurul din familie de care ascultă. Trebuie să merg la Consiliul de Comerț și să încerc să-mi iau gradul de căpitan. Dacă comandantul vrea să plece, mă voi strădui să-l înlocuiesc și să-i dovedesc că pot. Deși nu-i așa ușor.

- Ești un tip de treabă, Dick, suspină Christopher. Mi-ar fi plăcut să semăn cu tine. Eu ar fi trebuit să fiu în locul tău.

- Prostii. Sunt mai mare decât tine cu opt ani, asta e tot. O să te maturizezi și tu curând, o să vezi, și tatăl tău o să fie foarte mândru de tine. Tata zice că muncești cu spor la șantier.

- Se poate Dick, dar urăsc munca de șantier.

- Atunci, hai pe mare, Chris, asta e viața adevărată pentru un bărbat! Tatăl tău ar fi așa de fericit.

- Și ce folos? Sunt un ratat, Dick cu timpul o să mă îndrept și tatălui meu nu-i va mai fi rușine cu mine.

O săptămână mai târziu, Joseph plecă la Plymouth împreună cu fiul său mai mare și cu nepotul său. Dick îi părăsi imediat după ce ajunseseră în oraș și se duse să participe la ședința comitetului director pentru comerț. În timp ce-l privea plecând, Joseph își aduse aminte de ce simțise el în urmă cu douăzeci și cinci de ani, în aceleași împrejurări. E drept că pe el îl ajutase foarte mult gândul că Janet îl aștepta întotdeauna nerăbdătoare să-l vadă din nou acasă. Avea acum cincizeci și trei de ani.

Joseph rămase singur în cabinetul doctorului. Christopher îl aștepta afară. Stătea înăuntru de o jumătate de oră. Christopher îi auzi pașii pe scări iar când ridică ochii, își văzu tatăl coborând aplecat și îmbătrânit parcă cu zece ani.

Părăsiră casa fără un cuvânt, meraseră alături fără țintă. Se

«• • duseră la un hotel, căci nu mâncaseră nimic de la micul dejun. Era trei și jumătate. Christopher umplea farfuria tatălui său de parcă era un copil mic. Joseph încercă să râdă, dar nu-i reuși decât o grimasă. Christopher se străduia din greu să înghită mâncarea gândindu-se îngrijorat la viața ce-l aștepta pe tatăl său la întoarcerea în Plyn.

Când au terminat de mâncat, Christopher achită nota și s-au grăbit spre ieșire, la aer curat.

Dick îi aștepta ca să-i ducă la gară. Dick mai rămânea cinci zile în Plymouth. Joseph vorbi pentru prima oară de cînd se întorseseră de la doctor.

- Ce-ai făcut la examen, Dick? întrebă el.

- Destul de bine unchiule, sper să fie mulțumiți de mine.

- Asta e bine. Vreau ca tu să fi noul căpitan a lui „Janet Coombe”, spuse el.

Cei doi bărbați știau că acesta era sfârșitul. Joseph nu va mai ști niciodată ce-i marea și furtuna. Nu va mai înfrunta niciodată valurile și vânturile.

- Voi face tot ce-mi stă în putință să mă ridic la nivelul așteptărilor tale.

Trenul plecă, ducându-i departe pe tată și fiu. Christopher își apucă tatăl de braț.

- Nu pot să fac nimic pentru tine, tată? șopti el.

- Nu știu, spuse Joseph. Nu-ți face probleme, băiete.

Lacrimile țâșneau fără oprire din ochii lui

Christopher.

- Tată, pot să fac ceva pentru tine?

- E în regulă, Chris, băiatule. E ca sfârșitul unui vis frumos, asta-i tot. Numai pentru vas îmi fac probleme.

Norii grei începură să se adune pe cer și curând ploaia începu să izbească în geamul compartimentului.

*

CAPITOLUL 12.

Primele săptămâni după ce „Janet Coombe” a plecat

fără el au fost un adevărat coșmar, aruncându-l într-o stare de depresie din care nimic nu părea să-l scoată.

MAUBIER

Anne nu-i era de nici un ajutor. Nu putea înțelege deloc sta-, rea în care se afla. Trecerea anilor, care-l înspăimântase întotdeauna pe Joseph își puna acum amprenta serios pe viața lui de zi cu zi.

Nu-i mai rămăsese decât casa și lungile plimbări până la stâncile din port. Joseph își mai găsea alinarea la ferma surorii sale, care-l înțelesese întotdeauna; la fel și fiul ei Fred care avea aceeași tărie de caracter ca a lui Janet. Ciudat lucru e ereditatea.

Între timp, fără să sufle o vorbă lui Joseph, Christopher se pregătea să plece pe mare și se vedea în locul tatălui său, admirat; respectat, ducând mai departe tradiția familiei Coombe. Christopher îl studiasse pe tatăl său în ultimele luni și învățase ceva din dragostea care existase între el. și Janet; începuse să înțeleagă de ce Joseph aștepta atât de multe de la fiul său.

Christopher îl găsi pe Joseph la ruinele de la Castel într-o după-amiază și deschise discuția:

- Tată, „Janet Coombe“ se întoarce acasă în mai puțin de o săptămână și aș vrea să fac și eu parte din echipaj când pleacă din nou.

Joseph întinse mâna fiului său ca și cum ar fi fost un copil.

- Știu ce vrei și te înțeleg, spuse el. E o dorință mai puternică decât tine, e ceva în sângele tău care se luptă să iasă la suprafață. De când așteptam eu să aud cuvintele astea...

- Aș face orice tată, ca tu să fii mândru de mine și-ți jur că vei fi nu peste mult timp.

- Știu, Chris băiete, azi mi-ai făcut o mare bucurie. N-am să uit asta niciodată.

- Îți mulțumesc tată. Mă bucur așa de mult... •

Cei doi urcară dealul împreună, tatăl cu brațul în jurul umerilor fiului său.

Christopher nu mai avea deloc răbdare, timpul trecea prea încet pentru el. Pleca în sfârșit din Plyn. O nouă viață îl aștepta acum. Nu contau primejdiile, era vorba de libertatea lui și avea să fie cu siguranță mult

mai interesant decât munca de pe șantier. ' . ■

Cu o zi înainte de a pleca pe mare, tânărul se duse până la firma unchiului său din întâmplare și fu surprins să vadă cât de frumos se purtă acesta cu el.

- Pleci pe mare, Christopher? Nu știu cum un băiat atât de deștept ca tine poate să facă așa o prostie.

Tânărul roși imediat.

- Sper să fac o treabă bună, zise el.

Philp Coombe îl privi de sus până jos și apoi se lăsă pe spate în fotoliu. În mintea sa deja încolțise o idee.

- Bănuiesc că tatăl tău e foarte bucuros.

- Da, unchiule. Trebuie să recunosc că pentru a-l consola am decis să plec pe mare.

- îmi imaginez. Presupun că știi unde te duci?

- St. John și apoi Marea Mediterană, cred. Întotdeauna mi-am dorit să văd locurile acelea și mi se pare ciudat să mă gândesc că le voi vedea în curând.

- Hm! îmi imaginez că trebuie să fie foarte frumos dincolo de Atlantic. O să descarci marfa la Londra probabil. Ai fost vreodată la Londra?

- Nu, am fost numai la Bristol, spuse Christopher rușinat.

- Ah! Londra e locul potrivit pentru un băiat ca tine. Te-ai descurca de minune acolo. Căci până la urmă tu ești un visător așa e? La Londra poți să ajungi cineva. Mulți băieți fără un ban în Buzunar și care lucrau la munca de jos au făcut acolo avere.

Christopher începea deja să simtă că entuziasmul îl părăsește cu fiecare vorbă a unchiului Philip.

- Sunt sigur că o să fiu cel mai bun în meseria mea.

Philip pufni disprețuitor.

- Tu nu vrei să ajungi cineva? Ești mulțumit să fii căpitan pe un vâsuleț oarecare? Când vei obține brevetul, în 1900, va fi ieșită din uz. Se pare că nu ești așa de deștept pe cât am crezut. N-ai decât să faci ce vrei dar nu uita că Londra te așteaptă.

Christopher plecă, cu mintea confuză, mii de întrebări îi vâjâiau prin cap și de altfel asta fusese și intenția unchiului său.

MAURIER

Următoarele trei luni fură o adevărată binecuvântare pentru Joseph; începea să aibă din nou încredere în viitor. De abia aștepta ca „Janet Coombe” să se întoarcă la Plyn. După calculele lui asta avea să se întâmple în preajma Anului Nou, perioadă care ar fi coincis cu ziua de naștere a lui Christopher, care împlinea 23 de ani.

Timpul trecea și Joseph devenea tot mai nerăbdător să afle noutățile pe care Christopher cu siguranță avea să i le aducă la întoarcere.

Annie se plânga mereu că băiatul scria rar, cât să-i anunțe că e sănătos, dar Joseph îi lua mereu apărarea, spunând că fiul lui cu siguranță are lucruri mai bune de făcut, anume să învețe meserie. O să aibă el ce să povestească la înapoiere.

Trecu și Crăciunul și nici urmă de „Janet Coombe”. Vremea se cam stricase și o serie de vânturi își făcuseră apariția spre Canal. Vestea că vasul se afla în siguranță la Londra îl liniști pe Joseph. Nu mai aveau de descărcat decât fructele, după care se vor întoarce la Plyn. Ce mai conta că întârziase la propria-i zi de naștere. Important e că se întorcea, familia îl va aștepta cu brațele deschise.

În dimineața zilei de 3 ianuarie, Joseph stătea în grădină urmărind vremea, cu puțin înainte de masa de prânz, când un băiat intră pe poartă cu o hârtie în mână.

- Un mesaj pentru dumneavoastră, căpitane Coombe, de la birou, spuse el.

Joseph deschise scrisoarea, încruntat.

„Poți să vii până la mine, imediat? Am ceva foarte important să-ți spun”.

Philip Coombe.

Ce Dumnezeu voia și individul acela? Nu-și mai vorbiseră de peste trei ani. Îl evita întotdeauna pe stradă. Probabil că e ceva urgent, altfel nu ar fi făcut Philip primul pas. Își luă pălăria și ieși pe poartă, atenționându-și soția să nu-l aștepte cu masa.

Nu mai călcase în biroul fratelui său din ziua în care zărise fotografia lui Annie. Joseph chicoti când își aduse

aminte. El, Joseph o câştigase, iar Philip pierduse. Fusesse destul de ușor. Cum nu vroia ca fratele său să-i observe slăbiciunea și tremurul mâinilor, se îndreptă de spate, și intră în camera vechiului său dușman.

- Nu mă așteptam să-mi scrii. Oricum, iată-mă, dar spune repede ce-ai de spus, nu vreau să mi se răcească masa de pomană.

Philip îl privi și-și frecă mâinile încetișor.

- Ești la fel de dușmănos ca înainte, după cum văd, chiar dacă nu arăți foarte amenințător, spuse Philip. Îmi pare rău, Joe, dar am o veste proastă pentru tine. Tocmai am primit o telegramă aici, la birou. Mi s-a părut de datoria mea să ți-o înmânez personal. Citește-o la lumină, frate, că știu că stai cam prost cu vederea!

Joseph luă telegrama și citi următorul mesaj:

„Scrisă în Londra. Vineri seara. Christopher Coombe a părăsit vasul. Suntem obligați să plecăm fără el. Suntem cu unul mai puțin. Întoarcerea probabil săptămâna viitoare. Richard Coombe, căpitan”.

- Unde-o fi Joe? se întrebă Annie îngrijorată. E aproape trei și el nu s-a întors. L-ai văzut pe tatăl vostru, băieți?

Charles și Albert scuturară din cap.

- N-am idee unde s-a dus, poate e la stânci, dar lui nu-i place să întârzie la masă, zise Albert.

Katherine se întrerupse din cysut.

- Poate s-a dus la fermă la mătușa Lizzie.

- Nu prea cred, spuse Annie.

Cinci minute mai târziu auziră niște pași ușori pe cărarea din grădină.

- El o fi? întrebă Charlie.

- Nu, nu e mersul lui Joe. El calcă mult mai apăsător, chiar dacă nu mai vede bine, zise Annie.

Dar ușa se deschise și Joseph intră. Nu era Joseph pe care îl știau ei: mâinile îi tremurau iar ochii priveau undeva, în gol. Se sprijini de ușă.

- Joe! șopti Annie. Ce s-a întâmplat?

Băieții săriră în picioare.

MAURIER

- Dumnezeu! Tată! Ce este?

El vorbi încet, cântărindu-și fiecare cuvânt.

- Vă interzic să mai roștiți vreodată numele lui Christopher, aici, în casă, sau chiar între voi, oriunde altundeva. N-are decât să moară, în cea mai cruntă sărăcie, eu n-am să ridic un deget să-l ajut. Jur pe ce am mai sfânt că n-am să-l mai privesc în față niciodată în viața mea. Dacă vreți să știți motivul, uitați, citiți asta.

Joseph ie aruncă telegrama mototolită și fără nici un alt cuvânt, urcă la el în cameră și închise ușa cu cheia.

Joseph străbatea nervos camera dintr-un capăt în altul, se simțea bolnav, îl dureau sufletul și inima și parcă nu mai știa de el; în tot acest timp, familia sa tremura de grijă neștiind ce să mai creadă.

Astfel trecu ziua, la fel și noaptea; Annie rămase până dimineța în camera Katherinei. Tot spre dimineță adormi și Joseph, pe care oboseala îl ajunsese în sfârșit. A doua zi dimineță, când se trezi, arăta ca o stafie, cu ochii umflați și roșii și fața obosită.

Numele lui Christopher nu mai fu niciodată menționat, tatăl său nu află niciodată motivele pentru care fiul părăsise vasul. Scrisori de la Christopher soseau în fiecare săptămână, dar ele fură puse toate deoparte, nedesfăcute.

Atmosfera din casă se schimbase complet, era pur și simplu • de nesuportat. Joseph se transformase într-o persoană dură, un adevărat stăpân al cărui cuvânt era lege. Râsul și veselia nu mai făceau de mult parte din existența lor.

Albert și Charles se bucurau de fiecare posibilitate de a pleca de acasă, Albert pe mare, Charles, în armată. Toate nenorocirile cădeau pe capul lui Annie și al fiicei sale vitrege. Dacă ar fi fost . mai voluntare și mai curajoase probabil că l-ar fi adus și pe Joseph pe calea cea dreaptă din nou. Dar amândouă erau timide și retrase, alergau la el la cel mai mic semn și-și plecau capul sfioase la orice gest pe care el îl făcea. Le interzicea să iasă din casă, excepție făcea doar dusul la piață și chiar și atunci aveau oră fixă de întoarcere. Dacă întârziiau numai cu un minut, le aștepta la ușă cu ceasul în mână și începea să le blesteme. Aveau voie să-și viziteze rudele o dată pe săptămână dar nimeni nu era invitat vreodată la ei acasă, nici măcar vecinii. Katherine nu avea voie să vorbească cu tineri de vârsta ei, astfel că șansele ei de a face o căsătorie bună erau foarte mici. Nimeni nu o căuta vreodată, de frica lui Joseph.

Annie era tratată ca o sclavă în propria-i casă.

Pentru că nu mai aveau nici un bărbat alături să-i ajute, toată munca din casă cădea pe spinarea lor. Toți erau înspăimântați de Joseph, le era mult prea frică de el ca să aibă curajul să se revolte, așa că trecuseră la munca de jos; frecau podelele, cărau cărbunii din pivniță, toate astea sub privirile ironice ale tiranului, care o țâra pe Annie în fața oglinzii, o apuca de bărbie și striga:

- Douăzeci și trei de ani? Arăți de patruzeci! Nici un bărbat nu s-ar uita la tine!

Nu le bătuse niciodată, cruzimea lui era mult mai subtilă, începuseră să urască mesele pe care le luau împreună cu el, când erau obligate să-i asculte cuvintele îngrozitoare ce-i ieșeau din gură.

În tot acest timp, el le privea disprețuitor; câteodată nu dădea nici un semn că și-ar da seama de prezența lor acolo.

Dar cel mai rău se temea Annie de nopțile în care era nevoită să stea lângă el și să-l asculte cum țipa la ea, ore în șir pentru că nu putea să doarmă și ținea morțiș s-o țină și pe ea trează.

Cele două tinere își petreceau aproape tot timpul împreună întrebându-se ce consolare avea el din felul în care se purta și din negarea vieții. Dar nu găseau nici un răspuns. Nu mai rămăsese decât o fărâmbă de normalitate în Joseph și de cele mai multe ori era copleșit de demoni, care îl distrugau cu fiecare zi. Nu se mai putea opri acum; ajunsese la limită, totul depindea de destin și de acel „ceva” pe care îl rezerva acesta. Nu mai exista cale de întoarcere.

Astfel trecu un an și alte probleme începură să apară.

Nici el nu știa cum o s-o mai ducă așa, știa doar că trebuia să aștepte răbdător până la sfârșit.

În primăvara lui 1890, Annie își dădu seama că rămăsese din nou însărcinată și își luă inima-n dinți, hotărâtă să-i vorbească soțului ei.

În timp ce o asculta vorbind, Joseph o privea rece și

nepăsător, iar când ea, în sfârșit, termină ce avea de spus îi întoarse spatele și ridică din umeri.

- De ce să fiu supărat? Pleacă de lângă mine și lasă-mă singur. Nu zic nimic de copilul ăsta care-o să vină. Pur și simplu nu mă interesează.

Însă când ea ieși din cameră, ochii lui o urmăriră insistent; era pe jumătate mișcat de ce auzise și ar fi vrut să-i spună ceva frumos. Dar ea urcase deja scările și el nu dorea s-o cheme jos din nou. Asta i-ar fi dat de înțeles că-l câștigase de partea ei. Totuși ceva se schimbase în el, vestea îl mai scoase din moleșală, inima lui împietrită începuse din nou să bată. Un alt fiu care să-l înlocuiască pe celălalt. Nu-i vorbea nici acum soției, însă nu mai era la fel de aspru cu ea.

În tot acest timp, Annie reînodă prietenia cu Philip Coombe. Într-o după-amiază, trecea prin fața biroului lui în drum spre magazin când el ieși în ușă și se propti în fața ei. Încercase s-o evite de când se măritase și acum era, probabil, prima oară când se întâlneau față în față, Annie își plecă ochii încercând să treacă pe lângă el, însă Philip deschise discuția, văzând că ea nu are curajul:

- Annie spuse el, lasă-mă să-ți vorbesc. întinse mâna spre . Annie și ea i-o dădu pe a ei, tremurând nervoasă, uitându-se

peste umăr și șoptind ceva în legătură cu soțul ei.

- Nu-ți fie frică! Vino înăuntru. O conduse la el în birou și închise ușa. Annie izbucni în plâns, și-și ascunse fața în mâini.

- Nu plânge spuse Philip, asta n-o să te ajute de fel. Pe lângă asta, n-am de gând să te învinovățesc pe tine pentru ce s-a întâmplat. Te-am avertizat, dar tu erai prea tânără și prea nevinovată ca să înțelegi.

Annie se legăna pe scaun, iar lacrimile îi alunecau pe obraji.

- Numai fiica mea vitregă Katherine știe prin ce trec. Nu pot să spun cât de greii am reușit să supraviețuiesc. în ultimii doi ani... domnu' Philip... Ce-am'făcut eu să fiu astfel pedepsită? Poate am fost prea

îndrăzneată cu Joe înainte de căsătorie și Dumnezeu mă pedepsește acum. Oh, Doamne! M-am purtat prosteste! Nu m-am gândit niciodată...

- Nu este vina ta. Nenorocitul de frate-meu e vinovat, merită din plin ce i se întâmplă.

- Domnu' Philip, eu nu l-aș învinovăți numai pe el. Bietul Joe, n-a mai știut de el de când cu boala de ochi, apoi Chris... Nu și-a mai revenit de atunci.

- Mi-am imaginat, Annie. Vasul vine regulat înapoi, dărei nu face nimic altceva decât se duce până-n port și-l privește.

- Așa-i, domnu'.Philip. Și a fost o vreme când nu era nimic mai important decât vasul lui și pe mine mă neglija total. Mă simțeam rănită, dar mi-am învățat lecția.

- Christopher Coombe a mai'scris vreodată?

- Ah! Sigur. Scribe fraților lui, a scris și lui taică-său de multe ori, dar Joe nu deschide scrisorile. E așa de crud, domnu' Philip...

- Mai bine te-aș vedea moartă Annie, decât atât de nefericită cu el. De ce nu-l părăsești?

- Unde să mă duc, domnu' Philip? O femeie nu poate să-și lase omu. N-aș putea, mai ales că ochii lui! acum...

- Sentimentalisme ridicole. Ai doar douăzeci și cinci de ani, doar nu vrei să-ți irosești viața?! Nu trebuie să-l lași pe Joe lipsit de ajutor, locul cel mai potrivit pentru el e la Sudmin'.

- Domnu' Philip! Nu la azil! E îngrozitor.

- Mă tem că e cea mai bună soluție Annie. Fratele meu nu mai știe de el și cred că cel mai bun lucru e să fie supravegheat. Oameni care știu și pot să aibă grijă de el. Acolo suntem siguri că nu face rău nimănui.

- Nu, domnu' Philip! Nici să nu te gândești la asta! Joe e poate mai ciudat, dar nu e violent. Nu văd nici un motiv să-l ducem acolo. Nu-i nevoie să fie închis acolo.

- Situația se va înrăutăți.

- Nu cred.

- Ce te face să spui asta?

- Deja e mai bine, are de altfel motive să se simtă

mai bine.

- Adică?

- O să. avem copil. Se va naște probabil de Crăciun.

Philip se ridică de pe scaun și se duse spre fereastră.

- Vreau să ai încredere în mine, ca într-un prieten, Annie; vino aici de câte ori vrei. Lunile următoare nu vor fi ușoare pentru tine; nu ezita să vii la mine dacă ai nevoie. Te rog. Promiți?

- Da, domnu' Philip.

- Și spune-mi Philip, doar suntem prieteni.

- Îți mulțumesc... Philip. Acum trebuie să plec.

- La revedere, Annie.

Astfel trecu și vara, veni și toamna, zilele se scurtară și vremea se răci. Joseph își petrecea marea majoritate a timpului în fața focului din bucătărie. Toate speranțele lui se agățau de venirea pe lume a copilului. Câteodată mintea îi rătăcea prin colțuri întunecate și știa că această ceață putea să-l înece dacă nu era atent.

Nu știa nimic de vizitele soției sale la biroul fratelui său. Ea se ducea acolo în mod regulat acum, câteodată de două ori pe săptămână și aștepta cu nerăbdare momentele pe care avea să le petreacă alături de Philip, de parcă erau singura bucurie a vieții ei. încet dar sigur Philip i-a inoculat ideea de a fi liberă, de a părăsi casa cu iederă și pe soțul ei.

În toate aceste luni, chinuitoare pe care le petrecea alături de Joseph, Annie nu se gândise nici măcar un moment să-l - părăsească, dar acum, când Philip începuse să se arate din ce în ce mai atent și grijuliu cu ea, ideea nu mai părea așa rea. Joe nu avea să se mai însănătoșească, prezența copilului ar putea chiar să-i înrăutățească situația, ar putea deveni un sălbatic. Nu, Philip avea dreptate, chiar dacă era dureros, Joe s-ar simți mai bine la Sudmin azilul. Era mai bine și pentru el și pentru familie. Promisese să aibă încredere în Philip, asta trebuia să facă. El era prietenul ei, era alături de ea, atât de nobil, atât de bun. După ce Joe avea să plece la Sudmin unde urma să fie îngrijit de doctori și asistente, ea avea să-și găsească un sprijin în

Philip, care-i promisese că o va face mai fericită ca niciodată.

Se apropia noiembrie, apoi veni și decembrie. Copilul avea să se nască în săptămâna de Crăciun.

Annie se simțea foarte slăbită, Katherine era nerăbdătoare, dar doctorul nu era prea încrezător.

- Să stea liniștită, să nu se agite în nici un fel, îi spuse el ficei vitrege. Nu-mi place deloc cum se prezintă lucrurile. Orice șoc în aceste momente, ar putea duce la un dezastru. Da, trebuie să se miște, să facă plimbări scurte. Nu-i va face rău, ba din contră. Dar, ai grijă, să nu se enerveze.

În ajunul Crăciunului, Annie se simți suficient de bine ca să-I viziteze pe Philip. O lăsă pe Katherine acasă și pe Joseph la sora sa Lizzie. Astfel că se îndreptă ușor spre casa lui Philip, unde locuia singur, în afara menajerei și a unui servitor, care erau soț și soție.

În ziua aceea, Annie stătea întinsă pe sofa, iar Philip îi turna puțin ceai. Trecuse deja de ora șase, când deodată îi veni ideea că Joseph ar putea să se întoarcă mai repede acasă; astfel că se sculă repede de pe canapea și se grăbi spre ușă, Philip îi sărută curtenitor mâna și o petrecu până la ieșire.

Nici unul din ei nu observase că ea își lăsase, într-un colț al canapelei batista pe care soțul ei i-o făcuse cadou la prima aniversare a căsătoriei lor.

Joseph nu plecă de la fermă decât după zece și jumătate. Noaptea era senină și liniștită, luna strălucea deasupra apei și ceața, începuse să se așeze ușor peste câmp. Străzile erau încă populate, oamenii erau toți nerăbdători pentru sărbătoarea de a doua zi, majoritatea pregătindu-se pentru slujba de la mijlocul nopții. Ceva mai târziu clopotele vor începe să bată iar oamenii vor străbate cărarea de pe deal cu lanterne în mână.

Joseph trecea pe stradă liniștit, și ajungând pe lângă casa lui Philip, văzu luminile aprinse și silueta fratelui

său în fața ferestrei. În timp ce-l privea, Joseph realizează că era ajunul Crăciunului și că în câteva zile avea să i se nască fiul. Viața lui avea să fie diferită, mult mai fericită, așa că era mai bine să dea la o parte ranchiuna și ura ce le avea pentru Philip.

Ezită câteva secunde, apoi se îndreaptă spre ușă și sună. Servitorul somnoros îi deschise ușa.

- Sunt fratele domnului Coombe. Am venit să-i urez „Crăciun fericit”, spuse Joseph ușor, apoi îl dădu la o parte și se îndreaptă spre camera unde-l văzuse pe fratele său. Philip sări în sus de surpriză la vederea lui Joseph. Primul său gând fu la Annie.

- Ce Dumnezeu te aduce aici frate, la ora asta? S-a întâmplat ceva acasă? Soția ta?

Joseph zâmbi și scutură din cap. Se așează pe sofa.

- Am ajuns la concluzia, Phil. Am venit să-ți spun că... Ochii lui căzură pe batista pe care soția sa o lăsase pe canapea. Gândurile începură să-i rățăcească, cuvintele îi zburară complet din minte.

- De ce și-a lăsat Annie aici batista? Începu el liniștit. Apoi începu să tremure agitat. Annie a fost aici, Annie a fost în camera asta. Spune-mi adevărul, pentru numele lui Dumnezeu, altfel nu mai ajungi să trăiești și ziua de mâine.

Philip se făcu palid, în timp ce Joseph venea spre el, împie- dicându-se de covor.

- De câtă vreme vine Annie pe aici? strigă el.

Philip ridică din umeri și rânji disprețuitor.

- Aha! Deci ai venit să faci o scenă, asta-i? Ei bine n-o să-ți meargă. Ieși afară din casa mea!

- De cât timp vine Annie la tine? repetă Joseph, gata să-i pocnească, dornic să vadă fața fratelui său plină de sânge. .

Philip se duse în celălalt capăt al camerei.

- Annie și cu mine suntem prieteni de câteva luni, spuse el moale, de când ai început s-o tratezi ca pe un animal. Eu n-am vrut decât să-i ușurez viața, asta-i tot.

- Annie vine aici de luni de zile, spui? Annie. a avut îndrăzneala să mă înșele?

- Bineînțeles, brută! Tu și manierele tale împutite.

Annie nu te-a iubit niciodată.

- Mincinos nenorocit! Joseph nu mai avea control asupra gândurilor sale, care începuseră deja să-i rățăcească aiurea. Până și ultima fărâmbă de rațiune dispăruse.

- Nu știi că Annie așteaptă un copil? întrebă el.

Philip râse.

- Tu mă întrebi asta pe mine? Ai curajul să mă întrebi asta? Ești nebun, nu ești sănătos, locul tău este la azil. Îți spun eu, ești nebun.

Ceva parcă se rupse în Joseph și furios, își roti pumnul și-i izbi fratele în ochi. Philip căzu și rămase nemișcat. Împiedicându-se de mobile ca un om beat, Joseph ieși din casă și alergă acasă, nevăzând nici pe unde calcă. Oamenii treceau pe lângă el, de la slujbă, dar Joseph nu-i vedea. Deschise ușa cu putere, ușa casei sale și urcă în fugă spre dormitor.

- O să-ți arăt eu ție! spuse el. Aprinse o lumânare și se aplecă spre soția sa.

- Kate! strigă ea. Kate, fugi după ajutoare! Repede!

Fata intră în cameră în halat.

- Tată strigă ea. Tată, ce faci? Amintește-ți ce ți-a spus doctorul! Ai grijă!

Joseph ținea lumânarea deasupra capului.

- Așadar m-ai înșelat. Ai fost la Philip, ai fost cu Philip.

- Joe, dragul meu, n-am vrut să-ți fac rău, jur. El a fost așa de drăguț și...

- M-ai înșelat, așa-i?

- Iartă-mă, Joe, iartă-mă. Da, te-am înșelat, dar hai să amânăm discuția. Te rog! Kate, draga mea, mă simt îngrozitor, fugi și cheamă doctorul!

- Deci nu mă iubești, Annie? Nu mai iubit niciodată, așa e?

- Joe, lasă-mă, lasă-mă. Nu pot să-ți explic acum, iartă-mă. Am greșit, am fost slabă, te rog Joe.

- M-ai înșelat, m-ai înșelat... Dumnezeu mi-e martor, o să te fac să suferi. O să-mi plătești pentru asta.

Annie coborî clătinându-se, din pat și se sprijini de perete, acoperindu-și goliciunea cu mâinile.

- Atunci, dă-i drumul, omoară-mă și pe mine și pe fiuLtău. N-am să te opresc. Dar înainte să mă omori vreau să-ți spun ceva: da, te urăsc, te urăsc și te blestem pentru ce-mi faci tu acum. Să nu ai liniște niciodată, te blestem să rămâi singur toată viața. Lumea te-a urât dintotdeauna în Plyn. Poate că te-am iubit odată, pentru căldura ochilor tăi, dar n-am putut să iubesc inima ta rece și mândră.

Joseph se răsuci pe călcâie și lumânarea îi căzu pe covor.

- Janet! strigă el. Janet! Janet! Casa răsuna de strigătele lui. Janet! Vino la mine. Janet!

Apoi ieși alergând din casă și urcă împleticindu-se până la ruinele Castelului. ,

Ingenunche pe pământul rece și dur. Și deodată simți o mârp, mângâindu-l cu dragoste pe umăr, pe cap... își ridică ochii și văzu chipul iubit lângă el, dar nu așa cum o știa, ci tânără și suplă, aproape o copilă. Ea îl luă în brațe și-i șopti la ureche vorbe de dragoste. Atunci, el știa că ea aparținea trecutului, unui timp în care el nu exista încă pe lume.

- Nu-ți fie frică, dragul meu. Sunt cu tine, nimeni n-o să-ți facă nici un rău.

- De ce nu ai venit mai-nainte? șopti el. Au încercat să mă despartă de tine. Nu mai există adevăr pe lume, nu mai am pe ce cale s-o apuc. Ai să mă ajuți, nu-i așa?

- Vom iubi împreună, vom suferi împreună, îi spuse ea. Fericirea ta va fi a mea, durerea mea va fi a ta. Ți se va arăta un drum în curând, când umbrele îți vor elibera spiritul.

- Ți-am auzit șoptele deseori, am vorbit mereu împreună singuri, în liniștea nopții, pe mare, pe puntea care e o părticică din tine. De ce nu ai venit până acum la mine, să mă ții în brațe?

- Nu înțeleg nimic spuse ea. Nu știu cum s-a întâmplat. Te-am auzit strigându-mă și... iată-mă.

- Zilele au fost lungi și nefericite de când ai plecat. Uite, acum sunt bătrân, am fire albe în păr, iar tu ești mai tânără ca niciodată. ,

- în mintea mea nu mai este nici trecut, nici viitor,

spuse ea. Tot ce pot să-ți spun este că nu există granițe, aici, în lumea noastră, sau în orice altă lume. N-o să ne mai despărțim niciodată, vom rămâne împreună perjtru totdeauna.

- Toată lumea șușotește pe la spatele meu că aș fi nebun, că mi-aș fi pierdut nu numai vederea, dar și rațiunea. Simt că întunericul mă cuprinde și când mă va copleși cu totul n-o să te mai pot vedea, sau simți, nu-mi va rămâne decât tristețea și deznădejdea.

Joseph tresări în vreme ce un nor acoperi fața lunii. I se părea că e ca un copil în brațele ei, care îi aduceau liniște și siguranță.

- Nu-ți fie frică. Când ceața te cuprinde, eu am să fiu lângă tine, îl alină ea. Când mă vei mai vedea sau auzi, eu voi fi cu tine, voi lupta pentru tine.

El își dădu părul pe spate și o privi așa cum stătea, albă, . palidă, profilându-se pe cerul senin și zâmbindu-i fericită.

- Ești ca un înger, spuse el, ca un înger la porțile Raiului, înaintea nașterii lui Iisus. E Crăciunul, se aud colindele și cântecele de voie bună dinspre biserica Lanoc.

- De cincizeci de ani, de o sută de ani e la fel: spuse Janet, prezența noastră aici e dovada.

- N-ai să mă mai părăsești niciodată deci? întrebă el.

- Niciodată.

El îngenunche și sărută urma piciorului ei ce se contura în ceață.

- Spune-mi, Dumnezeu există?

El o privi în ochi și citi adevărul.

Pentru un moment se priviră în ochi, redescoperindu-se așa cum nu li se întâmplase niciodată pe pământ. Ea văzu un bărbat încovoiat și istovit, cu părul în dezordine și ochi obosiți, el văzu o fată tânără și încrezătoare, cu fața strălucind în lumina lunii.

- Noapte bună, mamă, frumoasa mea, iubita mea...

- Noapte bună, dragostea mea, fiul meu, iubitul meu...

Ceața îi cuprinse pe-amândoi, îi separă și-i ascunse

unul de altul.

Gândurile se topiseră din mintea lui Joseph, nu-și mai aducea aminte de nimic din cele întâmplate înainte. Coborî în fugă dealul, cu mintea rătăcită și se strecură ușor în casă, în camera în care dormise când era copil și care rămăsese goală de când Chrîstopher plecase. Se dezbracă și se băgă în pat, adormind imediat. Nu auzi nici gemetele slabe ale lui Annie; nici suspinele lui Katherine, nici măcar sosirea doctorului și nici panica din casă nu reușiră să-l trezească.

Dormi până a doua zi de Crăciun. Când se trezi, se îmbracă repede și coborî în bucătărie. Iși luă singur de mâncare. Oamenii intrau și ieșeau din bucătărie, deranjându-l din meditație și la toți le ceru să-l lase în pace. Nu, nu vroia să se mute de acolo, nu, nu vroia să iasă. Nu vor mai bine să-l lase în pace! Nu făcea rău nimănui.

O fată veni plângând până în pragul ușii, ștergându-se la ochi cu șorțul. Îi dădu puțină pâine; lacrimile ei îi făceau milă. Fața ei se crispă și dispăru din ușă. Se întrebă cine era și de ce erau atât de mulți oameni în casă.

Un bărbat veni spre el și-i spuse că e doctor. El nu vroia să vadă nici un doctor. Nu era nimeni bolnav. Cineva îl apucă de mână și-i spuse că soția și fiul său nou-născut muriseră. El scutură din cap și zâmbi.

- Nu sunt căsătorit, nu am nici un copil, mă confundați cu altcineva.

Apoi, se întoarse cu spatele la ei și-și puse mâinile deasupra căminului.

- Nu aprinde nimeni focul? sugeră el. Diminețile sunt cam geroase aici...

Nimeni nu-i dădu atenție, toți ieșiră din bucătărie, rând pe rând. Probabil că au uitat. Poate că nu fusese decât un vis. Nu contează, o să aprindă singur focul. Așa și făcu, după care își frecă mâinile, râzând. Începu apoi să fredoneze fragmente din melodii vechi, de când era copil.

Găsi șezlongul în salon și-l aduse în bucătărie. Acum putea să se legene înainte și înapoi, înainte-înapoi.

Putea să privească focul, să asculte ticăitul ceasului, să-și asculte propria voce cântând. Era foarte plăcut. Parcă cineva a zis că e Crăciunul. I-auzi! Cine-ar fi crezut? Înainte, înapoi-înainte, înapoi. Cineva îl privea din ușă. Joseph flutură din mână:

- Crăciun fericit! Crăciun fericit! strigă el.

Nu mai era nici ziuă, nici noapte...

Phiip Coombe stătea la birou cu capul bandajat și citea cu voce tare o scrisoare:

Dragă Domnule Coombe,

Nu pot să ajung în oraș mai devreme de ora 11, dimineața. Ar fi bine să faceți toate aranjamentele până la prânz, ca să putem declanșa totul și să ajungem la Sudmin cât mai repede cu putință.

Al dumneavoastră, R. Tamlin

PS. Ați găsit vreun loc liber? Dacă nu, telegrafiati-mi urgent.

- Tamlin e infirmier și va avea grijă de Joseph la azil.

Samuel și Herbert Coombe, dădură din cap, privind triști spre fratele tatălui lor. '

- Trebuie neapărat să-l ducem la azil? începu Herbert.

- Voi nu vedeți ce se întâmplă? exclamă Phiip nerăbdător. Și-a ucis soția și bietul lui copilăș, ca să nu mai spun ce mi-a făcut mie. Omul e periculos, e nebun de-a binelea, vă spun sigur. Joe trebuie să meargă la Sudmin. Am telegrafiat deja la azil, îl așteaptă chiar azi. Asta e și nu mai revin asupra hotărârii mele.

Și-au luat pălăriile din cuier și-au plecat.

Spre prânz, o mulțime de curioși se strânsese deja în fața casei lui Joseph, majoritatea atrași de figura gravă a lui Phiip. Alături de el stătea un bărbat solid care nu părea a fi din Plyn. Intrară în casă împreună. Soarele strălucea, luminând totul în jur, iar dinspre plajă se auzeau țipetele vesele ale copiilor. Voci agitate care se întretăiau se auzeau dinspre șantier. Apoi se auzi zgomotul specific, atât de familiar al ancorei aruncate de marinari în port. Figurina de la provă iese deja în evidență, mândră și neînfricăată. „Janet Coombe“ se

întorsese în Plyn.

Zece minute mai târziu Phiiip Coombe și infirmierul ieșiră din casă, ținându-l pe Joseph Coombe între ei. Joseph nu se

zbătea și nici nu încerca să scape, nu se opuse deloc. Sufla liniștit în palme încercând să se încălzească, apoi zâmbi la vederea calului. Se așază calm în trăsură, puțin cocoșat, privind prost în jurul lui. Philip vorbea încet cu îngrijitorul; Katherine plângea în pragul ușii.

Joseph privi peste umăr, spre port. Infirmierul se urcă în trăsură alături de el. În timp ce se îndreptau spre chei, Joseph văzu goeleta în mijlocul portului. Iar ea, stătea chiar acolo, în lumina puternică a soarelui. Pentru câteva secunde, ochii lui se însuflețiră din nou, recunoscând frumusețea și dragostea; începu să tremure și lumina dispăru, lăsând în locul ei o privire de gheață, confuză, dezorientată. Case înalte se interpuseră între el și port; trăsura continuă să gonească spre Sudmin.

CAPITOLUL 14.

Joseph Coombe petrecu cinci ani în azilul din Sudmin. Ar fi rămas acolo probabil până la sfârșitul vieții sale dacă nu ar fi intervenit sora sa Elizabeth Stevens și fiul ei Fred.

Era în octombrie 1895, Fred Stevens trecea prin Bodmin când îi veni ideea să sune la azil și să întrebe dacă poate să-și vadă unchiul. Spre surpriza lui, i se spuse că da și fu de asemenea informat că pacientul făcea foarte bine, că de fapt ar fi. putut fi externat în urmă cu trei ani, dar familia a preferat să-l lase în grija medicilor. Fred își dădu seama imediat că „familia” însemna de fapt Philip.

Fu condus în cameră unde Joseph stătea în fața ferestrei. Nepotul fu extrem de șocat de uluitoarea schimbare pe care o vedea pe fața unchiului său. Părul și barba erau complet albe deși nu avea mai mult de 60 de ani. Obrajii îi erau supti, iar ochii își pierduseră orice strălucire.

Fred se îndreptă spre el și-l apucă de mână.

Puterea iubirii

. iss

- Unchiule Joseph, spuse el cu blândețe, îți mai amintești de nepotul tău Fred?

Joseph se mișcă ușor în scaun și se uită curios la tânărul din fața lui.

MAURIER

- Ce să. Zic, Fred, spuse el în cele din urmă, îmi face mare plăcere să te văd. De ce n-ai venit să mă vezi până acum? Îmi pare așa de bine că te văd. Am stat aici ceva timp. Toți sunt drăguți cu mine, dar parcă aș vrea să merg acasă. Vrei să-i rogi tu să mă lase să plec de aici? zâmbi el timid ca un copil rătăcit.

- Uite ce e, unchiule. Nu te agita. O să văd ce pot să fac. Vrei să te întorci în Plyn?

- Da, nepoate, te rog. Toți sunt drăguți cu mine, dar nu e ca acasă.

Fred își părăsi unchiul curând după aceea și ceru o întrevedere cu directorul azilului. Erau o groază de lucruri care trebuiau făcute înainte de eliberarea unchiului său, dar era hotărât să rezolve totul. În ciuda obiecțiilor lui Philip, nu avea nici un motiv să-l mai lase pe Joseph la azil.

Familia fusese anunțată de externarea lui Joseph. Katherine nu avea nimic împotriva să se întoarcă acasă și să aibă grijă de tatăl ei, mai ales că se spusese că nu e violent ci dimpotrivă, e blând ca un copilăș.

Astfel Joseph părăsi azilul într-o dimineață rece de noiembrie, și fu adus acasă unde Katherine îl aștepta nerăbdătoare în pragul ușii.

Părea fericit că se întoarce acasă. Nu-și aducea aminte nimic din viața lui, nicrmăcar din primii ani pe care îi petrecuse la azil; tot ce știa era că se află din nou acasă, să se odihnească.

Câteodată urca până la ruine, sprijinindu-se de brațul fiicei sale, iar când ajungea în vârf, suspina și stătea minute în șir cu șapca în buzunar în timp ce vântul îi răsfira părul.

Cel mai mult îi plăceau serile de vară; soarele apunea lăsând în urmă dăre roșiatice. Fumul plutea ușor în aer, părăsind cu regret parcă hornurile caselor cenușii. Copiii se jucau fericiți pe chei. Din când în când, câte o barcă nouă apărea în port, de la pescuit, lăsând în urmă un nor de pescăruși... Joseph suspina și strângea mâna fiicei sale, emoționat.

- Știi, fata mea, am călătorit mult, am călătorit departe am fost în Africa, am fost la Tropice; am trăit

MAURIER
experiența, nu ușoară, a nopților polare. E ciudat, dar e
adevărat, nu cred să mai existe undeva-în lume, un loc
atât de frumos ca Plyn. Ce frumusețe! Privește ce
minunat arată portul la apus, când umbrele dansează

în jurul nostru. Pescărușii umplu aerul cu țipetele lor vesele... Sunt acasă, Kate. Asta e tot ce pot să spun.

În luna mai a anului 1900, Joseph începu să slăbească vizibil și Katherine își dădu seama că nu mai are mult. Mentea îi rătăcea fără oprire, nici nu mai știa pe ce lume se află. Ea era cea care-l îmbrăca și-l îngrijea ca pe un copil. Albert și Charles erau plecați, iar Fred urma să se căsătorească. Katherine nu mai avea la cine să apeleze, de Philip nici nu putea fi vorba.

Într-o zi, spre surprinderea ei primi o scrisoare din Londra. O deschise tremurând căci recunoscuse deja scrisul fratelui ei Christopher. Îi scrisese într-un moment în care dorul de casă îl copleșise iar chipul tatălui său îl urmărea peste tot. Voia să știe dacă Joseph l-ar ierta? Îi scrisese de atâtea ori și nu primise niciodată un răspuns; nu se aștepta ca scrisoarea sa să ajungă la destinație.

Săracul Christopher. Nu aflate ce se întâmplase cu tatăl său, nu știa nimic de azil. Katherine citi scrisoarea cu atenție și după ce întoarse problema pe toate fețele, se hotărî să-i scrie pe ascuns. Îl va implora să vină acasă căci tatăl său nu se simțea bine deloc și se temea de ce-i mai rău. Katherine se închise în cameră și-i scrise o scrisoare lungă lui Christopher în care îi povesti absolut tot ce se întâmplase în absența sa, după care se strecură afară din casă și puse scrisoarea la poștă.

Două zile mai târziu, Katherine primi răspunsul la scrisoare. Din fericire, Joseph era în salon și nu-l văzu pe băiețandru care aducea telegrama de la Christopher în care acesta își anunța sosirea cu trenul de sâmbătă.

Vineri seara, pe 28, Katherine îl lăsă pe tatăl său în siguranță, în grădină și plecă în oraș să le spună mătușilor sale Mary și Martha, că fratele său se întoarce acasă a doua zi.

Seara se apropia, soarele apusese de mult, la orizont. Joseph, se mișca nerăbdător în scaun. Nu mai voia să stea acolo, toate oasele îi amortiseră.

Își întoarse fața spre cer, trăind din plin senzația pe care i-o dădea vântul care-i răsfira părul. Auzea țipetele

Puterea iubirii 18-5

pescărușilor și zgomotul pe care-l făceau valurile izbindu-se de țărm. Simți cum dorința urcă în el, cum îl cuprinde încetul cu încetul; dorul de mare era mai puternic decât el. Voia să mai atingă o dată apa

- Ce să zic, Fred, spuse el în cele din urmă, îmi face mare plăcere să te văd. De ce n-ai venit să mă vezi până acum? Îmi pare așa de bine că te văd. Am stat aici ceva timp. Toți sunt drăguți cu mine, dar parcă aș vrea să merg acasă. Vrei să-i rogi tu să mă lase să plec de aici? zâmbi el timid ca un copil rătăcit.

- Uite ce e, unchiule. Nu te agita. O să văd ce pot să fac. Vrei să te întorci în Plyn?

- Da, nepoate, te rog. Toți sunt drăguți cu mine, dar nu e ca acasă.

Fred își părăsi unchiul curând după aceea și ceru o întrevedere cu directorul azilului. Erau o groază de lucruri care trebuiau făcute înainte de eliberarea unchiului său, dar era hotărât să rezolve totul. În ciuda obiecțiilor lui Philip, nu avea nici un motiv să-l mai lase pe Joseph la azil.

Familia fusese anunțată de externarea lui Joseph. Katherine nu avea nimic împotriva să se întoarcă acasă și să aibă grijă de tatăl ei, mai ales că se spusese că nu e violent ci dimpotrivă, e blând ca un copilăș.

Astfel Joseph părăsi azilul într-o dimineață rece de noiembrie, și fu adus acasă unde Katherine îl aștepta nerăbdătoare în pragul ușii.

Părea fericit că se întoarce acasă. Nu-și aducea aminte nimic din viața lui, nicrmăcar din primii ani pe care îi petrecuse la azil; tot ce știa era că se află din nou acasă, să se odihnească.

Câteodată urca până la ruine, sprijinindu-se de brațul fiicei sale, iar când ajungea în vârf, suspina și stătea minute în șir cu șapca în buzunar în timp ce vântul îi răsfira părul.

Cel mai mult îi plăceau serile de vară; soarele apunea lăsând în urmă dăre roșiatice. Fumul plutea ușor în aer, părăsind cu regret parcă hornurile caselor cenușii. Copiii se jucau fericiți pe chei. Din când în când, câte o barcă nouă apărea în port, de la pescuit, lăsând în urmă un nor de pescăruși... Joseph suspina și strângea mâna fiicei sale, emoționat.

- Știi, fata mea, am călătorit mult, am călătorit departe am fost în Africa, am fost la Tropice; am trăit

experiența, nu ușoară, a nopților polare. E ciudat, dar e adevărat, nu cred să mai existe undeva*în lume, un loc atât de frumos ca Plyn. Ce frumusețe! Privește ce minunat arată portul la apus, când umbrele dansează

în jurul nostru. Pescărușii umplu aerul cu țipetele lor vesele... Sunt acasă, Kate. Asta e tot ce pot să spun.

În luna mai a anului 1900, Joseph începu să slăbească vizibil și Katherine își dădu seama că nu mai are mult. Mintea îi rătăcea fără oprire, nici nu mai știa pe ce lume se află. Ea era cea care-l îmbrăca și-l îngrijea ca pe un copil. Albert și Charles erau plecați, iar Fred urma să se căsătorească. Katherine nu mai avea la cine să apeleze, de Philip nici nu putea fi vorba.

Intr-o zi, spre surprinderea ei primi o scrisoare din Londra. O deschise tremurând căci recunoscuse deja scrisul fratelui ei Christopher. Îi scrisese într-un moment în care dorul de casă îl copleșise iar chipul tatălui său îl urmărea peste tot. Voia să știe dacă Joseph l-ar ierta? Îi scrisese de atâtea ori și nu primise niciodată un răspuns; nu se aștepta ca scrisoarea sa să ajungă la destinație.

Săracul Christopher. Nu aflate ce se întâmplase cu tatăl său, nu știa nimic de azil. Katherine citi scrisoarea cu atenție și după ce întoarse problema pe toate fețele, se hotărî să-i scrie pe ascuns. Îl va implora să vină acasă căci tatăl său nu se simțea bine deloc și se temea de ce-i mai rău. Katherine se închise în cameră și-i scrise o scrisoare lungă lui Christopher în care îi povesti absolut tot ce se întâmplase în absența sa, după care se strecură afară din casă și puse scrisoarea la poștă.

Două zile mai târziu, Katherine primi răspunsul la scrisoare. Din fericire, Joseph era în salon și nu-l văzu pe băiețandru care aducea telegrama de la Christopher în care acesta își anunța sosirea cu trenul de sâmbătă.

Vineri seara, pe 28, Katherine îl lăsă pe tatăl său în siguranță, în grădină și plecă în oraș să le spună mătușilor sale Mary și Martha, că fratele său se întoarce acasă a doua zi.

Seara se apropia, soarele apusese de mult, la orizont. Joseph, se mișca nerăbdător în scaun. Nu mai voia să stea acolo, toate oasele îi amortiseră.

Își întoarse fața spre cer, trăind din plin senzația pe care i-o dădea vântul care-i răsfira părul. Auzea țipetele

pescărușilor și zgomotul pe care-l făceau valurile izbindu-se de țărm. Simți cum dorința urcă în el, cum îl cuprinde încetul cu încetul; dorul de mare era mai puternic decât el. Voia să mai atingă o dată apa

cu degetele, să-și mai simtă o dată buzele sărate și trupul tremurând în, răcoarea nopții. Acolo, undeva, departe, „Janet Coombe” își ridică bărbia mândră spre cer.

Joseph se ridică ușor. Ieși clătinându-se din grădină, lăsând în urmă casa.

Ochii nu-i mai erau de nici un folos, dar simțurile nu-l părăsiseră. Ajunse pe dig. O barcă zăcea părăsită, legată de țărm. De când se știa el, de treizeci, patruzeci sau cincizeci de ani, o barcă stătuse întotdeauna acolo, noapte de noapte. Joseph își amintea de asta; simțea cum încetul cu încetul memoria îi revenea. Se aplecă ușor, sări în barcă și desfăcu tremurând frânghia ce o legii de mal. Apucă apoi vâslele și, cu putere pe care nici el n-o bănuia, se îndepărtă ușor, croindu-și drum în depărtări. Se simțea din nou tânăr, alături de mama lui, care îl ținea de mână și-i conducea fiecare mișcare. Era din nou copil, dădea nerăbdător din vâsle și-i zâmbea fericit lui Janet, care stătea alături de el.

Era din nou tânărul plin de elan și entuziasm, care tânjea după aventură, sfidând pericolul.

Era el, comandantul vasului, nerăbdător să urce din nou pe punte.

Era Joseph, soțul, cel care o învățase totul pe Susan.

Era el, tatăl, care-l ținuse pe Christopher pe genunchi, mân- găindu-i părul și încercând să-i transmită dragostea pentru mare.

Era el Joseph, iubitul, amantul, cel care o avusese pe Annie.

Era Joseph, un bătrân neputincios, sătul de viață, care voia să se elibereze, căutând salvarea în apele limpezi care parcă-l așteptau.

Joseph nu era nimic din toate astea, era doar un spirit care și-a rupt lanțul și a ieșit triumfător. Era doar un biet spirit rătăcitor, un suflet care scăpase din întunericul abisurilor și se înălța acum spre lumină.

Noaptea se aștemea peste ocean, vântul și marea se înfrăteau încă o dată. Nori de furtună se arătau la orizont. Fulgerel&și tunetele străpungeau tăcerea și valurile, parcă țipau deznădăjduite.

Joseph își dădu capul pe spate și râse în timp ce barca se dădea peste cap.

Își deschise larg brațele și valurile mării îl acoperiră.

CARTEA A TREIA

CHRISTOPHER COOMBE

(1888-1912)

«•

*Suni acuzai ades, însă mereu Revin la
simfămintele-mi primare Nu jinduiesc averi, las
sludiul greu în schimbul viselor imagine. Nu voi
păși pe urme de giganfi Și nici pe cele-nscrise de
virtuie Cu chipuri de eroi și de savanți Prin pâclele
istoriei pierduie.
Voi merge unde mă călăuzesc Doar pașii mei, spre
locul singuralec. Unde cu ferigi păsări se hrănesc Și
urlă vântul peste munți, sălbatic.*

E. BRONTE

CAPITOLUL 1

Când Christopher Coombe părăsise orașul Plyn pentru prima oară, în ziua aceea blestemată de august a anului 1888, era hotărât să reușească. Va sta la cârma lui „Janet Coombe” așa cum o făcuse și tatăl său înainte, la fel ca și vărul său acuma. Era convins că dacă un tânăr are curaj și este ajutat și de îndemânare și deșteptăciune atunci nu-i vor trebui mulți ani să reușească.

Astfel că la cei douăzeci și doi de ani ai săi, Christopher, fiul lui Joseph, hotărî că sosise timpul să-și facă ucenicia și părăsi portul Plyn cu pânzele sus, îndreptându-se spre St. John's, Newfoundland.

Christopher se trezi curând că nu-i prea plăcea compania în care se găsea. Alături de el, mai erau patru marinari, plus bucătarul și musul.

Echipajul unei goelete era diferit de cel al unui vas obișnuit, unde țe simțeau mult mai liniștit, nimeni nu-ți tulbura șirul gândurilor, nimeni nu te deranja atâta vreme cât îți făceai treaba. Un vas care transporta fructe și pește era altceva; nu puteai fi singur, nu aveai nici un minut de odihnă, obsedantul strigăt „Toată lumea pe punte” îți răsuna mereu în urechi. Unghiile ți se rupeau, ochii și pleoapele de abia mai făceau față picăturilor de ploaie care cădeau grele, fără să se oprească. Ud până la piele, nemâncat cu mădularele care-l dureau, amețit de rău de mare, bietul Christopher se lovea când de unul când de altul, pentru

a putea trece de noaptea neagră și vântul șuierător ce lua gabierul cu el. Lui Christopher i se părea că luptă cu mii de vânturi și era mereu într-o stare de confuzie generală; picioarele nu-l mai ascultau, iar capul îl durea mai tot timpul îngrozitor, de parcă îl crăpase cineva cu ciocanul. Amețit mai tot timpul, Christopher

își petrecea fiecare clipă agățat de pânzele corăbiei sau de scânduri până când unul dintre marinari venea la el și-l scotea din amorțeală.

Doamne, oare ce așteptau de la el? Cum putea el să tragă de frânghii când degetele îi erau amorțite și unghiile rupte? Știa că cea mai mică ezitare putea să-l trimită direct în apele reci ale mării. Deși vântul nu era prea puternic, de ce oare lui i se părea că e furtună? Cum arăta atunci o furtună?

Bietul Christopher avea să-și dea seama de diferență mai curând de cât s-ar fi gândit vreodată. Erau la cinci zile depărtare de Lizard când vremea se schimbă. Mai aveau aproape douăzeci și cinci de zile de îndurat până să ajungă la St. John's, după ce mai tot drumul se luptaseră cu vântul și ploile. Și era de-abia septembrie. Cele treizeci de zile de chin și luptă continuă cu vitregiile naturii nu-l ajutaseră deloc pe Christopher, iar dragostea sa pentru viața pe mare rămăsese la stadiul de iluzie. Slăbise îngrozitor din cauza mâncării proaste și a lipsei de somn, iar pielea îl ustura îngrozitor.

Era însă mult prea mândru ca să-și recunoască suferința, astfel că scrisoarea pe care o mâzgălise pentru cei de-acasă cuprindea o descriere foarte sumară a călătoriei precum și ideea generos expusă cum că totul era în regulă.

„Janet Coombe” nu rămase multă vreme în St. John's. Plecară curând de-acolo, cu o încărcătură de pește. Următoarele două luni fură un adevărat coșmar pentru tânărul marinăr. După ce au descărcat la Oporto, s-au dus din nou spre Newfoundland, în toc să se îndrepte direct spre St. Michaels după fructe, așa cum se așteptase. Absența încărcăturii însă clătina vasul în toate părțile, iar bietul Christopher nu părea să mai facă față stomacului său care se revolta aproape la fiecare oră. Nimeni însă nu-l compătimea, vărul său

Dick avea multe alte probleme pe cap ca să-și mai facă griji și .pentru Christopher.

Christopher era de-a dreptul disperat. Singurul motiv pentru care nu lăsase totul baltă era imaginea tatălui său și orgoliul, care-și făcea puțin câte puțin loc, însă dacă lucrurile n-aveau să se schimbe, cu atât mai rău; va renunța. În ultima săptămână nu dormise aproape deloc, tot timpul fusese nevoie de el pe punte. câte ceva de reparat, câte ceva de înlocuit. Până la urmă simți că înnebunește, mintea i-o luase razna și cădea din picioare de oboseală.

Cu două zile înainte de a ajunge la Londra, descoperiră o spărtură pe punte, nu era nimic serios, dar trebuia oricum reparată. Astfel că, în ciuda vremii îngrozitoare, a ploii și a vântului, Christopher fu nevoit să-și ajute tovarășii, căci nimeni nu se grăbea să-l menajeze. Căzu într-o stare de depresie nervoasă, începea să cedeze încetul cu încetul. îi venea să se arunce peste bord și să pună astfel capăt acestei vieți mizerabile. Așa că, tânărul se hotărî să rămână în Londra.

Ajunseră astfel în orașul tuturor posibilităților, acolo unde tinerii săraci deveneau bogați aproape peste noapte. Sigur, îți venea cam greu să crezi asta la lumina zilei, când te trezeai învăluit în ceață fără să ai nici o șansă să distingi ceva în jurul tău. Turnurile și clădirile din jurul lui păreau că-l sufocă, era ceva sinistru în ceața care plutea peste oraș, în zgomotul pe care-l făceau vasele care veneau și plecau din port. Orașul trebuia totuși să fie dincolo de șantierele acelea, îngrozitoare, dincolo de punțile murdare și de debarcaderele inundate de apă.

Christopher suspină, nu știa nici iei de ce și se întoarce pe punte. Din fericire începuseră deja să descarce. Aveau să scape în curând de încărcătura de fructe, în cel mult zece zile, urmau să ridice ancora și să plece înapoi spre Plyn. Cel puțin asta înțelesese el

din discuțiile celorlalți marinari.

Nu mai putea continua așa. Își iubea tatăl și-l respecta, dar adevărul era că nu aveau aceeași părere despre viața pe mare. Trebuia să răzbească pe cont propriu. Viața nu era făcută numai din mare și vase; putea să reușească și în altă parte. Unchiul Philip îi vorbise despre Londra și despre ce ar putea să realizeze acolo dacă era suficient de ambițios. Ei bine, el, Christopher Coombe era ambițios și avea să le arate tuturor din Plyn și . familiei sale că era un învingător. Într-o zi, își vor da cu toții seama de ce a părăsit viața pe mare; îl vor privi plini de respect pe cel care se va întoarce în orașul său natal dolidora de bani și cu o poziție de invidiat.

În după-amiaza în care „Janet Coombe” se pregătea să plece

înapoi, spre Plyn, Christopher părăsi pe furiș vasul, fără să arunce în urmă nici o privire, nici spre tovarășii săi, nici spre figurina de la provă.

Astfel se trezi Christopher, singur, în Londra cu numai cinci lire în buzunar.

Primul lucru pe care trebuia să-l facă era să-și găsească o locuință. Era hotărât să evite cu orice chip cartierul de lângă docuri, ideea de a se izbi la tot pasul de marinari îl deprima. Luă un omnibus la întâmplare și se îndreptă spre West End^s uluit la vederea taxiurilor și a magazinelor cu firme luminoase. Trecuse deja de ora șase și el încă se învârtea prin oraș, căscând gura.

Singurul lucru pe care-l putea face era să întrebe un polițist de adresa unei pensiuni respectabile și ieftine, deși nu voia să apară în ochii nimănui drept ignorant. Totuși polițistul fu drăguț cu el și-i scrisse pe o hârtie câteva adrese.

- Nici o problemă, îmi pare bine că v-am putut ajuta spuse el și Christopher fu impresionat de accentul ales

---

^sWest End = cartier londonez cu cele mai mari magazine, teatre.

al polițistului și-și puse în cap să încerce să-l imite pe viitor căci suna mult mai inteligent decât al său. Prima adresă de pe listă era „Doamna Johnson de pe strada Albany nr. 53”. Fusesse sfătuit să ia omni-busul până acolo. Era o noapte cețoasă astfel că drumul a fost destul de lung caili fiind obligați să meargă cu grijă.

Christopher ciocăni nerăbdător la intrare și aproape imediat ușa-i fu deschisă de o femeie între două vârste.

- Ce vrei? întrebă ea. Era nervoasă și arăta ca un șobolan.

- Mi s-a spus că aș putea găsi o cameră aici se bâlbâi Christopher, ușor surprins. Poate e vreo greșeală.

- A, nu, nu. E în regulă. Vino înăuntru să te văd mai bine.

Christopher păși înăuntru în timp ce doamna Johnson îi privea dezaprobator hainele murdare de noroi.

- Hm! înfățișarea ta m-a înșelat pentru o clipă. Prefer persoanele curate, nu...

- E din vina omnibusului, spuse Christopher. A trecut chiar pe lângă mine și m-a stropit cu noroi.

- Nu vorbești ca un londonez. De unde vii?

Din Cornwall, acolo m-am născut. Am venit la Londra să caut de lucru.

- Vai! Deci nu ai de lucru! îmi pare rău dar nu pot să te primesc.

- Am să mă ocup de asta chiar mâine dimineată. N-o să aveți nici o problemă cu mine, vă promit.

- în zilele de azi nu mai poți avea încredere în oameni. Pe unde ai umblat de te-ai murdărit așa de rău pe mâini?

- Vasul a ancorat acum patru zile, suspină Christopher, dar am fugit pentru că vreau să stau pe uscat. Sunteți mulțumită?

Astfel ajunse Christopher să locuiască la numărul 53 pe strada Albany, oarecum dezamăgit de primirea care i se făcuse. Se consola însă la gândul că în curând își va căuta de lucru și-și va găsi altă locuință.

A doua zi dimineată, Christopher traversă strada vesel, fluierând bine-dispus. Ce nevoie avea el să-și caute de lucru, când erau atâtea lucruri de făcut?

Vrăjit de tot ce vedea în jurul lui, Christopher pierdu de pomană două săptămâni, hoinărind prin oraș. În cea de-a treia săptămână din ianuarie după ce plăti chiria, își dădu seama stupefiat că nu mai are decât câțiva bănuți în buzunar. Pentru câteva momente fu de-a dreptul îngrozit, apoi își reveni și-și jură solemn c-o să-și găsească o slujbă cât de curând.

Trecând pe lângă pescăria din strada Albany văzu chiar în geam un afiș pe care scria: „Caut ajutor“. Intră în prăvălie, și pe un ton umil îl rugă pe vânzător să-i dea o șansă.

Astfel ajunse Christopher Coombe din Cornwall să lucreze ca ajutor într-o pescărie din strada Albany în Londra, nu prea mândru însă de meseria lui, dar fericit că scăpase de foamete.

Astfel se hotărî să scrie acasă și prima lui scrisoare fu datată 25 ianuarie 1889.

Puterea iubirii
Dragă tată,

19a

ie

Pot să spun că m-am stabilit destul de bine în Londra și intenționez să mai rămân aici până voi face ceva bani.

Pe moment mă ocup de pescărie, ca să zic așa. Știu că a fost

o prostie să părăsesc vasul așa cum am făcut și trebuie să-ți spun că pe moment n-am nici o intenție să mă întorc acasă. Îmi dau seama că am scăzut în ochii tăi, dar sper ca sentimentele față de mine să nu-ți fi dispărut cu totul. Îmi pare extrem de rău că n-am primit încă nici o veste de la tine sau de la frații mei și îmi e teamă că n-am să vă obțin iertarea așa de ușor.

Londra e un oraș frumos, am văzut o groază de lucruri interesante însă nu mă pot împăca deloc cu gândul că s-ar putea să nu te mai văd pentru o vreme. Sper că ești bine sănătos, așa cum sunt și eu și mai sper din tot sufletul să te mai înmoi în ceea ce mă privește. Închei aici, trimițându-ți toată dragostea mea.

FIUL TĂU IUBITOR,

CHRISTOPHER COOMBE *PS. Te rog mult să-mi răspunzi la adresa următoare: c/o. Mrs. Johnson, strada Albany nr. 53 Marylebone Road, Londra.*

Această scrisoare însă fu pusă deoparte, nedesfacută și fu găsită împreună cu multe altele peste treizeci și cinci de ani mai târziu de către Jennifer Coombe în 1925.

CAPITOLUL 2

Lunile treceau și Christopher lucra tot la pescărie, fericit că cel puțin avea ceva bani în buzunar, din care oricum jumătate din ei se duceau pe chirie, dar ușor deziluzionat de farmecul orașului, bine descris de unchiul Philip.

Pe lângă asta starea sănătății nu i se îmbunătățise în mod special. Nu se mai simțea la fel de istovit ca înainte, dar învățat cum era cu aerul curat din Plyn, cu

căldura soarelui, pe timpul verii, frigul și ceața Londrei nu erau dg natură să-l binedispună.

Dacă ar fi reușit să-și găsească o slujbă mai bună, ca funcționar poate, situația n-ar mai fi fost la fel, cu siguranță. Scria frumos și corect, fusese un copil inteligent și se descurcase

Puterea

bine cu școala. ~~Lucrurile~~ *Puterea* nu puteau să stea chiar așa rău.

Astfel îi veni ideea să urmeze cursuri la seral și să-și perfecționeze cunoștințele. Odată cu reînceperea cursurilor, Christopher se trezi alături de tineri de aceeași vârstă cu el-dar și de oameni de-o vârstă cu tatăl său. Din fericire, directorul școlii, domnul Curtis îl îndrăgi pe Christopher încă de la început, văzu că era mai dotat decât mulți dintre colegii săi.

Christopher își pierdea timpul, energia și inteligența de pomană în prăvălie. Discută problema împreună cu directorul și acesta își dădu seama că tânărul avea idei destul de vagi despre ceea ce vroia să facă în viață.

După șase luni de cursuri la seral, directorului îi veni ideea să-l trimită pe Christopher să lucreze la poștă.

Astfel domnul Curtis începu să pună întrebări în toate părțile și după ce-l recomandă pe Christopher câtorva persoane influente, băiatul se trezi că lucrează, în sfârșit, în slujba guvernului. Își începu activitatea pe 1 mai într-un birou de pe strada Warren. Directorul îl sfătuiuse să rămână cel puțin trei luni de probă și dacă îi plăcea într-adevăr munca de acolo și era domic să reușească, el, domnul Curtis îl va ajuta să se pregătească pentru examene.

Era deja septembrie 1889 și se împlinea un an de când Christopher plecase de acasă. Nu avea nici o veste de la tatăl său și deși continua să-i scrie, nu mai avea același entuziasm. Nu-l încânta deloc felul în care fusese tratat de parcă făptuise o crimă și era mai hotărât ca niciodată să nu se mai întoarcă în Plyn.

La poștă, Christopher cunoscuse un tânăr de vârsta lui, care părea prietenos și, cei doi petreceau mult timp împreună. În timpul unei discuții, Christopher aduse vorba despre pensiunea unde locuia și despre dorința lui de a se muta.

- De ce n-ai spus nimic până acum? exclamă

Puterea

prietenul lui. Da, știu că ești cam ciudat. Am înțeles din discuțiile noastre de până acum că îți place unde stai și că nu te-ai muta de acolo pentru nimic în lume. Trebuie neapărat să vii să vezi unde stau eu. E o pensiune extrem de respectabilă, iar doamna Parkins e o femeie extraordinară. Are trei fete, este văduvă și trebuie să-ți spun că nu mă plictisesc un minut la numărul 7. Nu e departe de

locuința ta. Ascultă, ai putea să vii mâine la ceai, o să-ți fac cunoștință cu proprietăreașă. Sigur, doamna Parker nu primește pe oricine, dar dacă e vorba de un prieten de al meu, nici o problemă. Mi-ai spus că tatăl tău are un vas sau cam așa ceva, nu?

- Da. A fost căpitan pe un vas comercial.

- Oho! Bine.

În după amiaza următoare, Christopher sună la numărul 7 în strada Maple și fu primit de o servitoare cam țepoasă. Prietenul său Harry Frisk îl aștepta în hol.

- Ceaiurile de duminică au ceva formal, îi șopti el nervos. E mai bine să te previn, în cazul în care te vei speria. Voi fi lângă tine, n-ai teamă.- Doamna P. mă prețuiește foarte mult.

Puțin alarmat, Christopher intră în sufragerie, trezindu-se în mijlocul unui grup de persoane așezate în jurul unei mese imense.

- Domnul Christopher Coombe, spuse proprietăreașă, cu voce tare. O femeie înaltă și impunătoare, cu o bonetă de dantelă pe cap și o rochie de catifea maron, se ridică de la masă și veni spre el.

- Domnul Frisk mi-a spus căte ceva despre dumneavoastră, îmi pare bine că ne vizitați. Așezați-vă aici, lângă mine. Edith, draga mea, toamnă-i puțin ceai domnului Coombe. Domnule Coombe, ea e fiica mea cea mică, Edith.

Christopher se aplecă ușor, roșu la față, apucând stângaci ceașca de ceai.

- Vă mulțumesc mult.

- Domnul Frisk ne-a spus că vă descurcați foarte bine la poștă, domnule Coombe.

- Încerc și eu, spuse el modest.

- Luați o înghițitură din prăjitura asta. Toți internii de aici, așteaptă cu nerăbdare ziua de duminică numai ca să poată s-o guste.

Lumea din jur începu să râdă politicos.

- Nu e numai prăjitură, doamnă P., știți asta, spuse Harry Frisk. Apoi se întoarse spre Christopher.

- Povestește-i doamnei P. despre tatăl tău, despre marină, îi sugeră el.

- Ce interesant! Mă încântă astfel de povești, se gudură domnișoara Edith. Marea e așa de romantică...

- Taci, draga mea. Lasă-l pe domnul Coombe să vorbească.

Spre deznădejdea lui, Christopher se trezi că toată lumea din cameră îl privea cercetător.

- Nu e vorba de marină propriu-zis, Frisk, ci de Marina Comercială, începu el jenat. Tata a fost comandantul unei goelete, dar acum e la pensie. Presupun că ați auzit de orașul Plyn din Cornwall? Acolo m-am născut.

Se părea că nimeni n-auzise de orașul său natal, astfel că bietul Christopher se văzu obligat să le explice puțină geografie: Plyn se găsea de cealaltă parte a orașului Plymouth.

- Ah! Plymouth! strigă Edith. Grozav! îți amintește de Armada spaniolă și de poemul lordului Macaulay.

- Trebuie să fie interesant să locuiești în Cornwall, așa-i domnule Coombe? Presupun că știi să cânti?

- Ei, nu prea...

- Prostii! Să lăsăm modestia. Toată lumea din Cornwall cântă așa de frumos... Ce păcat că Bertha nu e aici... Bertha e fiica mea cea mare, explică ea. S-a dus să viziteze niște rude în Chichester. Draga de Bertha, e așa de talentată, de obicei, duminica după amiaza ascultăm muzică aici. E un mod agreabil de a ne petrece timpul, nu?

- Cu siguranță că da.

- Nu-i nimic, când Bertha se întoarce... Oricum, domnul Frisk mi-a spus că ai dori să ni te alături. Acum că ne-am cunoscut, nu am nimic împorivă, te aștept aici cât de curând.

- Vă mulțumesc mult, doamnă Parkins.

- Oricine e recomandat de domnul Frisk e binevenit la noi. Doamnelor și domnilor, aș vrea să vă aduc la cunoștință că domnul Coombe va veni în curând să locuiască la noi și sunt sigură că nu va regreta ziua

când a luat această decizie.

- I-auzi, ce drăguț, se auziră voci din cor.
- Domnule Coombe, să-ți prezint pe membrii micului nostru grup. Pe domnul Frisk îl știi deja. Să nu mai pierdem timpul cu el. Pe Edith, ai cunoscut-o, iar aici este May, copilașul nostru drag. O creatură de vreo. 19 ani pluti prin încăpere și-i întinse o

mână mare și umedă. Aceștia sunt domnul și doamna Amold Stodge, care locuiesc aici de foarte mulți ani.

Christopher se înclină ușor în fața unui bărbat slab, cu mustață, însoțit de o doamnă îmbrăcată în negru care purta un șal în jurul umerilor.

- Domnul Stodge e un „călător” la pensie, continuă gazda.

- Ce interesant! Presupun că ați călătorit cam peste tot.

- Comerciant, idiotule, comerciant, mormăi Frisk, desfigurat la față din cauza gafei comise de Christopher.

- Oh, scuzați-mă, aveți dreptate! spuse Christopher, roșind la rîndul lui.

- Dânsa e domnișoara Davis, una dintre cântărețele noastre cele mai pasionate. Domnișoara Davis, o tânără palidă și cu ochi căprui, îl privi cercetător pe Christopher și-l întrebă dacă ascultase „Faust”.

- Nu, nu cred... începuse el, agitat. „Ce dracu vrea să spună?” se gândi el.

- Domnișoara Davis predă ore de muzică în timpul liber, spuse doamna Parkins. Domnul din dreapta dumitale este maior, maiorul Carter. Un individ solid și pompos îl privi scurt, pe sub ochelari după care îi întoarse spatele.

- Un maniac al etichetei, șopti Frisk. Nu trebuie să-l ofensezi.

- La stînga, e doamna Crisp, o femeie irascibilă, micuță de statură, cu o bărbie ascuțită. Apoi domnișoara Tray, o politiciană înflăcărată, o femeie înaltă, înspăimîntătoare, care-și îndreptă pincenez-ul spre el. Domnul Wooten lucrează în afaceri, un tânăr cu păr roșcat se răsuci pe călcâie și chicoti. Acesta e domnul Black, este nggustor de lumânări. Aceste cuvinte sugerau o mare cantitate de ulei și grăsime, dar Christopher întinse mîna unui individ solid, cu nasul roșu și ochii apoși.

- I-ai cunoscut pe toți acum, cu excepția ficei mele

Bertha. Ce-ar fi să citim puțin? Ce ziceți?

În câteva minute camera se goli și în mijloc fură trase o mulțime de scaune. Christopher se trezi așezat între domnișoara Davis și domnul Black.

- De obicei citim poezie, îi explică domnișoara Davis cu blândețe, ne delectăm cu frumusețea limbii engleze. În du-pă-amiaza aceasta citim din Tennyson.

- Dumnezeu! strigă lumânărarul. Mă plictisește de moarte. Mă adoarme întotdeauna. Treziți-mă și pe mine dacă schimbați subiectul. Înțelegeți ce vreau să spun? Domnul Black își duse mâna la nas și făcu șmecher cu ochiul celor din jur.

- Domnule Coombe, noi obișnuim să citim la întâmplare pasaje din carte, spuse doamna Parkins. Astfel că nu ne plictisim niciodată. Edith, draga mea, vrei să începi tu?

Christopher, prea agitat ca să mai poată râde, se aplecă peste cartea pe care o împărțea cu domnișoara Davis și ascultă, ușor jenat, cum diferite persoane din grup, citeau versurile cu voce tare. Când îi veni rândul și doamna Parkins își întoarse ochii întrebători spre el, își închise ochii, răsfoi nervos paginile și din nefericire deschise cartea spre sfârșitul poemului „Guinevere”, începu să citească spre mijlocul paginii.

*„O, tu formă divină
De o frumusețe unică,
Tu, care ai fost blestemată de un regat întreg
Nu-ți pot atinge buzele, nu-mi aparțin mie
Ci lui Lancelot; n-au fost niciodată ale regelui
Nu pot să-ți ating mâinile, ele sunt din carne
Și astfel tu ai păcătuț; și trupul meu...”*

În spatele lui Christopher începuseră să se audă chicoteli. Lumânărarul se trezise complet. Tânărul își ridică ochii și observă că domnișoara Davis roșise puternic. Își făcea nervoasă vânt cu evantaiul și se foia neliniștită pe scaun. Cele două fete stăteau liniștite cu ochii plecați.

Rușinat, Christopher continua să citească:

*„Te disprețuiesc, totuși, Guinevere
Căci am fost întotdeauna pur trupește
Și de n-ai fi fost tu și dragostea...”*

- Da, bine, eu zic să încheiem, pentru ziua de azi, îl întrerupse doamna Parkins, ridicându-se în picioare. Domnișoară Davis, poate puțină muzică...

Christopher, dându-și seama că a comis o greșeală de neiertat, se retrase într-un colț al camerei. Curând i se alăturară domnul Frisk și domnul Black.

- Eu zic, dragul meu, încep cel dintâi că ar fi bine să-ți arunci înainte ochii pe pagină și apoi să-ți alegi pasajele pe care vrei să le citești. Sensibila persoană, doamna P., dacă înțelegi ce vreau să spun. Sper că nu te-ai supărat?

- Nu, sigur că nu, spuse Christopher. Dar n-aveam idee că...

- Ha! Ha! chicoti lumânărarul, ticălos mic ce ești. De unde naiba ai scos versurile alea? Pe cinstea mea, ești grozav. Eu am căutat printre poeziile astea zile întregi și n-am găsit nimic. Se vede treaba că lucrurile se vor îmbunătăți acum că te muți cu noi.

Christopher asculta cum domnișoara Davis cânta „Sonata Lunii”.

Când muzica încetă și Christopher se pregătea să plece, gazda îi făcu semn s-o urmeze în camera ei pentru câteva minute.

- Bine! șopti Harry Frisk, așa face ea de obicei înainte de a accepta pe cineva la pensiune. O să-ți pună întrebări despre religie, o să-ți spună povești nesfârșite despre foștii chiriași. Un cuplu care a locuit aici s-a comportat necuviincios, dacă înțelegi ce vreau să-ți spun... Chestii de genul ăsta.

Ajunși în cameră, doamna Parkins îl pofti pe Christopher să se așeze.

- Domnule Coombe, înainte de a pleca, trebuie să te întreb câte ceva despre religia dumitale.

- Mama a fost metodistă, tata însă a fost protestant.

Am fost crescut în ambele religii.

- Ah! Bun! Atunci mă declar mulțumită. Cel puțin nu ești ateu sau catolic. Altfel nu te-aș fi primit aici.

- Sunt sigur că nu, doamnă.

- Tot ce mai pot spera domnule Coombe, este ca moralitatea dvs. să fie ireproșabilă.

- Cum? întrebă Christopher, încurcat.

- Cu alte cuvinte ești curat și la minte și la trup.

- Oh! Fără îndoială, doamnă Parkins.

- Bine, domnule Coombe, o femeie în situația mea nu-și poate permite să fie nedemnă. Mai ales că sunt și văduvă și... mă înțelegi.

- Sigur că da. Se -simțea de-a dreptul pierdut, însă nu înțelegea absolut nimic.

- Și pentru că tot am discutat despre lucruri personale, mă simt obligată să-ți povestesc ceva. S-a întâmplat chiar sub acoperișul meu acum trei ani. Am aflat, nu mai spun cum, că doi dintre intemii mei, un bărbat și o femeie erau... doamna Parkins își coborî vocea - ... amănți.

- Vai, ce șocant! murmură Christopher.

- - Oh! înfiorător! Sigur că, imediat cum am aflat, i-am dat afară. Dar îți poți imagina cum m-am simțit eu, ca mamă a trei fete...

- Da, sigur, doamnă Parkins.

- De atunci trăiesc tot timpul cu groaza că aceste lucruri s-ar mai putea întâmpla. Mi-e frică să n-o pățească și fetele mele la fel. Domnule Coombe, sper că pot avea încredere în d-ta.

- Sigur doamnă, vă asigur că puteți avea încredere.

- Atunci nu te mai rețin. Noapte bună! Ne vedem sâmbăta viitoare. Bine-ai venit la nr. 7, domnule Coombe. Se înclină ușor spre el și Christopher ieși din cameră. Lumânărarul îl aștepta pe hol, râzând.

- Ha! Ha! Ai fost în biroul dragonului? Hai că te conduc până la capătul străzii. Așadar ți-a făcut istoria familiei? Mă gândeam eu. Să nu ascuți un cuvânt din ce spune. Dacă vrei să te distrezi, la vârsta ta mi se pare normal. Doi tinerei au fost prinși ceva mai demult. Fraierii... Dacă aveau lumina aprinsă... Se vedea pe sub ușa. Eu prefer întunericul. Ha! Ha!

Christopher, mai pudic, grăbi pasul. Ce tip infatuat!

- Hei! Nu te grăbi așa! Nu mai sunt foarte tânăr. Dar îmi place să mă distrez. Așadar, ne vom mai întâlni cât de curând la nr. 7! Hm, nu prea ai ce găsi acolo! Toate fecioare, trecute de prima tinerețe. Nu-s pe gustul meu. Bertha, în schimb e grozavă, însă, rece ca gheața. Marmură, nu alta. Vezi tu ce poți să faci din ea. Ha! Ha! Nu uita însă să stingi lumina.

- Noapte bună, spuse repede Christopher și trecu pe cealaltă parte a străzii, lăsându-l pe lumânărar în

Puterea iubirii
mijlocul străzii fluturând din umbrelă.

20/

CAPITOLUL 3

Astfel ajunse Christopher să locuiască la nr. 7 în strada Maple, printre favoriții sortii deși el personal se simțea mai privat de libertate ca niciodată. Erau prea multe reguli de respectat, prea multă etichetă; dar ceea ce era mai rău era că toți internii se dovedeau a fi prost crescuți și lipsiți de gust. Începuse să creadă că este el mult prea pretențios. Urâse compania celor de pe vasul „Janet Coombe” și tânjise după oameni înțelegători și cultivați. Acum că îi găsisese, deși nu erau la fel de răi ca ceilalți, i se păreau mult prea înguști și sofisticăți. Se vedea înconjurat din toate părțile, căci deși muncea din greu la Oficiul poștal, se găsea mai tot timpul plictisit și obosit. Ducea dorul aerului curat din Plyn, a mării și a brizei ușoare de primăvară. Asta a durat numai până la sosirea Berthei la pensiune. Christopher n-avea să uite niciodată ziua în care s-au cunoscut. Se întorsese de la lucru și intrase în sufragerie unde se adunaseră toți internii pentru masa de seară. Doamna Parkins îi ieși în întâmpinare:

- Dumneata n-o cunoști pe draga mea fiică Bertha. Nu vii să te prezint fiicei mele mai mari?

O fată înaltă și grațioasă se ridică din fața pianului și se înclină ușor, indiferentă.

- îmi pare bine că ni te-ai alăturat, domnule Coombe, spuse ea.

Christopher o privi cu gura căscată, roșind până în vârful urechilor. Cum se putea ca o asemenea ființă să fie membră a familiei Parkins? Era frumoasă ca o prințesă.

Îi amintea de o pictură a lui Marcus Stone ce reprezenta o femeie în alb în mijlocul unei grădini. Probabil că arăta atât de jalnic în ochii ei... ca să nu mai zică nimic de accentul lui de Cornwall. Surorile ei nu-i ajungeau nici până la degetul cel mic. Era atât de grațioasă, atât de simplă, iar rochia de pe ea sobră și închisă până la gât, o făcea să arate ca o regină.

Christopher era un tânăr destul de ciudat. Avea aproape douăzeci și trei de ani și nu luase niciodată până atunci femeile în serios. Și iată că această domnișoară Bertha, cu frumusețea ei rece și cu firea-i stăpânită reușise să-l dea peste cap, lăsându-l pradă unor emoții neobișnuite. În prezența ei parcă avea limba legată, nu era capabil să rostească un cuvânt. Își pierduse complet controlul, se temea să nu apară ridicol în ochii ei, mai ales ținând cont de eticheta de la nr. 7.

Începu să meargă la biserică în fiecare duminică și să citească aceleași cărți pe care le citea zeita lui sperând să găsească subiecte comune asupra cărora să comenteze. Când ea însă se întorcea spre el zâmbindu-i încurajator și întreba câte ceva, Christopher se zăpăcea complet și bâlbâia cuvinte fără înțeles.

Cu timpul, sentimentele lui se intensificau. Descoperi curând spre uluiala sa, că domnișoara Bertha nu era chiar așa inabordabilă; accepta chiar buchete de flori pe care le punea în camera ei; încetul cu încetul, Christopher încerca să profite de fiecare situație: „poate că ar dori să se întoarcă acasă cu el de la biserică, poate că ar fi amabilă să-i împrumute niște cărți“.

Christopher își dădu seama că era îndrăgostit. N-avea rost s-o nege, era mult prea evident. O iubea pe Bertha Pafkins. Se simțea îngrozitor de nefericit când nu erau împreună, zilele de lucru însă păreau interminabile, de-abia aștepta să vină seara, când se întorcea acasă la ea.

Observaseră oare ceilalți de la nr. 7 sentimentele lui profunde pentru Bertha? Cu siguranță. Doamna Crisp șușotea fel de fel doamnei Stodge, domnișoara Davis suspina melancolică în timp ce cânta la pian. Domnișoara Edith și domnișoara May bârfeau pe la colțuri iar domnul Black începuse să asculte pe la uși. El fu de altfel primul care-l informă, pe Christopher de

ce se întâmpla în casă.

- Hei, Coofnbe! îl strigă el familiar. Lucrurile nu mai pot continua așa. Nu-ți folosește nici ție, nici ei. Pune mâna pe ea.

- Nu înțeleg ce vrei să spui, Black, spuse Christopher înțepat.

- Ha! Ha! Nu mă protesti tu pe mine, vulpoi bătrân. Te-am văzut eu. Nu mai ești tu când o anumită persoană nu-i spun numele este în aceeași cameră cu tine. Nici ea nu-i de gheață de fel. Se va topi curând dacă știi ce să faci. Vai, ce n-aș da să fiu cu douăzeci de ani mai tânăr. Aș învăța-o chiar eu vreo câteva.

Christopher îi întoarse spatele. Era gata-gata să-I pocnească, dacă ar fi continuat să vorbească. Cum își permitea să vorbească așa despre domnișoara Parkins? Tocmai atunci apăru Mary Frisk, sărindu-i în ajutor.

- Mă întreb și eu, amice, nu te supăra pe mine, care sunt intențiile tale?

Christopher înghiți în sec, abia mai ținându-se pe picioare.

- Ce vrei să spui?

- îmi e cam jenă să-ți vorbesc despre asta. Dar, fetele n-au nici tată, nici frate și într-un fel mă simt responsabil. Doamna P. are încredere în mine. Așa că, ce ai de gând să faci?

- Ce... ce. pot să fac?

- Fă declarația, bătrâne.

- îmi pare rău, dar nu am curajul. Nu m-am gândit niciodată la asta. E mult prea bună pentru mine.

- Oh! Nu știu ce să zic. Ești un tip inteligent. Ca să nu mai spun că ai și o slujbă bună la Oficiul poștal. Ești în stare să întreți o soție...

- O soție? Dumnezeule! Doar nu-mi sugerezi că ar trebui să mă căsătoresc cu ea?

- Da! Dar tu ce credeai?

- Nici eu nu prea știu ce vreau. Parcă n-am fost deloc în apele mele în ultima perioadă. Tu mă sfătuiești

s-o cer de soție?

- Sigur. Mi se pare cea mai bună soluție.

- Sigur! Ai dreptate! Ea este o fată cinstită, ar trebui să legalizez.

- Așa să faci! Mai gândește-te. Dar bine ar fi să-i spui.

- N-aș fi prea sigur. În orice caz, nu prea cred că mai poți rămâne aici dacă nu clarifici situația. Așa că, adună-te și vorbește-i. Sper că nu te superi că am abordat subiectul acesta delicat...

- O, nu. Ți mulțumesc, Harry.

Săptămânile treceau și Christopher Coombe nu-și luase încă inima în dinți să-i vorbească Berthei. Lucrurile ar fi continuat probabil în acest fel la infinit dacă pe 26 aprilie Stanley nu s-ar fi întors din Africa. Bertha dorea din tot sufletul să se alăture mulțimii care se strângea în gara Victoriei să-și aștepte idolul, dar mama ei se opusese categoric până când Christopher se oferise sfios să o însoțească. Situația se schimbase atunci; doamna Parkins zâmbi aprobator, iar fiica ei roși de plăcere. Toată lumea din pensiune simțea instinctiv că momentul se apropia. Domnul Black bău un pahar în plus la masă și încercă s-o ia de mână pe domnișoara Tray pe sub masă, spre indignarea acesteia din urmă. Domnul Arnold Stodge îi citi toată seara cu voce tare soției sale, iar domnul Wooten îi făcu ochi dulci lui May Parkins cât putu el mai meșteșugit.

Christopher și Bertha se așezară ca de obicei în fața pianului, pentru un duet, în timp ce domnișoara Davis cânta.

- Aveți o voce minunată, domnule Coombe, vă potriviți atât de bine cu domnișoara Bertha, murmură domnișoara Davis.

Bertha își plecă ochii, iar inima lui Christopher sări din piept. Ce voiau să spună? Era oare posibil...?

Domnișoara Davis lovi cu putere clapele pianului și vocea de bariton a lui Christopher se împleti cu cea de soprană a Berthei.

„Oh! Dacă ne-am plimba“.

Și câtă pasiune și dragoste punea Christopher în vocea sa! Dacă nu avea curajul să o ceară în căsătorie, cel puțin cântecul avea să vorbească de la sine. Bertha îi zâmbea pe deasupra capului domnișoarei Davis.

În acel moment Christopher simți că nimic altceva nu mai avea însemnătate pentru el: Plyn, tatăl său, vasul, nimic altceva nu mai exista pentru el. Nu mai vedea decât ochii Berthei. Simți cum îl cuprinde un sentiment de afecțiune pentru toți cei de la pensiune, inclusiv domnul Black. Era primăvară, avea 23 de ani și mâine avea să o ducă pe Bertha să-l vadă pe Stanley. Aveau să se plimbe în jurul parcului Regent ore întregi, ascultând cântecele copiilor.

„Oh! Dacă ne-am plimba“.

Pe râu în jos unde bate vântul de primăvară

Precum copiii să ne jucăm cu violete“

- Fermecător, fermecător, spuse doamna Parkins, căutându-și batista.

Cu mâinile tremurânde, Christopher dădu foaia partiturii domnișoarei Davis.

- Cântă mai lent ultima strofa, te rog, murmură el cu îndrăzneală și ea dădu din cap, în timp ce inima-i bătea să-i spargă pieptul.

„Am să-ți dăruiesc o rochie de mătase

Dacă vrei să mergem,

Dacă vrei să vorbim...”

De ce oare scutura din cap atât de hotărâtă? Nu vedea că el își puna viața la picioarele ei?

Domnișoara Davis apăsa cu putere pedala pianului, degetele ei de abia atingând clapele. Plin de ardoare, dar profund emoționat, Christopher cântă ultima strofă.

„Am să-ți dăruiesc cheile sufletului meu,

Ne vom uni până când moartea ne va despărți,

Dacă vrei să mergem,

Dacă vrei să vorbim,

Dacă vrei să mergem și să vorbim împreună“

În seara următoare, Christopher și Bertha erau la

gară, în mijlocul unei mulțimi dezlănțuite.

Reușiseră să-l vadă pe celebrul navigator, doar pentru câteva secunde, după care acesta fu aproape ridicat pe sus de cordonul de polițiști și dispăru din raza lor vizuală.

- Ce om deosebit, exclamă Bertha cu ochii sclipindu-i de fericire. Nu ești de acord cu mine, domnule Coombe?

- Nu prea știu ce să spun, nu prea l-am văzut, dar te cred pe cuvânt.

Se urcară din nou în omnibuzul care avea să-i ducă spre casă. Minteia lui Christopher lucra în continuare. Nu era posibil să se întoarcă atât de repede, nu putea da cupiciorul ocaziei de a fi singur cu Bertha.

La capătul străzii Baker coborâră pentru a lua un alt omnibuz. Deodată, Christopher o apucă hotărât de braț.

- Domnișoară Parkins, spuse el grăbit, nu cred că e nevoie să ne grăbim. E o seară atât de frumoasă. Ce zici dacă ți-aș propune să ne plimbăm puțin prin parc?

- Oh, domnule Coombe, nu prea cred... poate... cred că ar fi minunat.

- Deci nu ai nimic împotrivă? Uraaa! Scuză-mă pentru entuziasmul meu deplasat, domnișoară Parkins, nu știu nici eu ce m-a apucat.

Zece minute mai târziu, Christopher Coombe și Bertha Parkins stăteau unul lângă altul într-o birjă care-i purta în jurul parcului Regent.

Christopher își privi tovarășa de drum, înfoclită până în gât deși era aprilie. Pălăria îi era înfundată pe cap până aproape de nas. Uitând complet de el, Christopher întinse mâna și o apucă pe a ei. Spre marea lui încântare ea nu și-o îndepărtă, suspină doar și își trase fularul mai aproape de bărbie. Nici unul nu vorbea, dar nu era nevoie de cuvinte, amândoi se simțeau ca în rai.

Apoi, el se ridică și lovi ușor în tavanul birjei.

Birjarul ridică trapa și se uita în jos la cei doi.

-Mai fă o dată turul parcului, birjar! strigă el. Se așează din nou pe banchetă și se întoarse spre tânăra fată.

-Domnișoară Parkins, începu el. Domnișoară Bertha, pot... pot să-ți spun Bertha?

O strângere ușoară de mână îi confirmă răspunsul la întrebare.

-Ai să mă urăști pentru ce o să-ți spun, continuă el. N-am nici un drept să te plictisesc cu prostiile mele. Nu merit să-ți ating nici măcar tivul rochiei, ce să mai vorbesc de ce e mai sus.

„Doamne Dumnezeule, ce tot spunea acolo? Nu asta vroia el să spună de fapt...”

-Nu, nu. Ceea ce vreau să-ți spun... O, Bertha, n-ai vrea mai bine să mergem acasă? își scoase batista din buzunar și-și șterse fruntea.

-Ce vrei să-mi spui? îl întrebă ea cu blândețe. Modestia o împiedica să meargă mai departe cu presupunerile.

-Asta e, nici eu nu sunt prea sigur. Nu știu ce vreau să-ți spun, e ceva ce de fapt doresc atât de mult să-ți spun, ca să fiu

-mai exact. Mă lupt cu mine însumi de luni de zile, dar în van. Sunt sigur că ți-am distrus încrederea în mine. Acesta e probabil momentul când viitoarea mea agonie va începe și nu se va sfârși niciodată.

Se opri puțin, în timp ce ea se întoarse ușor spre el.

-Bertha, vei putea tu oare să te uiți la mine, fără ca... fără ca în ultimă instanță să vezi... Christopher se înecă, înghiți în sec, și suflă ușor nasul și începu să-i sărute mâinile înfocat.

-Domnule Coombe, Christopher, ce vrei să-mi spui de fapt? murmură ea.

-Bertha... aș... aș vrea să-mi fi soție. Doamne! O zisese în sfârșit. Nici unul dintre ei nu vorbea. Christopher își blestema în gând lipsa de tact. Apoi îi

apucă și cealaltă mână.

- Christopher, șopti ea, cum de ți-ai dat seama?

- Să-mi dau seama? De ce să-mi dau seama? O întrebă el privind-o țintă.

-. Că sunt a ta, spuse ea. Un val de fericire îl inundă pe Christopher. Nu putea fi adevărat. Nu înțelesese bine. Dar ea era lângă el și-i strângea mâinile în ale ei. Simțea că lumea se învârte cu el. Își puse mâna în jurul taliei ei și uitând și de bunele maniere și de eticheta de la pensiune, îi șopti ușor:

- Ridică-ți voalul. Ea îi ascultă. Christopher bătu din nou în tavanul de la birjă..

- Ocolește parcul de șase ori, foarte încet! Apoi o luă pe Bertha în brațe.

Astfel îi declară Christopher Coombe iubirea sa Berthei Parkins în anul 1890.

CAPITOLUL 4

1890 32, York Road

Nr. Comden Town

Dragă tată,

Astăzi, m-am gândit în continuu la casa părintească, astfel că mi-a venit ideea să-ți scriu și să te pun la curent cu fericirea mea recentă: m-am căsătorit.

Nu am primit nici un răspuns de la tine și mă gândesc că scrisoarea în care îți anunțam logodna s-a pierdut.

Îți strecurasem în plic și o poză a miresei, se vede treaba că n-ai primit-o, mi-ar fi plăcut să-ți aflu părerea.

Trebuie să-ți spun că am cutreierat Londra în lung și-n lat și n-am găsit pe cineva mai potrivit ca ea. Dar nu vreau să te influențez. Așa că îți mai trimit o

fotografie în care este ea alături de surorile ei, care i-au fost domnișoare de onoare la nuntă.

În curând, ne vom face împreună o fotografie și ți-o vom trimite și (ie. Nunta a avut loc pe 26 august în Marylebone și luna de miere ne-am petrecut-o la Harrogate. Nu mai trebuie să-ți spun că a fost alegerea ei, căci dacă ar fi fost după mine, am fi venit la Plyn, dar din nefericire n-a fost să fie. Sper să reușim să venim la tine cât de curând posibil. Trebuie să trec câteva probe la serviciul poștal și dacă reușesc, voi avea și eu dreptul la o vacanță. Dacă nu reușesc voi demisiona de la Poștă și voi căuta altceva. Oricum, munca la poștă e foarte obositoare. Probabil te întrebi de ce nu ne-am căsătorit rmai repede. Ei bine, mama ei a ținut să avem o logodnă de patru luni și am respectat-o până la ultima zi.

Suntem căsătoriți de trei luni, dar parcă am fi de numai trei săptămâni. Îți poți imagina ce fericiți suntem. Înțeleg dorința soției mele de a sta alături de familie, dar aș prefera să fim mai mult în doi, ceea ce nu prea se întâmplă având în vedere că e mai tot timpul înconjurată de surorile ei și de prietenii. Bertha nu vrea să plece din Londra pentru nimic în lume. Îmi e tare dor de Plyn, dar se pare că n-o să pot veni chiar așa de repede. Nu mai sper să mai aud noutăți despre voi. Poți să-i spui lui Albie din partea mea că nu-l mai consider fratele meu, i-am scris de atâtea ori și nu mi-a răspuns. Nici el, nici ceilalți. Mi-am făcut datoria și v-am cerut iertare, dar se pare că a fost în zadar. Sper, ca în timp să-ți dai seama că nu sunt un om de nimic, că mă străduiesc să ajung ceva important în viață. Sper să am și eu o familie care să nu facă de rușine numele. Sigur că e mult prea devreme să ne gândim la copii... deși în lumina ultimelor evenimente s-ar părea că voi avea și alte noutăți pentru tine. Dar nu vreau să anticipez. Aș putea să greșesc, deși nu cred.

Câteodată mă gândesc că dintre toți membrii familiei Coombe eu sunt singurul care a fost la Londra. Oricum, trebuie să-ți spun că viața e destul de scumpă

aici, e -destul de multă mizerie și posibilitățile sunt destul de limitate.

Așa că, dragă tată, ți-am povestit cam toate noutățile. Închei aici și-ți urez sănătate, și-ți transmit dragostea mea și a Berthei.

*Rămân fiul tău
iubitor, Christopher
Coombe „*

După luna de miere și după ce se stabiliseră în noua lor casă, cu mama ei alături aproape tot timpul, Bertha se înstrăină de Christopher atunci când acesta avea mai multă nevoie de ea. Dacă ar fi avut mai multă intimitate, probabil că ar fi învățat până la urmă să se lase pradă emoțiilor. Tenacitatea doamnei Parkins era însă mult prea mare astfel că educația și mediul în care crescuse până atunci își puseră amprenta și asupra căsătoriei lor.

Prima discuție a lor în contradictoriu avu loc cu ocazia procesului de divorț Pamell-Q'Shea. El tocmai ce pusese ziarul la o parte și făcea comentarii asupra situației destul de jenante în care trebuia să se găsească bietul bărbat, mai ales că era o persoană publică. -

- O! Christopher! Cum poți să spui așa ceva? exclamă ea. Sunt surprinsă că ieși apărarea unui om ca ăsta. E o persoană fără morală.

- Se poate, draga mea, replică el. Nu-l cunosc prea mult, nu știu decât ce citesc în ziare. Pare însă a fi un om capabil și un bun politician. Soarta sa e posibil să fie soarta țării și nu mi se pare cinstit ca bietul om să-și distrugă viața și cariera din cauza unui divorț.

- Dar, Christopher, nu văd cum ar fi posibil ca cineva din partid să vrea să-l urmeze după ce a făcut. Încrederea lor în el e deja distrusă.

- De ce? Bertha, doar pentru că omul e îndrăgostit?

- Nu, nu pentru asta, ci pentru că, nu e corect ce face, ea nu este liberă, iar el a păcătuit.

- Draga mea, probabil că a fost foarte legat de această doamnă O'Shea, poate că nu poate trăi fără ea...

- Prostii! Un om cu voință trebuie să știe să-și controleze pasiunile.

- Vreau să-ți amintesc totuși că nu numai pasiunea poate lega doi oameni, mai sunt și alte lucruri, la fel de profunde.

- Christopher, au trăit în păcat, e imoral. Mă întreb cum oare de îndrăznesc să tipărească totul în ziare.

- Da, dar s-au iubit și... Au făcut același lucru pe care l-am făcut și noi, numai că ei nu aveau binecuvântarea bisericii și a statului și...

- Christopher! Cum poți să spui așa ceva? Bertha sări în picioare, roșie la față cu ochii plini de lacrimi.

- Bertha, dar ce-am spus? Întrebă el, întinzându-și mâinile spre ea.

Niciodată nu m-am simțit așa de umilită în toată viața mea, suspină ea și ieși din cameră..

Christopher se simți mizerabil după această primă ceartă cu soția. Îi venea pur și simplu să-și zboare creierii.

Era sigur că o s-o vadă intrând în cameră, cu ochii plecați, amenințându-l că se mută la maică-sa, dar asta nu se întâmplă. Peste o jumătate de oră, Bertha intră în cameră, mult mai liniștită și-l întrebă dacă s-a spălat, căci masa era gata. Christopher își dădu seama în seara aceea că n-avea să înțeleagă femeile niciodată.

Între el și soția lui avură loc numeroase certuri înainte de nașterea fiului lor Harold în toamna anului 1891. Atmosfera din casă era din ce în ce mai încărcată spre disperarea lui Christopher, obișnuit cu liniștea din Plyn. Nimeni nu discuta aproape nimic în casă, de parcă faptul că urma să aibă-un copil era o rușine. La Plyn, toată lumea discuta în mod deschis despre orice.

Christopher n-avea să uite niciodată seara când se

întorsese acasă de la serviciu, fericit și încrezător în viitor, având în buzunar o șepcuță de pânză pe care o văzuse într-un magazin.

Intrase în salon și-și găsisese soția înconjurată de o mulțime de persoane, așezate în fața mesei, discutând ultimile noutăți. Ascultă și el conversația, pentru un timp, intervenind din când în când, după care își aduse aminte de șapca pe care o cumpăraseră, își înfundă mâna în buzunar și le spuse zâmbind:

- Uite ce-am cumpărat, cred că va sta grozav pe capul copilășului!

Urmă un moment de liniște apăsătoare. Bertha roșise până în vârful urechilor, prietenii ei își pironiseră ochii în farfurii, iar doamna Parkins își întinse mâna după ceainic.

- Sunt sigură că mai dorești o ceașcă de ceai, nu-i așa Christopher? întrebă ea cu voioșie.

- Mulțumesc, spuse el rușinat, încercând să se ascundă în spatele unei felii cu unt.

Se simțea îngrozitor de prost, atmosfera era extrem de încărcată, parcă era un pește pe uscat. Ar fi trebuit să fie flatat că era căsătorit cu o femeie atât de cultivată, dar în loc să fie un motiv de mândrie era ca o piatră atârnată de gâtul lui.

Copilul se născu la timp, provocând mare agitație în casă. Micuțul Harold petrecu ore în șir închis în cameră împreună cu Bertha și mama ei, în timp ce tatăl, care era intrusul în mod evident, fu tratat cu dispreț, de parcă el n-ar fi avut nici un rol în tot ce se întâmplase.

La începutul verii, Christopher pică toate examenele de la Oficiul Poștal. La început fu extrem de supărat și îngrijorat simțindu-se vinovat pentru că știa că nu învățase mai deloc. Mai târziu își dădu seama că avea acum o scuză extrem de bună pentru a-și părăsi slujba de la poștă.

Familia Coombe se descurcase destul de bine cu economiile lui Christopher, dar spre sfârșitul anului situația se înrăutăți mai ales că pe timpul verii făcuseră

câteva investiții nu prea fericite. Astfel, Christopher își plasase o mare parte din capital la Liberator Building Society care dăduse destul de repede faliment.

Găsindu-se în această situație, Christopher scrisese următoarea scrisoare acasă:'

Dragă tată,

A trecut cam multă vreme de la ultima mea scrisoare, așa că mi se pare de datoria mea să-ți cer iertare pentru neglijență.

Sper că ești bine sănătos. Îmi pare extrem de rău că te-am lăsat să aștepti atât, sper să nu fii îngrijorat. Dacă i-ai cunoaște pe soția și pe fiul meu sunt sigur că te-ai liniști. Am tot amânat să-ți scriu, în parte pentru că n-am primit niciodată un răspuns de la tine.

Sper că frații și sora mea precum și mama vitregă sunt bine și se descurcă.

Îmi pare rău că trebuie să-ți spun, dar pe moment nu am nimic de lucru. Am picat toate examenele și n-aș putea să spun că sunt foarte sănătos, dar trebuie să rezist pentru soția și Hui meu. Bani sunt puțini și tu știi din proprie experiență ce greu e să întreți o familie. Sper să mă pun pe picioare curând și să redevin cel de dinainte. Nu știu dacă (i-am mai spus, dar și băiețelul nostru a fost cam bolnav, dar acum e bine sănătos.

Ai aflat și tu de falimentul societății „Balfour”, probabil, din ziare și eu am fost unul dintre cei afectați. Am pierdut cea mai mare parte din economii. Nu știu dacă nu cumva ar fi mai înțelept să părăsesc Londra și să mă întorc la Plyn: Nu i-am spus nimic soției mele, aștept să primesc întâi un răspuns de la tine.

Sunt departe de casă de atâta timp, cinci ani și nu mi-ai scris niciodată. Te rog din inimă să-mi răspunzi la această scrisoare și să-mi spui ce părere ai despre reîntoarcerea acasă.

Știu că n-are rost să mă vaiet atât; câteva rânduri din partea ta ar însemna foarte mult pentru mine, ar putea să-mi schimbe întreaga viață. Dacă însă îmi vei ignora și această scrisoare cum ai făcut Țu celelalte, trebuie să-ți spun că va fi ultima oară când vei mai auzi de mine.

• • •

v

*Fiul tău iubitor,
Chris*

•

V

Christopher Coombe așteaptă patru săptămâni un răspuns de la tatăl său și când văzu că nu primește nimic, îi spuse soției sale că se simțea mizerabil, că nu-i fusese un soț bun și nu vedea ce ar mai putea să facă pentru a îndrepta situația. .

Bertha își chemă imediat mama, iar Christopher fu nevoit să asculte cu umilință predicile doamnei Parkins. În final, se hotărî ca cei doi să stea la pensiune până când el avea să-și găsească ceva de lucru; se vor descurca ei cumva având în vedere că doamna Parkins mai pusese ceva bani la ciorap.

Din acel moment, Christopher obținuse câteva slujbe, toate însă temporare, îi era aproape imposibil să rămână undeva mai mult de o săptămână. În vara lui 1893 i se mai născu un fiu, lucru care crea o groază de controverse în jurul numelui său. Christopher dorea să-l boteze Joseph, după tatăl său care nu-l iertase; Bertha îi alesese numele de George, în onoarea căsătoriei Ducelui de York cu Prințesa Mary, în final rămase alegerea bunicii, și anume Willie, după fostul domn Parkins.

În timp ce Joseph își petrecea zilele la azilul din Sudmin, Christopher trudea din greu la Londra, rămânând totuși alături, de soția sa și de cei doi băieți.

Astfel, Christopher Coombe, la vârsta când tatăl său Joseph obținuse deja certificatul de căpitan și era

mândrul proprietar al unui vas, ajunsese asistent într-un magazin de draperii și locuia într-o pensiune.

CAPITOLUL 5

Draga mea soră,

Se împlinesc opt ani de când am scris ultima oară acasă. Jurasem să-mi țin promisiunea și să nu vă mai scriu niciodată, dar îmi este tare dor de voi și aș vrea să știu dacă sunteți bine sănătoși.

Cred că am fost cam aspru cu tata, având în vedere și vârsta lui înaintată. Ar fi trebuit să fiu mai indulgent, mai ales că trebuie să sufere rău de pe urma bolii de ochi. Ultimii ani au fost foarte grei pentru mine, mi-am dezamăgit soția și copiii. Eram pe punctul de a ceda, însă imaginea tatălui meu m-a ținut în viață în tot acest timp; tăria sa de caracter și voința nestrămutată mi-au fost alături. El a luptat curajos cu furtunile și marea toată viața lui și a înfruntat cu resemnare hotărârea doctorului care într-un fel i-a semnat condamnarea la moarte. Îl văd cu ochii minții sus, pe stâncile din Plyn, privind în depărtări cu îndrăzneală.

Gândul la tata mă urmărea în fiecare zi, Kate, el a fost ca o stea pe care marinarii bătrâni o urmează în zilele triste,

Puterea

ajutându-i să depășească pericolul și disperarea și să ajungă într-un port oarecare sănătoși. Știu că și-a pierdut încrederea în mine, dar sper să i-o recâștig. Imaginea tatei și prezența fiilor mei, adevărați urmași ai familiei, reproșul din ochii soției mele, m-au determinat să nu abandonez lupta și am ajuns să ocup, din nou, o poziție destul de importantă. Avem o casă, a noastră, înainte trăiam din mila soacrei mele, ceea ce nu era deloc pe placul meu după cum îți poți imagina.

Când a început nebunia cu burii m-am gândit, imediat la Charlie, convins fiind că deși și-a făcut datoria față de regină și țară, se va întoarce nevătămat acasă.

Ideea de a-(i scrie mi-a venit acum câteva zile, când, ajungând în port cu afaceri, am zărit câteva vase ancorate acolo. Spre mirarea mea, am văzut o goeletă care se îndepărta de mal și în ultimul moment am descifrat numele pe ea: „Janet Coombe“. Am fost extrem de mișcat, aș fi dat ani din viață să fi putut să vorbesc cu cei de pe punte, dar n-a fost să fie. N-am să uit niciodată emoțiile puternice care m-au copleșit, când am văzut chiar și de la distanță, figurina de la provă, imaginea celei care a însemnat atât de mult pentru tata. Așa că m-am gândit să scriu din nou acasă, cu prima ocazie, dar am fost reținut de veștile venite despre pierderile armatei în lupte. Cred că nicj vouă”nu v-a mai ars de nimic.

Apoi, acum doliă nopți am participat cu Bertha la o serată muzicală, la un concert la Queen 's Hali. încă o dată fibrele inimii mele au tresărit în timp ce ascultam cu lacrimi în ochi un cântec de dragoste irlandez ale cărui versuri triste îmi aminteau de casă. Mi se părea că văd apele liniștite ale portului, că aud țipetele înfometate ale pescărușilor; marea se întindea la picioarele mele, dealurile în spate, iar aerul răsună de dangătul clopotelor de la Biserica Lanoc. Mă credeai mort sau dispărut cine știe pe ce meleaguri. în vis, am

Puterea

părăsit clădirea, cu Bertha de braț, iar în stradă am fost martorii unei scene tulburătoare: întreaga populație a Londrei înnebunise parcă, fluturând steaguri, bărbații strigau precum copiii, în timp ce vânzătorii de ziare anunțau că Mafeking fusese eliberat.

Tumultul și entuziasmul ne cuprinsese și pe noi. iar acesta

2J216

DAPHNE DU MAURIER

este* primul moment în care m-am simțit, în sfârșit, liber să-ți scriu. Ciudat, erai o fetiță de 16 sau 17. ani când te-am văzut ultima oară și acum cred că ești o tânără de 29 de ani, căsătorită probabil, cu copii.

Îți scriu ție pentru că îmi imaginez că Albie e pe mare, iar Charlie la război. Pe tata nu îndrăznesc să-l deranjez după ultimele eforturi zadarnice, dar voi pune scrisori de la copii în plicul pentru tine, cu speranța că-l vor impresiona. Copiii sunt puterniciei sănătoși, bucuria mea și a soției mele. Katherine, dacă această scrisoare nu-(i va parveni, deși mă îndoiesc, voi veni să te văd la Plyn, indiferent de consecințe. Dacă, pe de altă parte, o primești, ți-aș rămâne recunoscător dacă mi-ai răspunde imediat. Dacă ai cel puțin pe jumătate sentimentele ce le am eu precum și nerăbdarea de a ne revedea curând, atunci mi-ai îndeplini dorința fără nici o greutate. Asta e tot pentru moment, am să închei transmițându-ți dragostea mea, atât ție cât și tatei și întregii familii, rămânând al tău frate iubitor,

Christopher,

¹
În această scrisoare au fost incluse următoarele scrisori de la cei doi băieți:

Dragă bunicule,

Sper că vei fi fericit să primești o scrisoare de la noi și să afli cum o ducem. Sunt bucuroși să-ți spun că suntem foarte bine și sper și tu să fii la fel.

Mă gândesc cu părere de rău la unchiul Charlie la război, trebuie să-ți fie tare dor de el, nici nouă nu ne-ar plăcea să nu-l avem pe tata lângă noi, dar mai cred că unchiul Charlie se distrează de minune ca soldat. Și eu voi fi soldat când voi crește mare, dar dacă nu voi mai avea cu cine lupta, voi pleca la Plyn să ajut la șantier.

■ *Tata ne-a povestit despre Plyn.*

Săptămâna trecută Willie și cu mine am luat prânzul la 'Regent Park lângă lac și ne-am prefăcut că eram în port, sunt sigur că ai fi zâmbit dacă ai fi văzut ce pungă mare de mâncare am luat cu noi, căci suntem mari și puternici.

Asta e tot, transmite-i dragostea mea mătușii Kate și unchiului Albie dacă e acasă.

*Nepotul tău iubitor
Harold Coombe
(8 ani în septembrie trecut)*

Dragă bunicule,

Sunt destul de mic pentru a scrie scrisori, dar am să fac tot posibilul să scriu la fel de bine ca Harold, sunt destul de bun la lecții după cum spune mama, așa că vei fi mândru de mine, cred. Tata mi-a dat un cadou drăguț, o bărcuță într-o sticlă trebuie să' mă străduiesc s-o păstrez bine să (i-o arăt când te voi vedea. Aș vrea să te văd și pe tine și pe unchiul Albie și alți unchi și mătuși și într-o zi o să vă văd. Ți-ar plăcea o fotografie de-a mea, am să încerc să găsesc una, am să mă fac marinar când voi fi mare, acum trebuie să închei, sper că ești bine,

*Nepotul tău iubitor,
Willie Coombe (șase
ani în iulie.trecut)*

După câteva zile, spre mirarea și fericirea lui Christopher, un plic sosi pentru el din Plyn. După masa de dimineață se retrase în cameră să citească lunga scrisoare a surorii lui. Katherine nu se scumpise la vorbă și-i povestise în detaliu tot ceea ce se întâmplase de la plecarea sa cu 13 ani în urmă.

Pentru câteva momente, Christopher Coombe rămăsese uluit, izbit de ce citise. Gândul că el fusese

cauza crudei comportări a tatălui său, aducându-l în pragul nebuniei, îi provoca oroare și știa că va trebui să trăiască până la moarte cu povara vinovăției, pe care o va duce cu el în mormânt. Nu exista pedeapsă prea mare pentru el; chiar și anii de muncă, sudoare, amenințat de sărăcie nu erau nimic, comparativ cu suferința tatălui său.

Vineri seara, Christopher stătea în colțul unui vagon slab luminat, îndreptându-se spre Plyn.

Vremea fusese destul de frumoasă când părăsise Pad-dington-ul, dar pe măsură ce se apropia noaptea și trenul gonia spre vest, vântul se pornise să bată, semn că furtuna se apropia.

Putuse să se odihnească puțin în timpul nopții dar se trezise palid, obosit și tremurând din tot corpul. În momentul în care trenul se apropia de gară, era aproape 7,30 dimineața; hamalul îi ridicase bagajele și le pusese în trenul de legătură spre Plyn. Era un tânăr necunoscut lui Christopher, dar sunetul vocii lui plăcute cu un ușor accent vestic, îi gădilase plăcut urechea. Christopher Coombe, fiul rătăcitor se întorcea acasă în sfârșit.

Trenul scârțâi, se auzi un șuierat și apoi plecă.

Râul se întindea în fața lui, la fel pădurile Truan, ciu- boțica-cucului împodobind văile, o undă de albastru ca un covor încercuind pomii tremurători, iar în depărtare se zărea un covoraș de violete și clopoței. Silueta unui fermier alături de caii săi se profila la orizont, urmărind trenul care trecea înghițind parcă pământul.

Apoi râul se lărgi, treceau acum pe lângă fermele ce se întindeau de-a lungul mâlului, pe lângă catargele vaselor, vapoare și bărci prăfuite, pline de nămol. Apa murdară din port, fery- boat-urile pe care vremea schimbătoare își pusese amprenta, casele cenușii, fumul cenușiu, acoperișurile strălucind în

lumina dimineții. Plyn: acasă, acasă în sfârșit.

Lacrimile din ochii lui Christopher se prelinseră pe geam. Vântul îl izbea răsfirându-i părul, iar el trase în piept aerul curat și sărat simțind briza mării încă de departe, ca pe o binecuvântare.

Uitată era Londra, uitați'erau anii de trudă și sudoare, de dragoste, tristețe, dorință și frustrare, aceste'lucruri nu contaseră niciodată, erau un vis urât care-l depărțise de locul care era o - parte din el.

Era din nou acasă, la Plyn, care era al lui, fusese al lui de când se născuse, chiar de dinainte. Plyn cu apa murdară din port, cu pădurile de conifere, cu pescărușii înfometati, cu șoaptele sale liniștitoare, adevărat medicament pentru o inimă singuratică. Plyn cu frumusețea lui cenușie, copleșitoare.

Acasă. Deschise ușa de la vagon și păși pe peronul atât de familiar. Nimeni nu l-a recunoscut. Era doar un tânăr de 22 de ani când plecase pe mare, iar acum era un bărbat de 35 ani care suferise din plin și muncise din greu, un bărbat al cărui păr blond se rărise în creștet, a cărui frunte era ridată, care umbla acum puțin adus de spate. Nu, nimeni nu-l recunoștea, nu era nimeni pe care să-l recunoască. O femeie-stătea pe peron, cu ochii roșii de plâns și buzele tremurând. Haina îi era ridicată în jurul bărbiei. Nu o cunoștea și ar fi trecut liniștit pe lângă ea, dacă femeia nu și-ar fi ridicat ochii și nu l-ar fi privit într-un mod foarte ciudat. Întinsese mâna spre el și îi atinsese brațul.

- Christopher? întrebă ea.

' Era sora sa Katherine.

- Kate! Nu te-am recunoscut, nu mă gândeam...

Imediat ea izbucni într-un torent de lacrimi.

- Ai ajuns prea târziu, frate, s-a dus... s-a dus.

O mână rece se agăță de mâna lui Christopher.

- Ce vrei să spui? Tata... a murit?

- S-a dus, Christopher, azi noapte; trebuie să se fi înecat. Șapca și haina i-au fost aduse la mal și

pescarii i-au găsit barca părăsită, cu scândurile rupte. Nu i-au găsit corpul „încă, probabil a fost purtat de apă mult prea departe.

Se strânseseră unul într-altul, frate și soră care se despărțiseră cu ani în urmă, fiind încă doi copii, din nou împreună, bărbat și femeie, după suferințe și lacrimi.

- Ai ajuns prea târziu, Christopher, prea târziu, s-a dus...

CAPITOLUL 6

Christopher a fost mult prea ocupat în primele zile pentru a resimți șocul morții tatălui său; erau mult prea multe treburi de rezolvat, facturi de clarificat și rude de vizitat. Afacerile familiei fuseseră neglijate la casa cu iederă iar Katherine îi spusese, spre marea lui surpriză, că de când cu boala tatălui lor, unchiul Philip – se ocupase de tot. Nevoile lor erau destul de puține, dar în același timp, interesul lui în acțiunile ei de la „Janet Coombe“ era mult prea mic, trăiseră din pensia lui Joseph.

- Tata avea majoritatea acțiunilor însă, exclamă Christopher, pe lângă alte mici afaceri cu proprietarii altor vase. Știu asta cu siguranță, mi-a spus-o foarte des. Nu a vândut nici unul din drepturile de proprietate, nu?.

- Nu am cunoștință s-o fi făcut, replică Katherine, dar când devenea mai ciudat, nimeni nu punea mâna în foc pentru el.

A doua zi de dimineață, Christopher se duse în oraș, la birourile de pe chei.

Numele „Hogg și Williams“ împodobeau încă firma de deasupra, chiar dacă Williams era mort și singurul

care deținea puterea era de fapt Philip Coombe.

După ce își anunță numele, Christopher fu lăsat să aștepte douăzeci de minute și când, în sfârșit, răbdarea lui ajunsese la . limite și se pregătea să plece, funcționarul îi spuse că domnul Coombe îl putea primi.

Își găsi unchiul puțin schimbat deși depășise șaiszeci de ani. Fața îi era la fel de cenușie și palidă ca de obicei, părul blond era presărat cu câteva fire albe. Îl privi pe sub ochelari și îi indică un scaun de parcă ieri s-ar fi despărțit și nu cu ani în urmă.

- Ei bine, nepoate, spuse el, auzisem că te-ai întors și chiar mă întrebam dacă o să vii să mă vezi. Te-ai schimbat mult. Nu te-aș mai fi recunoscut. Cum e la Londra? Te-ai îmbogățit? Mă uitam mereu în ziar în speranța că o să-ți văd numele la cei bogați și faimoși, dar nu te-am găsit niciodată la rubrica asta.

- Nu am venit aici să vorbesc de mine, unchiule, răspunse Christopher, ci de tata. Aud că te-ai ocupat de ultimile aranjamente. Așa este?

- Așa este, am simțit de datoria mea s-o eliberez pe sora ta de o povară, pare să fie o fată timidă și lipsită de experiență. Ca să nu mai spun de fratele meu - probabil că știi povestea...

- Știu că a trebuit să rămână la azilul Sudmin trei ani mai mult decât ar fi fost necesar și asta la ordinele tale.

- Nepoate, n-am de gând să mă cert cu tine. Tatăl tău se comporta ca un nebun prin 1890, când tu te distrăi la Londra.

- Însă sora mea îmi spunea că nu era deloc violent, nu a făcut rău nimănui niciodată, până în noaptea aceea...

Philip ridică din umeri.

- Asta dovedește că nu poți avea încredere în bolnavii mintal, spuse el. Bineînțeles, tatăl tău ar fi sfârșit prost, mai devreme sau mai târziu.

- Cine știe cine l-a îndemnat să facă rău? Oare cine poate spune ce s-a întâmplat între voi doi în seara

aceea, de Crăciun? Poți să-mi răspunzi la asta?

Philip își îngustă ochii și începu să bată darabana cu degetele pe birou.

- Ai grijă, nepoate, te joci cu focul! Sunt un om foarte influent pe aici. Vrei să fii arestat pentru calomnie?

Christopher se lăsă pe spatele scaunului de pe care aproape se ridicase:

- Bine, unchiule, ai câștigat din nou. Trecutul rămâne trecut, iar vina e a mea cu totul. Dar să ne întoarcem la afaceri. Vreau să știu cu exactitate la cât se ridică averea tatălui meu.

- Trebuie să-ți spun că fratele meu a neglijat complet afacerile familiei. Datora chiar acestei firme o sumă impresionantă de bani. Când totul s-a plătit, ei bine, îi rămăsese destul de puțin. Am toate documentele aici dacă vrei să le vezi.

- Dar acțiunile pe care le deținea la alte vase și la „Janet Coombe“?

- Suma se ridică la foarte puțin, îi răspunse unchiul său. De fapt, am fost obligat să-i vând acțiunile de la „Janet Coombe“ ca să-i pot plăti șederea la azil.

- Adică le-ai trecut în contul tău?

- Asta e un fel răuvoitor de a pune problema. Te-ai fi așteptat să-i plătesc șederea acolo din propriul meu buzunar?

Christopher își ridică pălăria mânios, tremurând din tot corpul.

- Doamne! spuse el. Te voi da în judecată pentru asta. O să plătești cu vârf și îndesai.

Philip râse.

- Îți va fi foarte greu s-o faci, te asigur, și te vei face de răs. N-am făcut nimic ilegal. Du-te și citește ce spune legea și apoi întoarce-te la mine.

Nepotul fusese învins și își dădu seama imediat.

- Dacă există un Dumnezeu, vei plăti într-o zi pentru asta, spuse Christopher.

- Mă bucur să aflu ce gândești, nepoate. Te-ai dovedit a fi de la început un ratat, i-am spus șu tatălui tău... Deci, suntem dușmani?

- N-aș putea fi prietenul tău.

- Puțini oameni mă vor dușmanul lor, te avertizez.

- Nu mi-e frică de tine.

- Ți-ai regăsit curajul, nu-i așa? Ți-l pierduseși acum 12 ani după cum îmi amintesc, când ai plecat pe mare, iar tatăl tău a înnebunit, cam tot în aceeași perioadă, cred.

Christopher părăsi încăperea fără un cuvânt.

CAPITOLUL 7

Christopher Coombe părea foarte mândru când își aduse acasă pentru prima dată soția și fiii.

Au străbătut în trăsură strada principală din Plyn, calul urcând cu greu, dealul spre Casa cu iedera.

Christopher își conduse soția în dormitorul spațios de deasupra verandei.

- Acesta este al nostru. Spune-mi că-ți place și că nu-ți lipsește Londra prea mult.

Ea îi zâmbi și-și scutură capul.

- Uite, tată, strigă Willie, aplecându-se pe fereastră, a crescut iedera! E suficient de mare ca să mă cațăr pe ea.

- Să nu te prind! îi spuse mama îngrijorată. Vrei să-ți rupi gâtul?

Willie sări supărat de la fereastră întorcându-se cu spatele spre crengile pe care se cățăraseră tu ani în urmă bunicul său, Joseph Coombe.

- Duceți-vă și spălați-vă pe mâini, băieți! le spuse

tatăl lor, masa e gata.

Bertha își lăsa haina și pălăria pe pat, cel pe care stătuseră cu

șaiszeci, șaptezeci de ani în urmă, alături, Thomas și Janet Coombe.

- E o cameră drăguță, îi spuse soțului ei, cu o atmosferă plăcută.

Christopher suspină și îi atinse ușor obrazul.

- Mă bucur că am venit acasă șopti el.

Apoi coborâră la masă, părăsind încăperea când primele stele și umbre apărură pe cer.

Odată ce depășiră primele momente ale șederii la Plyn și nu se mai simțiră ca doi străini, Christopher începu să se ocupe serios de munca lui. Era mișcat de felul în care fusese primit acasă și era hotărât să-și ajute verii și pe unchiul Herbert să mențină șantierul Coombe la același nivel înalt la care se situase întotdeauna.

La început se temuse că firma nu va ajunge niciodată atât de prosperă ca în timpul bunicului său Thomas și a unchiului Samuel. Cu fiecare an vapoarele însă creșteau în importanță, iar afacerea devenea tot mai prosperă.

Era aproape ciudat cât de repede se acomoda Christopher cu noul său mod de viață, după doisprezece ani de absență, lăsând trecutului toată neliniștea anilor de chin.

Iși dădu seama că cel care fusese limitat, înainte, fusese tot el și nu cei din jur; privindu-i pe ceilalți și iertându-se pe sine însuși, căpătă o nouă perspectivă asupra fericirii interioare, pe care n-o mai avusese înainte.

Când „Janet Coombe” se întoarse la Plyn, Christopher coborî dealul să-l salute pe Dick și să-i ceară iertare pentru rățacirea sa din urmă cu 12 ani, când îi părăsise fără o vorbă.

Emoția îl cuprinse când se văzu din nou pe puntea vasului. Era adevărat că acolo cunoscuse mizeria și suferința, dar totuși vasul era minunat. Avea aproape patruzeci de ani, înfruntase cele mai furtunoase mări și

oceane, nu-și pătase niciodată reputația, nici nu înecase pe nimeni până atunci. Fusese mândria și bucuria tatălui său, fusese simblul frumuseții care-i făcuse copilăria un vis.

Le explică apoi lui Harold și Willie toate detaliile legate de vas și le arată ornamentul care împodobește prova și care nu se

schimbase deloc de-a lungul anilor, doar culoarea devenise puțin mai ștearsă și contururile mai puțin evidente.

- Aceasta este străbunica voastră, băieți, spuse Christopher. Era o femeie extraordinară și mult iubită în Plyn.

- Ai cunoscut-o, tată? întrebă Harold.

- Nu, fiule, a murit înainte de a mă naște eu.

- Crezi că îi e frică de furtunile de pe mare?

- Am auzit de la tata că pentru ea cuvântul „frică” nu exista atunci când era în viață, spuse Christopher.

- Bunicul era foarte mândru de vas și de ea, spuse Harold, după câteva minute. Pare atât de vie, acolo, în imagine...

- Așa e fiule.

Cei trei se uitară la Janet, așa cum stătea acolo, cu ochii pierduți în zare, cu bărbia ridicată...

- Uite, zâmbește, spuse Willie vesel.

Apoi se întoarseră la Plyn, lăsând în urmă vasul și pescărușii care țipau înfometăți.

CAPITOLUL 8

Lui Christopher i se părea că nicăieri o zi nu începea la fel ca la Plyn. Se trezea dimineața proaspăt și înviorat, nerăbdător să înceapă lucrul, mulțumit de ce-l aștepta, bucuros de fiecare minut pe care-l petrecea acolo.-

Se atașa pe zi ce trecea de verii lui. Tom era un nou Samuel, James, un nou Herbert, iar Christopher îi iubea și-i respecta așa cum și-ar fi iubit tatăl său Joseph frații. Chiar și munca sa, odinioară monotonă, părea interesantă și variată, era o adevărată minune să privească cum orașul ce fusese altădată o adunătură de

cherestea și placaj devenea artă pură.

Christopher depășise demult neîncrederea ce o avusese pe mare și de-a lungul verii și chiar la începutul iernii, mergea cu băieții la pescuit. Se simțea acum pe mare la fel ca pe uscat. Era mereu atent, niciodată necugetat cum fusese Joseph, prevăzător, cercetând curenții și direcția vântului, rareori făcea greșeli în evaluarea stării vremii. În adâncul sufletului său simțea că-i datorează tatălui său întoarcerea sa pe mare, astfel că se înscrise în echipajul marin din Plyn. Își câștigă o poziție în oraș și Christopher a fost foarte mândru să afle că serviciile sale au fost acceptate. Știu atunci că a recâștigat o parte din ceea ce pierduse când a părăsit „Janet Coombe” și era sigur că însuși Joseph i-ar fi oferit iertarea lui acum.

Marea și uscatul îi erau deopotrivă de dragi lui Christopher căci le descoperise atât de târziu și pentru că odinioară cunoscuse și lucrurile murdare, stridente și lipsite de valoare ale vieții.

Pe măsură ce dragostea pentru ele creștea, creștea și iubirea lui pentru semenii săi, tandrețea nemăsurată pentru oamenii simpli ale căror vieți erau pline de mizerie, care trăiau numai pentru soțiile și copiii lor, pentru micile lor bucurii și tristeți, care trudeau, încercând să continue ceea ce părinții lor făcuseră înainte și care duminicile urcau cărarea pentru a se lua la harță cu Dumnezeu lor la biserica Lanoc.

Christopher vorbea cu ei, trăia printre ei, observa frumusețea bătrânilor și tandrețea copiilor, îi asculta vorbind, se întrista și se bucura cu ei. Își dădea seama că până atunci trăise fără să știe ce este înțelepciunea și adevărul, dar acum ajunsese să le înțeleagă, să-i ajute pe cei care-i cereau ajutorul, să iubească împreună cu ei, să sufere cu ei, să nu ceară răsplată pentru nimic, doar să-și clătească ochii în lumina ce strălucea pe fața oamenilor.

CAPITOLUL 9

Jennifer Coombe se născu în aprilie 1906. Venirea ei pe lume fusese o adevărată bucurie pentru Christopher. Când cei doi băieți erau mici, trecuse printr-o perioadă critică a vieții sale, dar acum era liniștit, fără nici o grijă, nu exista nimic care să-l împiedice să-i acorde tot timpul fetei.

Jennifer se apropie de el încă de la o vârstă fragedă. Fețișoara ei se lumina la vederea lui și pe măsură ce creștea, îl aștepta în prag făcându-i cu mâna. Pe Bertha o accepta ca pe o necesitate, ca pe cineva care trebuia s-d spele, s-o hrănească, s-o îmbrace; părea s-o accepte cu resemnare. Bertha eța ceti care a învățat ce trebuie și ce nu trebuie să facă, era o fetiță bună dacă mânca tot și dacă se ducea la culcare fără să protesteze, dar era o fetiță rea dacă își băga degețelul în gură sau își uda scutecele.

Tați era cel care o ridica pe umeri și alerga cu ea în jurul grădinii, tati era cel care o lăsa să călărească și tot lui tati îi șoptea seara la ureche că-i pare rău de ce se întâmplase peste zi.

Era plăcut pentru Harold și Willie să aibă un copil în casă, mai ales că ei crescuseră deja mari, se bărbiereau regulat și fumau, chiar dacă cel mare nu avea încă douăzeci și unu de ani.

Richard Coombe care avea acum cincizeci de ani simțea că este mult prea târziu s-o ia de la capăt și atâta vreme cât era în putere, va continua să fie căpitan do goeletă, atâta tot.

Albert Coombe era acum comandantul unui vas aparținând unei companii la Adelaide și își petrecea aproape tot timpul în apele Australiei.

Charlie Coombe se întorsese în Anglia la sfârșitul războiului cu burii și rămăsese pentru câteva săptămâni la Plyn, dar părăsise locurile curând

împreună cu regimentul și-și petrecea cea mai mare parte a timpului în India.

Kate Coombe se măritase și se stabilise în Yorkshire.

Astfel, Christopher nu avea pe nimeni din familie alături. Se apropiase mult de verii săi Dick și Fred, Tom și James. În sfârșit se părea că-și găsisese adevărata menire în viață. Întotdeauna se găsea pentru el un cuvânt de bun-venit în casele săracăcioase. Oamenii simțeau că el trebuie să fi suferit mult, că suferința l-a făcut să accepte viața cu răbdare și fără orgolii și-i ofereau compătimirea și înțelegerea lor.

Christopher simțea în sfârșit că aruncase ancora într-un loc sigur, după atâtea rătăcirii. Viitorul i se întindea luminos înainte și minunea aceea de fetiță care creștea văzând cu ochii, îi umplea zilele cu o binecuvântată senzație de împlinire și fericire.

CAPITOLUL 10

Până prin toamna lui 1911, comenzile păreau să fie din ce în ce mai puține. Parcă nici nu se mai construiau vase, comandantii achiziționau ambarcațiuni din fier și oțel dintre cele mai modeme, din marile porturi. Afacerile stagnau. Din ce în ce mai multe bărci stăteau pur și simplu de-a lungul digului și erau mult mai numeroase decât în copilăria lui Christopher cu siguranță.

Orașul înfloreă văzând cu ochii, noi construcții se ridicau, case impunătoare umpleau terenurile odinioară pustii, străzile se întindeau de-a lungul ținutului înlocuind vechile poteci șerpuitoare. Fermierii se duceau acum la piață pe motociclete și în mașini Ford gigantice.

Herbert, acum de șaptezeci și cinci de ani își scutura capul a neîncredere, adăugând că peste Plyn se abătuse cu siguranță blestemul. Se retrăsese din toate activitățile și se mulțumea să bombăne de dimineața

până seara.

Tom și James ajunși la vreo cincizeci de ani, se supuneau conștiincioși programului și ieșeau încrezători în față de câte ori aveau prilejul.

Se părea astfel că nu există pic de sânge tânăr care să continue tradiția Coombe, lucru care-l întrista pe Christopher de cele mai multe ori, dar era recunoscător că tatăl său nu mai era în viață să fie martorul unei așa mari decăderi. Cei doi băieți ai săi, își câștigau acum singuri existența, erau suficient de mari pentru asta.

În toamna lui 1911, având în vedere perspectiva unei ierni lungi și friguroase, verii Coombe s-au întâlnit la șantier să discute afaceri. Inima lui Christopher sângera la vederea celor doi bărbați, altădată atât de încrezători și hotărâți, acum îngrijorați și plini de îndoieli. Și-ar fi dat în acel moment și propria casă dacă asta ar fi putut să le aducă bogăția și prosperitatea. S-au discutat atunci planurile pentru iama ce avea

HS

DAPHNE DU MAURIER

să vină, dar nimic nu le-a dat certitudinea că speranțele lor pentru mai bine erau îndreptățite. Până la sfârșitul întâlnirii nimic nu anunța vreo schimbare când deodată Christopher își aduse aminte de unchiul Philip. La urma urmelor el era ruda lor, sânge din sângele lor, ajunsese un om foarte influent în Plyn, era prosper, bogat și cu siguranță, la cei 72 de ani ar fi putut să-i ajute, având în vedere că nu avea o familie a lui de care să fie legat.

- Mai degrabă aș stoarce sânge dintr-o piatră decât bani de la el, spuse James Coombe. Bătrânul n-a dat un bănuț vreunei rude până acum. Ce rost are să cerșim dacă știm că vom fi refuzați? Tata a crescut cincisprezece copii și chiar dacă uneori i-a fost greu, unchiul Philip n-a ridicat un deget pentru noi. Frații mei sunt răspândiți acum. Trei pe mare, doi sunt morți, unul este la Falmouth, unul la Came, dar nici unul nu s-a îmbogățit.

- I-a dat el bieteii mătuși Mary câte ceva, după ce mama și tata s-au dus, dar nici măcar la înmormântarea ei n-a fost, să vadă dacă lucrurile s-au așezat cum trebuie, spuse Tom.

- Știu că lumea spune că el a fost cauza nebuniei tatălui tău, Chris, spuse James. Unchiul Joe s-ar fi refăcut cu siguranță dacă n-ar fi fost unchiul Philip. Nimeni nu știe ce s-a întâmplat la Crăciunul acela blestemat. Ș-apoi să-l ții la azil cinci ani, a fost o rușine și merita pentru asta cuvinte grele, dar are o fire care-l face să nu fie atins de nimic.

- Știu ce vrei să spui, zise Christopher. Nimeni nu poate spune că îl iubesc pe unchiul Philip. El mi-a înebunit părintele. Dar e un om influent aici și n-ar strica să apelăm la el. În cel mai rău caz ne poate refuza.

- Nu știu ce să zic, spuse Tom încet. Este un tip cam ciudat, nu poți să știi ce poate face.

- Haide Tom, astea sunt prostii. Un om de șaptezeci

HS

DAPHNE DU MAURIER

și doi de ani nu ne mai poate face nimic. De ce ar face-o?

- Sună prostesc poate, dar n-aș avea încredere în el. Nu voi avea încredere în el decât în momentul când va zăcea în coșciug, fără suflare.

- Tom are dreptate, murmură James, omul acela e diavolul însuși.

- Bine, dar măcar ascultați-mă. Ceva trebuie făcut și repede. Știți asta amândoi; stând aici și dând din cap n-o să ne ajute cu nimic. Nu mi-e teamă de unchiul Philip, mi-a făcut destule până acum și totul s-a terminat, slavă Domnului. Mă voi duce chiar azi la el să-i vorbesc.

- Ești un om chibzuit, Chris, dar nimic bun nu va ieși din asta, ascultă-mă.

Christopher nu-i mai ascultă și părăsi încăperea și chiar în după-amiaza aceea se duse la biroul unchiului Philip. Fu primit imediat și-și găsi unchiul încălzindu-și mâinile la foc.

Nu se arată deloc surprins de apariția nepotului. Se întoarse spre el zâmbind ciudat și frecându-și mâinile.

- În sfârșit ați hotărât să-mi cereți ajutorul. Căci asta e, nu-i așa? Rareori mă înșel. Foarte rar.

- Sunt aici din propria mea inițiativă, verii mei n-au nici o legătură, au fost în întregime împotrivă, sunt prea mândri și prea independenți. Eu nu am astfel de calități.

- Deci fiul fratelui meu își recunoaște înfrângerea. Atitudinea ta umilă mă mulțumește. E ceva nou. E o ironie că după cele întâmplătoare apelezi la mine.

- Ironie pentru tine, poate, unchiule, dureros pentru mine.

- Ce vrei să fac? Presupun că îți imaginezi că sunt plin de bani. Poate speră să construiești vase asemeni lui „Janet Coombe” pe banii mei. Vrei să-mi cheltuiesc averea pe niște incompetenți. Asta e?

Christopher se îndreptă spre ușă.

- Așteaptă! Așteaptă! strigă bătrânul. Nu te grăbi, n-am spus că n-am să te ajut. Se întâmplă că am ceva de lucru pentru tine, așa că vă puteți considera norocoși. Sunt dispus să risc deși afacerea s-ar putea rezolva mai bine la Falmouth. Cunoști nava Hesta?

- Da, unchiule.

- Am cumpărat-o de curând. Vreau o revizie

generală. Cu un motor puternic ar putea face față unui comerț civilizat deși mă îndoiesc că o să rezolvați ceva. Ce zici? O vreau pusă din nou pe picioare.

- Tu ce crezi unchiule? E ca un dar ceresc.

- Sper să o terminați cât de curând, vă dau termen luna martie.

- Da, sigur unchiule. Cum aș putea să-ți mulțumesc? Îmi cer scuze că m-am grăbit să te judec.

- Nu vorbi prostii, sări Philip. Îți dau de lucru numai pentru că eu am interes aici, asta-i tot. Acum șterge-o și dă-le vestea și capetelor pătrate care-ți sunt veri. Vreau însă să lucrați cu grijă.

- Sigur unchiule. La revedere, sănătate.

Christopher părăsi biroul unchiului său mai tânăr ca niciodată, simțindu-se ca în urmă cu douăzeci de ani când plecase pe mare pe „Janet Coombe” cu speranța iluzorie că Londra îi va schimba viața. La urma urmelor nu se schimbase prea mult.

CAPITOLUL 11

Ciocanele răsunau din nou la șantier, docul era plin de muncitori; pe plajă lângă vechiul zid se găsea un vas imens, numai scheletul lui ca să fim mai exacti.

Tom Coombe și vărul său James lucrau încordați, simțind că în sfârșit se făceau folositori, după atâtea luni de leneveală în care-și irosiseră îndemânarea.

Christopher, în calitate de conducător, le lăsase verilor lui partea propriu-zisă a muncii manuale, el ocupându-se de ordonarea materialelor și a articolelor necesare, scriind scrisori, luându-și asupra sa toată povara afacerii. Unchiul Philip le ceruse perfecțiune și asta va avea. Familia Coombe nu se va coborî la cel mai de jos nivel, cu siguranță.

Era un obicei în Plyn, de fapt în partea de vest a țării, să fixezi termene lungi pentru diferite angajamente. Oamenii aveau încredere unii în alții în general. Familia Coombe respectase acest obicei de-a lungul anilor. Știau să-și aleagă partenerii de afaceri și totul se regla printr-o strângere de mână, niciodată prin contract scris.

Iarna se apropia de sfârșit, zilele începeau să se mărească.

Curând munca urma să ia sfârșit și vasul putea fi lansat la apă. Arăta cu mult mai bine acum și toți erau foarte mândri de el. În prima săptămână din martie, Christopher a avut un acces de gripă și a fost ținut la pat. A apucat, însă, să trimită socotelile la birou, în timp ce firmele din Plymouth și de aiurea începuseră să-și ceară banii. Când se simți mai rău, îl lăsă pe Tom să se ocupe de afaceri.

O săptămână mai târziu, când fu în stare să coboare scările și să stea în fața focului, Bertha intră în încăpere cu o față îmbujorată și-l anunță că verii Tom și James erau afară și vroiau să-i vorbească.

- Invită-i înăuntru, spuse Christopher surprins. Sper că nu s-a întâmplat nimic rău.

Cei doi bărbați intrară și Christopher observă imediat că ceva nu era în regulă.

- Nu te-am fi deranjat dacă ceva îngrozitor nu s-ar fi întâmplat. Uite, scrisoarea asta ne-a parvenit azi-dimineață. Christopher o luă și citi următoarele:

Către „Coombe și fii”

Cu privire la lucrul dvs. în vederea recondiționării ambarcațiunii „Hesta”, considerăm că ați depășit cu mult costurile inițiale stabilite de firma noastră.

Având în vedere că ați acționat pe cont .propriu și în cunoștință de cauză, refuzăm să vă plătim această sumă, dumneavoastră nerămânându-yă altceva de făcut

*decât să faceți reducerile necesare ori vom renunța la angajamentul prealabil.” Al dumneavoastră,
Hogg & Williams*

Christopher mototoli hârtia și-i privi uluit pe verii lui.

- Asta ce înseamnă? spuse el prost. Nu înțeleg.

- înseamnă un singur lucru, Chris. răspunse Tom. înseamnă că suntem ruinați. Se ridică și măsură camera în lung și-n lat în timp ce James tăcea.

- Dar ascultați aici! strigă Christopher, trebuie să fie o greșeală undeva. Nu poate să nu ne plătească, e imposibil, e inuman. Ai vorbit cu el?

- Imediat după ce-am primit scrisoarea, răspunse Tom. N-am stat mult. Mi-a spus că l-am jefuit, că în mod deliberat am făcut estimările mult prea superficial, fără cunoștința lui și că e numai vina noastră. El nu o să plătească un șfanț, iar legea va fi de partea lui. Cam asta a fost, în mare, Chris.

Christopher se uita când la unul, când la altul uluit.

- Dar am procedat așa cum toți din familia noastră ar fi făcut, spuse el. Am avut încredere în oameni și ei au avut încredere în noi. Asta nu s-a mai întâmplat niciodată. Întrebați pe oricine în Plyn, toți vă vor spune același lucru. „Hogg și Williams” nu pot să ne facă așa ceva, nu pot, nu...

- Liniștește-te Chris! strigă James. Cu Philip Coombe și cu legea sa trebuie să luptăm noi acum. Lupta, sau ruina, după cum spune Tom.

- Uitați-vă aici, spuse Tom scoțând din buzunare chitanțe din Plyn, Plymouth, Londra. Materialele comandate în numele tău, pentru care va trebui să plătim. Suntem ruinați, vă spun eu, e sfârșitul familiei Coombe.

Își luă capul în mâini.

- Nu-i adevărat, murmură Christopher, nu-i

adevărat, trebuie să existe o cale, trebuie.

În încăpere era liniște, nimeni nu vorbea. Tom își scoase batista din buzunar să-și sufle nasul. James privea nemișcat focul ce ardea în cămin. Numai zgomotul farfuriilor pe care le aranja Bertha în bucătărie se făcea auzit din când în când. Jennifer trecu pe lângă fereastră strigându-și mama. Cei trei bărbați din salon stăteau tăcuți. Apoi Christopher se foi în scaun și întinse mâna spre verii săi.

- Suntem toți în aceeași oală, spuse Christopher. Luptăm împreună sau ne prăbușim împreună. Unchiul Philip poale avea legea de partea lui, dar noi avem adevărul.

James ridică din umeri și râse răgușit.

- Cine l-a învins vreodată pe Philip Coombe? E viclean și știe cum să procedeze. Vom fi înfrânți înainte de a intra în război.

Cei trei veri se priviră prostiți pentru câteva minute, pierduți și neajutorați.

Următoarele zile au fost un coșmar. Christopher stătea treaz noaptea răsucindu-se în pat, rugându-se să găsească o cale care să-l scoată din pânza de păianjen în care se încurca tot mai tare pe zi ce trecea.

Ziua lucra cu un avocat, încercând să strângă dovezi că ceea ce făcuseră ei era perfect legal și că vina era de fapt a firmei „Hogg & Williams”.

Avocatul, familiarizat deja cu mașinațiile din justiție, făcea tot posibilul să construiască un caz solid, dar îl avertiză totodată pe clientul său că șansele de câștig erau foarte mici; oricâtă sinceritate și onestitate ar fi stat la baza afacerilor lui, legal vorbind procedase greșit.

Pe 5 aprilie au avut prima înfățișare la Tribunalul din Sudmin. Verii lui plecaseră cu o mașină închiriată de la un garaj din Plyn. Vremea era friguroasă, furtuna își arăta colții, ploaia cădea în averse. Imaginea tatălui său îl urmărea ca o stafie. Cel care îl transformase pe el într-un nebun periculos, îi arunca fiul în mizerie acum.

La sfârșitul zilei, Christopher află că totul fusese în zadar. Firma triumfase, iar ei trebuiau să lichideze pentru a-și plăti datoriile.

Familia Coombe ruinată, familia Coombe trebuia să lichideze. Vechea siglă va fi dată jos, șantierul vândut. Cheiul, unde atâtea vapoare frumoase și puternice au fost construite și lansate la apă, va dispărea. Una dintre cele mai mari tradiții ale Plyn-ului nu va mai exista.

Întoarcerea acasă fu sumbră. Înnebunit de nenorocirea care se abătuse asupra lor, Christopher păși în casă fără să-i pese de vântul puternic care-i sfâșia hainele, fără să audă urletul mării care se izbea de stânci.

Bertha îi ieși în întâmpinare și o singură privire

asupra feței lui îi dezvălui crudul adevăr.

Chris se duse împleticindu-se spre salon unde rămase ore întregi, fără să se miște.

Venise vremea mesei și el tot nu se mișcase din ioc.

Harold, întors de la muncă, auzise ce se întâmplase și intră în casă ca un fulger, ducându-se glonț spre tatăl său:

Nu-ți face griji, tată, o să fie bine, o să vezi. Toți sunt de partea ta.

Christopher încercă să zâmbească, dar fără succes. Inima îi era înghețată. Șocul îl paralizase, lăsându-l într-o amorțeală ce-l golea de orice sentiment. Era înfrânt, terminat. Nu mai putea să lupte, nu mai simțea nimic.

Masa decurse în tăcere. Micuța Jennifer simțea greutatea atmosferei: deși încercă de câteva ori să spună ceva, mama ei o opri, iar tatăl ei se încruntă, vizibil deranjat. Jennifer își simți buzele tremurând și inima bătând să-i spargă pieptul. Lacrimile îi alunecau pe obraji. Încercă din răspuțeri să înghită budinca, dar fără succes. Nu înțelegea de ce toți erau supărați pe ea. Se înecă brusc și lingura îi căzu din mână. Când Christopher îi zări lacrimile, se sculă imediat de la masă și părăsi încăperea. Afară, furtuna îl izbi în piept. Dar lui nu-i păsa. Nimeni și nimic nu reușise să-l impresioneze, nici expresia de pe fețele verilor săi, nici compătimirea soției, nici vorbele în van ale fiilor săi, într-atât cât reușise fica sa. Lacrimile ei îl aduseseră în pragul celei mai iraționale, lipsite de sentiment decizii pe care o luase vreodată, purtându-i pașii spre casa unchiului său.

Philip Coorhbe trebuia să moară și Christopher îl va omorî cu propriile sale mâini. Nu-i păsa de consecințele faptei sale. Chiar a doua zi s-ar preda poliției.

Philip trebuia să moară. Christopher începu să bată cu pumnii în ușa de la intrare. Vântul îi șuiera în ureche și ploaia îl orbea. Cuvântul „crimă” îi răsună în

cap, dragostea și înțelegerea nu mai existau pentru el. Ucigându-l pe unchiul Philip se distrugea pe sine însuși. Știa asta, dar nu-i mai păsa de nimic.

„Nu există altă cale, se gândea el. Suntem condamnați amândoi, Philip și cu mine. Dar nimeni nu-l mai poate salva acum“.

Făcu o scurtă pauză pregătindu-se să dea buzna în casă. În timp ce aștepta, o lovitură asurzitoare îl izbi până-n creier, urmată de alta. Haosul domnea în jurul lui. Era iadul pe pământ și totul venea dinspre chei. Se auzea deja zgomotul bărcii de salvare.

În mai puțin de cinci minute echipajul fu adunat pe chei, unii pe jumătate dezbrăcați, încheindu-și mantalele, alții bâjbâind la firele de la pălăria marinărească. Ultimul ajunse Christopher, de abia trăgându-și sufletul, după urcușul dealului. Se așează lângă ceilalți, sări cu ei în barca ce-i aștepta și o porniră spre barca de salvare, rămasă în mlaștină, la 50 de iarzi** depărtare.

Undeva un vas se lupta cu moartea, erau oameni pe el care trebuiau salvați. Christopher era aplecat peste cârmă, sudoarea i se prelingea în ochi, cu brațele aproape smulse de la locul lor. Gândul la moarte îi pierise. Era plin de extaz. Se născuse pentru un astfel de moment care-l trimitea de la disperare spre cele mai înalte culmi. Peste marea care plângea, dincolo de orizont și de stânci, la vasul lipsit de ajutor care avea nevoie de ajutor.

Nu-i era frică de marea furioasă, dimpotrivă, era copleșit de sentimentul acela nou, știa că niciodată în viață nu mai trăise așa ceva. Cei 46 de ani ai lui nu însemnau nimic în comparație cu acest moment. I se părea că însuși curajul tatălui său devenise o parte din el și într-un fel știa că trec împreună prin acea experiență înălțătoare, luptând mână-n mână. Cineva îl chemase din întunericul nopții, cineva îi spusese că sosise vremea lui.

Totul fusese uitat în afară de regăsirea eului său și a tatălui său, Joseph. Silueta estompată a vasului lovit se contura în întuneric, el auzi țipetele și strigătele bărbaților.

Apoi-din ceață se năpusti disperat, părăsit asemenea unui pescăruș gigantic cu aripile rupte, îndreptându-se spre stânci. Christopher își ridică ochii și zări vasul, văzu silueta ce împodobește trufașă prova, privind cu hotărâre înainte. Pe când vasul plonja în apele mării, își aruncă o privire spre literele ce se puteau acum distinge cu claritate:

** iard = 0,914 m

„Janet Coombe” și se cutremură.

Barca de salvare se trase lângă el. Comandantul era pe punte, își făcea mâinile pâlnie la gură și striga:

- Putem s-o salvăm! mugi el prin vântul furios.

- Nu mai este nimic de făcut! strigă cineva. Toată lumea să sară din barcă!

Echipajul goeletei se arunca precum niște oi speriate în barca de salvare, dar căpitanul dădea din cap. Christopher se ridică de la locul lui, se agăță de frânghia pe care i-o aruncase vărul său și spuse:

- Mai e încă timp. Ajutați-mă, putem încă s-o recuperăm. Priviți acolo!

El arată spre intrarea în port, unde două remorhere se pregăteau să înfrunte valurile uriașe.

- Vor veni, vă garantez că vor veni, tipă Christopher, haideți pe punte să ținem cu toții odgonul pentru a ne fi mai ușor atunci când vor veni. Echipajul speriat era prea extenuat și ud ca să se mai miște, în timp ce bărbații din barca de salvare ezitau privind când spre remorhere, când spre stânci. Nu vor reuși niciodată.

- Stai pe loc, Coombe, îi spuse șeful bărcii, e viața ta în joc, dacă te urci pe vas. Nimeni nu îl mai poate salva.

Christopher zâmbi, prinse frânghia și se urcă pe punte alături de vărul său, Dick. Barca de salvare se îndepărtă de vasul în derivă, dar oamenii stăteau la cârme, gata să sară în ajutor atunci când se va lovi de stânci. „Janet Coombe” era părăsită, doar cei doi veri erau pe punte, așteptând în tăcere și nemișcați ca remorherele să se tragă aproape și să-l salveze de la distrugere. Christopher știa că nu era singur, știa că Joseph era lângă el, insuflându-i curaj, știa că Janet îl ajuta să rămână calm. Nu cunoscuse niciodată pericolul atât de aproape. Stâncile amenințătoare îi înconjurau de peste tot, vântul îi suiera pe la ureche. Dick desfășură încet cablul, ambii veri lucrând în întuneric, împiedicându-se din când în când pe puntea spălată de valurile mării.

Se auzi un zgomot asurzitor când goeleta lovi pentru prima oară stâncile, dar cablul ținu. Un val uriaș spală puntea vasului, dar cablul rezistă și de

data asta. Bucățiță cu bucățiță înaintau pe marea agitată cele două remorchere cu „Janet Coombe” trasă după ele, cu o gaură mare pe fund și plină de apă. O altă rafală îl mătură pe Christopher de unde stătea și-l aruncă lângă un catarg rupt. Dick, lângă cârmă, striga la el cu disperare.

- Ajută-mă Chris, încă puțin: ce-a fost mai greu a trecut.

Dar vărul său nu se mai mișca.

Când Christopher își deschise ochii, primul lucru pe care-l văzu fu cerul întunecat de deasupra capului și simți ploaia căzându-i pe față.

Zăcea pe pietrele de pe dig și vedea cum zeci de ochi îl priveau comentând. Încercă să se miște, dar sângele îi țâșni pe gură și-l sufocă. Își aminti de lupta de pe mare, de momentul înălțător când „Janet Coombe” rezistase și zâmbi ușor.

Cineva îi șterse sângele de la gură.

- Am reușit? Întrebă el.

O voce îi șopti în ureche:

- Da, ai reușit, dar nu va mai ieși niciodată în larg. Are o gaură mare în spate și o mare parte este distrusă.

- Mă bucur că este în siguranță, spuse Christopher.

Vocile celor din jur aproape că nu se mai auzeau și nu le mai putea vedea fețele. Se simțea foarte, foarte obosit. Oamenii îi ridicaseră capul și îl ținură în mâini. Alunecau pur și simplu pe lângă el, degeaba își întindea mâinile spre ei căci dispăreau cu toții rând pe rând.

- Spune-i tatei că nu mi-a fost frică, zise Christopher. Spune-i tatei că nu-mi va mai fi frică niciodată de mare căci azi am învins-o în sfârșit.

CARTEA A PATRA

JENNIFER COOMBE

(1912-1930)

*Iubire dulce-a tinereții mele, Târât de
valul vremii te-am pierdut. Mânat de
doruri și nădejdi rebele Dar care rău
să-ți facă nici n-au vrut.*

E. BRONTE

/

x

*...Cu strânse legături ca să mă fină
Adâncurilor toate le-a fost dat.
Și-au fost și ochi ce-mprăștiind
lumină M-au încălzit și binecuvântat.
Ei fi-vor ochii unicei clipite
Când spiritul eternei despărțiri Va
stinge gânduri nebunești, rostite*

Jelind în ale tale amintiri.

E. BRONTE

CAPITOLUL 1

Jennifer Coombe avea șase ani când tatăl său trecu în lumea umbrelor. Oroarea și teama pe care le-a simțit atunci aveau s-o însoțească de-a lungul copilăriei și chiar mai târziu, ani de zile după moartea lui; amintirea morții lui avea s-o bântuie și s-o chinuiască provocându-i o teamă inexplicabilă pentru viitorul ei. Noaptea în care el îi fusese luat avea s-o urmărească mereu.

Era ca și cum un întuneric de nepătruns se așeza peste existența ei. De atunci viața ei a fost o succesiune de luni și anotimpuri, momente când 'se juca în grădină ore în șir și, momente când trebuia să stea în casă printre jucăriile ei pentru că ploua sau sufla vântul. Existența sa se transformase în rutină. Dimineata se trezea cu câte o melodie pe buze, se întindea după ursuleț și apoi arunca o privire spre patul unde mama și tatăl ei dormeau. Numai o parte din părul tatălui ei se putea distinge, căci dormea cu capul în plapumă de obicei.

După ce mama se spăla și se îmbrăca, cobora în bucătărie și atunci distracția începea. Jennifer sărea în pat peste tatăl ei și începea să țopăie de jur împrejur. Apoi se lupta cu cearșafurile și se încolăcea în jurul lui simțindu-i căldura corpului.

El deschidea întâi un ochi și la vederea ei începea să zâmbească și o lua în brațe.

- Bună Jenny! spunea el.

DAPHNE DU
MAURIER

La micul dejun se așeza lângă el și tot el era cel care îi tuma laptele peste fulgii de porumb. Apoi el pleca la lucru, iar Jennifer îl însoțea până la marginea drumului topăind, cu piciorușele ei mici chinându-se să țină pasul cu el. Se agăța apoi de poartă și se răsucea într-o parte și-ntr-alta privindu-l cum dispare în spatele dealului.

Pe timpul verii o lua cu el pe stâncile de la castel și ea privea peste umărul lui marea, care se întindea în fața lor, al cărei murmur o trezea diminețile și-n al cărei susur adormea serile.

În timpul zilei sunetul magic al valurilor îi răsună în urechi, fie vară, fie iarnă. Când ploua și era ceață iar vântul și marea se uneau într-un singur glas, Jennifer se simțea fericită. Nu-și putea imagina lumea fără mare, era ceva ce făcea parte din ea, ce nu putea fi schimbat, care-i bântuia visele noaptea dar n-o înfricoșa, aducându-i pace și siguranță. Marea era parte din viața ei și nu putea să-i fie smulsă așa cum nici tatăl ei n-ar fi putut să-i fie luat ' cu forța.

Noaptea, în pat, ronțăind un biscuit și privind lumânarea aproape stinsă, obișnuia să asculte murmurul vocii tatălui ei ce răzbătea din camera alăturată. Din când în când îi auzea vocea strigând-o:

- Jenny, ești încă trează?

• Asta îi dovedea că totul era bine. Se întorcea pe o parte suspinând fără motiv și adormea aproape instantaneu.

În sfârșit, veni și ziua când tăticul se duse la Sudmin. Plecase încă de dimineață și uitase să-i facă cu mâna.

Se făcu întuneric când se întorsese în sfârșit acasă. Nimeni nu vorbise la masă. Când Jenny nu mai putu suporta tăcerea și mama o dojeni, izbucni în lacrimi și pe deasupra câinii cu lapte văzu fața tăticului palidă și speriată.

Se ridică și părăsi camera. Ea se lupta să-l aducă înapoi dar el n-o auzise.

Apoi mama o duse sus și o dezbrăcă. Casa părea bântuită de fantome; nici o stea nu strălucea pe cer iar vântul frângea crengile copacilor. Stătea în pat și plângea, lacrimile sărate alunecându-i pe obraji.

Deodată auzi un sunet pe care n-avea să-l uite niciodată, un sunet înfricoșător, teribil de puternic.

Când zgomotul se mai potoli, Jennifer se pomi să strige:

- Tați, nu mă părăsi... Tați!

Alergă de-a lungul holului în halat, speriată, ea care nu știuse ce-i frica până atunci. Casa răsună de voci străine. Mama alergase spre ea și o luă în brațe. Era gata îmbrăcată, orbecăia

șoșoni, paltonul era încheiat până-n gât și pe deasupra își puse un șal foarte gros.

Harold avea în mână o lanternă, pe care i-o dădu mamei ei pentru a o lua pe ea în brațe. Alergară spre chei, se amestecară printre oameni, întrebând, chestionând, vocile lor fiind purtate de vânt. Jennifer o trăgea pe mama ei de fustă, „Unde-i tati, unde-i tati?“, dar nu primea nici un răspuns; parcă alergau din nou pe dealuri, până la stâncile înalte unde chipuri întunecate se mișcau prin ceață. Vântul aproape că o răsturna iar ploaia îi intra în ochi.

Acum ei coborau dealul, timpul se topise într-o confuzie fără speranță de spaimă și, tot ceea ce-i rămăsese în mintea ei de copil era salonul, la mijitul zorilor, cu dușumeaua udă și plină de noroi de la du-te vino-ul oamenilor. Mama, desfigurată la față, ținându-l de mână pe Harold, iar ea, Jenhy, străduindu-se să distingă acel ceva ce se zărea sub pătura ruptă.

„Janet Coombe“ era ancorată la intrarea în golful Polmear. Fluxul o adusese foarte aproape de mal și acum zăcea jalnic, într-o rână, pe jumătate îngropată în noroi, apa scurgându-se din ea, precum sângele.

Nu mai era demult parte din viața naturii, a mării, a vântului. Nu mai răspundea demult chemării valurilor. Aventura nu mai era pentru ea, la fel ca și frumusețea cerului albastru. Vânturile puternice, furtunile erau doar o amintire, duse erau și cântecele și vorbele pline de duh ale marinarilor.

Catargul ei atâma indiferent și părăsit, pânzele erau ca niște zdrențe, iar ea nu mai era mândria și fala Plyn-ului, ci doar o epavă.

Un pescăruș își plângea amarul pe unul dintre catargele rupte, ca un cântec de doliu, pentru ca apoi să-și întindă aripile și să se înalțe spre soare.

De deasupra bânelor distruse capul lui Janet privea înspre Plyn. O vedea pe Jennifer ca pe cineva drag, apropiat, parte din ea însăși; o vedea pe Jennifer, singură pentru prima oară în viață.

CAPITOLUL 2

Afacerile familiei Coombe erau pe cale de lichidare și azi era rândul șantierului.

Ciocanele constructorilor de vapoare nu se vor mai auzi bătând niciodată, cel care se auzea acum era al celui care conducea licitația. Locul era ticsit de fel de fel de persoane atrase de ce se întâmpla, unii erau din Plymouth și nici măcar nu auziseră de familia Coombe.

Bertha Coombe stătea în salon în fața focului, cu Cei doi băieți de o parte și de alta a scaunului.

De-abia o priveau din când în când pe Jenny aflată în celălalt colț al camerei, albă la față și speriată, ignorând-o ca pe un lucru insignifiant; era mult prea mică, oricum nu înțelegea nimic.

- Știu că e puțin mamă, spunea Harold, dar cel puțin o să vă ajungă ție și lui Jenny până când ea o să poată să-și câștige singură pâinea. Am crezut întotdeauna că tata a agonisit mult mai mult de atât, dar asta este. Totul s-a dus pe apa sâmbetei.

- Nu trebuie să-ți faci griji, totuși, spuse Willie. Eu pot să dau ceva din ce-am pus deoparte în ultimul timp și sunt sigur că și Harold va face la fel.

Bertha își ștergea ochii cu batista fără încetare:

- întotdeauna am fost împotriva ideii lui de a se urca în barca aceea blestemată. Nici nu vreau să-mi mai amintesc, înmormântarea, biserica aceea bătută de vânturi, totul a fost atât de sumbru. Își șterse nasul și se uită spre Jenny, care o privea cu ochi mari, speriată.

- Fugi și ia-ți șorțulețul Jenny, doar nu vrei să-ți murdărești rochița cea neagră și nouă.

Copila o ascultă fără un cuvânt, apoi alergă sus. în

timp ce urca, zări pelerina de ploaie a tatei atârnată în cuier. Se clătina ușor în cuiul de care era agățată și fără motiv, Jenny se.înfricoșă.

Se ascunse din nou într-un colț al camerei și ascultă conversația, prinzând frânturi, căzând apoi pe gânduri.

Vocile continuau să se audă:

... fiecare zi pe care o petrec aici, mă face să mă simt îngrozitor. Mai bine te-ai ocupa serios de treabă, Harold, pentru că eu nu mai pot. Jenny și cu mine am putea pleca la mama la Londra.

Unde să plece? Ce se întâmplă? Stătea înghesuită într-un colț de frică să nu fie văzută și trimisă în cameră.

- Asta e cea mai bună cale.

Cuvinte, cuvinte, cuvinte de adulți. Mama adâncită în fotoliu, luând hotărâri peste hotărâri, de neînțeles pentru ea.

Când se va scula diminețile se va uita spre celălalt pat să vadă dacă tatăl se întorsese peste noapte. Dar mama era singură cu fața întoarsă spre pătucul ei și cu ochii închiși.

Plecarea la Londra se apropia, când era poimâine când era mâine. Totul i se părea lui Jenny ciudat și ireal. Covoarele erau strânse, mobila dispăruse. Tablourile de pe pereți fuseseră luate, nu mai rămăseseră decât câteva găuri mari și negre care îi dădeau fiori.

Geamantanele erau puse în mijlocul casei, pline pe jumătate cu haine: bucăți mari de hârtie erau împrăștiate pe jos. Dulapurile aveau ușile larg deschise, iar într-unul din colțuri erau îngrămădite o groază de lucruri pe care mama intenționa să le arunce: o ramă de lemn ruptă, o mănușă veche, câteva ace. Jennifer se întoarse cu spatele la ele și-și scutură umerii înfiorată și părăsi încăperea în vârful picioarelor.

În ultima seară, cina fusese mai deosebită de cele din alte dăți: ouă cu slănină și conservă de came. Cu pâine pentru că dulceața se terminase. Lui Jenny îi fusese rău și simțise o durere ascuțită în tot corpul, pe care nu și-o putuse explica. Numai gândul că a doua zi avea să încalțe ghetele cele noi o împiedica să izbucnească în plâns.

Și iată că ziua sosi. Mama se sculase încă de la șase' și îngrămădisise ultimele lucruri în geamantane.

Harold și Willie, alergau dintr-o parte într-alta întrebând de cheile de la casă.

Lui Jenny i se părea că ușile și ferestrele se holbau la ea cu reproș, iar camera altădată atât de vioaie, avea acum un aspect cenușiu, dezolant.

Un ac vechi se zărea într-una din crăpăturile din podea iar sub lavabou stăteau aruncați pantofii ei de plajă pe care mama o sfătuisese să nu-i mai ia. Lângă chiuvetă era o pastă de dinți pe jumătate folosită.

- Mișcă-te mai repede, Jenny. în ritmul ăsta n-o să ajungem nicăieri. Nu, nu poți să ieși vechiturile astea cu tine. Harold, vrei să vii să închizi geamantanul?

Jennifer tropăia în urma lor în ghetuțele noi, care parcă nu mai semănau deloc cu ce cumpăraseră de la magazin. Începuseră deja s-o strângă și s-o ciupească. Deodată se făcu albă la față și lacrimile începură să-i curgă pe obraji.

- Mamă, scânci ea, mamă... nu mă simt bine deloc.

Ligheanul era mult prea departe și ei îi venea să vomite.

- Nu vreau să merg, strigă ea, nu vreau să plec!

Mama o sărută prin vălul de doliu dar mâna înmănușată care o dezmiarda nu-i putu oferi alinare.

Harold și Willie stăteau neajutorați lângă ușă.

- Ar fi timpul să plecăm. Autobuzul vine în cinci minute.

Jenny se împotriva din toate puterile, opintindu-se

în toate părțile, dar mama o ținea strâns de mână, să n-o scape. Lui Jenny i se părea că pereții dau mâna cu ea și-i vorbesc, scările începuseră să se învâртеască cu ea tot mai repede.

în câteva secunde au fost în autobuz, Jennifer înghesuită între Willie și mama ei.

Șoferul pomi motorul.

- La revedere! La revedere!

Jenny privi lung casa cu iederă rămasă în depărtare, pustie și singuratică. Draperiile de la dormitor fluturau în toate părțile parcă luându-și la revedere.

K

Puterea [ubirii **CAPITOLUL 3**

Prima amintire pe care Jennifer Coombe o păstră despre Londra fu sunetul goarnei care venea din barăcile de peste drum. Gomiștii erau primii care o trezeau dimineața și ultimii pe care-i auzea înainte de a se culca. Acest lucru îi aducea aminte fără încetare de Plyn, de cât de departe îl simțea și cât de mult ducea lipsa mării și a valurilor ei spumoase. Goarna suna chiar și în visele ei cele mai adânci și o trezea brusc din somn în camera care i se părea neprimitoare și ostilă.

Apoi, se auzea o bătaie în ușă. Era Ethel, servitoarea, care tropăia cu pași de elefant prin cameră și trăgea draperiile, trezind-o de tot. Poate că s-ar fi împrietenit cu Ethel până la urmă dacă aceasta n-ar fi avut o aluniță mare și maronie pe bărbie. Se dădea jos din pat și începea să se îmbrace.

Apoi, suna gongul pentru rugăciune. Mama și Jennifer coborau în camera de zi și începeau să se roage împreună cu ceilalți din pensiune. De pe scăunelul ei din colț, Jennifer îi observa pe toți cum coborau, fiecare compunându-și câte o mină diferită când ajungeau jos. Apoi, știa că bunica era chiar în spatele ușii, pregătindu-se să intre. Pășea ușor, legănându-se și scuturându-și părul lăsat pe spate care masca un gât uriaș și butucănos. În timp ce mergea, se încrunta și-și strângea buzele punga după care se așeza în sfârșit pe scaun cu Biblia pe genunchi..

Jennifer auzea pocnetul ochelarilor, atârnați pe un lanț, apoi urma vocea bubuitoare „Domnul Dumnezeuul nostru care le ești în Ceruri” și un mic cor de voci o urma.

Toți internii din pensiune se așezau la mese, după rugăciune. Jenny îi privea pe toți, rând pe rând, dar

dacă, vreunul se apleca să-i vorbească se întorcea imediat cu spatele.

- E cam timidă cu străinii. Încerca s-o scuze mama ei. de obicei e foarte vorbăreată. Jennifer se agăța de scuzele mamei sale și tăcua cu încăpățănare; curând descoperi că dacă își strângea buzele și se uita în pământ, nimeni n-o băga în seamă.

Numai bunica își dădea seama de înșelăciune. Jenny simțea când era privită de ea. O dată o văzu pe Jenny scoțând o bucată de carne din gură și aruncând-o pe jos și de atunci fu mereu cu • ochii pe ea.

- Bertha dragă, cred că copila e cam pretențioasă la mâncare, spuse ea.

- O, nu, acasă mameam nici o problemă cu ea din acest punct de vedere. Îți place carnea, nu-i așa Jenny?

- Da, mormăi ea, simțindu-și obrazii roșind și mestecând fără încetare grăsimea care-i provoca greață. Pot să plec acum? întrebă ea, apoi alunecă de pe scaun și părăsi încăperea, scoțând din gură bucățica de grăsime pe care apoi o ascunse sub un borcan în hol, acolo unde nimeni n-o putea găsi. Holul pe care-l străbătea, unde domniile se spălau pe mâini, și-și agățau hainele, îi aducea aminte de holul de acasă unde tatăl ei își agăța impermeabilul și pălăria. În jurul ei i se părea că distinge un miros teribil de familiar. Tot aici domniile își stingeau țigările, pe dușumea. •

Jennifer aștepta acolo până se termina masa și-i privea pe toți ieșind ușurați, zâmbind și vorbind de parcă li se luase o povară de pe inimă. Treceau pe lângă ea indiferenți, niciodată n-o mângâiau, nici măcar nu-i adresau vreun cuvânt. Plecau aproape imediat după masă și se întorceau seara. îi urmărea de la geam cum urcau scările și se scotoceau în buzunare după chei.

Intra în hol, mușcându-și degetul, nedându-le atenție când îi spuneau „Hei, salut!”, totuși mulțumită.

îi urma în vestibul și le asculta vocile vesele vorbind despre una despre alta. îi plăcea felul cum se spălau pe mâini, frecându-se bine cu săpun pentru ca apoi să se descheie la pantaloni și să se ducă la toaletă, nedându-i nici o atenție, ca și cum ar fi fost o pisică.

Femeile nu erau așa, ele^îi sușoteau cuvinte dulci în ureche și o' duceau ușjarel în dormitor închizând ușa cu grijă să nu fie auzite.

Timp de o săptămână, holul fu punctul de atracție cel mai important pentru Jenny. Până când, într-una din seri bunica

observă cum Jenny se strecura din salon de fiecare dată când auzea voci în hol. Chiar ea o văzuse, pe când se ducea să vorbească cu unul dintre servitori și trecea pe hol, sprijinindu-se în baston, cum stătea proțăpită pe balustradă privind spre toaleta bărbaților.

- Jennifer! Speriată, privi la silueta masivă a bunicii ce o privea din capul scărilor. Ce faci la toaleta bărbaților?

Jenny se roși toată, vinovată ca un criminal prins asupra faptului și o luă la fugă.

După ceai, Jennifer petrecu ore în șir răsfoind o carte fără să vadă nimic, așteptându-se din moment în moment s-o vadă pe bunica intrând și cerându-i socoteală.

Vremea de culcare venise, nimic nu se întâmplase, nimeni nu comentă nimic, apoi trecură câteva zile și tot nimic. De atunci, Jenny nu mai mergea pe hol și dacă cineva pronunța ocazional cuvântul, Jenny tresărea și inima îi bătea cu putere.

Săptămânile treceau și ea locuia tot la pensiune cu mama și bunica, iar tata tot nu se întorsese!

Nimeni nu-i spunea nimic niciodată, era nevoită să tragă propriile ei concluzii. Odată mama citise o scrisoare de la Harold: „Casa noastră mi se pare atât de ciudată acum. Willie a plecat ieri, pe mare, bine-dispus și mi s-a și făcut dor de el. Șantierul arată dezolant. Vărul Tom și vărul James sunt la pământ. Nu le merge bine deloc. Janet Coombe zace și acum în noroi și nu cred s-o mai scoatem vreodată în larg. Bietul tata, bine că n-a apucat să vadă toate astea, bine că n-a aflat...” Aici mama ei mototoli scrisoarea și ea nu mai putu citi nimic.

Ce să afle? Ce nu trebuia tata să știe? Jenny își privi mama cu asprime, dar ea deja se întorsese și vorbea cu bunica despre altceva. De ce nu-i rosteau niciodată numele în fața ei? Exista un secret pe care ele refuzau

să i-i dezvăluie, o tratau ca pe un copil, îi era teamă să-l afle, dar ştia că trebuie.

Jennifer începu să-şi roadă unghiile şi trecu în revistă planuri peste planuri, storcându-şi creierii cum să le înşele pe mama şi pe bunica şi să le facă să mărturisească. Mama cosea în faţa ferestrei deschise privind la strada aglomerată şi plină de maşini. Bunica îşi puse ochelarii pe nas şi deschise ziarul de seară.

Jenny începu atunci să se joace cu ciucurii de la perdea știind că asta o va irita cumplit pe mama ei.

- Jenny, încetează!

Jenny se opri și întrebă:

- Când ne întoarcem acasă?

Nici un răspuns.

- Când ne întoarcem acasă, mamă? Vocea era ca un plânset, rugătoare.

- Nu fi pisăloagă, Jenny. Du-te și găsește-ți ceva de făcut.

- Dar vreau să știu când plecăm acasă?

- Nu ne mai întoarcem acasă, acum locuim la Londra, știi asta foarte bine. Și nu te mai agita atâta. Vrei să ieși să te joci afară?

Jennifer se- duse din nou spre mijlocul camerei și-și văzu bunica fixând-o cu ochi dezaprobatori.

Nu mai era nimic de făcut. Plyn-ul era pierdut pentru ea pentru totdeauna. Curând va afla și sumbrul adevăr, dar deocamdată nu putea să se gândească la nimic care să-i dea câștig de cauză.

Se îndreptă spre ușă, gata s-o șteargă, în momentul în care va afla totul. Bunica lăsă ziarul jos și căscă. Acum era momentul.

- Unde-i tati? întrebă Jenny.

Nimeni nu spunea nimic și Jenny se înfioră brusc.

Mama o privea palidă iar bunica se înroșise toată.

Jennifer răsuci clanta de la ușă, mai așteptă câteva clipe apoi izbucni cu îndrăzneală, privindu-le obraznic:

- Cred că tăticul meu a murit, zise ea.

Cum nici una nu făcu vreo mișcare spre ea și nici nu dădeau vreun semn că vor s-o dojenească, își dădu seama, în sfârșit, de teribilul adevăr.

Puterea *ubi* **CAPITOLUL 4**

Șantierul firmei „Thomas Coombe și fii” arăta dezolant. Nu se mai auzea nici hârșăitul fierăstraielor, nici bubuitul ciocanelor. Vapoarele trebuiau să meargă în altă parte pentru a fi reparate și posesorii de iahturi străbăteau cale lungă pentru a-și găsi designeri potriviți și pricepuți. Magazia din spatele șantierului fusese luată de un inginer în căutare de terenuri care și-a instalat garajul pe locul unde fusese construită „Janet Coombe”. Mecanici tineri și unsuroșii se plimbau de colo colo cu chei și piulițe în mâini, un camion Ford intra și ieșea pe porțile șantierului, umplând aerul cu fum și miros de benzină și ulei, aer ce odată avusese iz de gudron, frânghii ude și smoală. Clădirea cu mansardă nu fusese încă vândută, mansardă unde’ Thomas Coombe și fii săi și-au conceput și cizelat modelele. Tizul și nepotul său Thomas împreună cu vărul James încă mai erau legați de acest loc ca o ultimă reminiscență a afacerii pierdute, dar nu îl mai foloseau ca atelier de creație, ci ca un depozit de bărci. Aici, pe timp de iarnă erau găzduite bărci cu motor și mici ambarcațiuni ocazionale, vara, contra cost.

Cu tatăl său mort, cu mama și sora plecate la Londra și fratele pe mare, Harold Coombe nu simțea nici o atracție în a rămâne profesor la școala din Plyn.

Casa se vânduse destul de bine și pentru Harold era un adevărat chin să treacă zilnic pe lângă vechiul său cămin și să vadă alți oameni în poartă, aiți copii la ferestre. După câteva luni de gândire se hotărî să-și dea demisia și să plece la Londra.

În ultima noapte la Plyn, Harold avu o lungă discuție cu cel mai bun prieten al tatălui său și vărul său favorit, fermierul Fred Stevens. Fred avea 40 de ani și stătuse alături de Christopher pe toată durata

Puterea

procesului. *iubirii*

- Nu vreau să renunț la meseia mea. Poate că nu este cine știe ce, dar e o slujbă decentă și sunt mândru de ea.

- Crezi c-o să reușești să te acomodezi la Londra? O să-ți dai și ultima picătură de sânge pentru o promovare și tot degeaba.

- Trebuie să încerc. O să-mi lipsească locurile acestea cu siguranță, dar nu uita că m-am născut la Londra, am locuit acolo până la nouă ani, așa că nu-mi va fi greu să mă acomodez din nou. Apoi, acolo sunt mama și Jenny. Ce ghinion pe biata fată! Să locuiască la pensiyne cu bunica...

Fred fluieră dezgustat. i

- Mi-aș fi dorit ca mama ta să nu se fi grăbit atât cu plecarea. Ar fi putut să locuiască la noi amândouă. Norah îmi spunea asta

în fiecare zi. Pe lângă asta, John s-ar fi bucurat să aibă o prietenă de vârsta lui. Numai copiii sunt în pericol de a fi alintați, nu-i așa?-

- Nu și John.

- Așa crezi tu? râse Fred«.

- Sunt mai mult ca sigur că va ajunge departe.

Curând după aceea, Harold se ridică să plece.

- Mă cam grăbesc, Fred. Să te gândești la mine cât voi fi la Londra. O să încerc s-o conving pe mama să ne întoarcem la Plyn de sărbători, deși cred că va fi aproape imposibil. Să sperăm că în câțiva ani se va plictisi și se va hotărî singură să revină aici.

- Cu femeile nu poți ști niciodată. Dar poți s-o trimiți pe Jenriy să locuiască la noi, dacă vezi că nu se simte bine acolo. Norah se poate ocupa de ea. Iar John se va strădui să se poarte frumos, nu-i așa, John? Unde ești?

Un cap apăru la fereastră.

- Hai vino și ia-ți la revedere. Harold pleacă mâine, la Londra.

Băiatul urcă pe pervaz. John Stevens avea 11 ani și era foarte înalt pentru vârsta lui. Ochii erau albaștri ca ai tatălui său, iar părul blond îi cădea în șuvițe rebele pe față.

- îmi pare rău că pleci, spuse el.

- Și mie îmi pare rău, John, dar asta e situația. N-are rost să mă opun.

Băiatul dădu din cap.

- Te mai întorci?

- Așa sper. M-aș simți îngrozitor dacă aș crede că n-o să mă mai întorc niciodată să văd Plyn-ul.

- Sigur că se va întoarce. Și el și Willie. Atunci, tu vei fi un om înstărit și la pensie, râse Fred cu veselie. Așa sper cel puțin, Willie va comanda o navă de linie gigantică pentru plăcerea lui. Cum se descurcă cu radiofonia fără fir Harold?

- Foarte bine, vere Fred. Se pare că este pasionat. Eu nu mă pricep la așa ceva.

- Nici eu, dar se spune că are un mare viitor. Ei bine, Ja revedere și mult noroc. Nu te vom uita, aici, în Plyn. Vino înapoi și

ai grijă să nu le răsfeți pe fete prea tare. Transmite-i mamei tale, toată dragostea mea.

- La revedere, vere Fred. îți mulțumesc pentru tot ce-ai făcut pentru noi. Nici eu, nici Willie n-o să te uităm niciodată. La revedere, John și sper să ne revedem în curând.

Harold se îndreptă spre ușă. John îl privi lung și apoi se încruntă.

- La ce te gândești, fiule?

- N-o să se mai întoarcă niciodată, spuse băiatul încetișor.

- Cum adică n-o să se mai întoarcă? Sigur c-o să se întoarcă. Poate o să stea el ceva mai mult la Londra, dar cu siguranță o să se întoarcă acasă la Plyn.

- Nu, spuse John. Știu că îți pare ciudat, dar am așa un sentiment... îți amintești ce ți-am spus de unchiul Christopher? Atunci ai râs, dar eu am știut de la început.

- Ascultă, scoate-ți gândurile astea negre din cap. E o prostie să te gândești la ce-i mai rău.

- Bine,' bine... Băiatul alergă afară fluierând. își scoase praștia din buzunar și trase într-o pasăre care căzu chiar lângă legătura de grâu. Apoi o luă de-a lungul câmpului cântând până ajunse într-un loc de unde se putea vedea foarte bine portul, golful Polmear și rămășițele corăbiei „Janet Coombe“.

Cu ochii pe jumătate închiși, John urmărea scena cu atenție.

- Nu pot să nu mă tot gândesc la lucruri rele, își spuse John. Știu că n-o să-i mai văd vreodată nici pe Harold nici pe Willie, așa cum știu că vasul din golf nu se va distruge complet atâta vreme cât statueta de la proră va exista. Nimeni nu mă crede, dar într-o zi toți vor înțelege.

Apoi auzi țipetele băieților pe câmp, le făcu cu mâna, râzând apoi o luă la fugă spre casă uitând de

gândurile lui.

Harold își aruncă ultimile lucruri în geamantan. Se îndreaptă de spate și suspină privind portul și marea de la fereastră.

- Mă voi întoarce, șopti el. Într-un an sau doi mama se va sătura de Londra și vom locui din nou aici Willie, Jenny și cu mine. Tata aparținea acestui loc, la fel și tatăl și bunicul lui. Și noi aparținem de aceste locuri, nu putem sta departe, cum nici Willie nu se poate despărți de mare. Vom reveni la tine, Plyn.

Într-un an sau doi, se gândi el, voi reveni. Atunci era în toamna lui 1912.

CAPITOLUL 5

Cu timpul, Jennifer se obișnuie să locuiască la Londra, la pensiune. Lucrurile din jur începură să-i devină familiare. Casele, autobuzul care trecea în fiecare zi pe sub fereastra ei de la dormitor, zgomotul înfundat al trenurilor inter regionale.

Bertha Coombe devenea, pe zi ce trecea, aceeași persoană care fusese pe vremea tinereții ei. Își amintea frânturi din ziua când îl văzuse pentru prima dată pe Christopher. Părea atât de umilit și de frustrat de faptul că nu putea face mai mult pentru ea și pentru copiii lor. Încă plângea privindu-i fotografia, dar acum obișnuia să-l numească „bietul Christopher” și să-și scuture capul cu tristețe când cineva îi pomenea numele.

Harold nu stătuse mai mult de o lună la pensiune. Închinase o cameră în apropiere, revoltat de regulile și legile pe care bunica ținea cu tot dinadinsul să i le impună.

Willie apărea din când în când, pentru scurt timp, schimbând aerul, când la pensiune, când la locuința lui

temporară, neînțelegând nici în ruptul capului de ce fusese nevoie ca fratele lui să plece din Plyn.

Cam tot atunci se hotărî ca Jenny să meargă la o școală de zi. La Plyn, ar fi urmat un pension, dar o astfel de idee a șocat-o pe doamna Perkins peste măsură, dar mai mult decât atât o durea gândul că nepoata ei ar putea studia alături de cei mai săraci copii din cartier. S-a interesat de școala particulară a domnișoarei Hannock, în St. John's Wood și s-a oferit să plătească banii necesari.

- O să scape în sfârșit de timiditatea asta nesuferită, zise Bertha, odată ce o să mai cunoască și alți copii de vârsta ei. Câteodată cred că-și folosește timiditatea ca pe un scut atunci când nu vrea să facă ceva.

Bunica se scobi în dinți cu un ac și-și scoase o bucățică de carne.

- Copila a fost prea răsfățată de Tatăl ei. Ce te poți aștepta de la ea?

- Jenny, dragă! Du-te afară și joacă-te!

Așa că Jenny ieși din cameră și urcă la ea în dormitor, așezându-se la fereastră și privind îngândurată ploaia care cădea.

Închise ochii încercând să-și imagineze Plyn-ul, dar se părea că amintirile se depărtaseră tot mai mult și când imploră marea să se întoarcă la ea, tot ceea ce putu să vadă fu plaja și digul, atâta tot. Chiar și vechiul ei dormitor îi apărea acum extrem de confuz, uitase până și culoarea tapetului. Însă ceea ce putea să-și amintească, era un cap înfundat în peme, cu părul căzut peste ochi, un corp calduț, lângă care era foarte confortabil să te așezi și asta era tot. Căci trăsăturile feței se pierdeau în ceață.

Undeva în depărtare, o fetiță alerga cu picioarele goale pe deal, cu părul în vânt, soarele îi scânteia în ochi, pescărușii țipau deasupra capului ei... Când deschise ochii, ploaia cădea în averse peste oraș, traficul începuse să se aglomereze și ceața se lăsa din ce în ce mai groasă.

Primul ei trimestru la școală fu un succes. Își dădu curând seama că nu conta cât de bine își făcea temele atâta vreme cât scrisul îi era ordonat. La jumătatea celui de-al doilea trimestru se întâmplă un lucru îngrozitor care îi lăsă o impresie foarte dureroasă. Directoarea se plânse de ea și îi scrisese mamei ei, iar pentru câteva zile se simți ca o criminală, conștientă de privirile reci care îi erau aruncate.

Se întâmplase că Jenny observase într-o zi un grup de fetițe care stăteau împreună la masă și-și șopteau ceva la ureche. O fetiță cu părul cârlionțat o întrebase dacă nu vrea să li se alăture. Numele ei era Lillias.

. - Să mă alătur, cui? întrebase Jenny.

- Societății noastre secrete. E ca un joc de spionaj,

ne putem spune secretele una alteia.

- Aș putea să fiu eu căpitanul? întrebă Jenny.

- Da, dacă vrei.

Lillias își puse brațul după umerii uneia dintre fete și-i șopti ceva.

- Ooo! spuse cealaltă făcând ochii mari. De unde știi?

- Sst, nu spune la nimeni?

Jennifer începu să se agite.

- Care e secretul?

- Lillias știe, răspunse cealaltă.

- Ce știe?

- Cum se fac copiii.

Un murmur străbătu grupul de fete de la un capăt la altul.

- Oh, spuse Jenny indiferentă, asta o știe toată lumea.

- Tu știi?

Ezită câteva secunde, nesigură de răspuns. Nu se gândise niciodată la asta. Dar trebuia să le câștige celorlalte respectul.

- Da, prostuțo, minți ea.

- Și Jennifer știe! strigară ele. Spune-ne repede.

- Poți să le spui tu dacă vrei! spuse Jenny politicoasă către Lillias.

- Nu sunt îngeri deloc, nu coboară din cer, cresc în oameni, asta e cu copiii.

- Da' tu de unde știi?

- Am întrebat-o pe sora mea care are 14 ani. E și un cuvânt foarte caraghios pentru asta, l-am găsit în dicționar.

Jenny se uită la ea surprinsă. Era oare adevărat? Ce chestie! Pe moment, se scăpă de uluire.

- Pooh! spuse ea. Nu cred. Cum se poate?

- Ha! exclamă Lillias. Vezi că nu știi?

- Ba știam! Ba da! Ba da! strigă Jenny. Doar mă

prefăceam că nu știu ca să văd ce zici. În orice caz știu mai multe decât voi pentru că eu am avut un copil.

- Ceee? Nu se poate, ești prea mică pentru asta.

- Ba da, am avut, continuă Jenny uluită de ce scotea pe gură. Am avut unul vara trecută dar i l-am dat unei prietene.

- Nu puteai. Numai doamnele măritate fac copii.

- Ei bine, eu am făcut. Doctorii au zis că a fost un miracol.

- Jennifer, inventezi acum. Cum a fost? A crescut în tine?

- O, da, a fost foarte ușor. Magie curată. Mama zice că o să mai fac unul la vară, în vacanță. Odată, aruncată bomba, fetițele dispărură una câte una, îngrozite.

Spre sfârșitul săptămânii în timp ce-și făcea temele, mama ei

o chemă în sufragerie. Bunica și mama stăteau în fotolii, ambele stacojii de furie.

- Jenny, îi zise mama, am primit o scrisoare de la Miss Hancock și nu e prea măgulitoare la adresa ta. Nici eu și nici bunica nu știm ce să facem cu tine.

Genunchii lui Jenny tremurau. Ce s-o fi întâmplat? Ce făcuse?

- Unul dintre părinți s-a plâns că fetița lui a venit acasă cu capul făcut calendar de la poveștile tale stupide șriipsite de sens. Miss Hancock a vorbit cu această fetiță Lillias care a spus că tu ai avut ideea acestui joc stupid de-a secretele și că le-ai spus fel de fel de lucruri despre copii... Jenny, cum ai putut să faci așa ceva?

- M-am prefăcut numai, spuse Jenny. N-am știut... n-am gândit că... Dar Lillias se tot lăuda că... Ea spunea că știe cum se fac copiii și eu i-am spus că am avut unul și că...

- Jennifer! strigă mama ei dezgustată.

Bunica pufni indignată.

- Ce ți-am spus Bertha? Nu ți-am spus cum stătea ore în șir și trăgea cu ochiul la toaleta bărbaților? Uite-o cum roșește. Știa că nu e un lucru frumos și, totuși, îl făcea. Un copil la vârsta ei să aibă astfel de idei... E revoltător!

Jennifer își puse mâinile în poală. Oare ce legătură avea toaleta bărbaților cu făcutul copiilor?

- Jennifer, îi spuse mama, nu știu dacă voi mai avea vreodată încredere în tine. Toate astea m-au șocat îngrozitor. Propria mea fiică să aibă gânduri atât de vulgare și...

Bertha se înecă de plâns, mototolind scrisoarea fără încetare.

- Va trebui să-i scrii domnișoarei Hancock și să-i ceri iertare, îmi promiți că astfel de gânduri îngrozitoare nu-ți vor mai trece niciodată prin cap?

- Da, mamă.

- Știu eu de la cine a moștenit ea toate astea. Cred că e prea târziu să mai facem ceva acum. Mă întreb ce alte idei îi vor mai trece prin cap, se întrebă bunica.

Ochii lui Jenny se plecară rușinați. „Vulgar” spusese mama ei. Probabil se referise la desenele acelea cu doamnele în pielea goală, căci făcuse câteva schițe. Poate că le găsise bunica.

Bunica își jucă ultima carte de data aceasta.

- Oare ce-ar zice tăticul tău de chestia asta dacă ar fi în viață?

Camera se învârti brusc cu ea, inima încetă să-i bată, simți că se sufocă și, adunându-și ultimele puteri, fugi din cameră.

În iulie, bunica, mama, Harold și Jenny au plecat pentru două săptămâni la Swanage. A fost o adevărată schimbare pentru ele, plaja, apa erau tot ce-și puteau dori.

- Plyn-ul nu era așa? Era mai puțin interesant? Întrebă Jenny, curioasă. Nu, nu era așa, cu siguranță. Era extrem de plictisitor.

Suspina ușurată și continuă să se joace, sperând ca el să nu se • supere că ea uitase.

Harold uitase să mai construiască castele din nisip pentru ea, citea ziarele cu voce tare. Nimic interesant, doar articole lungi și plictisitoare despre alte țări.

În timp ce Jenny își făcea o casă din nisip și se pregătea să-i pună o scoică pe post de ușă, îl auzi spunând:

- Anglia va intra probabil în război, mamă. Până la urmă se va lua o hotărâre. Dar sunt sigur că totul se va termina până la Crăciun; într-un fel sau altul.

Jenny își luă gălețușa și alergă pe malul mării pentru a o umple, împrăștiind stropi de apă în urma ei.

Într-o zi plouă și fură nevoiți să stea în casă. Mama și bunica stăteau lângă fereastră și coseau. Jenny picta un marinar și pătase deja cealaltă foaie de sus până

jos.

Harold dădu buzna în cameră, pe neașteptate, cu un ziar în mână, haina udă leoarcă de ploaie, lăsând dâre de noroi în urma lui.

Lui Jenny îi rămase pe veci, în memorie, imaginea lui, cu capul dat pe spate, bărbia împinsă înainte, cu un zâmbet ciudat pe buze.

- Germania a atacat Rusia, spuse el.

Jennifer, indiferentă, se întoarse la tabloul ei, continuând să deseneze.

CAPITOLUL 6

La început, războiul avu puțină importanță pentru Jennifer. După cele câteva săptămâni de vacanță, se întoarseră cu toții la Londra, iar spre sfârșitul lui septembrie, Jenny începu din nou școala. În serile de toamnă, Jenny se ducea într-un colț unde-și făcea temele – pentru că în camera ei era foarte frig și acolo chiar că nu se putea sta. În timp ce rodea capătul de la creion și-și sprijinea plictisită capul în mâini conversația celor mari ajungea nedeslușit până la ea. Bunica lipise o hartă a Europei pe perete și marca pe ea înaintarea trupelor spre diferite regiuni ale Europei.

Bunica și mama începuseră să împletească ciorapi. Și Jennifer începuse un fular, dar renunțase după o săptămână.

Lui Jennifer îi făcea impresia că războiul le adusese adulților un nou punct de atracție. În sufletul lor, de fapt, ei se bucurau de tot ce se întâmpla în jurul lor pentru că toate astea îi făceau să pară mai importanți. Era amuzant să le urmărești cum trimiteau pachete în fiecare săptămână.

Bunica întreba:

- Dragă, ai uitat ceva?

Mama răspundea: ¹ •

- Nu, mamă. Am pus totul: conserve de carne^ biscuiți, sardine, tutun.

Era doar un joc, se gândi Jennifer, privindu-le pe deasupra cărții de aritmetică.

Cu timpul, internii de la pensiune începură să dispară unul câte unul. Câteodată se mai întorceau pentru câteva minute, toți îmbrăcați în uniforme kaki, arătând mult mai înalți și mai impunători. Femeile nu făceau destul pentru ei.

Pe Jennifer războiul n-o afecta cu nimic. Ea era doar

o fetiță pe care n-o interesau discuțiile adulților și nici nu lua parte la ele.

Pe drumul spre școală se întâlnea adesea cu soldați i care făceau exerciții în parcul Regent.-Câteodată îi vedea mărșăluind pe stradă, cu brațele legănându-se pe lângă corp.

Îi plăcea să-i audă cântând și când se întorcea acasă, fredona refrenele.

„Cu cine-ai fost aseară?”

Nu era nici sora ta,

Nu era nici mama ta...”

Uneori, ei strigau copiilor din cărucioare', conduse de doici în voaluri albastre.

- Hei, salut micuțule, ce mai face doica ta?

Soldații păreau veseli și plini de viață și nu le păsa de bunica ei care împlotea ciorapi sau de mama care trimitea pachete. Jennifer se oprea adesea pe trotuar și-i privea bucuroasă, le făcea cu mâna, ei îi răspundeau. Oamenii ăștia înțeleseseră că este o prostie să iei totul în serios.

În acea dimineață, în timp ce se ducea la școală, ca de obicei, Jenny își dădu seama că războiul însemna mai mult decât câteva rânduri în ziare; el afecta viețile oamenilor. Erau în timpul orei de desen, iar profesoara era doamna James, o femeie calmă, fără autoritate, când Jenny începu să se prostescă, stând într-un picior și răsucind o riglă deasupra capului. Profesoara 'tocmai începuse să se răstească la ea, când cineva deschise ușa și-i spuse: , ■ -

-Doamnă James, domnișoara Hancock vrea să vă vorbească. Odată plecată din clasă, toată lumea se dezlănțui.

Copiii se urcară pe bănci, urlând iar Jenny părea să fie conducătoarea lor. Trecură zece minute, douăzeci, o jumătate de oră și profesoara nu mai venea.

Jennifer luă o cretă și desenează stângaci un măgar sub care scrisese: „Doamna James”. Copiii râdeau de se prăpădeau. Îmbătată de succes, era pe cale de a se

apuca de un alt desen când ușa se deschise și una dintre elevele mai mari intră în clasă.

-Faceți liniște, vă rog, spuse ea, grav. Luați loc în bănci. Puteți să vă faceți temele pentru acasă. Doamna James nu mai vine azi. A primit o telegramă în care era anunțată că soțul ei a murit pe front. A plecat cu un taxi.

Toți copiii au încremenit. Se așezară rând pe rând pe scaune și-și deschiseră cărțile și caietele. Creta căzu din mâna lui Jenny și se sparse în bucățele. Caricatura doamnei James îi părea acum o rușine. Se și imagină alergând de-a lungul coridorului și intrând în biroul directoarei care o aștepta cu o telegramă în mână.

O fetiță nervoasă și palidă, pe care o chema Lucy, începu să plângă în banca ei din fundul clasei.

- Oh! este inuman, șopti Jennifer.

Și-l aminti pe Harold în uniformă făcându-i cu mâna de la fereastra unui tren și pentru prima oară, îi fu frică.

Copiii începură să lipsească cu săptămânile, iar când se întorceau la școală purtau câte o banderolă neagră în jurul brațului. Asta însemna că pierduseră pe cineva în război. Mâncarea era sub orice critică la pensiune. Pâinea era înnegrită, nu mai aveau gem și foloseau margarină în loc de unt. Foloseau orez în loc de cartofi și în loc de varză un fel de tocătură.

Prăjiturile erau îndulcite cu niște tablete mici și albe numite zaharină. Jennifer începuse să uite gustul mâncării adevărate. Uitase și cum arătau hainele de stradă pe care le purtau bărbații înainte de război. Acum, toți erau în kaki.

Se întreba deseori dacă și tăticul ei s-ar fi dus la război, încerca să-și amintească figura lui, dar singurul lucru care-i rămăsese întipărit era părul lui blond, răsfirat pe pernă. Nici fotografiile pe care le avea n-o ajutau cu nimic. El aparținea altui timp, mult prea îndepărtat. I se părea îngrozitor că el nu avea să știe

niciodată nimic despre război. Tot ce mai rămăsese din el era o piatră de mormânt, undeva, într-un cimitir uitat de lume.

Jennifer aruncă fotografia pe saltea și alergă în bucătărie fredonând „Tipperary”, un cântec pe care el nu-l cântase niciodată.

Harold a fost ucis în martie.

Tocmai se întorsese de la școală și știu imediat că ceva se întâmplase. Expresia de pe fața servitoarei era îngrozitoare; încerca fără succes să-i ocolească privirea. Pălăria unui bărbat stătea aruncată pe canapea. Se uită în sufragerie și văzu că ceaiul nu fusese servit. Una dintre interne trecu pe lângă ea cu ochii roșii de plâns.

Un junghi străbătu inima lui Jenny.

- Unde e mama? întrebă ea.

- Sus, cu bunica, nu se simte foarte... bine, îi spuse fempia și coborî repede în pivniță. Pentru câteva secunde, Jennifer ezită să urce la mama ei, temându-se de ce-ar putea să audă. Îngrozită de ideea că cineva ar găsi-o și ar putea să-i spună ceva, fugi și se ascunse în baie. Îngenunche pe podea și începu să se roage: „Te rog Doamne, Să nu fie Harold sau Willie, te rog, Doamne”. Apoi se ridică și începu să asculte la ușă.

După aproape douăzeci de minute auzi pe cineva coborând scările. Apoi o ușă se închise. Era liniște din nou. Jennifer știu că fusese bunica. Se strecură ușor din baie, n-avea nici un rost să mai stea acolo, trebuia să afle adevărul. Cu inima bătându-i să-i spargă pieptul, Jenny intră în camera mamei ei.

Camera era întunecată, draperiile erau trase. Jenny nu putea distinge clar chipul mamei ei care stătea întinsă în pat. Rămăsese lângă ușă, ținându-și respirația, îngrozită de ceea ce ar putea să vadă. Una dintre jaluzele se lovi de geam. Din pat se auzi un zgomot slab și silueta se mișcă.

Mama îi vorbi, cu o voce stinsă, de nerecunoscut.

- Tu ești, Jenny?

- Da, mamă.

Urmă o tăcere scurtă, Jenny așteaptă încordată, gâtul i se uscă de tot.

Picioarele începuseră să-i tremure.

- Harold a fost ucis, draga mea... vocea mamei se pierdu.

- Da, șopti Jennifer... Știu.

Pentru câteva secunde, Jenny și-ar fi dorit enorm să alerge spre pat, să se strecoare sub cuvertură și să se ghemuiască lângă mama ei, să-i simtă căldura. Nu știa că viitorul lor împreună depindea de acest moment. Jenny era mult prea timidă însă pentru asta.

Se strecură afară din cameră liniștită, și ajunse pe coridor, orbită de lacrimile care-i intrau în gură.

Jennifer se trezi brusc. I se părea că aude o împușcătură chiar lângă ureche. Bubuitura a fost atât de puternică încât pereții casei s-au zguduit. Se sculă din pat și se întinse după halat. Acest sunet cu care începuse să se obișnuiască îi smulgea întotdeauna un icnet de frică. Apoi, nebunia reîncepu. Scâncete, fluierături întretăiate de voci, umpleau aerul cu un țipăt înfiorător de panică. Sărind în picioare, Jennifer se repezi spre ușă, punându-și degetele în urechi. Cei trei servitori alergau înnebuniți pe scări venind din camerele lor meschine de la mansardă. Chipurile lor erau ciudate, grotești. Imposibil să faci vreo legătură între bucătăreasă, un zbir al bucătăriei pensiunii și femeia cadaverică care-și strângea puloverul. Era ceva șocant. Jennifer îi zâmbi politicoasă, dar îi evită ochii. Mama ei apăru pe palier, ajutând-o pe bunica, o figură oribilă, monstruoasă, îmbrăcată într-un capot roșu.

Internii ieșeau și ei din camere. Femeile pe jumătate dezbrăcate, părul în dezordine, pline de grăsime pe la nări. Singurii bărbați din casă erau bătrânul domn

Hobson, ce mergea cu burta înainte și domnul Weymes, care avea un singur plămân și nu putea lupta și care părea că-și cere mereu scuze că nu este acolo unde erau toți bărbații valizi.

Au coborât în pivniță, unde erau deja pregătite rogojini și scaune pliante, bărbații zâmbind mânjește, femeile nervoase, iar fețele lor erau stranii și palide în lumina lumânărilor.

Jennifer stătea lângă mama ei, cu dinții clănțănind. Ciudat, nu-i era frică, da'r, cu toate astea nu se putea abține să nu mai a tremure, în ciuda efortului de a se controla. Liniștea era de nesuportat și se întreba mereu ce se petrecea acolo sus.

- La naiba! Ați auzit? Întrebă unul dintre interni.

Zgomotul se repetă din nou. Întâi, un glonț urmat de o bubuitură și de încă una. Jennifer închise ochii și-și apăsă mâinile pe piept.

Era ceva ce părea că nu se va mai opri, că va continua până la sfârșitul zilelor ei.

Când se opriră armele pentru câteva clipe, i se păru că aude în depărtare un murmur slab ce semăna cu un bâzâit.

- Sunt exact deasupra noastră!

Lui Jennifer i se păru că stătea acolo în pivniță de o veșnicie și că viața ei nu fusese niciodată altfel. Într-o zi, i se spusese că războiul se va termina.

Acum avea doisprezece ani, era mare și înțelegea.

Războiul îi ucisese pe Harold și pe Willie. Odată fuseseră amândoi în viață, râzând de ea, jucându-se cu ea, îi atinsese. Acum, tot ce mai rămăsese din ei erau două telegrame, două scrisori de la niște ofițeri străini. Oricât de mult i-ar striga în clipele ei de singurătate, ei nu vor mai veni. În curând fotografiile lor vor deveni la fel de ireale ca și fotografia tatălui ei. Sunt morți. Peste câțiva ani, când va fi femeie în toată firea, ea le va privi neatentă chipurile mai tinere și va spune: „Da, ei au fost frații mei“.

Ei nu vor mai avea bucuria unei jucării vechi, pline de praf, uitată într-un dulap.

Puștile se mai opriră, apoi ici colo câte o rafală pentru ca într-un târziu să înceteze de tot.

Jennifer se văzu crescând și lăsându-i în urmă pe băieți dar și pe tatăl ei, trecând pe lângă ei, amintindu-și-i în momentele de liniște printre lucruri, cărți de copii în rafturile bibliotecii, poze rupte, cutii cu vopsele, un ursuleț cu un braț rupt, pulovere ce au rămas mici.

Apoi, Plyn, o imagine ștearsă a mării, a dealurilor și a potecii de-a lungul câmpiei.

O încerca teama de a crește și de a nu mai râde de lucrurile cu adevărat caraghioase, de a. merge ușor adusă de spate în loc să se cațere în copaci, să smulgă panseluțe din pământ. Se vedea lipsită de plăcerea de a mai răscoli frunzele toamnei în praf, de a folosi în loc de cartofi, petale de margarete, făcând mâncare din iarbă și ramuri și câte și mai câte.

Gândurile confuze și întortocheate se răsuceau în mintea lui Jenny, în timp ce stătea într-o rână, cu dinții clănțănind. Curând va îmbătrâni cu zgomotul de puști în urechi; Londra, tatăl ei, băieții, Plyn-ul, visuri moarte ale unui an uitat și vedea alergând pe lângă ea umbra unei fete care vroia să rămână veșnic tânără.

Acum era liniște, bubuiturile încetaseră. Deodată, se auzi ca o șoptă, ca un ecou slab, îndepărtat un sunet de goarnă.

Două note, repetate de două ori, pierzându-se în imensitatea străzii.

- La o parte... la o parte..

CAPITOLUL 7

Jennifer s-a dus la școală până la 17 ani. Avea 12 ani când războiul s-a terminat, iar în următorii 5 ani s-a

maturizat foarte repede, lăsând la o parte timiditatea care-i marcase atât de mult copilăria. La școală nu se concentra decât asupra lucrurilor care o interesau cu adevărat, dar nu se implica prea mult, considerând învățătura doar o modalitate de a-și ocupa timpul.

Jennifer termină școala la sfârșitul verii anului 1923 și după îngrozitoarea vacanță petrecută pe litoral, la Felixstowe se trezi acasă în Maple Street nr. 7 cu perspectiva unor zile plictisitoare în față. Bunica direcționa acum totul, din scaunul în care abia mai putea să stea dreaptă; o sfătuia zilnic s-o ajute pe mama ei să conducă pensiunea și să nu mai bată străzile în căutare de lucru pentru că oricum n-avea rost.

- Sper, Jennifer să-ți dai seama ce norocoasă ai fost în toți acești ani în care ai avut un acoperiș decent deasupra capului, ai primit o educație solidă, iar acum la 17 ani te bucuri de o libertate pe care te asigur că nici eu și nici mama ta n-am avut-o la vârsta ta.

Jenny se uită la ea pe deasupra cărții. Se învățase deja cu predicile bunicii și acum nu mai aveau nici un efect asupra ei.

- Nu știu de ce libertate vorbești. Singura diferență e că acum pot să merg singură cu metroul sau cu autobuzul, iar mama la vârsta mea probabil că nu putea. În rest, toate sunt la fel.

Bunica pufni indignată:

- Astea sunt prostii. Nu-mi place cum te porți în ultimul timp.

Bertha-rupse în două-bucăți de bumbac pe care încerca s-o brodeze.

- Cred că ar fi bine pentru Jenny să-și găsească niște prieteni de vârsta ei. Aș fi vrut să păstrezi relațiile cu fata familiei Marshall, te-ar fi invitat la ea. Au o casă în Hereforshire.

- Ce tot spui acolo? Vorbește mai tare că nu te aud! strigă bunica supărată.

- Spuneam că e păcat că Jenny nu are și ea niște prieteni drăguți care s-o invite pe la ei pe acasă, țipă Bertha.

- Ce prostie! Ce, nu e fericită aici? De ce trebuie neapărat să plece undeva? Tocmai s-a întors de la Felixstowe. Zilele astea a lipsit chiar prea mult.

- Totuși, mamă are nevoie de copii de vârsta ei. Sigur, eu le aveam pe Edith și May înainte, dar acum? Nu, e păcat că nu ai mai mulți prieteni, Jenny.

- Nu te îngrijora, mă simt bine și așa, spuse ea. Nu vreau prietene. 'Le urăsc pe fete, întotdeauna le-am urât. •

- Ce tot spune fata asta, Bertha? zise bunica bătând cu bastonul în podea. De ce nu vorbește mai tare ca s-o aud și eu?

- Jenny spune că nu ține neapărat să aibă prietene, asta-i tot. Nu-i plac deloc fetele.

- Nu-i plac fetele? Asta este o prostie. Ce vrei să spui cu asta?

- Haide, Jenny spune. întotdeauna ai fost reținută în a-ți exprima părerile.

- Oh! nimic! Nu știu la ce mă gândeam. Poate pentru că sunt așa de proaste, cel puțin așa erau la școală. O țineau numai în chicote toată ziua. Șuşoteau misterios, chipurile. Mie îmi plac oamenii care spun pe față ceea ce gândesc sau tac din gură.

- Cum adică spun pe față? întrebă bunica. Explică-te și nu mai trage atâta-de timp.

- E doar o figură de stil, bunico. Nu înseamnă nimic. Mi-ar trebui luni de zile ca să-ți explic de ce îmi displac fetele.

- Cel puțin, Jenny, nu cunoști prea mulți băieți ca să poți face comparație, dar sunt sigură că într-o zi o să cunoști un băiat drăguț cu care o să te ținăriți, spuse mama fericită.

- Nu vreau să mă mărit!

- Oh! Fiecare fată la vârsta ta spune asta, sunt sigură că și eu am zis la fel. Așteaptă și o să vezi. Ești doar timidă cu băieții.

- Timidă? zâmbi Jenny. Nu sunt timidă cu ei mamă, îmi plac chiar. Nu cunosc mulți, dar îi văd trecând pe stradă. Sunt mult mai umani decât femeile, la fel ca și câinii.

- Ce spune? Ce spune?

- Jehnifer n-are nimic contra bărbaților, mamă.
Spune că sunt precum câinii, îi vede pe stradă.

- Aha, de-asta vrei tu să te duci prin oraș singură.
Bertha, nu sunt deloc de acord cu acest comportament dezgustător.

■- Mamă, Jenny glumea.

- Hm, nu văd care-i gluma. Copila știe prea multe, asta e problema.

Bertha schimbă conversația și se întoarce spre Jenny.

- Ce planuri ai pentru săptămâna asta?

- Nici un plan. Mă gândeam să fac o plimbare până la Embankment mâine, și să privesc bărcuțele.

- Ai grijă să nu vorbești cu străinii.

- Nimeni nu-mi vorbește niciodată. Aș vrea eu, dar asta nu se întâmplă, din păcate.

- Ce, fata asta vrea acum să fie asaltată de necunoscuți? Mâine nu te duci nicăieri.

- Ai auzit Jenny, ce-a spus bunica?

- Da, am auzit.

- Totuși, n-ar trebui să-ți strici ziua așa că poate vii cu mine la ceai la familia Whiteley.

Spre surpriza lor Jenny izbucni în râs și ieși din cameră.

- Of, Doamne! Sper să n-avem probleme cu ea, vorbi Bertha.

Bunica pufni și se lăsă pe spătarul scaunului.

- Are nevoie de supraveghere, să știi. Nu-mi place deloc privirea din ochii ei.

Jennifer, care de obicei își respecta, cuvântul dat, suportă eroic două luni de plictiseală la pensiune, după care nu mai putu rezista. Era absurd din partea bunicii să spună că mama avea nevoie de ajutorul ei, atâta vreme cât era evident că mai degrabă o încurca.

Bertha își dădea seama că fiica ei era plictisită și n-avea nimic de făcut, dar dădea vina pe caracterul ei

dificil. Bietul Christopher trebuie să fi fost la fel în tinerețe. Mereu nemulțumit, mereu neliniștit. Era un adevărat ghinion că Jenny îi moștenise această trăsătură de caracter. Bertha nu știa ce sa se mai facă. Și ea fusese foarte diferită în tinerețe de cum era acum. Era păcat că Jenny nu avea nici un hobby; pictura, sau poate

muzica... Oricum era încă foarte tânără, cine știe, poate într-o zi o să cunoască un tânăr plin de bani.

Discutase chestiunea deja cu bunica și amândouă ajunseseră la concluzia că era singura soluție pentru Jenny:

- „De asta vreau să-și facă prieteni; e foarte încăpățânată, face numai cum vrea ea și cu siguranță acesta nu-i un atu. Fata aceea Marshall avea o casă splendidă la țară, acolo ar fi cunoscut o groază de oameni. Cel puțin ar fi mers la vânătoare.

- La vânătoare? Prostii. Nici o fată serioasă nu vânează bărbați.

- Nu, mamă, m-ai înțeles greșit. Vreau să spun la vânătoare de vulpi, știi, călare...

Ah, înțeleg. De ce n-oi fi tu-mai explicită?! La vânătoare, desigur.

- Mi-e teamă că Jenny nu știe cum să se comporte în societate, continuă Bertha. Le dă oamenilor impresia că râde de ei. Același lucru se întâmplă cu toți cei pe care-i cunoaște. Uite cum se poartă cu internii de aici. Sunt sigură că toți o tratează cum trebuie, numai că ea are o limbă foarte ascuțită. Cred că l-ar speria pe orice bărbat care ar vrea să se apropie de ea.

- Nuuu, se preface, e doar o poză... De altfel mi s-a părut că se înțelegea, foarte bine cu domnul Tupton aseară. I-am urmărit.

- Mamă, discutau despre creșterea cailor. Nu pare foarte periculos.

- Ți se pare? Eu găsesc că era un semn de intimitate, dacă ne gândim că sunt oameni de sex opus. Nu se știe ce ar fi putut să-i spună. Bărbații sunt așa de meșteri la vorbe cu două înțelesuri...

- Nu-l cred eu în stare pe Horace Tupton de așa ceva. Pe deasupra are peste 50 de ani.

- Cât de naivă ești, Bertha! La vârsta lui devin bărbații mai prostănaci decât copiii. N-am să uit

niciodată ce mi s-a întâmplat mie cu ani în urmă într-un tren și mai eram și căsătorită pe deasupra. Oricum, nu asta e important. Important e că eu n-aș avea încredere în Jennifer. Cine știe ce-a înțeles bietul bărbat din creșterea cailor explicată de Jenny.

- Crezi? Am să-i spun să fie mai atentă pe viitor.

„ - Dacă vrem s-o vedem pe Jennifer căsătorită, Bertha, trebuie

Puterea iubiri

să avem grijă. Nici un bărbat bine-crescut n-ar face curte unei fete-care vorbește cu atâta familiaritate cu el. Ar putea să-și imagineze orice.

În acel moment, Jennifer intră în cameră. Zâmbea, ținându-și în mână pălăria de paie.

- Bună, spuse ea. Am obținut o slujbă.

Bertha rămase ca o stană de piatră.

- Jenny, ce tot spui acolo?

- Ce a obținut? Ce a obținut? Bunica se aplecă spre ea cu bărbia tremurând de emoție.

- Am găsit de lucru. O să încep mâine dimineață la ora 9.

- Nu cred că acesta e un lucru frumos. Pe deasupra, comportamentul tău mă uluiește. Cum vine asta să-ți aranjezi de una singură viața de parcă ai avea 20 de ani, în timp ce eu și cu bunica ne gândim toată ziua să...

- Mamă, ascultă-mă un minut. Tu și bunica vă tot preocupați aici pentru mine, dar nici una nu faceți nimic. La urma urmelor de ce să faceți voi ceva? Am făcut-o eu pentru voi.

- Dar nu era nevoie, insistă mama ei. Bunica o să aibă grijă să mu-ți lipsească nimic. Jennifer, mă faci să sufăr îngrozitor!

jr Mamă, te rog, nu face o scenă tocmai acum. Nu vād nimic scahdalos în a-ți găsi o slujbă. Toată lumea face câte ceva în ziua de azi. Chiar și fetele bogate care trăiesc de pe urma averilor părinților. Știu cum era privită problema asta acum câțiva ani, dar după război situația s-a schimbat.

- Ce tot spune, Bertha?

- Ce să spună, că situația s-a schimbat și că fetele muncesc chiar și ele, fără să'mai găsească în asta ceva revoltător. Toată lumea face câte ceva, asta spune.

- Ce să facă! Nici n-am mai auzit așa ceva! E un lucru de-a dreptul imoral. Nu poate să aștepte cel

*Puterea iubiri^*

puțin până se mărită. Doamne...-

- Nu, nu mamă. Jennifer vorbește de slujbe și de muncă. Nici nu știu ce ar zice bietul Christopher dacă ar trăi.

- Tatei i-ar plăcea mult ideea, spuse Jennifer în grabă. Știu asta sigur așa că n-are rost să mai dai din cap, mamă. În orice caz, mâine dimineață mă prezint la lucru la ora 9, așa că n-are rost să mai discutăm.

- Ce fată încăpățânată! Nu știu de ce trebuie să fi așa de dificilă. Nu știu de unde ai moștenit firea asta ciudată. Cred că mai degrabă de la bunicul tău.

- Cine vorbește de bunicul ei?

- Nu de tata, dragă, vorbeam de bătrânul lui Christopher, care se purta îngrozitor cu noi.

Jennifer se ridică de pe brațul fotoliului pe care se așezase înainte:

- Văd că nu sunt binevenită aici, așa că mă duc sus.

- Stai, Jenny, nu ne-ai spus despre ce e vorba, care e slujba asta de care ții cu dinții? Sau îți e rușine să ne spui?

- Nu e nimic de rușine. Am să fiu asistenta unui medic veterinar.

Urmară câteva minute de liniște apăsătoare. Jenny părăsise deja camera.

- Asistentă? Bertha își privi mama neajutorată. Îți poți „imagina ceva mai rău? Poate să vină acasă cu păduchi și pureci. Toată ziua cu animalele acelea... N-am fost niciodată mai” îngrijorată ca acum. Câteodată îmi vine s-o duc pe Jennifer la un doctor, căci nu cred că e perfect sănătoasă. Ceva cu siguranță-i lipsește. O, mamă, ce ne facem acum?

- Să-i lipsească ceva? Ce prostie! Nu-i lipsește nimic. Mă întreb cum arată veterinarul ăsta al ei.

A doua zi, îmbrăcată într-un halat lung și alb, Jennifer ajuta un bărbat între două vârste să facă o injecție unei biete pisici – care se sucea pe toate părțile de durere. Bărbatul o întreba regulat dacă mai poate să suporte să stea acolo cu el.

- Da, spunea Jennifer, strângând din dinți.

Apoi întinse mâna și mângâie pisica strângând-o la pieptul ei, încercând să-i mai aline durerea.

Opt luni de zile lucră Jenny ca asistentă a domnului Macleugh, chirurgul veterinar din Baker Street, dar până la urmă fu nevoită să renunțe din cauza stării de

sănătate a acestuia.

Mama și bunica ei înțeleseseră până la urmă că n-avea rost să se mai certe cu ea.

Când cariera lui Jennifer ca asistentă luă sfârșit, încercă să se orienteze spre altceva. într-o zi se întoarse acasă și le spuse că

vinde ciorapi la magazinul din colț. Bertha o privise cu durere.

- Câteodată cred că faci asta numai ca să mă enervezi. După atâta carte să ajungi să vinzi ciorapi... Doamne!

- N-am învățat nimic la școală, poate numai că nu ești plătit fără muncă. Nici nu mai îmi amintesc toate râurile din China sau exporturile din India sau cum se desparte o propoziție. De când am plecat de acolo am învățat însă ce să fac ca să alin suferința unui animal și asta cu siguranță e mult mai folositor.

- La ce o să-ți folosească toate astea? Asta vrem să știm eu și bunica. E bine să știi cum să te porți cu animalele, sunt de acord, dar să vinzi ciorapi mi se pare îngrozitor.

- Și tata a făcut asta la început, tu mi-ai spus.

- Da, dar situația era diferită.

- Cum adică? '

- Bietul tău tată nu avea situația pe care o avem noi acum. Sigur că nu-ți mai amintești rudele din Plyn, dar să știi că erau cam din topor. Tatăl tău le era superior din toate punctele de vedere, de-asta a și plecat pe mare. Când era tânăr avea foarte puțini bani și era obligat să muncească din greu. Din nefericire n-a fost niciodată un om puternic și de altfel nu existau atâtea posibilități, cum sunt acum. La tine nu e același lucru. Tu ai fost crescută ca o adevărată domnișoară și totuși nu faci decât să contrazici asta. Când mă gândesc la •oamenii printre care o să te învârți acolo...

- Nu-i adevărat mamă, fetele sunt foarte vesele și drăguțe, majoritatea, și nu mă simt deloc o lady dacă vrei să știi.

După două luni lui Jennifer începuse să-i facă silă vederea ciorapilor și amuzată de câteva reclame pe care le văzuse în oraș lucră trei săptămâni ca ospătăriță la Lyons, dar în final fu dată afară, din cauza

pagubelor materiale pe care le produsese. Nu se descurajă și pentru următoarea slujbă făcu reclamă la un nou tip de aspirator care tocmai apăruse pe piață. Jennifer mergea din casă în casă, cu un caiet și un creion și după ce suna la ușă se angaja într-o discuție intensă, plină de laude la adresa produsului pe care încerca să-I vândă, uneori cu succes, alteori fără.

Din nefericire aspiratorul nu se vându așa cum toți sperau și Jennifer se trezi din nou fără slujbă. Dar strânsese bani suficienți

ca să se descurce, măcar pentru o vreme. Tot mergând într-o zi grăbită cu ochii alergându-i în toate părțile se trezi în fața unei firme strălucitoare pe care scria: „Lecții particulare de stenografie“.

Jennifer păși înăuntru și aranjă să urmeze tot cursul, de la cap la coadă căzând de acord și asupra prețului. Cel puțin va avea o ocupație până la Paști. -

Și totuși nu se simțea fericită. Simțea că îi lipsește ceva. Știa că trebuie să mai existe și altceva în viață în afară de muncă, micile supărări și rarele momente de fericire, adică micile incidente inevitabile ale vieții.

Era amenințată să cadă într-o depresie de lungă durată cu fiecare zi care trecea pe lângă ea. I se părea că nu aparține nici unui ioc în mod special, nu se putea adapta vieții de la pensiune.

Londra era pentru ea același oraș ciudat și sinistru pe care-l urâse atât în copilărie și în care nu se simțise niciodată acasă.

I se părea că nu există pentru ea vreo porțiță de ieșire.

După Crăciun, avură un nou venit în Maple Street. Era un bărbat la 60 de ani, a cărui meserie era descrisă de acesta ca „o mare lovitură“. Felul în care se purta era fără reproș; se exprima într-un mod extrem de rafinat, astfel că deveni cea mai populară persoană din pensiune. Numele său era Francis Horton. Jennifer îl urî la început, apoi își dădu seama că n-are rost să-și consume energia pe el așa că începu să-l privească amuzată cum se străduia să câștige respectul celor din jur.

- Ce persoană distinsă, spunea bunica. Se vede că e de modă veche.

Cu timpul, domnul Horton deveni indispensabil la pensiune. Nici o seară nu era posibilă fără prezența lui. Așezat între cele două femei în timp ce Jennifer se legăna într-un balansoar lângă etajera cu cărți.

Purtarea lui față de ele a fost la început când preferențială, când familiară, dornic să le asigure de respectul lui, dar apoi sentimentul de superioritate masculină a învins.

- Ei bine, doamnelor, începea el cu o voce târăgănată, mult prea studiată pentru a fi naturală, cum v-ați petrecut ziua de azi? Doamnă Parkins, îmi dați voie să vă*aranjez puțin pernele? Nu-i nici un deranj, e o reală plăcere. Spuneți-mi ce-ați făcut azi?

- Ca de obicei, domnule Horton, spuse Bertha. Mă străduiesc, ca totul să meargă bine.

- Sunt sigur de asta, doamnă Coombe. Sunteți o persoană foarte devotată muncii dumneavoastră. Dar ce împletesc acolo mâinile acelea drăguțe? întrebă el străduindu-se să-și dea seama despre ce era vorba.

Bertha râse și-l împinse ușor.

- Of, of, curiozitatea asta tipic masculină...

Jennifer care privea de pe deasupra cărții, observă gesturile protesti ale mamei sale și expresia lingușitoare de pe fața domnului Horton.

Își coborî capul repede, roșie la față și stânjenită, dorindu-și să nu fi fost martoră la scenă.

- Mi se pare mie, doamnă Coombe, că mânuiți acul cu multă pricepere. Văd destul de rar așa ceva în zilele noastre. Dar ce face domnișoara Jennifer acolo? Ce face tăcuta noastră domnișoară? Mi-e teamă că fiica dumneavoastră e un adevărat șoarece de bibliotecă. Și clătină din cap a reproș.

- Am renunțat de mult s-o aduc pe Jenny pe calea cea dreaptă. Tinerii de azi nu mai au pic de bune maniere. Lasă și tu cartea deoparte și ia parte la conversație, draga mea.

- Da, așa e, domnișoară Jennifer. Muncă fără distracție nu se poate.

Jennifer îi displăcea profund. Îi era teamă că ea-l considera un bătrân prost.

- Doamnă Parkins, îmi e groază de Jennifer și de

cursurile ei de stenografie. Am senzația că vrea să-mi dezbrace frazele și să le lase goale și lipsite de sens.

- Să dezbrace ce? Ce vrei să spui domnule Horton? Cum să dezbrace...

- Mamă, nu l-ai înțeles pe domnul Horton. Lui îi e teamă că Jenny vrea să stenografieze conversația noastră.

- A, da, înțeleg acum. Ce prostie, Dumnezeuule!

Jennifer de-abia putea să-și rețină hohotele de râș. Dar domnul Horton se aplecă din nou spre mama ei, răsucindu-și mustața fără încetare.

- Nu e minunat cym zboară timpul? Adică chiar minunat. Sunt aici deja de cinci săptămâni.

- Ce spune? Ce face cu noi de cinci săptămâni?
 - Locuiesc aici, la pensiune, am onoarea, doamnă Parkins, să fiu internul Dvs. Tocmai asta îi spuneam doamnei Coombe. A propoz, scuzați-mi franceza săracă, ă propoz, vreau să sărbătorim. Propun o petrecere, doar noi patru, poate mergem chiar și la un teatru.

- La teatru? Prostii! Nu merg nici moartă la teatru, domnule Horton. Actorii nu mai vorbesc prea clar în zilele noastre. Ia-o pe Bertha, spuse bunica.

- Doamnă Coombe, mă onorați cu prezența Dvs.?

- Grozav! Jennifer, vii și tu, bineînțeles?

- Nu, mulțumesc! Mai degrabă aş sta acasă. Mă simt-cam răcită. Jennifer își plecă ochii în jos, roșind.

- Atunci vom fi numai noi doi, doamnă Coombe. Sper să maveți nimic împotriva.

Jennifer o văzu pe mama ei roșind. Simți cum i se face greață. împinse scaunul și se îndreptă spre raftul cu cărți.

- Domnișoară Coombe, am impresia că nu sunteți de acord. Promit să am mare grijă de mama Dvs., în plus nu-i strică nici ei puțină distracție.

- Cât timp îi este bine, n-am nici o obiecție.

În timp ce părăsea camera o auzi pe mama ei întrebând:

- Ce fel de piesă vom vedea? Aș prefera o comedie.

Cu timpul, sărbătorirea șederii domnului Horton deveni un eveniment săptămânal. Jennifer n-a mai fost însă invitată nicăieri. Pe zi ce trecea, ea observa cum intimitatea dintre mama ei și domnul Horton creștea gradat. El făcea eforturi să fie galant, lucru ușor acceptat. Îi observa ochadele aruncate, felul în care mama ei își schimba atitudinea la intrarea lui în cameră. Aerul lui de proprietar, autoritatea din vocea lui, felul ei de a-i cere părerea, fie și pentru un fleac, nu erau greu de ghicit.

Nu mai putea să suporte să stea cu ei în aceeași cameră, o făcea să se simtă prost, dar în același timp o plictiseau. O considera nebună pe mama ei dacă se simțea atrasă de omul acela. Nu se putea abține să nu tragă cu urechea la conversația celor doi.

- Viața mea a fost un chin, aș putea spune. Soțul meu n-a

apreciat niciodată sacrificiile pe care le-am făcut pentru el. I-am dăruit cei mai buni ani ai vieții mele. Și-a bătut joc de economiile noastre. Am avut apoi o perioadă mai bună, oferindu-ne, mie și băieților o casă adevărată. Am petrecut doisprezece ani înglodați în datorii, după cum bine știi, în Cornwall. N-am vociferat niciodată pentru că eram convinsă că va reuși. Oamenii de acolo erau drăguți, dar aveam alt statut social.

- Săraca de tine, spuse el, luând-o de mână.

- Fericirea mea stătea în Christopher și copii, iar ei erau mulțumiți să vadă că n-am timp să mă gândesc și la mine.

Jennifer o luă la fugă pe scări. îi venea să vomite. Nu mai putea să suporte.

Cum putea mama ei să vorbească așa urât de tatăl ei? Când el muncise ca un sclav pentru familie! Cum adică ea îi dăruise cei mai buni ani ai ei? Dar el? El nu-i dăduse nimic în schimb?

Săracul tata... Singurul lucru pe care și-l amintea era capul lui blond înfundat în pernă, seara, când se ducea la culcare.

Tata... Harold... Willie. Toți se duseseră, de parcă nici n-ar fi existat, iar mama ei dădea din gură ca o moară stricată în fața unui străin.

Probabil spera să se recăsătorească. Și la urma urmelor, de ce nu? Nimeni n-o obliga să rămână văduvă pentru totdeauna.

În mod logic asta era următoarea mișcare. Mama ei va deveni doamna Horton, soția acelui biet nebun. Mama ei, care acum avea 55 de ani. Revoltător. Cum puteau oare femeile, în special după ce au iubit atât un bărbat să se mai gândească la un altul? Chiar dacă soții lor ar fi morți de ani de zile, ele tot ar trebui să se gândească la ei. Încercă să-și imagineze viața lor viitoare. Probabil că se vor muta în alt colț al Londrei.

Domnul și doamna Francis Horton și ea, Jennifer, fiica lui vitregă. Toți trei, așezați în fața mesei de bucătărie, la micul dejun.

- încă o ceașcă de ceai, Francis?

- îți mulțumesc iubito, dar m-am săturat deja.

Oribil. Dezgustător. Jennifer nici măcar nu-și putea imagina scena în întregime atât de odioasă i se părea.

Zilele treceau și nimeni nu zicea nimic. Jennițer începu să-și caute o nouă slujbă.

Trecuse și cea de-a nouăsprezecea aniversare. În aparență în Londra erau mult prea multe fete care voiau să bată la mașină; era aproape disperată că n-o să reușească să-și găsească de lucru. Citea toate anunțurile din ziare, dar se părea că nimic nu i se potrivea. Apoi, privi pe fereastră la fumul care ieșea din hornurile caselor. O goarnă se auzi din cazarma de peste drum.

Idiotul acela de Horton avea obiceiul supărător să ia de pe masă ziarul „Daily Telegraph” înaintea tuturor și să-l citească pagină cu pagină. Se hotărî să se trezească înaintea tuturor și să treacă în revistă toate anunțurile în timp ce ceilalți așteptau micul dejun.

În a treia dimineață în care Jennifer repeta figura, se trezi oprindu-se la jumătatea drumului, pe scări. Ușa de la salon era deschisă, iar Horton își ținea brațele în jurul taliei mamei ei. În mod cert, tocmai se sărutaseră și nu pentru prima dată. Mama ei își aranja părul și-l privea dulce.

- Francis, cred că ar trebui să le spunem, oamenii vor începe să vorbească, zise ea.

- Dacă așa vrei tu, Bertha. Hai să facem anunțul oficial, în dimineața asta la micul dejun. Va face senzație.

- Cred că mama îl așteaptă deja, dar nu știu Jenny ce va zice.

- Hei, lasă-mi-o mie pe Jennifer. N-or să fie probleme cu ea, te asigur. Are nevoie de o mână fermă, asta-i tot. Iar în curând, vom fi prieteni.'

- Francis, ești minunat!

Jennifer nu ascultă mai mult. Fugi în dormitorul mamei ei și luă fotografia uzată a tatălui ei de pe comodă. Viața era uneori o corvoadă și se întreba de ce-și mai bătea capul.

- Tăticule, te rog, spune-mi ce să fac?

- Așa că, dragi prieteni, am onoarea și plăcerea de a vă informa că eu și admirabila noastră gazdă, Bertha

Coombe, ne vom căsători, dânsa consimțind să devină doamna Horton.

Strigăte de surpriză, mulțumire și de aprobare politicoasă,, veniră din mulțimea de interni adunați în sufragerie.

- E mult prea romantic de exprimat în cuvinte... ești un bărbat cu adevărat norocos... habar n-am avut... felicitări.

Puterea iubirii

- Presupun că sunteți cu toții curioși să aflați când va avea loc fericitul eveniment, continuă el. Va fi foarte, foarte curând. Normal că și eu sunt nerăbdător și sper ca și viitoarea mea soție să-mi împărtășească sentimentele.

Bertha dădu din cap și zâmbi spre succesorul, lui Christopher.

- Oricum, n-am să v-o răpesc pentru prea multă vreme. Doar trei săptămâni, o lună de miere.scurtă, într-un colț retras, apoi vom reveni la viața normală.

- Ce-o să se întâmple într-un colț retras? șopti doamna Parkins. Spune-i să vorbească mai tare!

- Mamă, se gândea la Ventnor. N-ai înțeles tu bine.

Horton însă nu mai putea fi oprit din elanul său.

-... Nu numai că m-a făcut cel mai fericit om din lume, dar m-a și salvat din ghiarele vieții plictisitoare de burlac, a dat un nou sens existenței mele, înainte lipsite de bucurie și împliniri...

- Continuă, dragul meu, e minunat ceea ce spui, murmură Bertha.

- Ceea ce vreau să spun este că o voi face extrem de fericită, încheie el, așezându-se pe scaun în aplauzele tuturor.

- Unde e Jenny? întrebă cineva.

- Oare nu trebuia să felicite și ea fericita pereche?

- Da, chiar unde este Jennifer?

Locul ei la masă era gol. Nimeni nu observase înainte lipsa ei.

- Jennifer a întârziat la masă. Ce-o fi în capul ei? Cine știe ce prostie face?!

Chiar în acel moment, Jennifer intră în cameră. Purta o haină lungă, deasupra unei fuste de lână și a unui pulover. Pe cap stătea răsucită o pălărie maro iar în mână ținea două geamantane și un impermeabil pătat cu cerneală.

- Jennifer, exclamă bunica. Ce faci?

- Jenny, ce-i asta? strigă mama ei. Toată lumea o privea confuză.

Până la urmă, domnul Horton se dezmetici și se ridică de la masă cu demnitate.

- Jennifer dragă, cred că-i datorezi mamei tale o explicație. Ce faci îmbrăcată așa?

Toți îi așteptau răspunsul.

- Plec, răspunse Jennifer.

- Ai de gând să ne părăsești în felul acesta ridicol și stângaci?

Bunica își scutură capul cu mânie, iar Bertha începu să cotrobăie după batistă.

- Ascultă-mă bine, domnule Horton, spuse Jennifer, ce fac eu și unde mă duc e treaba mea. Aud că te căsătorești cu mama, asta e treaba ta. Vă doresc fericire, din toată inima v-o doresc. Dar hai să ne oprim aici, bine?

- Jenny, nu înțeleg nimic, așteaptă puțin!

- Nu înțelegi nimic, mamă? De fapt nu prea contează nu-i așa? Tu vrei să trăiești într-un fel, eu în alt fel. Mi-au ajuns 13 ani din felul tău de viață. Am să-ți scriu, din când în când. La revedere, la toată lumea.

- Opriți-o! Opriți-o! strigă bunica roșie la față. Trebuie să fie un bărbat implicat în toată povestea asta! Vedeți unde vrea să plece!

Jennifer își flutură valiza în semn de rămas bun.

- Mă duc acolo de unde aparțin cu adevărat, acolo unde sunt rădăcinile mele. Mă întorc acasă la Plyn.

CAPITOLUL 8

Jennifer avea exact 5 lire și 6 șilingi când a ieșit pe poarta de la Maple Street nr. 7. Schimbă vreo două autobuze până să ajungă la Paddington unde fu nevoită să aștepte trei sferturi de oră trenul de ora 12 care avea s-o poarte cât mai departe de Londra, pentru totdeauna.

Treizeci și doi de șilingi i-a cheltuit pe un bilet clasa a III-a, trei șilingi pe o ceașcă de cafea, 2 feliuțe de șuncă și o banană. În tot acest timp cât mănca, trecu în revistă tot ce se întâmplase la pensiune în dimineața aceea. La urma urmelor aceea fusese casa ei de când avea 6 ani, dar nu simțea nici o undă de regret părăsind-o. „Probabil că nu judec normal“, se gândea Jenny. „Dar nu pot să nu mă abțin să nu urăsc locul acela din toată inima“.

Stătea pe peron și urmărea mulțimea de oameni care se perinda prin fața ei, trenurile care veneau și plecau...

Cu treisprezece ani în urmă sosise în Londra, tot aici, în aceeași gară, atârnată de mâna mamei ei, supusă, cu ochii plini de lacrimi, uluită de luminile și zgomotele din jurul ei. Privind în urmă i se părea că toți acești ani nu însemnaseră de fapt nimic în viața ei, fuseseră un timp irosit. Se simțea încă un copil de 6 ani. Jennifer se așează într-un colț al vagonului, care o purta Ușor, departe de orașul pe care îl ura atât, departe de străzile aglomerate, de vitrinele luminoase, de sărăcie și bogăție, de; fețele înguste ale femeilor și bărbaților.

Mai târziu, inima începu să-i salte de bucurie. Privea fericită cum la orizont se ridică dealurile înverzite, care se îmbinau aproape magic cu cerul albastru de deasupra, iar la poalele lor văzu o mulțime de oi, alergând pe cărările abia marcate mânate de. un grup de muncitori care, zărind trenul începură să facă semne cu mâna, plini de veselie.

Deodată inima încetă să-i mai bată și răsuflarea i se opri. În fața ei se întindea marea, stâncile roșiatice de la Devon și bărcuțele de mărimea celor de jucărie, legănate de valuri.

Ajunsese în Cornwall, ținutul în care se născuse. Văile se îmbinau în mod ciudat cu dealurile, căsuțele cenușii mărgineau pădurile dese și zdrențuite. Agitată și fericită, coborî din greșeală la St. Brides și văzu cu părere de rău că trenul pleacă. începu să-și târască

bagajele după ea, nepărând să bage de seamă că mai avea cincisprezece mile până la destinație.

Fără să-i pese de bani, care și așa erau puțini, Jennifer ieși din gară și se îndreptă spre un garaj. În mai puțin de douăzeci de minute o conducea spre Plyn un Ford prăfuit și închiriat.

Praful de pe drum n-o deranja absolut deloc, așa că-și scoase pălăria din cap, lăsând vântul să-i răsfire părul în toate părțile, ignoră și zgomotul motorului și mirosul înțepător de benzină și se aplecă pe fereastră respirând parfumul panseluțelor și al pomilor înverziți.

La un moment dat ajunseră pe vârful unui deal. Privi fascinată lacul care scălda poalele munților din depărtare, clătindu-și ochii în lumina ce se reflecta în apa limpede. Un oraș mititel se

întrezărea la poalele unui alt deal. Privi bărcile care pluteau legănate de valuri și zâmbi.

Șoferul coti la stânga, se întoarse spre Jennifer și îi spuse:

- Uitați! Am ajuns la Plyn.

Trase de frână și pomi spre dealul plin de pietre. Pe de o parte se întindeau câteva căsuțe dărăpănate, iar pe de alta rațe și găini se bălăceau în șanț.

Jennifer ieși din mașină și se sprijini de peretele uneia dintre ele și atunci simți că putea să se întoarcă în timp fără nici o problemă; suspinând, se uită de jur împrejur și se simți împăcată cu sine pentru prima oară în atâția ani.

Plăti șoferul și începu să rățăcească pe străduțele înguste din Plyn, de-abia trăgând valizele după ea, neștiind pe ce drum s-o apuce.

Iși aminti mai mult intuitiv de casa cu iederă care era pe undeva la capătul orașului, între dealuri și mare. Dar imediat își dădu seama că locul acela nu-i mai aparținea, că nu mai fusese a ei de ani de zile, că era o străină în propria ei casă.

Se opri în loc obosită, înfometată, descurajată. Opri cu inima strânsă ppmul trecător asupra căruia îi căzură privirile.

- Spuneți-mi, cunoașteți pe cineva în Plyn cu numele de Coombe?

Omul o privi curios.

- Depinde la care din ei vă referiți. Sunt foarte mulți cu acest nume aici.

Jennifer încercă să-și ia inima în dinți. Nu multe din rudele ei 6 cunoșteau de mică, știa că avea unchi, veri foarte mulți, dar nu-și putea aduce aminte nici o figură pe care s-o asocieze cu numele.

- Nu sunt prea sigură, zise ea nefericită. Au trecut ani buni de când n-am mai fost aici. Sunt cam speriată și nu știu încotro s-o apuc.

- Sunt aici două domnișoare Coombe, care au un magazin dincolo de strada principală - poate vă ajută

ele? Sunt fiicele lui Samuel Coombe, dar el a murit de mult. Sunt foarte cumsecade amândouă. Nu vreți să încercați acolo?

- O, da! strigă Jennifer. Poate mă ajută ele într-un fel. Sunteți sigur că n-o să le deranjez? Mai bine m-aș duce la un hotel...

- Sunteți rude cumva?

- Da, cel puțin așa sper. Numele meu este tot Coombe.

- Atunci, domnișoarele vă vor primi sigur bine. Uitați acolo stau! Îi arată el casa cu degetul. Noapte bună!

- Noapte bună și mulțumesc!

Traversă strada și bătu ușor la ușă. Se simțea puțin nervoasă, nesigură, neștiind ce să le spună. Omul acela îi spusese că se numesc Mary și Martha, să le fi menționat Harold vreodată? Chiar și așa, asta nu însemna că și ele trebuiau s-o cunoască.

Ușa se deschise și o femeie înaltă, cu părul alb deschise:

- Tu ești Annie Hocking, ai adus hârtia, nu-i așa? Începu ea. O, scuzați-mă, nu prea văd bine pe întuneric. Magazinul e închis acum. Doreați ceva în mod special?

Jennifer, atât de hotărâtă, de calmă și de rațională când părăsise Londra, tremura acum din toate măduarele.

- Scuzați-mă, spuse ea. Nu aș vrea să vă deranjez, dar nu știam la cine să apelez. Ați putea să-mi spuneți dacă un anume Christopher Coombe vă era rudă în vreun fel?

Femeia o privi curioasă, apoi îi zâmbi:

- Sigur, eram veri primari, eu și sora mea am avut grijă de el și de frații lui. Ne numea mătuși câteodată.

- O, spuse Jennifer, simțind cum lacrimile îi alunecă pe obraji. Mă bucur așa de tare. Nu vă amintiți de mine, sunt sigură, dar sunt fiica lui, Jennifer Coombe.

- Doamne! Tu ești Jenny, fata bietului Christopher?

Femeia se dădu înapoi uimită.

- Da.

- Martha, vino repede! Doamne, este oare posibil?

În ușă apărură o altă bătrână, care semăna foarte bine

cu sora ei, numai că era mai scundă și mai solidă.

- Ce se întâmplă?

- Ea e fetița lui Christopher. Uite ce mare a crescut! Ți-o amintești pe Martha, Jenny?

- Fata lui Christopher! Nu pot să-mi cred ochilor! De unde ai mai răsărit și tu draga mea, după atâția ani? Vino înăuntru, drăguță, să ne vedem mai bine.

O conduseră în bucătăria micuță. Jenny putu să vadă pe fereastră, înainte de a se așeza pe un scaun, luminile portului aprinzându-se una câte una. Camera era micuță și răspândea un aer de intimitate plăcut. Focul ardea vesel, iar masa fusese deja pusă – pâine, brânză și paste. Camera era luminată de trei lumânări și o pisică stătea tolănită lângă una din ele, lingându-și lăbuțele nepăsătoare la ce se întâmpla în jurul ei. într-un colț, un bufet demodat plin cu obiecte de porțelan și un ceas vechi ticăia solemn. Pe mașina de gătit un ceainic fierbea încet.

Jennifer asculta atentă toate zgomotele din jurul ei, trezindu-i parcă amintirile. Erau ecourile propriilor ei vise. Se văzu copil în dormitorul părinților ei, purtată pe brațe de tatăl ei, care-i zâmbea fericit. Se uită în jurul ei, privi focul și lumânările care de-abia pâlpâiau, umbrele care dansau pe tavan, mobila simplă și masa întinsă în fața ei, apoi fețele celor două bătrâne zâmbindu-i blând și izbucni în plâns.

- Nici nu știți cât de mult înseamnă asta pentru mine! Sunt în sfârșit acasă.

CAPITOLUL 9

A doua zi a fost extrem de plină pentru Jennifer. Mătușile voiau să știe totul despre plecarea ei de la Londra, îi puseră o groază de întrebări despre orașul pe care ele nu-l văzuseră niciodată până atunci, vorbiră despre război, despre moartea lui Harold și aflară cu surprindere că și Willie murise.

Apoi Jennifer întrebă la rândul ei despre celelalte rude, dar numele numeroșilor unchi și veri nu-i spuseră nimic.

Plimbându-se prin orășel, câteva ore mai târziu constată cu stupefacție că își amintea extrem de puțin, cu excepția câtorva locuri: ruinele castelului, poteca ce ducea la biserică, panta dintre dealuri. Orașul în ansamblu îi părea complet străin, dar în același timp se simțea acasă.

Portul o atrăgea în mod deosebit, vasele, apa, clinchetul valurilor.

Tot plimbându-se ajunse la Lanoc. Rătăci minute în șir

printre mormintele acoperite de iarbă, înnegrite de vreme. Zări mormântul lui Herbert Coombe și al soției sale Mary Coombe, al lui Sámuel și al soției lui Posy. Mai era apoi cel al lui Elizabeth Stevens și al soțului ei Nicholas. Lângă gardul viu zări o piatră funerară, ce părea mai veche decât celelalte, puțin lăsată în jos și foarte, foarte cenușie.

„Janet Coombe din Plyn, născută în aprilie 1811, decedată în septembrie 1863 și Thomas Coombe, soțul mai sus menționatei, născut în decembrie 1805, decedat în septembrie 1882. Odihnească-se în pace“.

Nu văzu nici un mormânt mai vechi ca acesta și se întrebă dacă nu cumva aceștia erau primii săi strămoși, fondatorii familiei Coombe. Puțin mai la stânga era mormântul lui Susan Collins Coombe, soția lui Joseph Coombe, iar lângă el, cel al celeilalte soții a lui Joseph, Annié moartă la 24 de ani. Joseph nu era aici. Oare acesta fusese bunicul ei, despre care mama îi spunea că a fost egoist și crud? Biata Anhie, la numai 24 de ani...

Găsi în sfârșit ceea ce căuta, puțin mai departe și citi emoționată literele bine înscrise în piatră: „Christopher Coombe, fiul lui Joseph și al lui Susan Collins Coombe, care și-a dat viața vitejește pe data de 5 aprilie 1912, la¹ vârsta de 46 de ani“.

Jennifer îngenunche și-și trecu mâna ușor peste numele tatălui ei, apoi luă puțină apă în căușul palmelor și udă narcisele pe care i le adusese și le puse alături de piatra funerară. Apoi se ridică și-și aruncă o ultimă privire asupra micului grup de morminte, mulțumită cel puțin că-i știe pe toți eliberați de necazurile vieții.

Pe drumul de întoarcere întrebă un băiat despre Casa cu iederă, dar acesta clătină din cap și-i spuse că nu există așa ceva în Plyn. Ea a insistat, totuși, explicându-i că a locuit acolo înainte de război și atunci el apelă la ajutorul unei femei din apropiere.

- Știi ceva despre Casa cu iederă, doamnă Tomiin?
Tânăra asta spune că a locuit acolo, dar eu n-am auzit niciodată de ea.

- Ah! Cea cu vedere la mare, răspunse femeia. Da, parcă în urmă cu niște ani buni, i se spunea Casa cu iederă.

- Acum nu mai are iederă, zise băiatul. Este o casă nouă.

Domnul și doamna Watson sunt proprietarii ei. Uite, ea este, cea din grădină.

Jennifer păși nesigură spre casa înconjurată de un gard din merișor.

Avea o poartă verde și o potecă îngrijită ce ducea spre intrarea principală. Și ușa era vopsită tot în verde. Acoperișul era, fără îndoială, nou, gresia veche dispăruse și fusese înlocuită cu una nouă, de culoare neagră. Nu mai era nici pic de iederă. Acolo unde fusese spălătoria, au construit o mică seră și, față-n față cu grădina, pornind de la salonul original, verandă.

O femeie stătea într-un șezlong, cu un pechinez în poală, iar un bărbat în vârstă era aplecat peste un strat de flori, cu o foarfecă în mână.

Se ridică și-și șterse fruntea cu o batistă.

-Cred că n-ar fi rău dacă am pune niște tei, draga mea, spuse el femeii și văzând-o pe Jennifer privindu-l fix, se încruntă și-i întoarse spatele. Câinele începu să latre.

-Cuminte, Boo-Boo, zise bărbatul. Este? totuși, un bun câine de pază. Îi simte pe străini de la o poștă.

Jennifer se întoarse și alergă înapoi pe deal, cu ochii roșii și un nod în gât.

Casa cu vedere la-mare. Pentru noii ei proprietari era doar ceva ce nu putea altera adevărul. Își imaginau că locul le aparținea, că puteau schimba cum vor ei, dar undeva, nu era nici un șezlong, nici un câine care lătra, ci doar o fetiță ce-i făcea cu mâna tatălui ei.

Restul zilei, Jennifer le ajuta pe mătușile ei la magazin, dar nu prea era nevoie de ea, pentru că nu era mare lucru de făcut, iar ele erau atât de obișnuite cu munca, în ciuda celor șaiszeci și nouă de ani ai lor. •

Seara, Jennifer le ruga să-i povestească câte ceva despre Plyn, despre tatăl ei, despre bunicul ei, despre

2S-J

DAPHNE DU MAURIER

problemele și grijile care-i frământaseră.

Una câte una s-au perindat prin fața ei scenele trecutului, ea văzând bărbați și femei ale căror nume păreau departe și care cunoscuseră tristeți, bucurii, suferințe și disperare, iubindu-se și urându-se unii pe alții, trecând peste realitate, devenind niște morminte gri în cimitirul Lanoc.

Janet, Joseph, Christopher, Jennifer, toți legați unii de alții printr-o dragoste ciudată și potrivnică, lăsându-și moștenire neliniștea și durerea, năzuința intolerabilă după frumusețe și libertate; toți în căutarea unor lucruri fără nume, dar găsindu-și pacea doar la Plyn și fiecare dintre ei, rupti de lângă persoana iubită prin separarea fizică a morții, dar uniți prin nebănuite fire de prezența vie a spiritului iubitor, având cu toții o mare putere de a iubi.

- Mi se pare mie că unchiul Philip și-a revărsat ura pentru bunicul asupra tuturor generațiilor care au urmat. Tata a trebuit să sufere de pe urma ei, la rândul lui. Jennifer simți ura și disprețul pentru acest bătrân care adusese ruina și mizeria familiei ei. Mi-ar plăcea să-l fac să sufere, mai spuse ea. Aș vrea să-l fac să se teamă, așa cum a procedat și el. Nu știm nimic despre moarte. De ce i se permite să meargă liber și nimeni n-are curajul să-l înfrunte? Doar pentru că este bătrân. Cred că problema este că nimeni n-are curajul să-l înfrunte.

- Vărul tău Fred l-a înfruntat cu multă îndrăzneală, o întrerupse mătușa Martha. El l-a luat pe bunicul tău de la Sudmin și tot el i-a vorbit în față după ce a murit tatăl tău, acum șaptesprezece ani. Fred a fost bun prieten cu Christopher și cu unchiul Joseph.

- Aș vrea să-i pot mulțumi, dar am auzit că a. murit în război.

- Da, săracul. În ce an s-a întâmplat Mary? 1917? Așa cred, iar Norah n-a mai trăit nici ea mult după moartea lui. În schimb, băiatul e un adevărat Coombe. E o celebritate locală.

- Da, zâmbi Mary. John e mândria noastră. Numele lui e pe buzele tuturor.

- De ce? Ce face? întrebă Jennifer. Îmi amintesc că mă jucam când eram mică, de câțiva, anișori, cu un băiețel pe nume John, care era mai mare decât mine.

- El trebuie să fie, John al nostru, care locuia cu familia la fermă. John e un băiat frumos. La 17 ani, a încercat să ajungă cu o barcă în Franța, în timpul

războiului, dar Slavă Domnului, a fost prins și adus sub escortă acasă.

- Ce rușine! Deci el n-a fost la război?

- Nu, pe atunci n-avea vârsta. Atunci a murit mama lui și el a trebuit să se descurce singur cu ferma.

- Ce crezi că face el acum? întrebă Martha, cu obrazii roșind de mândrie.

- Nu cred că pot să ghicesc, spuse Jennifer, zâmbind.

- Fratele lui Tom și vărul Jim lucrează din nou la șantier, care n-a mai fost folosit de la lichidare, sub îndrumarea lui, iar el călătorește mai tot timpul pentru că vrea să-și îmbunătățească meșteșugul și priceperea. De când s-a întors acum patru ani de pe unde a fost, tot construiește la iahturi, din vară până-n iarnă și-i vin comenzi de peste tot. Uită-te pe fereastră, draga mea, vezi vasul acela uriaș lângă golful Polmear, vezi macaralele și bucățile acelea mari de lemn? Acolo, e șantierul lui John, fostul șantier Coombe, dar de zeci ori mai mare. Ai mai văzut vreodată așa ceva?

- Și toate astea în numai patru ani? Cred că a muncit ca un .Sisif. Ce este catargul care basculează în spatele macaralei?

- Ei bine, este motonava de o sută de tone pe care o construiește. Două din bărcile de curse ale lui John construite în cel de al doilea an vor lua startul anul acesta, la Cowes. Aparțin unor domni din Falmouth. Vor veni, aici, pentru regata din august.

- Bănuiesc că a recuperat toate pierderile și că are bani mai mulți ca în vremurile bune ale șantierului.

- Așa e, draga mea. Fratele Tom locuiește acum într-o căsuță foarte drăguță, cu grădină și terasă, iar Jim stă alături de el, împreună cu fiica lui cea mare care este măritată. Sunt oameni în vârstă acum, ca și noi, de altfel, dar ei încă lucrează și pe legea mea, că n-am văzut muncitori ca ei. Tu, Mary?

- Nu, dar totul se datorează lui John. Ah! Jenny, dacă tatăl tău ar fi trăit să vadă toate astea!

- Ar fi fost mândru și fericit să știe că toate s-au

întors ia cursul lor firesc. Nu cred că l-ar fi deranjat schimbările de pe aici, spuse Jenny.

- Nu, draga mea, în nici un caz. Ar fi fost, probabil, surprins, dar toată lumea poate vedea că este o schimbare în bine.

- Unchiul Philip ce zice de toate astea?

- Se face că nu observă. Dacă ar fi fost mai tânăr, în mod sigur că s-ar fi opus.

- Cred că ar fi căzui să-i fac o vizită unchiului Philip, nu credeți? Nu mi-e frică de el, zise Jennifer.

- Doamne ferește! Nu cumva să faci așa ceva. O să te mănânce de vie.

- O să-mi asum riscul.

- Eu nu te-aș sfătui! Tu ce zici, Martha? ^f

- Nu, în nici un caz.

- E un om înfricoșător, de-a dreptul. Nu vorbește decât cu cel care se ocupă de angajări și care este și mâna lui dreaptă. În rest, de exemplu, Maggie Bate, dactilografa, și-a dat demisia săptămâna trecută pentru că s-a măritat. Îi era groază de el și să știi că nici nu prea se întâlneau. De altfel, găsește foarte greu oameni să lucreze pentru el. S-a angajat cineva în locul lui Maggie?

- Nu, nu cred, răspunse Martha.

- Dactilografă? Caută pe cineva?

- N-aș putea spune, dar este posibil. Foarte puține fete sunt amatoare, pentru salariul ăla de mizerie.

- Ei bine, tot trebuie să-mi găsesc de lucru în Plyn, nu? De ce să nu încerc aici.

- Poți să bați la mașină?

- Oarecum. Am terminat un curs la Londra.

- I-auzi! Dumnezeu! Cât a crescut fata asta! Eu, totuși, nu m-aș duce la unchiul Philip, draga mea. Mă întreb dacă o să-ți placă să stai toată ziua jos, lângă un om dezagreabil ca el?

- Nu, Jenny, să nu te duci!

- Vreau să încerc, măcar. Dacă nu-mi place, pot să fac oricum altceva. Aș putea vorbi chiar cu funcționarul acela pe care tocmai l-ai menționat. Cum se numește locul?

- „Hogg și Williams“, e pe chei. Dar nu crezi că ar fi mai bine să nu te duci, Jenny?

- O să mă descurc. O să vedeți.

A doua zi dimineață, Jennifer se sculă devreme și pomi spre birourile unchiului ei. Deasupra ușii, cu litere șterse, era scris „Hogg și Williams“.

Nici nu deschise bine ușa de la intrare că se trezi în față cu un băiat de vreo 17 ani care o întrebă ce

dorește.

- Să vorbesc cu funcționarul șef, zise ea.
- Domnul Thorton? Ce doriți de la el?
- Aș vrea să știu dacă aș putea ocupa postul de dactilografă. Am auzit că e liber.
- Așteptați un minut.

Peste câteva minute, băiatul se întoarse însoțit de domnul Thorton.

- Aud că vă interesează postul, spuse el. Nu pot să neg că avem multă treabă pe aici, așa că avem mare nevoie de cineva, însă dumneavoastră păreți atât de tânără, iar nouă ne trebuie cineva cu experiență.

- Asta sunt chiar eu, spuse Jenny, la dispoziția dumneavoastră. Nu-mi puteți da câteva zile de probă? întrebă Jenny.

- Nu mi-ați spus numele dumneavoastră.
- Jennifer Coombe.
- Ah! strigă el surprins. Sunteți rudă cu domnul Coombe?

- Se poate să fim rude mai de departe, spuse Jennifer prevăzătoare. E un nume destul de comun aici în Cornwall.

- Așa este. Bătrânul are foarte multe rude, dar nu vorbește cu nici una. E un om mai retras.

Peste două zile, Jenny avu în sfârșit ocazia să-l vadă pe unchiul Philip.

Rămăsese peste program ca să termine de bătut la mașină câteva scrisori. Toată lumea plecase de la cinci, iar la șase fără un sfert când tocmai se pregătea și ea să iasă, observă că ușa de la biroul unchiului ei era, între-deschisă.

Curiozitatea se dovedi a fi mult prea mare pentru strănepoata lui Janet Coombe astfel că, fără să ezite, o luă de-a lungul coridorului și deschise ușa, surprinsă de chipul de la masă.

Așezat în fața biroului era un bătrân a cărui față palidă era ridată și ofilită. Trupul îi era uscat și cocoșat și îi dădea impresia de schelet ambulant; era doar

ojjmbără a celui ce fusese. Mâinile împreunate pe birou arătau ca ghiarele unei bufnițe, iar paloarea feței contrasta neplăcut cu hainele negre de pe el.

„Unchiul Philip? Acesta să fie omul acela de temut, cel mai mare dușman al tatălui ei?”

- Philip Coombe? rosti ea ușor. El își ridică ochii spre ea și văzu în pragul ușii silueta unei fete, cu mâinile pe piept, cu bărbia țâșnind trufașă înainte, cu părul dat pe spate, cu ochii căprui închis fixați asupra lui.

Nu-i răspunse nimic însă apucă marginile scaunului cu mâinile tremurânde privind uluit viziunea care îl hăituia acum, venită de undeva din trecut. Barierele timpului se topiseră; în fața lui stătea însăși Janet care-i bătuse visele de copil, Janet care-l preferase pe Joseph în locul lui.

- De ce te-ai întors? întrebă el. Asta e probabil răzbunarea lui Joseph.

- De ce-mi vorbești de Joseph? întrebă Jenny. L-ai uitat pe Christopher, fiul lui? '

- N-am avut nimic cu fiul lui! strigă Philip. A meritat tot ce i s-a întâmplat. Nu pot fi responsabil eu pentru toți ratații din familie. Jenny văzu rânjetul de pe fața unchiului ei și se înfurie.

- Să nu-l numești tu pe Christopher Coombe ratat! De ce un ratat? Pentru că i-a plăcut să trăiască simplu, pentru că a stat printre săraci? Era un ratat pentru că era iubit și respectat? Tu crezi că ai reușit ceva în viață? Ce-ai făcut tu vreodată pentru cineva? Toată lumea din Plyn te urăște nu te-au pedepsit pentru că ești prea bătrân și prea slab.

Philip se aplecă în scaunul său ros de molii și o întrebă respirând din greu:

- Cine ești, pentru Dumnezeu?

Jennifer zâmbi. Cum putea oare lumea să se teamă de bătrânelul acesta jalnic? Nici nu părea să știe cine este.

- Cine crezi că sunt? întrebă ea țănoșă. O fantomă xlin trecutul tău? Uită-te la tine, tremuri de frică să nu te ating.

Se ridică cu greu, sprijinindu-se în baston și se îndreaptă spre ea cu pași mici, privind-o drept în față.

- Cine ești? șopti el. Cine ești?

Ea își aruncă pe spate capul și râse așa cum Janet obișnuia să facă, așa cum Joseph făcea, așa cum tatăl ei o făcuse înaintea ei.

- Sunt Jennifer Coombe. Sunt fata ratatului de Christopher. Dacă am reținut bine, așa l-ai numit.

El o privi ciudat, nesigur, căutând prin gândurile lui, nehotărât.

- Nu cunosc nici o Jennifer. Ți-ai avut Christopher vreo fată? « Ea dădu din cap uluită.

- Da, eu sunt Jennifer. Lucrez aici la firmă de vreo 2 zile, eram curioasă să-l cunosc pe cel care mi-a ruinat tatăl și bunicul.

Unchiul Philip păru din nou sigur pe el și pe situație.

- Trebuie să te felicit, presupun. Ar fi trebuit să te faci actriță. Pot să te întreb cine ți-a dat voie să intri în această cameră?

- Dacă îți imaginezi că mă sperii, te înșeli și faci cea mai mare greșală a vieții tale. Nu-mi pasă că ești președintele firmei, din nefericire ești fratele bunicului meu și nu sunt deloc mândră de asta. Acum, normal că vrei să mă conCediezi, mă așteptam la asta. Oricum, nu m-am angajat decât ca să am ocazia să lămuresc câteva lucruri cu tine. Acum după ce te-am văzut, mi-am dat seama că nu valorezi nici cât o ceapă degerată. La revedere, unchiule Philip.

Se întoarce demnă și ieși din cameră.

- Stai! strigă el. Așteaptă!

- Ce mai vrei?

El își mângâie ușor bărbia și o privi.

- Trebuie să recunosc că mi-a făcut mare plăcere întâlnirea noastră. Aveam nevoie de ceva distracție și am avut-o. Deci tu ești stră-nepoata mea, și nici nu ești mândră de asta, înțeleg. Ce păcat! Ce-ar fi totuși să-mi faci onoarea să iei cina împreună cu mine diseară?

- Să iau cina cu tine?! Ce?! în casa aceea înfiorătoare?

- Da. îmi pare rău că nu corespunde pretențiilor tale.
- De ce nu, Ja urma urmelor?
- Atunci, e hotărât. Te aștept la opt fix.
- Bine. Atunci ne vedem deseară.

Jennifer părăsi clădirea extrem de surprinsă. Se așteptase la o ceartă în toată regula, cel puțin la o concediere, în loc de asta el o invitase la cină. „E probabil scrântit”, se gândi ea.

- Unchiul Philip m-a invitat la cină, le spuse ea celor două mătuși când ajunse acasă.

Cele două femei se uitară la ea îngrozite.

- Philip Coombe te-a invitat la el acasă? Glumești!

- Deloc. Și eu am fost surprinsă. I-am spus vreo câteva din suflet, iar el m-a invitat la cină. Eu cred că e nebun.

- Dar nimeni nu se duce vreodată la el acasă, Jenny. N-a invitat niciodată pe nimeni. Ascultă-mă tu pe mine, are ei un as

în mânecă. Nu te duce, ar fi o greșeală.

- Sigur că mă duc. Acum scuzați-mă, trebuie să plec.

Jennifer urcă dealul bine dispusă. Pentru ea totul era o adevărată aventură. Sună la ușă și fu condusă într-o cameră rece și puțin mobilată. Focul de-abia ardea. După felul cum fumea se vedea că nu fusese de mult aprins.

Unchiul ei stătea în fața căminului. Spre amuzamentul lui Jennifer, acesta se schimbase într-o haină de seară, demodată, pe care cine știe de unde o mai luase.

- Doamne unchiule, n-am știut că e ceva oficial. Din păcate nu mi-am luat nici o rochie de seară de-acasă.

- Ce porți acum e încântător, îi spuse el, iar ea presupuse că el îi făcea un compliment.

Cina fu mai bună decât se așteptase: pește cu sos asortat, foarte delicios urmat de tocătură cu sos de ceapă și budincă.

Apoi serviră cafeaua în salon, el își aprinse țigara special adusă pentru această ocazie, discutând banalități, despre Plyn și comerțul cu argilă. După o

scurtă pauză, evitând să se uite la ea, Philip începu să vorbească din nou:

- Trebuie să recunosc că te-am invitat aici cu un scop. Ideea mi-a venit destul de repede. Sunt un om în vârstă, după cum vezi și mă simt foarte singur. Uite ce vreau să-ți propun. Aș vrea să te muți aici cu mine și să mă lași să te adopt...

- Cred că ești nebun. Nu mă cunoști deloc! Și pe lângă asta mi se pare cam ciudat că vrei să mă adopți, având în vedere felul în care te-ai purtat cu tatăl meu și cu bunicul.

- Am eu motivele mele. S-ar putea să fie legate tocmai de ce ai spus mai înainte. De cum m-am purtat cu tatăl și cu bunicul tău.

Jennifer simți cum o năpădește disprețul.

Într-un fel, ea îl speriasse în propriul lui birou, i-a clătinat încrederea în el și acum el vroia, nu din dragoste pentru ea, ci pentru liniștea lui să-i cedeze câte ceva ei, fiica lui Christopher, nepoata lui Joseph în cazul în care există adevăr în existența de după moarte. Adoptând-o, de fapt, se achita de ceea ce făcuse. Era felul lui de a se salva. Nu din dragoste ci dintr-o spaimă ascunsă. Acesta era motivul. Vroja s-o folosească ca un paravan contra fricii lui.

Jennifer gândea cu repeziciune.

• - Aș putea fi liberă să fac schimbările pe care le-aș vrea eu? Întrebă ea. Pot să schimb casa asta tristă?

El părea că întoarce problema pe toate fețele. Jennifer realizează că se gândea de fapt, la cheltuieli.

- Da, răspunse el. Vei fi liberă, independentă și vei putea . transforma casa așa cum vei dori.

- În acest caz, unchiule, spuse Jenny, sunt de acord. Dar vreau să înțelegi că voi sta aici numai ca să mă îngrijesc de casa

. ta. Refuz să te tratez ca pe paznicul meu și să devin fiica ta adoptivă. Ne-am înțeles?

- Ne-am înțeles, spuse el ușurat.

Își dădură mâna în acea seară pentru prima dată.

Noutățile circulă repede într-un oraș ca Plyn. A doua zi toată lumea vorbea cum că fica lui Christopher Coombe, proaspăt sosită de la Londra se întâlnise cu unchiul ei Philip, firosul domn Coombe, de la „Hogg & Williams” și că urma să locuiască cu el.

Toți erau siguri că Jennifer Coombe urmărea să pună mâna pe averea celui care îi ruinasă tatăl!

Vestea ajunse la urechile lui John Stevens în aceeași zi. Când bătrânul Thomas Coombe îi povesti ultimele evenimentele, John dădu din cap ușor și zâmbi:

- Crezi că-i vrea banii? Ar fi o fată de-a dreptul grozavă dacă ar reuși să-i și obțină. Nu-l văd eu pe Philip Coombe împărțind banii cu ea.

- John, îți spun adevărul, crede-mă. Casa lui Coombe e schimbată din temelii. Sunt perdele noi la ferestre, vopseaua de pe ziduri nu s-a uscat încă, iar fata dă ordine în toate părțile.

- Trebuie să fie mână de fier, fata asta. E copila aceea care locuia înainte la Casa cu iederă? Sora mai mică a lui Willie și a lui Harold?

- Ea e, John. Și-a făcut studiile la Londra, o adevărată tady din câte aud.

- Ei bine, vere Tom, n-avem timp să dezbatem acum problema asta, deși sună destul de interesant. Nu vrei să faci niște verificări?

Și cu această remarcă, și-o scoase complet din minte pe Jennifer Coombe.

La 24 de ani, John Stevens era un bărbat care știa ce vrea de la viață. Băiețelul visător se transformase într-un bărbat întreprinzător și muncitor. Când își pornise propria afacere se hotărâse să le arate tuturor ce poate și că o să răzbească prin propriile lui puteri. În câțiva ani, iahturile construite de el vor străbate lumea. John nu mai avea loc printre gândurile sale de altceva în afară de muncă și iar muncă și reuși să depășească

vechile lui obiceiuri de a visa cu ochii deschiși și de a vedea totul în negru.

John băiețelul, alergase pe dealuri și câmpuri privind marea, John bărbatul petrecea timpul în birou scriind și discutând cu muncitbrii. John, băiețelul se cățara deseori pe „Janet Coombe” visând la trecut, cu ochii fixați pe silueta ce domina ambarcațiunea. John, bărbatul lăsase la o parte sentimentalismul și, având acum drepturile asupra vasului se gândea să-l distrugă și să încerce să folosească piesele rămase întregi. Într-o după-amiază de duminică, în miezul verii, John Stevens se trezi extrem de iritat constatând că unele din „simptomele” lui din copilărie încercau să iasă la suprafață. Din când în când, vasul își cerea drepturile, iar John ura asta. Refuza să se lase condus de silueta unei- bătrâne, fie ea una care străbătuse mările și oceanele.

Era ridicol „Janet Coombe” era o adevărată pagubă, întotdeauna îl influențase în hotărârile lui. Ea fusese cea care îi dăduse ideea cu șantierul, dar cum totul ieșise bine, n-avea rost să se mai agațe de ea acum. La urma urmelor, totul era numai în imaginația lui, ea era numai o bucată de lemn pictat, nimic mai mult.

În timp ce se uita.Încruntat pe pozele dintr-o carte, auzi în depărtare strigătele pescărușilor pe stâncile de la ruine.

- La naiba! strigă John, aruncând cartea.

Două minute mai târziu urca grăbit poteca ce ducea la golful Polmear.

Jennifer împinse barca aproape de scară și urcă treptele cu atenție. Deși era în Plyn de peste două luni, aceasta era prima ei vizită în locurile care îl răpiseră cu atâta cruzime pe tatăl ei de lângă ea.

Geamul luminatorului era spart și cioburile împrăștiate pe punte. Vinciul era și el spart, bucăți de vergă ruptă și mărunțișuri din utilaje rufoase zăceau în deschiderea de scurgere a apei. Părți din hobână dispăruseră, iar vârful catargului fusese luat de ape.

Unele lucruri au rămas, în mod straniu, intacte.

Jennifer privi cu atenție epava din fața ei. Pe punte erau aruncate câteva farfurii iar într-un colț zăceau maldăre de reviste. Se vedea că acolo domniseră oameni cândva, spațiul acela mic, dar confortabil de sub punte fusese bine folosit; stând acolo i se părea că aude vorbele pline de duh și cântecele marinarilor. Acum, probabil morți cu toții. Aplecându-se, adună de pe jos o tăietură dintr-un ziar din 1907. Cineva desenase pe spatele ei o inimă străpunsă de o săgeată.-

De pe punte privi spre bucătăria îngustă; mașina de gătit era • intactă. Zări două sticle goale, prăfuite și o farfurie spartă.

Cârma era la fel ca în urmă cu 13 ani, când Dick Coombe a adus-o în port, iar Jennifer era acolo, chiar pe locul unde Christopher căzuse cu șira spinării ruptă de verga căzută.

Își făcu drum spre cabină. •

Mai întâi, intră în cabina ofițerului, un spațiu ceva mai mare decât un dulap și de aici, în cabina principală, o cameră de șase sau șapte picioare, cu o masă în centru, cu bănci îngropate în dușumea și chestoane de cealaltă parte.

O ușă ducea spre cabina de dormit a căpitanului, un dulap mai mare decât cel din cabina ofițerului, dar având în plus și o chiuvetă. Aici Christopher s-a chinuit să doarmă, la prima sa călătorie pe mare de la Bristol, în timp ce Joseph, tatăl său se plimba în lung și-n lat pe punte, furios pe boala fiului său. Jennifer se așeză ia masă cu bărbia în mâini. Ceasul de deasupra capului ei se oprise la 9 și 24 de minute. Un calendar din 1912 atârna deasupra patului. Cabina mirosea a mucegai, prin podea pătrundea apa, mai ales primăvara.

Sertarul de la birou era plin cu hărți, îngălbenite de trecerea timpului, prăfuite. Joseph a stat aici, odată, împrăștiind toate hărțile pe masă. Le pusese

sigiliul său „Joseph Coombe – căpitan“.

Jennifer se sculă, rănită și îndurerată. Deschise un cheston unde a găsit aceleași obiecte; cărți vechi, hârtie și o șapcă de căpitan.

Trecu în cabina căpitanului, tremurând de emoție. Acolo găsi o periută de dinți roasă la un capăt, un guler și un ciorap, iar într-un colț, văzu o carte de rugăciuni. Pe prima pagină era scris: „Lui Dick, de la tatăl său iubitor, Samuel Coombe, mai 1878“.

Jennifer încercă, fără succes, să deschidă. Înăuntru găsi o cutie de lemn, pe care o scoase cu grijă și o puse pe masă. Îi ridică ușor capacul prăfuit și se trezi în fața unui teanc de hârtii vechi, documente și scrisori: unele erau chitanțe pentru diferite vânzări, altele se refereau la încărcăturile transportate de tatăl ei în diferite ocazii. Era și certificatul lui de căpitan care i-a adus lui Joseph și Janet o mare bucurie. Găsi o fotografie ștearsă din 1879, a lui Joseph și Susan împreună cu cei patru copii: Christopher, Albert, Charles și Katherine. Erau și scrisori ale lui Joseph și Dick despre încărcăturile vasului, detalii care puteau creiona istoria lui „Janet Coombe“.

În timp ce Jennifer trecea în revistă toate aceste lucruri uitate de vreme, prin fața ochilor ei îi trecu imaginea unei corăbii înfruntând marea, auzi strigătele oamenilor de pe punte, văzu figura lui Joseph cu părul lui negru și barba udă, auzi șuierul vântului și văzu fulgerele brăzdând cerul. Îl văzu pe Joseph dându-și capul pe spate și râzând.

Sub toate aceste hârtii, la fundul cutiei găsi un teanc de scrisori legate cu șnur. Inima i se strânse la vederea scrisului. Mai văzuse scrisul acesta înainte. Era în cărțile mamei ei. Scrisul era al lui Christopher. Toate scrisorile erau adresate lui Joseph Coombe. Le întoarse și văzu că nu fuseseră citite niciodată.

Simți că are dreptul să le citească. Acum putea afla adevărul despre primele zile petrecute de Christopher

la Londra. Ultima scrisoare datată 22 noiembrie 1890 fusese condamnată să zacă în cutie timp de treizeci și cinci de ani până când fiica lui avea s-o găsească.

Lacrimile curgeau pe fața lui Jennifer și simțea cum durerea ei îi strângea inima ca-ntr-un clește.

- Oh, dragul meu tată! suspină ea.

Absorbită de scrisori, nu auzise zgomotul pașilor de pe punte, astfel că în momentul în care își ridică ochii se trezi în fața unui străin, care o privea, cu ochii cășcați de uimire. Niciunul din ei nu vorbea. Jennifer era prea speriată să mai zică ceva, avea în față imaginea lui Christopher privind-o cu pletele în vânt. Apoi viziunea dispăru, în locul ei rămase un tânăr pe care nu-l mai văzuse până atunci.

John, la rândul lui, văzând bărcuța lui Jenny, venise să vadă ce se întâmplase, iar prima imagine pe care o avusese înaintea ochilor fusese a lui Janet Coombe, îngenunchată în fața mesei, după care viziunea dispăruse, lăsând locul unei tinere fete care plângea.

- Bună, spuse John.

- Bună, îi spuse Jennifer, ștergându-și ochii cu mâna.

- Plângeai cumva?

- Da. El înaintă și văzu cutia de pe masă.

- Cum de-ai reușit să deschizi sertarul?

- Am tras de el până a cedat.

- Am crezut că l-am împins destul de bine.

- Atunci tu ai pus cutia înăuntru?

- Da, acum doisprezece ani. Am găsit-o aici pe masă, unde stai tu acum. Mi-a fost teamă să nu o găsească cumva vreun nebun curios așa că am pus-o în sertar. Văd acum că n-a fost o alegere prea bună.

- Așadar, mă crezi o nebună curioasă?

- Nu te cunosc deloc. Ai pus scrisorile înapoi?

- Majoritatea. O să le păstrez numai pe acestea.

- Care sunt alea? Vrei să spui că ai desfăcut sigiliul? Mi se pare un lucru mizerabil ce-ai făcut. Le-am pus la fund cu un scop. Sunt ale cuiva care a murit acum douăzeci și cinci de ani și mai bine.

- Știu asta.
- A, știi? Ți-ai făcut un obicei din a citi scrisorile oamenilor care au murit și nu se mai pot apăra?
- Jennifer întoarse ochii, plini de lacrimi și suspină:
- N-aș mai vrea să repet experiența, e mult prea dureroasă, mai degrabă rămân neștiutoare cum sunt acum.
- Vorbești de scrisorile care te-au făcut să plângi?
- Da.
- El se așează lângă ea pe bancă.
- De ce te-au întristat atât? Spune-mi.
- Nu știu cine ești, așa că nu văd de ce ar trebui să-ți răspund. Tocmai ce m-ai făcut nebună, curioasă așa că ar fi bine să ne oprim aici.
- Îmi pare rău, n-ar fi trebuit să spun asta. Dar vezi tu, vasul ăsta este al meu; m-am înfuriat cumplit când un străin, care nu înțelege nimic, mi-a violat intimitatea.
- Eu înțeleg.
- Crezi că înțelegi acum, când ai citit scrisorile. Vasul acesta e legat de viețile unor oameni care au murit, care s-au iubit, acum n-a mai rămas nimic, decât un gol imens. A fost urât din partea ta că ai desfăcut sigiliul.
- Cum poate fi urât când sunt rudele mele?
- Ce tot spui acolo?
- Aceste scrisori au fost scrise de tatăl meu bunicului meu.
- Atunci tu ești Jennifer?
- Da, eu sunt. Tu ești John?
- Eu sunt John.
- Jennifer, nu vrei o batistă? Am una curată pe care o poți folosi.
- Mulțumesc.
- Jenny luă batista din mâna lui John și-și suflă nasul.
- Acum arăți mult mai bine. M-am purtat îngrozitor cu tine, îmi pare rău.
- E în regulă. De unde era să știi tu cine sunt?

- Ar fi trebuit să-mi dau seama. Deci locuiești cu Philip Coombe? Cum vă înțelegeți? Cred că ești singura persoană care-l poate stăpâni în vreun fel.

- Cred că oamenilor le-a fost teamă de el atât de mult timp, încât a devenit o legendă. Să știi că nu e deloc așa înspăimântător. E doar un bătrân răutăcios căruia îi este frică de moarte.-

John nu-i răspunse. Începu să se caute prin buzunare, zâmbind:

- Te deranjează dacă fumez?

- Nu.

- Ascultă Jennifer, spuse el după ce își aprinse pipa. Nu te mai gândi la scrisorile astea. Au trecut atâția ani de-atunci... Ești supărată pentru că simți că tatăl tău n-a cunoscut niciodată iertarea. Îmi aduc aminte de el aici, în Plyn. Eram doar un băiețuș pe atunci, dar mi-a făcut impresia unui om fericit, mulțumit și împăcat cu sine. Nu-și făcea deloc probleme în legătură cu tatăl lui. Țineam la el enorm, era prietenul cel mai drag al tatei.

Jennifer îl atinse pe braț.

- Poți să citești scrisorile dacă vrei. Citește-le cu mine, acum. El o privi cu blândețe.

- Pot? E foarte frumos din partea ta, Jennifer.

Ea le răspândi pe pat și stătură împreună ore în șir, cu umerii atingându-li-se, citind pagini întregi scrise mărunt.

Când le terminară, Jennifer le puse deoparte fără nici un cuvânt.

- Cum de-a ajuns aici cutia? Întrebă ea.

- Era a bunicului tău. O ținea aici. Apoi când Dick Coombe a ajuns căpitan a păstrat-o și el tot aici. Scrisorile tatălui tău trebuie să fi ajuns aici când Joseph Coombe s-a dus la Sudmin.

- Tata trebuie să mai fi scris și alte scrisori, mă întreb ce s-o fi întâmplat cu ele.

- Au fost distruse, presupun.

- Da, și eu cred la fel.

- Vrei să păstrezi cutia?

- Nu, mai bine o lăsăm aici unde a stat întotdeauna.

El se ridică și puse cutia în sertar. Apoi se întoarse și, cu mâinile în buzunare, o întrebă curios:

- Deci suntem veri, Jennifer?

- Da, de departe.

- Nu chiar așa de departe.

Jennifer râse.

- Vino pe punte, vreau să-ți arăt ceva, îi spuse el. Au urcat împreună scara și au mers spre teugă.

- Dă-mi mâna, zise John. O trase după el lângă bompres. Amândoi erau aplecați peste prova vasului. N-ai cunoscut-o pe Janet Coombe, nu-i așa?

- Nu, spuse ea.

- Uite-o, aici, dedesubt.

Jennifer privi silueta femeii îmbrăcată într-o rochie albă, purtând o pălărie demodată, cu ochii privind îndrăzneț înainte și cu bărbia în aer.

- Aș fi vrut s-o cunosc, îmi pare atât de rău că a murit.

- Dar nu e moartă deloc.

-Nu e?

- Nu, știe că amândoi suntem aici, sus.

- Da, sunt sigură că știe.

își zâmbiră complice.

• - Jennifer, îți dai seama că semeni cu ea ca două picături de apă?

- Ți se pare?

- Da.

Ea râse.

- Crezi?

- Da! E ciudat, spuse el, aplecându-se peste balustradă, cu bărbia în palme.

- La ce te gândești? îl întrebă ea. .

- Mă întreb ce m-a făcut să vin azi aici.

- Mă bucur că ai făcut-o, îi spuse ea. Ar fi trebuit să ne cunoaștem, doar suntem veri.

' - Jennifer, știi, am senzația că mi te amintesc destul

de bine, de când erai copil.

- Da?

- Sunt sigur că veneai la noi la ceai câteodată. Erai timidă și rușinoasă.

- Eram? Cred că și eu îmi amintesc de tine. Te jucai cu mine pe câmp deseori. Fugeai mereu de mine și nu puteam niciodată să te ajung.

- Eu eram, sigur.

El lovi cu piciorul parapetul.

- Jennifer, spuse el, după o pauză, de ce stai împreună cu Philip Coombe?

- Presupun că e ca o răzbunare mai subtilă.

- Nu prea văd eu în ce constă.

- Sunt sigură. Nimeni nu vede în afară de mine.

- E teribil de subtilă probabil.

- Teribil.

El nu-și putu reține un surâs.

- Ai fugit de acasă, nu-i așa?

- Am fugit de la Londra, Plyn este casa mea.

- Iubești locurile astea, așa-i?

-Da.

- Și eu.

Se uitară unul la altul și-și zâmbiră.

- Câți ani ai Jennifer?

- 19.

- Pari mult mai tânără.

- Nu-i adevărat.

După câteva secunde, el vorbi din nou:

- Nu ai vrea să vii și tu pe la șantier într-o zi? Adică, dacă n-ai altceva mai bun de făcut. Te-ar putea interesa să vezi ce e pe-acolo? Vorbea însă de parcă nu dădea nici doi bani dacă ea ar fi venit sau nu.

- Da, mi-ar face plăcere.

- Să nu-l aduci și pe unchiul Philip cu tine.

- Crezi că l-aș aduce?

- Jennifer, ascultă-mă! Dacă vreodată o să ajungi să-i urăști și umbra, o să vii la mine să-mi spui? O să vii?

- Sigur, John, promit. Vrei să spui că, în principiu aș

putea conta pe tine într-un moment de depresie sau...

- Nu, în principiu. Cu siguranță. Oricând.

- îți mulțumesc, spuse Jennifer. Apoi se uită la ceas și fluieră a mirare. Trebuie să mă întorc. Pot să te las undeva cu barca?

- Nu, mă întorc pe câmp.

Coborî scara și ea se urcănapoi în barcă.

- Ascultă! strigă John. Tonul lui era atât de aspru și rece, încât lui Jennifer îi fu aproape frică de ce avea să audă. Ce-ar fi să ne întâlnim aici săptămânal și să vorbim? Să zicem în fiecare duminică.'

Jennifer ezită. Părea atât de plictisită de idee că aproape îi venea să-l refuze.

- Ești sigur? întrebă ea.
- Sigur, zâmbi el.
- Bine atunci.
- Bine.
- La revedere, Jennifer.
- La revedere, John.

Acum că Jennifer locuia la unchiul ei, nu mai avea nici un rost să mai lucreze ca dactilografă. Nu mai avea nevoie de bani. Ce primea de la el pentru îngrijirea casei era suficient. Jennifer nu era o extravagantă, dar văzând durerea de pe fața bătrânului cu fiecare bănuț pe care-l cheltuia, obișnuia să dubleze prețul oricărui lucru cumpărat, știind că el n-o s-o refuze. Lui îi intrase în cap că această strănepoată trebuie să fie bariera dintre el și frica ce-l cuprinsese, și că în prezența ei Janet și Joseph nu-i vor face nimic, astfel că se agăța de ea din toate puterile.

El o privea cheltuindu-i banii și nu zicea nimic. Jennifer știa că fiecare bănuț pe care-l cheltuia îl măcina pe bătrân încetul cu încetul, iar ea-și continua planul în liniște râzând în sinea sa, susținută fiind de amintirea suferinței tatălui ei.

Aceasta era răzbunarea subtilă de care vorbea.

După ce casa din Marine Terrace fusese redecorată, revopsită și remobilată de sus până jos, atenția ei se îndreptă spre orașul propriu-zis. Biserica, spitalul, săracii orașului, toți aveau nevoie de ajutor și când se anunța o acțiune de strângere de fonduri, numele lui Philip Coombe figura primul pe lista de susținători.

Philip Coombe o urmărea cheltuindu-i fiecare bănuț, vedea năruindu-se în jurul lui averea pe care o strânsese de-a lungul timpului și simțea cum ura urcă

în el în valuri.

Jennifer îi vedea expresia din ochii pe jumătate închiși, îi vedea mâinile încleștându-se pe brațele scaunului, dar știa că frica din sufletul lui era mai mare decât orice și-și zâmbea satisfăcută.

Cum Jennifer nu avea nici o grijă, timpul trecea în mod plăcut pentru ea. Îi scria mamei regulat despre ultimele noutăți din Plyn și de prietenia ei cu vărul John. Răspunsurile mamei ei erau întotdeauna la fel: nici prea reci, nici prea sentimentale, se arăta surprinsă că era alături de dușmanul tatălui ei, dar bucuroasă că se simțea bine în casa lui, căci la urma urmelor auzise că era un gentleman pe care Jennifer era normal să-l aprecieze, având în vedere buna ei creștere și educația rafinată. Cu siguranță că era frumos la Plyn pe timpul verii, dar iama nu va mai fi același lucru, deși, ca nepoată a lui Philip Coombe • precis va avea o groază de invitați la petreceri și serate, la care ea, Bertha, nu fusese niciodată, bietul ei Christopher neavând nici o poziție pe scara socială. În tot acest timp ea și Francis se instalaseră confortabil la nr. 7, după ce petrecuseră trei săptămâni de vis la Ventuor. Și era sigură că în sfârșit își va regăsi liniștea sufletească pierdută, în toți acești ani de văduvie. Acum avea pe cineva care o înțelegea și-i era alături și deși bietul Christopher va rămâne totdeauna în inima ei, avea acum șansa să cunoască dragostea adevărată.

Jennifer trebuie să-l privească pe Francis ca pe un adevărat, prieten, dacă se va hotărî să se întoarcă la Londra, va fi binevenită în casa lor.

Bertha adăugase în post-scriptum că bunica era puțin cam bolnavă și deși nu o iertase pe Jennifer, insistase să-i citească scrisoarea. Fusese preocupată mult de acest văr John și voia să știe ce făcea Jennifer singură cu el în fiecare duminică, în locurile acelea uitate de Dumnezeu. Nu-i plăcea ideea absolut deloc.

Jennifer izbucni în râs citind, post-scriptum-ul, dar se încruntă citind ultimile rânduri „... în orice caz,

Jenny draga mea, deși bunica exagerează, nici eu nu cred că ideea acestor întâlniri de duminică este foarte sănătoasă, tu ești mult prea tânără și nu ai pe nimeni acolo care să aibă grijă de tine. Nu știu dacă e bine să te apropii prea mult de acest tânăr, mai ales că îți este văr“.

„Ce idioți sunt“, se gândi Jennifer punând scrisoarea în buzunar.

„La urma urmelor suntem veri de foarte departe, dacă tot vorbim de asta. Și, oricum îi disprețuiesc profund pe cei care trag concluzii într-o secundă, fără să gândească deloc“.

Începu să urce furioasă dealul și se trezi, surprinsă, în fața șantierului. John stătea chiar în mijloc, vorbind cu un muncitor. Hainele îi erau prăfuite de parcă s-ar fi tăvălit pe jos. Părul îi căzuse pe ochi, iar una din mâini flutura nesigură în aer, încercând probabil să explice ceva.

Jennifer așteaptă răbdătoare ca el să termine. Imediat după ce discuția luă sfârșit, el se întoarse și o văzu. Mâna îi căzu, se îndreptă de șale și veni spre ea, împreună cu muncitorul:

- ... da, știu, promit să... Apoi își privi ceasul și exclamă: Nici nu mi-am dat seama când s-a făcut așa târziu. Știi ceva, vorbim mâine dimineață mai bine!

John se apropie de poartă, căscând.

- A, tu erai Jennifer. Mi se păruse mie că tu erai, dar nu eram sigur.

- Ești foarte ocupat?

- Doamne, nu! Am terminat pentru azi, minți el.

Se îndreptă și el spre poartă.

- Bine.

- Ce-ai mai făcut zilele astea?

- Nu prea multe. Mă simt groaznic. Tocmai am primit o scrisoare de la mama.

- Și ce scrie?

- Ți-o citesc dacă vrei. Vorbește de soțul ei, normal. Nu știu cum poate să fie așa mândră de el, mai ales

după tata...

- Dar tatăl tău a murit de ani de zile. Știu că ți se pare nedrept, dar nu văd de ce n-ar trebui și ea să-și vadă de viața ei.

- John, tu nu înțelegi. După ce a fost măritată cu omul cel mai -bun din câți există, să ajungă să se recăsătorească, după

cincisprezece ani cu omul acesta infatuat și ridicol, mi se pare... mă depășește.

- Sigur că te depășește. Poate că mama ta n-a fost foarte fericită cu tatăl tău. Poate tipul ăsta, o fi el un prost, dar dacă ei se înțeleg... Poate că ea se simțea singură.

- Singură?

- Da, Jennifer, singură.

- îngrozitor, nu rn-am gândit niciodată la asta.

- îmi spui mereu că ea n-a încercat niciodată să te înțeleagă. Dar tu ai încercat vreodată s-o înțelegi pe ea?

- Nu, nu cred. Nu știu.

- Vezi?

- John, e îngrozitor. Crezi că ar trebui să mă întorc la Londra, chiar acum?

- Nu fi proastă. E prea târziu acum. Pe lângă asta e foarte fericită cu noul ei soț.

- Crezi că e posibil să nu se fi înțeles cu tata?

- Poate că nu. Poate că erau devotați unul altuia, dar... nu... nu pot să mă exprim în cuvinte.

- înțeleg ce vrei să spui. Niciodată indispensabili unul altuia. -Mda.

- Trebuie să fie groaznic să fi căsătorit cu cineva și să nu simți că te îmbolnăvești de inimă, dacă el te părăsește.

- Nu cred că cineva ar trebui să facă așa ceva. Eu nu am experiență în domeniu, dar dacă aş iubi pe cineva și ea ar pleca, nu m-aş îmbolnăvi de inimă; pentru o vreme lumea mi s-ar părea fără sens, dar după aceea mi-aş reveni și mi-aş continua viața.

- Așa ai face? O, eu n-aş putea. Aş suferi enorm la

început, apoi m-aş înfuria, m-aş îmbrăca bărbăteşte şi m-aş înrola în Legiunea Străină.

- Te-ar descoperi imediat.

- Nu, pentru că sunt puternică şi trasă prin inel, foarte subţire. Nu arăt ca o fată.

- Cine spune asta?

- Eu, spun.

- Atunci, eşti nebună!

-John!

- îmi pare rău, hai să schimbăm subiectul. Citeşte-mi scrisoarea mamei tale.

Ea i-o citi, în întregime, în afară de post-scriptum.

. - Eu nu m-aş îngrijora în locul tău.

- Nu sunt îngrijorată. Numai că nu reuşesc să înţeleg.

- Unele femei se îndrăgostesc de cei mai ciudaţi bărbaţi: indi-

care miros, care au coșuri, dinți stricași și care nu se spală decât o dată pe an.

- John, nu fi scârbos!

- Dar e adevărat.

- Nici tu nu arăți prea grozav acum. De unde vine tot praful de pe tine?

- Am răzuit lemnul. Muncesc, nu se vede?

Ea îi dădu ușor cu mâna peste haină.

- John, ne întâlnim duminica asta pe vas?

- Sigur.

- Mi se pare distractiv, ție nu?

- Mda.

- John, tu crezi că Janet Coombe a fost fericită cu Thomas?

- Eu știu?! Cred că era mai degrabă mult prea preocupată de Joseph ca să se mai poată gândi la altcineva.

- Iar Joseph probabil se gândea la ea sau la fiul lui, nu cred că a fost vreodată interesat de vreuna din soțiile sale.

- Ca și tatăl tău care se gândea prea mult la tine, neglijându-și soția.

- Nu e îngrozitor, John? Toți oamenii aceștia, care s-au iubit, care s-au înțeles atât de bine, care s-au certat sau care s-au urât – sunt morți cu toții. Eu cred că de fapt, toți au fost singuri de-a lungul vieții. Și eu mă simt la fel, singură.

- Vorbești serios?

- Da. Nu știu.

- Dar ești fericită aici în Plyn!

- Da foarte. N-aș vrea să mai plec vreodată.

- Atunci?

- Nu pot să-ți explic. Mi-e frică de ce-o să vină, simt o nesiguranță care...

- De ce ți-e frică?

- Mi-e frică de frică, sună cam ciudat, nu-i așa?

Câteodată mă scol noaptea și nu văd nimic în fața mea care să mă îndemne să trăiesc – văd numai un gol mare și negru.

- Jennifer, promite-mi ceva.
- Ce?
- Promite-mi c-o să-mi povestești întotdeauna ce ți se întâm-

plă. Când te vei simți singură, speriată, sau fericită, să vii la mine să-mi spui.

- Cred că ție aș putea să-ți spun orice.

- Nu trebuie să-ți fie frică, Jennifer. Te simți așa pentru că ai rămas aproape singură, de mică. Acum crezi că n-o să depășești niciodată momentul, dar nu e așa. Nu vei mai fi niciodată singură.

Ea își frecă fața de mâneca lui.

- Îmi pare așa de bine că te cunosc, John. Mă simt în siguranță cu tine.

- Așa să rămână, Jennifer.

- Bine.

- Vii pe vas, duminică?

- Mda.

- Toată ziua, și aduci și mâncare?

-Mda.

- Nu ești nefericită, nu?

- Nu.

- Atunci de ce nu te uiți la mine?

- Nu știu.

Jennifer alunecă pe lângă el și o luă la fugă fără să se uite înapoi.

Jennifer nu găsi iama la Plyn chiar așa de rea pentru că pentru ea Plyn era acasă. Era fata lui Christopher Coombe, se născuse acolo, se întorsese acolo să trăiască printre oamenii simpli, pentru că inima ei era simplă. Fusese lipsită de adevăratul ei cămin pentru prea multă vreme.

Jennifer știa că dacă ar fi rămas la Londra, viața ei n-ar fi avut nici un sens. Acum, se simțea atât de departe de „cealaltă viață” a ei, se simțea o cu totul altă persoană, trăind în cu totul altă lume.

Plyn-ul îi era necesar. Iubea marea, iubea văile și dealurile din jurul căsuțelor care-i deveniseră atât de familiare, iubea portul și strigătele pescărușilor, iubea liniștea și pacea acelor timpuri, iubea bunătatea și ospitalitatea oamenilor.

- Vedea figura lui Christopher profilată pe cer, îi

vedea părul blond și ochii blânzi privind în jos. îl auzea fluierându-și câinele și apoi dispărând după un deal la apusul soarelui.

Haroid și Willie alergau împreună cu ea pe câmp, o învățau să înnoate și strigau la ea fericiți de pe stâncile de la Castel.

Haroid a dus-o spre cuibul pescărușului de pe stâncă; Willie a fost acela care i-a arătat cum se prinde o scrumbie. Mergeau toți trei mână-n mână, peste dealuri, certându-se, discutând...

Auza alte voci, cea a lui Joseph, când mergea cu barca, făcând-o să-i fie frică de vremea rea. Joseph o învăța forța triumfătoare a furtunii dinspre sud vest, dându-i putere.

Dar era cineva, un singur om care o înțelegea cel mai bine pe Jennifer, căruia îi împărtășea orice secret, care o liniștea, care îi risipea temerile și îndoielile.

Jennifer stătea ore în șir, pe puntea lui „Janet Coombe” cu ochii în zare. Dedesubt, Janet privea în larg. Ea nu era doar o statueta de lemn pictată, ci era acum o parte din Jennifer, o ființă înțeleaptă și iubitoare. Era cineva care știa că neliniștea vine dintr-o fire rebelă, că singurătatea era rezultatul unei inimi iubitoare, că vișele erau preludiul împlinirii, era cineva care știa că sursa acestor lucruri, a dulcii tulburări și neliniști, era chiar umbra lui John coborând spre ea, venind dinspre șantier.

CAPITOLUL 11

Philip Coombe se ducea acum destul de rar la birou. De afaceri se ocupa în special adjunctul său. Philip avea optzeci și șapte de ani.

își petrecea aproape tot timpul în camera din față privind portul și vasele care veneau și plecau. Aceasta era camera în care Annie îl vizitase de două ori pe săptămână în ultimele ei luni de viață, aceasta era camera în care Joseph îl lovise și-l trântise la pământ, și tot aceasta era camera în care Christopher ar fi intrat cu gândul de a-l omorî în noaptea aceea îngrozitoare în care murise.

Aproape 15 ani se scurseseră de atunci; acum împărțea singurătatea acestei case cu o fată care semăna cu Janet ca două picături de apă, avea ochii lui Joseph și părul lui Christopher, o fată care de-abia aștepta să-i moștenească banii pe care și așa îi arunca în toate părțile cu nechibzuință.

Și totuși Jennifer și nu Janet era cea care stătea acum în fața lui. Era ea cea care întruchipa într-un singur trup, sufletul lui Joseph, Janet și al lui Christopher, era ea cea care îi amintea fără încetare de trecutul pe care voia să-l uite. Nu îndrăznise s-o izgonească, se temea mult prea tare de umbrele care dansau în jurul lui, de vocile și șoaptele care-l învăluiau, făcându-i viața un coșmar. Le simțea răsuflările fierbinți pe ceafă și astfel prezența lui Jennifer devenea mai ușor de suportat. Mai bine să fie urât de o ființă vie decât să fie stăpânit de o groază imaterială, necunoscută lui.

Jennifer privea uluită acest bătrân neputincios, ghemuit în fața focului, cu mâinile încrucișate pe piept și se întreba ce anume îi îngrozise atât de mult pe oamenii din Plyn, făcându-i să le fie frică pur și simplu de el de-a lungul a zeci de ani.

El îi vorbea foarte rar și întotdeauna era extrem de politicos și grijuliu, interesându-se de sănătatea ei și sperând că totul este așa cum trebuie. Apoi, se răsucea pe scaun, întorcându-și ochii de la fata pe care o ura atât, și și-i pironea deasupra focului, rămânând în această poziție ore în șir.

„Se întreabă când o să dau ortul popii, precis“ se

gândea el. „Sigur vrea să dea de testamentul meu, sunt convins că îl caută cu înfrigurare, ar vrea ea să știe unde-i ascuns“...

Philip petrecea ore întregi gândindu-se cum s-o împiedice să-l lase fără avere. Nu-și făcuse încă un testament, dar știa că dacă moare fără să-și exprime ultima dorință, banii lui vor ajunge la ruda cea mai apropiată, Jennifer sau la alte rude de-ale lui răspândite prin toate colțurile orașului.

În tot acest timp, Jennifer habar n-avea de frământările unchiului ei. Ea stătea aplecată pe fereastră, nevăzând altceva decât un cap ciufulit și două picioare lungi venind spre ea, neauzind altceva decât un fluierat și un strigăt, o voce care o chema: „Jenny, coboară“ și nu-i păsa de nimic, decât să se plimbe mână-n mână, să cânte frânturi de cântece și ajunși pe deal să-și sprijine fața de umărul lui. „Vrei să înoți, dragă sau vrei să nu facem nimic?“ și răspunsul „Mi-e indiferent, John“ știind că și el simțea la fel. Să stea pe jumătate adormită pe banca de lipătar, la soare, să deschidă un ochi și să-l vadă râzând, agitând un pește. „Scoală, leneșo, fa și tu ceva“, să se întoarcă acasă peste câmp îmbrăcată în haina lui, prea mare pentru ea, fericită, fără să poată vorbi și zâmbindu-i fără motiv...

- Măine e sâmbătă, ies de la lucru pe la două și jumătate, așa că am toată după-amiaza liberă. Ce zici?

- Grozav. Aduci momeala, da?

- Sigur.

- Eu aduc țigările. N-o să-ți fie frig, Jenny?

- Nu.

- Nici n-o să te plictisești?

- Nu.

- Doamne, mi-e rău numai când mă uit la tine.

- Zău?

- Zău. Mă uit și-mi zic: Doamne, tot ea? Tot femeia asta plictisitoare? M-am săturat să mă gândesc numai la tine toată ziua. Și culmea e că devine un obicei.

Astfel îi mărturisea John Stevens lui Jennifer Coombe ca o iubește în vara anului 1926.

Un an întreg se tot gândi Philip Coombe cum să facă să-i excludă pe Jennifer și pe ceilalți din familie de la moștenire.

În ciuda vârstei, gândea încă foarte clar și în timp ce nepoata lui își urma iubitul pe dealurile din jurul orașului, el examina hărți, dosare, documente verificând socoteli și comparându-le.

Deși Jennifer locuia la el numai de optsprezece luni, o mare parte din banii lui se duseseră pe donații.

-Infirmeria Camey are nevoie de fonduri, unchiule Philip, spunea ea. Ieri, m-am întâlnit cu casierul lor și i-am zis că-i vei ajuta.

-Da? Nici n-am auzit de un loc numit așa aici în Plyn, poate casierul a exagerat. Mă voi mai gândi.

-Dacă ai putea să scrii un cec sunt sigură că ți-ar fi foarte recunoscători, mai spuse ea.

El ezita un moment, torturat de ideea banilor care-i alunecau printre degete, dar imaginea umbrelor băntuindu-i visele, îl hotăra definitiv.

- Sigur, o să scriu cecul chiar în seara asta.

Astfel se duse un sfert din averea lui personală. Trebuia neapărat să găsească o cale, s-o pună la zid pentru totdeauna. Nu mai avea timp de pierdut. Până la sfârșitul lui noiembrie avea deja câteva idei foarte bine definite. Astfel că, în fiecare zi, de dimineața până seara Philip Coombe și-o petrecea din nou la birou și nici chiar adjunctul său nu știa ce se întâmplă în spatele ușilor închise.

Chiar și sosirea unui individ pe nume Austin care stătu împreună cu Philip Coombe mai mult de șapte ore la el în birou, nu creă comentarii, mai ales că tuturor li se explică mai mult sau mai puțin evaziv că era vorba de un proprietar de vase.

În realitate, individul era un om de afaceri foarte bogat cu care Philip corespundea de foarte multă vreme, iar rezultatul lungii lor întrevederi fusese punerea în aplicare a diabolicului plan care urma să pună capăt existenței firmei „Hogg & Williams” și anunța nașterea uneia noi: James Austin Ltd.

Philip Coombe stipulase deja suma ce i se cuvenea și semnă încântat hârtiile prin care ceda firma pe care o condusesese timp de 40 de ani, unui străin din Liverpool. Contractul era secret și urma să rămână astfel timp de o lună.

Rămăseseră astfel numai conturile personale din bancă, fondurile lichide și câteva acțiuni și obligațiuni, care puteau fi ținute deoparte cu ușurință. Vânzarea acțiunilor sau lichidarea unui cont era floare la ureche. La capătul a trei săptămâni, Philip Coombe transformase tot ce avea în bani lichizi și-și păstra acum întreaga avere în casa din Marine Terrace.

Totul era acolo, chiar sub ochii lui, martorul tăcut al bogăției lui, pe care-l putea privi și atinge, iar sentimentul puterii îl adusese într-așa o stare de exaltare, încât stătea pe scaun ore în șir, privind triumfător în jur, râzând, mulțumit de sine. Moartea va

veni să-l ia cândva, cine știe când, dar cel puțin va lua totul cu el în mormânt. Se va duce urât de toți, dar comorile se vor duce cu el în mormânt, nu vor cădea în mâinile altora, nu vor lumina zilele celor pe care-i disprețuia.

Pentru un moment, uitase de umbrele care-l împresurau, dar cum întunericul își făcea apariția, acestea se iviră din nou, voci murmurând din trecut, pași ușori dansând în jurul lui.

„Nu poți să scapi de noi, șopteau ele, pe tine te așteptăm. Nu există loc de odihnă pentru tine, de noi nu te poți ascunde“.

Unchiul Philip se lăsă în jos îngrozit, își puse palmele peste urechi să nu le mai audă vocile care strigau din ce în ce mai tare. Se apropiau de el, pluteau deasupra lui, strângându-și mâinile. El își apucă bastonul și începu să-l rotească deasupra capului și i se păru că le vede țipând de durere, părăsind camera în grabă.

Râzând în hohote și tremurând de fericire, în mintea lui începu să se contureze suprema hotărâre.

Luna răsărise deasupra portului, făcând apa să arate ca o cunună de argint.

Luminile orașului se zăreau în depărtare.

-Jenny, draga mea, nu te întoarce în seara asta acasă, vino cu mine.

-John, nu fi absurd, n-am nici un motiv să nu mă duc. De ce să nu mă duc?

-Pentru că te doresc nespus de mult și pentru că ceva îmi spune că dacă pleci acum acolo, ne vom pierde unul pe altul pentru totdeauna..

Ea-l înconjură cu brațele și-și lipi obrazul de fața lui.

-Știi că asta nu se va întâmpla niciodată, de ce să căutăm pericolul acolo unde nu e?

-Bine, recunosc, mă port cam prosteste în seara asta, dar, te rog, măcar acum vino cu mine!

- Nu, John!

-Draga mea, nu încerc să te seduc, crede-mă. Dacă vrei să fii singură poți să te duci la mine în cameră, iar eu mă voi închide în baie. Fiecare fibră a corpului meu îmi spune că în seara asta trebuie să rămâi cu mine.

-John, dacă vin cu tine, atunci cu siguranță nu vor exista uși închise între noi. Te rog, nu mai insista, zău, mi se pare că te comporti de-a dreptul copilărește.

-Jenny, am niște presimțiri sumbre. Ți-am spus că întotdeauna am sesizat pericolul, nu mă înșel niciodată. Iubito, știu sigur că ești în pericol diseară, ești în pericol în casa aceea sinistră, ești în pericol cu unchiul acela blestemat.

- Ești nebun, John. Unchiul Philip este un bătrân neputincios, n-ar putea să facă rău unei muște, la nouă și jumătate e deja în pat. Ce-ar putea să-mi facă?

- Nu știu, nu-mi pasă. Te rog, vino cu mine în seara asta. Vreau să te strâng în brațe, să-ți șoptesc la ureche cât de mult te-am visat și te-am așteptat... Te rog.

- John, te rog nu mă ispitii. N-o să cedez unor obsesii copilăroase.

- Jenny, lasă-mă să te iubesc.

- Nu, John. Nu.

- întoarce-te, Jennifef, nu pleca.

Ea fugi pe scări în sus, râzând peste umăr.

- Fugi acasă și fi cuminte! Ne vedem mâine. Apoi trânti ușa.

Când Jennifer ajunse în casă, închizând ușa ce-o despărțea de John, teama începu s-o cuprindă; își sprijini ușor capul de perete, cu nările fremătând de neliniște.

Refuzase să se ducă la el când asta era ce-și dorea cel mai mult pe lume. Nu dorise să-i cedeze dintr-un spirit prostesc de independență, dintr-un sentiment că dragostea înseamnă cedare și slăbiciune, pierderea libertății. Deși știa că nu e adevărat, continuase să-și plece urechea la șoaptele reci ca gheața pe care le auzea fără încetare, iar acum era singură, iar John era probabil în drum spre casă. Privi ceasul din hol și văzu că era deja zece și jumătate.

Se dezbracă, stând pe marginea patului și uitându-se în gol. Apoi, își trase pe ea pijamaua și încercă să doarmă, înfundându-și capul în pernă.

Trebuie să fi dormit deja vreo cinci ore, când o lumină puternică proiectată în ochi o trezi. Se ridică zăpăcită și își văzu unchiul privind-o de pe marginea patului. Era complet îmbrăcat și ținea în mână o lanternă.

- Ssst, spuse el. Nimeni nu trebuie să ne audă. Pune-ți halatul repede și vino după mine.

Ce se întâmplase? Intraseră oare hoții peste ei?

- Sunt jos? Întrebă ea. Nu putem ajunge la telefon? Poate ar trebui să facem zgomot să-i speriem.

El își ridică un braț și-i făcu semn să-l urmeze.

• Apoi o duse în camera din față, unde spre surprinderea ei văzu că toate luminile erau aprinse, focul ardea în vatră. Pe masă erau hârtii mototolite, documente oficiale, maldăre de note.de bancă.

- Ce-ai făcut aici, unchiule? Nici nu cred că ai dormit vreun ceas în noaptea asta. Ce s-a întâmplat? Nu văd nici un hoț aici. Nu înțeleg.

- Nu te alarma, Jennifer, răspunse el. Îți voi explica totul. Vrei să stai jos? Vezi hârtiile astea răspândite pe masă?

- Da, sigur. Ce-i cu ele?

- Sunt bani, Jennifer, grămezi întregi de bani. Toți banii mei sunt aici. Sunt ai mei și ai nimănui altcuiva.

- Și ce vrei să faci cu ei?

- Asta e întrebarea pe care o așteptam. Vrei să știi probabil dacă tu îi moștenești, nu-i așa? Asta aștepti tu de la mine de fapt. Bani. Așa-i? Te cunosc eu foarte bine. Te cunosc bine. Dar vezi tu, aici te înșeli. N-o să primești nici un bănuț. Te și vedeai cu ei în mână, așa-i? Nu nega, te-am văzut eu, te-am urmărit cu foarte multă atenție. Începu să râdă nebunește, apoi se aplecă deasupra mesei, apucă fișicurile și începu să le rupă cu repeziciune, fluturându-le prin fața ochilor.ei.

- Uite, privește unde se duce prețioasa ta moștenire!

Jennifer nu spunea nimic. Acum își dădea seama că unchiul ei era nebun și mai știa că nu trebuie să facă nici o mișcare bruscă, pentru că aceasta ar fi putut să-l ațâțe mai rău.

- Unchiule Philip, acum ești cam obosit. Ce-ar fi să te duci mai bine să te culci și vorbim mâine dimineață?

El se întoarse spre ea și-i zâmbi:

- Nu. Crezi că sunt prea bătrân și că mă poți prosti,

aşa-i? Te ştiu eu. Dacă mă întorc cu spatele, precis o să te așezi în genunchi și o să încerci să aduni de pe jos cea mai rămas. Nu, de data asta eu am fost mai deștept. Se întoarse spre ușă și o deschise larg. De pe hol venea un miros greu și înțepător. Mirosea a ars. Jennifer sări în picioare țipând.

- Ce s-a întâmplat? Ce-ai făcut?

Aerul devenea greu de respirat de la fumul care-i învăluia treptat, din toate părțile. Jennifer văzu că lemnul de la scări era deja în flăcări și focul începuse să se întindă îngrijorător.

Deodată, în minte îi veniră cei doi servitori care dormeau în camerele din pod. Dar unchiul ei o împinse înapoi în cameră și încuie ușa.

- Nu, nu pleca. Tu vii cu mine. Nu vreau să mă duc singur, pentru că ei vor veni după mine, sunt sigur de asta. Trebuie să îi ții departe de mine, mă auzi?

Apoi se întoarse spre focul din cămin, luă un buștean aprins și începu să-l rotească în aer. Cu el aprinse perdelele, covoarele și hârtiile de pe masă. Ea îl privea înspăimântată simțind că se sufocă, neputând să strige din cauza fumului care o învăluia.

Philip apucă nervos toate cărțile din bibliotecă, una câte una și le aruncă în foc. Jennifer privea îngrozită flăcările care înaintau spre ea, în timp ce în mijlocul camerei, unchiul ei râdea, horcăia, smulgându-și părul din cap, lovind cu picioarele tot ce nimerea în calea lui.

Jennifer se aruncă prin flăcări spre ușă, încercând să iasă din cameră, dar fără succes. Fumul îi intrase în plămâni și simți cum genunchii i se îndoaie, începu să tușească, dar curând se înecă și-și pierdu și ultima picătură de putere pe care o mai avea. Mergând de-a bușilea pe dușumea căuta cheia pe care unchiul ei o aruncase, într-un târziu o găsi și o puse în broască. Când deschise ușa, era cât pe aci să fie aruncată înapoi de fumul greu care venea de pe coridor și de căldura degajată de scările care ardeau.

Auzi ceva căzând în camera din spatele ei, un cabinet înalt s-a desprins din perete și a fost înghițit de flăcări.

- Unchiule Philip! strigă ea. Ieși afară mai repede, ieși afară.

El auzi vocea și veni spre ea împleticindu-se. ■

- Dă-te la o parte, Joseph! strigă el. Apoi apucă un scaun îl roti deasupra capului și-l aruncă spre ea, lovind-o la umăr. Jennifer se împiedică de covor, își recăpătă echilibrul și încercă să-și facă loc pe scări în

jos. Auzind un țipăt de durere, ea se întoarse pentru ultima oară și își văzu unchiul în flăcări, căzut în genunchi și râzând în hohote. Încercă în zadar să se agațe de balustradă, flăcările o ajungeau din urmă. Simți cum i se face rău, ochii i se înceteșară și în jurul ei se făcu întuneric. Podeaua cedă și ea se răsturnă peste scândurile cuprinse de flăcări.

Când John auzi ușile trântindu-se, simți că seara nu se terminase bine pentru ea și răsucindu-se pe călcâie, coborî pe terasă, îngrijorat pentru Jennifer, supărat că ea nu-l ascultase.

Se simțea neliniștit și nefericit, știa că dacă se ducea acasă n-avea să pună geană pe geană oricum. Astfel că se îndreptă spre șantier, se plimbă de-a lungul și de-a latul lui, privi apa, luna și cerul de deasupra se urcă în barcă, apucă vâslele și ieși din port.

Spera ca plimbarea să-l mai liniștească puțin, să-l calmeze, încercă să se convingă, în zadar, că totul avea să fie bine și că nu exista nici un motiv de îngrijorare. Ar fi vrut să creadă că suferința lui din acel moment se datora superstiției, dar în adâncul sufletului său știa că totuși exista un motiv mult mai puternic pentru neliniștea lui. Îi era frică pentru Jenny. Știa că pericolul plutea deasupra ei, dar nu era prea sigur ce anume o amenința. Era din nou cuprins de sentimentele acelea premonitorii care-i înneguraseră copilăria și care nu-i dădeau pace aproape niciodată. Pentru prima dată în viața lui îi era cu adevărat frică.

Fără să-și dea seama, John vâslea spre golful Polmear; forma întunecată a epavei își împrăștia umbra peste apă. Ajunse pe vasul care-i trezea atâtea amintiri și emoții, păși pe punte și intră în cabina căpitanului, se așeză pe scaun și-și așeză coatele pe masă. Acolo o văzuse pentru prima oară pe Jennifer, plângând, aplecată asupra scrisorilor tatălui ei. Acolo stătuseră împreună, umăr lângă umăr, citind scrisorile și comentându-le ore în șir. Își aminti că tot acolo o sărutase pentru prima oară; ea stătea în picioare în fața ușii și-i zâmbea, iar el izbit de ceva ce nici el nu înțelegea se îndreptase spre cabină, o împinse ușor înăuntru, o strânse în brațe și o sărutase la nesfârșit, șoptindu-i tremurat numele, nevenindu-i să creadă că încerca în sfârșit un sentiment pe care îl așteptase de

ani de zile.

Stătuseră apoi împreună la masă, privindu-se minute în șir, Jennifer mirată și tăcută, el fericit, triumfător, ținându-i mâinile – în mâinile lui. Mai târziu; când se învățaseră deja unul cu altul, își aduceau aminte amuzați de primele momente de confuzie și căzuseră de acord că, probabil, erau primii îndrăgostiți care își

dăduseră întâlniri în cabina unui vapor.

John își odihni fața în mâini, gândurile îi jucau în minte și adormi pentru un timp, trezindu-se după câteva ore, înghețat, știind că trebuia să plece.

Sări încă o dată în barcă privind încruntat figura iui Janet Coombe care parcă îi șoptea ceva, ceva îngrozitor și care avea legătură cu Jennifer și casa înfiorătoare în care locuia. I se părea că statueta îl îndemna să se ducă la ea și s-o salveze căci era în mare pericol și avea nevoie de el.

încruntat își întoarse capul spre oraș și privi spre terasa atât de familiară lui.

Și atunci văzu flăcările care parcă voiau să înghită tot ce se afla în jurul lor. Fumul se ridica înspăimântător spre cer.

Când John ajunsese în sfârșit la casa lui Philip Coombe, se trezi în fața unei mulțimi de oameni care mai de care mai nerăbdători, strigând unul la altul și împingându-se în fața ușii.

Deși pompierii păreau să-și dea toată silința, trimitând jeturi puternice de apă înăuntru, nici o schimbare majoră nu se întrevedea. 'Apa izbea în valuri ferestrele, pereții, mobila, dar flăcările înfometate se ridicau furioase spre cer, necedând cu una cu două.

John apucă de braț pe unul din pompieri și-i strigă agitat în ureche:

- Sunt cu toții în viață? Sunt în siguranță?

Bărbatul scutură din cap, palid la față, privindu-l cu groază.

.- Au reușit să scoată două femei, probabil servitoarele, dar pereții se prăbușesc, tavanul nu mai rezistă și... priviți!

Un strigăt străbătu întreaga mulțime adunată în față.

- Dați-vă la o parte! La o parte, vă rog!

O parte din casă se prăbușise, pereții cedaseră și tot ce se mai putea vedea de sub dărâmături era o grămadă de cărămizi încinse și lemn afumat.

- Nu! Nu! strigă John. Sunt oameni înăuntru, sunt

sigur că sunt în viață! Trebuie neapărat să-i scoatem de acolo. Trebuie!

Pompierii fixaseră scara sub una din ferestrele înalte.

- Veniți înapoi, domnule Stevens, strigă cineva, veniți înapoi, în mod sigur nimeni nu mai e în viață, e prea târziu.

Surd la strigătele și rugămințile lor, John se cățăără pe scară și

pătrunse într-una din camerele în flăcării; fumul îi pătrunse în plămâni și în ochi orbindu-l pentru un moment.

- Jennifer! strigă el. Jennifer! Jennifer! încercă să înainteze, împiedicându-se în drumul său de o scară distrusă pe jumătate.

- Jennifer! strigă el deznădăjduit.

Apoi, o văzu zăcând chiar lângă scara pe care o dăduse la o parte, cu piciorul. O privi și-i se păru că o vede alunecând din ce în ce mai repede, departe de el, în mijlocul flăcărilor înfometate, întinse mâna și o apucă, o luă în brațe și se strecură cu ea printre flăcările care începuseră să-i împresoare.

Simți cum cineva îl apucă de braț și îi strigă ceva în ureche și știu că erau în siguranță, erau trași afară; simți aerul curat izbindu-l în față, intrându-i în plămâni, auzi strigătele celor de afară care-l așteptau și...

Când Jennifer deschise ochii îl văzu pe John îngenușat în fața ei, zâmbindu-i și ținând-o de mână. Ea îl privi și-i zâmbi, apoi își ascunse fața la pieptul lui. John își ridică ochii peste umărul ei și văzu cum din casa din care tocmai ieșiseră riu mai rămăsese decât o grămadă de așchii, lemne și cenușă, care se contura jalnic la orizont!

Jennifer stă îngândurată pe unul din dealurile ce mărginea orașul Plyn, privind în jos, spre port.

Deși soarele e deja sus pe cer, orașelul e încă învăluit în ceața de dimineață. Ceața plutește deasupra orașului ca o perdea, atingându-l din loc în loc precum degetele unei fantome. E vremea refluxului, apele se retrag liniștite, părăsind portul și, devenind una cu marea. Nici un nor nu umbrește cerul, nici o adiere de vânt nu clatină frunzele din copaci.

Trei ani și jumătate se scurseseră de la incendiu. Anii trecuseră ușor, alungând oroarea și teama nopții care părase să-i

separe pentru totdeauna, ștergând aproape complet din memoria lor groaza acelor momente. Din tot ce se întâmplase, nu mai rămăsese decât o amintire vagă, ștearsă care nu le putea sub nici o formă umbri fericirea zilelor petrecute împreună.

Orașul cunoscuse câteva schimbări. Casa din Marine Terrace dispăruse cu desăvârșire și o dată cu îndepărtarea ultimelor cărămizi, o nouă casă fusese construită și fusese transformată mai târziu în hotel.

Firma „Hogg & Williams” care atâma odată deasupra biroului de pe chei, dispăruse demult, în locul ei apărând o alta nouă pe care se putea citi: „James Austin, Ltd”.

Orașul Plyn e mai prosper ca niciodată; una din cele mai modeme părți ale orașului este fostul șantier, care s-a extins dincolo de golful Polmear. „Șantierul John Stevens” este acum imens, catargele țâșnesc mândre din mijlocul lui, totul este o masă de var și cherestea; comenzile curg una după alta, fără încetare.

Iahturile de aici sunt faimoase acum în tot ținutul, iar creatorul lor este cel mai iubit și respectat om din Plyn.

Jennifer se întoarse și-l văzu pe John urcând dealul spre ea.

- Ce faci aici? întrebă ea. Nu trebuie să fi la șantier trudind de zor pentru siguranța soției și fiului tău?

El râse și o trase spre el.

- Nu mi-ar păsa nici dacă cincizeci de milioane de oameni . ne-ar privi acum. Trebuia să vin după tine și să-ți spun cât de rău mi se face numai când mă gândesc că deja suntem căsătoriți de 3 ani. Parcă au trecut secole.

Ea își trece degetele prin părul lui și îl trage răsând pe ochi.

- Îți amintești clopotele de la Lanoc? Sunau în continuu și tu erai supărat pentru că nu vroiai să afle nimeni de noi. Ne gândeam că ar fi mai romantic să ne ducem la biserică în barcă, iar la jumătatea drumului motorul s-a oprit.

- Da, iar eu m-am gândit: Slavă Domnului că nu mai e nevoie să mă însor cu ea.

.- John, serios vorbind acum, ai regretat vreodată pasul pe care l-am făcut?

- Jenny, draga mea...

- Mi se pare ciudat, suntem împreună de atâta timp, ne iubim.

nu mai avem nevoie de nimic altceva. Trăim numai unul pentru altul. Mi se pare ciudat și gândul că bunicii noștri au iubit la rândul lor, la fel și părinții noștri și acum iată-ne pe noi, amândoi, aici, în soarele dimineții.

- De ce să ne gândim acum la ei? Știu că-ți par foarte egoist, dar vreau să ne amintim numai de noi, în aceste momente cel puțin, și nu de niște pietre funerare din cimitirul din Lanoc.

Jenny se agăță de brațul lui, privind peste umăr.

- Acum o sută de ani, alți doi îndrăgostiți stăteau aici, John, la fel ca noi. Sânge din sângele nostru, fericiți poate ca și noi.

- Crezi, Jenny?

- Oh! John, oamenii pot să spună orice despre muncă, ambiție, artă, frumusețe, dar nimic, nimic nu contează în viață în afară de dragoste. Cei mai importanți oameni din viața mea sunteți tu și Bill, dragul meu.

Cei doi coborâra dealul fără să-și mai spună un cuvânt.

Casa lor e la cinci minute de șantier. E așezată în pantă, exact • pe locul unde cu ani în urmă Thomâs Coombe a realizat primele sale modele de bărci. în timpul fluxului, apa alunecă vioaie până în pragul ușii.

Bill are doi ani. Stă vioi pe burtică, smulgând iarba cu degetele lui micuțe. Jenny îl ia în brațe și-l ciupește de funduleț.

John îl gădilă pe la nas cu un fir de pai, iar Bill strănută și izbucnește în râs.

Dinspre șantier vine zgomotul ciocanelor și al lemnului care se taie sub lovitura tâmăcoapelor. Sunt muncitorii care distrug rămășițele vasului din golful Polmear. Din el n-a mai rămas decât o grămadă de cioturi și scânduri putrezite.

Jennifer își ridică ochii spre camera de sus care strălucește în lumina soarelui.

Este camera lui Bill.

Stând în lumină se profilează o mică statueta. Ea se

ridică deasupra tuturor, cu bărbia în aer și ochii privind încrezători în largul mării.

Deasupra caselor cenușii și a portului scăldat de apele mării, spiritul iubitor eliberat în sfârșit zâmbește împăcat.

Bodinnick-by-Fowey

octombrie 1922 – ianuarie 1930

Traducătoarea mulțumește pentru colaborare
Aneimaria Cenja și Ralucăi Gașpar.

Corector: Felicia Pop

Tiparul executat la DRAGO PRINT SA – TIPOGRAFIA FED
București, Calea Rahovei 147,
telefon: 335 66 61 / 13. 335 93 18
Tehnoredactare computerizată: MARIANA IONIȚĂ

**MARIL
E
CĂRTI
ALE**

"Un suflu de romantism ce aduce aminte de romanele lui Emily Bronte"

Daily Telegraph

„Daphne du Maurier a reușit să creeze o poveste plină de nerv, satiră, compasiune și curaj”.

The Observer

Janet Coombe se născuse cu un dar divin pe care-l transmisese fiului ei Josepb. Jennifer, strănepoata ei îl moștenise și ea, la rândul ei, rupând barierele timpului. Era ceva ciudat și sălbatic, ceva care îi împingea dincolo de limitele raționalului, în nevoia lor de a iubi și de a fi iubiți.

Străbătând istoria a trei generații, aceasta este povestea de dragoste plină de pasiune și dramă din ținuturile Cornwall – ținutul vaselor care străbat mările, înfruntând marea și furtuna.

1